

VĚSTNÍK

MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

www.mzp.cz

OBSAH

METODICKÝ POKYN

Metodický pokyn odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence MŽP k obecným koncepcím, konkrétně k jednotným postupům a náležitostem v rámci strategického posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.....1

METODICKÉ SDĚLENÍ

Metodické sdělení k náležitostem posouzení vlivů územního rozvojového plánu podle § 45i odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.....2

METODICKÝ POKYN

Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti aktualizace 2025.....3

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: MANUÁL SEA – Obecné koncepce; Jednotné postupy a náležitosti v rámci strategického posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

PŘÍLOHY

Příloha č. 2: Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, aktualizace 2025

METODICKÝ POKYN

Metodický pokyn odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence MŽP k obecným koncepcím, konkrétně k jednotným postupům a náležitostem v rámci strategického posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence (oddělení SEA) Ministerstva životního prostředí, jakožto ústřední správní úřad v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (ZPV), vydal metodický pokyn týkající se strategického posuzování vlivů na životní prostředí ve vztahu k obecným koncepcím, který byl vytvořen na základě nashromážděných poznatků z praxe za účelem vytvoření jednotného aplikačního vodítka v oblasti posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (tj. v procesu SEA), resp. sjednocení aplikační a metodické praxe.

Metodický pokyn je určen jednotlivým orgánům SEA, autorizovaným osobám zpracovávající vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (tzv. vyhodnocení SEA) dle přílohy č. 9 k ZPV, zpracovatelům oznámení koncepce a předkladatelům koncepcí. Zároveň může sloužit i široké veřejnosti jako zdroj informací o jednotlivých krocích procesu SEA a přispět tak k jejímu efektivnějšímu zapojení do přípravy strategických dokumentů, čímž podporuje transparentnost a efektivitu celého procesu.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování
vlivů na životní prostředí
a integrované prevence

Příloha: MANUÁL SEA – Obecné koncepce; Jednotné postupy a náležitosti v rámci strategického posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je nedílnou součástí Věstníku MŽP, částky 1, ročníku XXXV.

METODICKÉ SDĚLENÍ

Metodické sdělení k náležitostem posouzení vlivů územního rozvojového plánu podle § 45i odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Přijetím zákona č. 152/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění zákona č. 195/2022 Sb., a některé další související zákony, došlo k zavedení nového typu celostátního nástroje územního plánování, resp. územně plánovací dokumentace – **územního rozvojového plánu**. V návaznosti na ustanovení § 89 odst. 2 a § 40 odst. 4 zákona č. 283/2021 Sb., stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ustanovením § 45i odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., je územně plánovací dokumentace za splnění zákonných předpokladů předmětem posouzení ve smyslu tohoto ustanovení, přičemž náležitosti posouzení dle § 45i odst. 9 zákona č. 114/1992 Sb. stanoví Ministerstvo životního prostředí vyhláškou. Aktuálně platné znění vyhlášky 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny (dále jen „vyhláška“) náležitosti posouzení územního rozvojového plánu podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. neupravuje. **Do doby přijetí novely vyhlášky**, která by měla zahrnovat mj. právě náležitosti posouzení územního rozvojového plánu **se při posuzování územního rozvojového plánu obdobně použije § 5 vyhlášky, tedy náležitosti posouzení zásad územního rozvoje.**

Mgr. Petr Havel

ředitel odboru územní ochrany přírody a krajiny

METODICKÝ POKYN

Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti aktualizace 2025

V návaznosti na legislativní změny v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí, ochrany lokalit soustavy Natura 2000 a v souvislosti se změnami, které s sebou přinesl zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), vyvstala potřeba aktualizovat i související metodické pokyny. Aktualizace Metodického pokynu „Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti“ obsahuje změny, které lze v zásadě shrnout do čtyř skupin.

(1) V souvislosti s přijetím zákona č. 465/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (po novele provedené zákonem č. 465/2023 Sb. nese nově označení „zákon o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury“) byl s účinností od 1. 1. 2024 novelizován zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Přijetím této změny došlo mimo jiné k rozdělení původního ustanovení § 45i na dvě ustanovení § 45i a § 45j. Ustanovení § 45j tematicky upravuje postupy spojené s udělováním, prodlužováním a odnímáním autorizací, § 45i přijetím změny upravuje povinnosti týkající se samotného posuzování vlivů na lokality soustavy Natura 2000 a souvisejících postupů.

(2) Od roku 2018, kdy byl metodický pokyn naposledy aktualizován, došlo rovněž ke změnám v nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších předpisů, poslední změna nastala s účinností od 24. ledna 2025. Vedle změn v národním seznamu došlo dne 1. ledna 2025 k vymezení nové ptačí oblasti Západní Krušné hory nařízením vlády č. 383/2024 Sb., o vymezení Ptačí oblasti Západní Krušné hory.

(3) Přijetím zákona č. 152/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění zákona č. 195/2022 Sb., a některé další související zákony, došlo k zavedení celostátního nástroje územního plánování – územního rozvojového plánu. V návaznosti na ustanovení § 89 odst. 2 a § 40 odst. 4 stavebního zákona ve spojení s ustanovením § 45i odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., je územně plánovací dokumentace za splnění zákonných předpokladů předmětem posouzení ve smyslu tohoto ustanovení, postupy hodnocení je tedy nezbytné aktualizovat. Vedle zavedení územního rozvojového plánu došlo zmíněnou změnou stavebního zákona rovněž k rámcovým úpravám obsahových náležitostí politiky územního rozvoje a jednotlivých územně plánovacích dokumentací a sjednocení postupů při jejich pořizování, které aktualizovaná metodika rovněž zohledňuje.

(4) Poslední, avšak neméně důležitou změnou jsou novelizace zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů. Jde zejména o změny vyplývající ze zákonů č. 403/2020 Sb. a č. 465/2023 Sb. kterými se mění liniový zákon, kde byl mimo jiné upraven způsob prodlužování platnosti závazných stanovisek k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (tzv. stanovisko EIA). Další, z hlediska předmětné metodiky relevantní změny přinesl zákon č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 149/2023 Sb. kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku, ve znění pozdějších předpisů.

Metodický pokyn je uveden v příloze č. 2 tohoto věstníku a nahrazuje Metodický pokyn Ministerstva životního prostředí ČR uveřejněný ve Věstníku MŽP, listopad 2018, částka 8 (č. j. MZP/2018/130/847), kterým se upravuje postup posouzení prováděného podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v rámci postupu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Mgr. Petr Havel

ředitel odboru územní ochrany přírody a krajiny

Příloha: *Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, aktualizace 2025* je nedílnou součástí Věstníku MŽP, částky 1, ročníku XXXV.

I.

MANUÁL SEA – Obecné koncepce

Jednotné postupy a náležitosti v rámci strategického posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

Obsah

Obsah	2
Seznam zkratk a pojmů	5
1. Úvod	7
1.1. Co je SEA	7
1.2. Co je konceptce	8
1.3. Ex-post a ex-ante posuzování	9
I. Obecné konceptce	12
2. Nová konceptce a aktualizace konceptce	12
2.1. „Nová“ konceptce či konceptce posuzovaná v celém rozsahu ZPV (proces SEA zakončený vydáním tzv. stanoviska SEA)	12
2.2. Změny konceptce (§ 10a odst. 1 písm. c) ZPV)	13
2.3. Konceptce podle § 10a odst. 1 písm. a) u nichž je dotčené území tvořeno územním obvodem jedné nebo několika obcí, které stanoví využití místního významu (§ 10a odst. 1 písm. b) ZPV)	16
3. Rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí ve vazbě na ustanovení § 10a odst. 2 ZPV	17
4. Náležitosti oznámení konceptce	18
4.1. A. Údaje o předkladateli	21
4.2. B. Údaje o konceptci	21
4.3. C. Údaje o dotčeném území	25
4.4. D. Předpokládané vlivy konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví ve vymezeném dotčeném území	26
4.5. E. Doplnující údaje	28
5. Náležitosti rozesílacího dopisu s informací o oznámení konceptce a návrhu konceptce	30
5.1. Náležitosti rozesílacího dopisu s informací o oznámení konceptce	30
5.2. Náležitosti rozesílacího	31
6. Náležitosti Závěru zjišťovacího řízení	32
7. Náležitosti vyhodnocení SEA u obecných konceptí a další související postupy	35
7.1. 1. Obsah a cíle konceptce, její vztah k jiným konceptcím	37
7.2. 2. Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení konceptce	38
7.3. 3. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením konceptce významně zasaženy.	39

7.4.	4. Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů).	39
7.5.	5. Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci, a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení.	40
7.6.	6. Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí.	40
7.6.1.	Vyhodnocení významně negativního vlivu na životní prostředí či veřejné zdraví	43
7.7.	7. Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů koncepce na životní prostředí.	44
7.8.	8. Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů (např. technické nedostatky nebo nedostatečné know-how).	45
7.9.	9. Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí.	46
7.10.	10. Popis navrhovaných opatření pro předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci významných negativních vlivů na životní prostředí zjištěných nebo předpokládaných při provádění koncepce.	46
7.11.	11. Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektu.	48
7.12.	12. Vlivy koncepce na veřejné zdraví.	49
7.13.	13. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů.	50
7.14.	14. Souhrnné vypořádání požadavků stanovených závěrem zjišťovacího řízení a vyjádření obdržených ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.	50
7.15.	15. Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci.	52
8.	Vady bránící vydání stanoviska SEA	53
9.	Náležitosti stanoviska SEA	54
10.	Vydáním stanoviska SEA to ještě nekončí – prohlášení, monitoring	62
10.1.	Ustanovení § 10g odst. 5 a 6 ZPV – zpracování prohlášení	62
10.2.	Sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle ustanovení § 10h ZPV – monitoring	64
11.	Mezistátní posuzování	66
12.	Stanoviska orgánů ochrany přírody, pokud jsou vyžadována, vydávaná dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů	67

13.	Maximalizace přínosu strategického posuzování vlivů na životní prostředí	72
14.	Závěr	75
15.	Zákonná a metodická východiska	76
16.	Seznam příloh	77
	Příloha 1 Rozesílací dopis informace o oznámení koncepce (koncepce dle § 10a odst. 1 písm. a) ZPV)	78
	Příloha 2 Rozesílací dopis informace o oznámení koncepce (koncepce dle § 10a odst. 1 písm. c) ZPV, přičemž se nejedná o aktuální dopis, a proto neobsahuje informaci, o jakou koncepci se dle ZPV jedná, ač to z textu vyplývá, nicméně ostatní podstatné informace obsahuje)	80
	Příloha 3 Rozesílací dopis – předání ZZŘ (ukončeno v ZŘ)	82
	Příloha 4 Rozesílací dopis informace o návrhu koncepce s veřejným projednáním	84
	Příloha 5 Rozesílací dopis informace o návrhu koncepce bez veřejného projednání	85
	Příloha 6 Rozesílací dopis informace o návrhu koncepce bez veřejného projednání	87
	Příloha 7 Oficiální vrácení vyhodnocení SEA k přepracování	99
	Příloha 8 Oficiální vrácení návrhu koncepce včetně vyhodnocení SEA z důvodu jeho předčasného předložení	101
	Příloha 9 Změny v ZPV od 1. 1. 2024 z hlediska SEA	110
	Příloha 10 Poskytnuté informace v rámci online metodických porad SEA pro roky 2023 a 2024	113

Seznam zkratk a pojmů

AO – autorizovaná osoba zmocněná ke zpracování vyhodnocení SEA (případně již oznámení konceptce) dle § 19 ZPV

DO – dotčený orgán

EVL – evropsky významná lokalita

PO – ptačí oblast

IS SEA – Informační systém SEA

Metodické doporučení SEA – Metodické doporučení MŽP pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019)

Minimalizační opatření – opatření pro předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví; v případě naturového posouzení jimi chápeme opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných mírně negativních vlivů konceptce

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

N2000 – lokality soustavy Natura 2000

Naturové posouzení – posouzení vlivu konceptce na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny

OOP – orgán ochrany přírody

Proces SEA – strategické posouzení vlivů na životní prostředí dle ZPV

Protokol SEA – Protokol o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí k Úmluvě o posuzování vlivů na životní prostředí přesahující hranice států

PUPFL – pozemky určené k plnění funkce lesa

Rámec či rámec pro budoucí povolení záměrů – rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k ZPV ve vazbě s § 10a odst. 2 ZPV

SDEU – Soudní dvůr Evropské unie

Správní řád – zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Stanovisko OOP – stanovisko orgánu ochrany přírody vydané na základě § 45i odst. 1 ZOPK

Stanovisko SEA – stanovisko k posouzení vlivů provádění konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví vydané na základě § 10g ZPV

ÚPD – územně plánovací dokumentace

ÚSC – územní samosprávný celek

Vyhodnocení SEA – vyhodnocení vlivů konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví zpracované dle přílohy č. 9 k ZPV

Vyhláška č. 142/2018 Sb. – Vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny

VZ – veřejné zdraví

ZPF – zemědělský půdní fond

ZOPK či **zákon o ochraně přírody a krajiny** – zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

ZPV či **zákon o posuzování vlivů na životní prostředí** – zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

ZŘ – zjišťovací řízení

ZZŘ – závěr zjišťovacího řízení vydaný dle § 10d ZPV

ŽP – životní prostředí

1. Úvod

Tento MANUÁL SEA 2024 byl vytvořen na základě nashromážděných poznatků z praxe jak Ministerstva životního prostředí, odboru posuzování vlivů životního prostředí a integrované prevence, tak krajských orgánů SEA na základě jimi vydávaných dokumentů zveřejněných v IS SEA. Důvodem pro zpracování tohoto manuálu byla nutnost vytvoření jednotného aplikačního vodítka v oblasti posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí pro jednotlivé orgány SEA, ale i autorizované osoby zpracovávající tzv. vyhodnocení SEA či oznámení koncepce a předkladatele koncepcí. Věříme, že manuál pomůže všem zainteresovaným stranám pohybujícím se v této oblasti k vyjasnění všech jejich otázek a napomůže ke sjednocení aplikační či metodické praxe napříč celou Českou republikou. Smyslem tohoto metodického vodítka není opisovat zákony nebo přepisovat jednotlivé a stále platné metodiky, metodická sdělení nebo doporučení. Tam, kde se domníváme, že je v určité oblasti stále platné již vydané metodické doporučení SEA, je zde na tuto skutečnost vždy upozorněno.

1.1. Co je SEA

Strategické posuzování vlivů na životní prostředí či posuzování vlivů koncepce na životní prostředí je uvozeno zkratkou SEA z anglického názvu Strategic Environmental Assessment. V českém prostředí využíváme slovní spojení proces SEA, který se řídí zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů. Veškerý právní, jak národní, tak mezinárodní rámec, včetně historického vývoje posuzování vlivů na životní prostředí, naleznete mj. v publikaci „*Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí. Komentář*“, jejímž autorem je JUDr. Libor Dvořák Ph.D., a proto zde nebude dále řešen.

Smyslem procesu SEA je zajistit vyšší ochranu životního prostředí, než jaká je zajištěna jednotlivými složkovými předpisy týkajícími se ochrany životního prostředí. Tzn. již při přípravě různých strategických dokumentů je nutné upozornit na možné potenciální negativní (významné) vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví a takové vlivy již při přípravě těchto dokumentů minimalizovat či zcela odstranit. Pakliže určité předpokládané významné negativní vlivy koncepce na životní prostředí či veřejné zdraví nelze odstranit, mělo by to být jasným signálem pro úvahu předkladatele koncepce (toho, kdo zpracovává koncepci nebo dává podnět k jejímu zpracování – orgán veřejné správy, např. kraj či ministerstvo), zda v pořizování takové koncepce vůbec nadále pokračovat. Tedy již na strategické úrovni by mělo být zřejmé, které aktivity je žádoucí nadále podporovat, a které nikoliv.

Ve zkratce se tedy jedná o:

- začlenění environmentálních aspektů již do tvorby konceptce (identifikace možných významných vlivů → úprava konceptce);
- princip prevence;
 - snižování nákladů na odstraňování možných budoucích škod na ŽP;
 - včasná identifikace potenciálně problematických záměrů;
- zapojení veřejnosti – vyjadřování – posílení kontroly činnosti veřejné správy, transparentnost.

1.2. Co je konceptce

Jedná se o různé programy, strategické dokumenty, plány rozvoje, politiky apod., název však není rozhodný pro to, aby orgán SEA (nebo předkladatel) určil, zda se jedná o konceptci dle ZPV. Ustanovení § 3 písm. b) „konceptcí strategie, politiky, plány nebo programy včetně těch, které jsou spolufinancované z prostředků fondů Evropské unie, zpracované nebo zadané orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy schvalované nebo ke schválení předkládané,“ poukazuje na to, co musí být mj. splněno, aby se jednalo o konceptci ve smyslu uvedeného zákona. Když si rozebereme zmíněné ustanovení, je zřejmé, že je nezbytné hned na začátku vědět, kdo bude předkladatelem konceptce, zda se skutečně jedná o orgán veřejné správy (orgán veřejné správy může pouze zadávat zpracování takového dokumentu a bude tato část podmínky splněna), a kdo bude jejím schvalovatelem (zastupitelstva krajů či obcí apod. – část této podmínky bude splněna i tehdy, když bude orgán veřejné správy uvedenou konceptci pouze předkládat ke schválení např. vládě). Nezbytným znakem konceptcí dle ZPV je jejich závaznost (v případě obecných konceptcí jde typicky o závaznost směrem dovnitř veřejné správy, tj. vůči orgánům veřejné správy). Tedy dokument, který nikoho nezavazuje, nepodléhá procesu SEA.

Příklady z praxe:

- Dokumenty vzaté pouze na vědomí (nejsou schvalovány) nejsou konceptcemi ve smyslu ZPV. Může se jednat o podkladové dokumenty, studie proveditelnosti, generely, analýzy apod.
- Rovněž ani územní studie, územní technické studie nejsou konceptcemi ve smyslu ZPV.

S výše uvedeným obsahovým vymezením pojmu konceptce souvisí i záležitost vydávání stanovisek podle § 45i odst. 1 ZOPK. Při nesplnění definičních znaků konceptce dle ZPV je bezpředmětné k takovým dokumentům vydávat stanoviska OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK, neboť k nim nebude, resp. nemůže být uskutečněn proces SEA.

Pakliže již víme, že předložený či dotazovaný dokument splňuje definici konceptce dle ustanovení § 3 písm. b) ZPV, je nutné zjistit, zda naplňuje další nezbytné znaky, a to:

- zda je zpracován v oblastech/sektorech, které uvádí § 10a odst. 1 písm. a) ZPV (průmysl, doprava, cestovní ruch, nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, odpadové hospodářství apod.);
- a zda je skutečně stanoven tzv. rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k ZPV (více v [části 3](#) tohoto manuálu).

Jsou-li splněny všechny vyjmenované náležitosti, jedná se o koncepci dle ZPV, kterou je nutné podrobit procesu SEA.

Koncepce ve smyslu § 3 písm. b) ZPV bude v souladu s § 10a odst. 1 písm. a) ZPV podrobena procesu SEA i v případě, že OOP nevyloučí její významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, a to v zásadě bez ohledu na splnění dalších nezbytných znaků ve smyslu ZPV, tedy zpracování dokumentu ve výše uvedených sektorech či existenci rámce pro budoucí povolení záměrů (jinými slovy dokument bude předmětem procesu SEA vždy, splňuje-li definiční znaky konceptce podle § 3 písm. b) ZPV a OOP u něj svým stanoviskem nevyloučil významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO).

1.3. Ex-post a ex-ante posuzování

V rámci ex-post posuzování probíhá proces SEA na téměř hotovou koncepci, přičemž takový proces není a nemůže být natolik efektivní, jak by bylo nutné. Z praxe víme, že předkladatelé koncepcí nechtějí již posuzovanou koncepci měnit či upravovat na základě výsledků procesu SEA, zejména zapracovávat do ní stanovená minimalizační opatření, která mají ošetřit zjištěné předpokládané negativní vlivy konceptce, či dokonce některé aktivity vypouštět. Tento přístup k provedení procesu SEA tak nelze zcela doporučit, jelikož AO či příslušný úřad nemá následně možnost, jak zamezit či zmírnit zjištěné potenciální negativní vlivy konceptce na ŽP a VZ, příp. N2000, mj. i na základě (nezávazného) stanoviska SEA, jehož požadavky a podmínky jsou do konceptce zapracovávány v režimu § 10g odst. 4 ZPV. Určitě není žádoucí, aby byl proces SEA proveden, resp. aby byly pouze vyhodnoceny zmíněné negativní vlivy konceptce a jako takové nebyly minimalizovány, eliminovány či kompenzovány. Takovéto procesy jsou v důsledku pouze formálními procedurami bez skutečného přínosu pro vyšší ochranu životního prostředí. Tento způsob posouzení konceptce je nevhodný i ve vazbě na ustanovení § 10e odst. 5 ZPV, které zmiňuje nutnou spolupráci předkladatele s AO s cílem zohlednit v návrhu konceptce navržená minimalizační opatření.

Pro maximalizaci přínosu procesu SEA je důležitým krokem využití ex-ante posuzování (více v [části 13](#) tohoto manuálu), tzn. proces SEA probíhá v době, kdy je konceptce připravována. V tomto případě lze tvrdit, že proces SEA bude skutečně efektivním, pakliže AO využije svůj skutečný potenciál, který jí je umožněn. AO není

pouze zpracovatelem vyhodnocení SEA či oznámení konceptce (pozn. – ZPV neukládá nutnost zpracování oznámení konceptce od AO), jak by se mohlo zdát. Nejen v souvislosti s § 10e odst. 5 ZPV musí důsledně spolupracovat s předkladatelem či zpracovatelem konceptce a zjištěné předpokládané vlivy na ŽP, VZ či N2000 zejména negativního charakteru, resp. navrhovaná minimalizační opatření, navrhované úpravy konceptce včetně případného odstraňování určitých aktivit s nimi ihned konzultovat. Na základě takové konzultace je následně zřejmé, zda navržená opatření či úpravy konceptce jsou dle předkladatele možné, či nikoliv. V případě, kdy navrhované úpravy či zpracování minimalizačních opatření do samotného návrhu konceptce nejsou dle předkladatele možné, je nutné, aby AO skutečně vytrvala a nespokojila se s odmítnutím (viz § 10e odst. 5 ZPV; více naleznete v části 7. *Náležitosti vyhodnocení SEA*). V takovém případě je nutné najít společný kompromis, jak všechny zjištěné potenciální (s důrazem na významné) negativní vlivy na ŽP a VZ zmírnit či odstranit (naopak u zjištěných předpokládaných pozitivních vlivů by měla AO s předkladatelem zajistit takové doplnění návrhu konceptce, aby bylo možné hodnocené aktivity a jejich pozitivní přínos ještě posílit). AO se nesmí spoléhat na to, že postačí pouze zpracovat vyhodnocení SEA a příslušný úřad následně zařídí, aby předpokládané negativní vlivy konceptce na složky ŽP byly minimalizovány. Jak již bylo uvedeno výše, příslušný úřad vydává stanovisko SEA téměř již na konci samotného procesu SEA, a to v režimu § 10g odst. 4 ZPV. Z tohoto důvodu ani v případě ex-ante posuzování nejsou další úpravy návrhu konceptce zaručeny (*pakliže předkladatel konceptce nebude souhlasit s určitým požadavkem orgánu SEA, může jeho nezpracování či pouze částečné akceptování odůvodnit, což umožňuje ZPV*). Tímto prosíme, aby AO skutečně řádně spolupracovaly s předkladateli konceptcí či jejich zpracovateli. Bez jejich nezbytné snahy nebude proces SEA skutečně efektivním a pružným.

Příklady z praxe:

- Zveřejněné oznámení konceptce pro dokument, který nemusí být konceptcí dle ZPV. Vzhledem k tomu, že v době předložení oznámení konceptce se teprve zpracovávala analytická část konceptce a práce na návrhové části konceptce nebyly vůbec zahájeny či byly pouze v raném stádiu přípravy, je většina kapitol oznámení konceptce řešena pouze obecně. Upozorňujeme, že pokud je oznámení konceptce předkládáno ve fázi, kdy se ještě nezpracovává návrhová část konceptce, je to pro započetí procesu SEA příliš brzy. Nejsou známy informace podstatné pro oznámení konceptce, zejména určení tzv. rámce pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k ZPV. Takovéto zjišťovací řízení bude pouze formální procedurou bez jakéhokoliv přínosu pro další fázi procesu SEA. Tento přístup k procesu SEA je možné považovat za nežádoucí. Orgán SEA nesmí být nucen do rozeslání takového oznámení konceptce (ani argumentací předkladatele a harmonogramem pro přípravu a následné schválení konceptce, nebo argumentací, že ex-ante posuzování je žádoucí - což samozřejmě je, nicméně ani ex-ante posuzování nesmí začít příliš brzy) a musí toto oznámení vrátit předkladateli s tím, že má být předloženo, až budou skutečně známy zásadní údaje o konceptci, resp. až

bude zpracovatel oznámení koncepce schopen validně naplnit požadavky kladené na jednotlivé kapitoly oznámení koncepce dle přílohy č. 7 k ZPV.

- Pakliže byly součástí vráceného oznámení koncepce stanoviska OOP, je nutné OOP obeslat znovu, aby se mohly vyjádřit k platnému oznámení koncepce, resp. ke konkrétnějšímu popisu (návrhu) koncepce (pakliže OOP již nedostaly konkrétnější podklady pro vydání stanoviska).
- Rovněž v případě přílišné obecnosti oznámení (k čemuž by nemělo docházet, pakliže se jedná o koncepci ve smyslu ZPV, musí být z oznámení koncepce jasně patrné konkrétní náležitosti viz příloha č. 7 k ZPV), které je zasláno OOP pro vydání stanoviska dle § 45i odst. 1 ZOPK, se předkladatel vystavuje riziku, že příslušný OOP z důvodu předběžné opatrnosti nevyloučí možnost významného vlivu na předměty ochrany či celistvost EVL a PO, což bude následně znamenat nutnost provedení procesu SEA včetně zpracování naturového posouzení.
- Předkladatelům oznámení koncepce důrazně doporučujeme, než začnou zajišťovat zpracování oznámení koncepce, aby se s orgánem SEA poradili (viz § 15 ZPV), zda je zpracováváný dokument skutečně koncepcí ve smyslu ZPV, aby se dalo předejít zbytečnému zpracování oznámení koncepce, na které mohou být vynaloženy nemalé veřejné finanční prostředky.
- Pakliže se bude jednat o koncepci ve smyslu ZPV, resp. v koncepci zpracované v příslušném odvětví a je stanoven rámec pro budoucí povolení záměrů či OOP nevyloučil významný vliv na EVL a PO, je žádoucí, aby předkladatel koncepce využil tzv. předběžného projednání dle § 15 ZPV, kdy orgán SEA zkontroluje náležitosti oznámení koncepce a upozorní předkladatele na případné nedostatky, které bude nutné zhojit. V opačném případě v rámci oficiálního předložení oznámení koncepce může být oznámení koncepce vráceno k přepracování či dopracování, což může předkladatele následně zbrzdit. Tento samý postup doporučujeme uplatňovat i u předkládaných vyhodnocení SEA.

Využití předběžných projednávání je prvotním krokem pro maximalizaci přínosu procesu SEA, a to zejména pro předkladatele koncepce.

I. Obecné koncepce

2. Nová koncepce a aktualizace koncepce

Obsah kapitoly:

Tato kapitola mj. specifikuje prostřednictvím několika zákonných znaků (podmínek) okruh koncepcí, které jsou předmětem SEA vždy, neboť se u nich ze zákona má za to, že jejich provedení má významné vlivy na životní prostředí. Dále se zabývá koncepcemi, které jsou předmětem SEA až na základě provedení zjišťovacího řízení, tzv. screeningu (tzv. obecní koncepce) a dále změnami koncepcí na všech úrovních. V neposlední řadě se věnuje také postupu, kdy změnou koncepce jsou pouze formální úpravy, a upozorňuje v tomto smyslu na legislativní změnu. Jsou uvedeny rovněž příklady z praxe apod.

2.1. „Nová“ koncepce či koncepce posuzovaná v celém rozsahu ZPV (proces SEA zakončený vydáním tzv. stanoviska SEA)

Zpracovateli, resp. předkladateli koncepce, jak již bylo zmiňováno výše, je doporučeno před předložením oznámení koncepce příslušnému úřadu k zahájení procesu SEA, aby jej s tímto orgánem projednal v rámci předběžného projednání dle § 15 ZPV. Přidanou hodnotou tohoto postupu je mj. i to, že po projednání dojde k vyselektování takových materiálů/koncepcí, které procesu SEA vůbec nepodléhají, a dojde tak ke snížení administrativní zátěže aktérů procesu SEA.

Nejprve příslušný úřad identifikuje, jedná-li se o materiál, který splňuje definiční znaky koncepce dle § 3 písm. b) ZPV (více v části [co je koncepce](#)). Pakliže jsou tyto znaky naplněny, příslušný úřad se nejprve zaměří na § 10a odst. 1 písm. a) ZPV a ověří, zda koncepce odpovídá oborovému zaměření (zemědělství, myslivost, nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, energetika, průmysl, doprava apod.). V souvislosti s § 10a odst. 1 písm. a) ZPV a § 10a odst. 2 ZPV je nutné určit tzv. rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k ZPV (více o tom, co je tzv. rámec pro budoucí povolení záměrů a jak ho určit, naleznete v [kapitole 3](#)). Pro účely posouzení nutnosti provést SEA je zákonným kritériem též skutečnost, zda se jedná o koncepci dle § 3 písm. b) ZPV, u které orgán ochrany přírody nevyhloučil významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO ve smyslu § 45i odst. 1 ZOPK.

V případě, že již příslušný úřad obdržel od předkladatele oznámení koncepce, je třeba ověřit, zda z něj lze vyčíst informace požadované přílohou č. 7 k ZPV, tj. údaje o předkladateli, údaje o koncepci (obsahové zaměření a charakter koncepce; míra, v jaké koncepci stanoví rámec; způsob schvalování apod.), údaje o dotčeném území atd. V tomto okamžiku ještě stále existuje prostor pro ne zahájení

procesu SEA, a to vrácením oznámení konceptce předkladateli k doplnění společně se zdůvodněním (např. z důvodu nemožnosti zjistit míru stanovení rámce díky míře obecnosti zpracovaného oznámení konceptce). Pokud je tato obecnost důsledkem nastaveného harmonogramu zpracování konceptce, je třeba, aby příslušný úřad vrátil oznámení konceptce zpracovateli k doplnění, resp. aby předkladatel vyčkal se zahájením procesu SEA do doby, než bude schopný náležitě naplnit všechny body přílohy č. 7 (smyslem je zajistit k předkládané koncepci maximálně efektivní proces SEA včetně zajištění větší míry ochrany životního prostředí, viz příklady z praxe uvedené výše).

Jsou-li splněny definiční znaky konceptce a samotné oznámení konceptce je zpracováno a naplněno v souladu s přílohou č. 7 k ZPV a lze z něj seznat, zda např. konceptce stanovuje výše zmíněný tzv. rámec pro budoucí povolení záměrů, lze zahájit zjišťovací řízení (§ 10d ZPV) rozesláním informace o oznámení konceptce ke zveřejnění na úředních deskách dotčených krajů, resp. k vyjádření (může se vyjádřit kdokoliv viz § 10c odst. 3 ZPV). V opačném případě je nezbytné vrátit oznámení předkladateli konceptce k dopracování (např. bylo-li předloženo příliš brzy, viz výše, či nejsou-li platně naplněny požadavky ZPV) a rovněž je doporučeno u něj ověřit, v jaké fázi se nachází příprava návrhu konceptce (více v části [kdy předložit oznámení konceptce](#) nebo [náležitosti oznámení konceptce](#)).

Příklady z praxe:

- Pakliže předložený dokument nebude naplňovat § 3 písm. b) ZPV, tedy znaky konceptce, nejedná se o koncepci dle ZPV a rovněž se v takovém případě nežádá o stanoviska OOP (§ 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny ZOPK), resp. není vyžadováno provádět úvahu předkladatele ve vazbě na § 45h ZOPK. Tzn. ZOPK definici konceptce ze ZPV plně přebírá.
- Ukončení posuzování nové konceptce (§ 10a odst. 1 písm. a) ZPV) vydáním ZZŘ je zásadním pochybením orgánu SEA a je v rozporu se ZPV.

2.2. Změny konceptce (§ 10a odst. 1 písm. c) ZPV)

Nejprve je třeba rozlišit, zda se jedná o aktualizaci dokumentu jako takového bez vazby na ZPV, či jde o aktualizaci konceptce dle ZPV. Pro tento úkon není směrodatný název dokumentu. Tzn. pokud je příslušnému úřadu předložena aktualizace dokumentu, který předtím nebyl podroben „plnému“ procesu SEA, nejedná se o aktualizaci konceptce dle ZPV. V takovém případě je nutné postupovat tak, jak bylo sděleno výše (v části [co je konceptce](#) nebo v části [nová konceptce](#)), tzn. určit, zda se jedná o koncepci dle § 3 písm. b) ZPV, a následně zda je naplněn § 10a odst. 1 písm. a) v souvislosti s § 10a odst. 2 ZPV (tzv. rámec pro budoucí povolení záměrů). Pokud se jedná o koncepci, která již byla podrobena plnému procesu SEA dle ZPV a bylo k ní tedy v minulosti vydáno stanovisko SEA, je třeba zahájit zjišťovací řízení dle § 10d ZPV a dle obdržených vyjádření v rámci zjišťovacího řízení a relevantních kritérií dle přílohy č. 8 k ZPV (tzv. rámec pro budoucí povolení záměrů

je jen jedno z kritérií) stanovit, zda změna dokumentu může mít významný vliv na životní prostředí (a následně ji podrobit plnému procesu SEA), či nikoliv. Obecně by se dalo tvrdit, že za změnu konceptce lze považovat i takový materiál, k jehož změně dochází v rámci platnosti tohoto dokumentu. Naopak za změnu konceptce nelze považovat zpravidla takový materiál, který se aktualizuje po uplynutí doby jeho platnosti (např. operační programy, strategické či rozvojové dokumenty s jasně definovaným obdobím platnosti). Na takové dokumenty je nutné v zásadě nahlížet jako na „nové“ konceptce. Samozřejmě je nutné ke každé předložené aktualizaci konceptce přistupovat individuálně, aby se mohl příslušný úřad validně rozhodnout, zda se jedná o aktualizaci konceptce či o novou koncepci (viz uvedené příklady z praxe).

I pro účely aktualizace konceptce je nutné zvažovat možnost významného ovlivnění předmětu ochrany nebo celistvosti EVL nebo PO, tedy může-li aktualizace tyto významné vlivy způsobit, je dle ZOPK povinností předkladatele opatřit si stanovisko OOP podle § 45i odst. 1 tohoto zákona (a vice versa).

Formální změny konceptce – pouze v ojedinělých odůvodněných případech lze postupovat odlišným způsobem, než je uvedeno výše, tj. u změny (aktualizace) konceptce nezahájit zjišťovací řízení dle ZPV. Jedná se o takové případy, kdy změnou (aktualizací) konceptce jsou naprosto marginální změny formálního, technického či organizačního charakteru – v každém případě však zjevně bez vlivu na životní prostředí. V takových případech lze vydat pouze vyjádření příslušného úřadu a v něm konstatovat, že se nemění věcná stránka konceptce a nedochází ani ke změně zaměření jejích specifických cílů, že nedochází ke změně programového dokumentu jako celku a zároveň se nemění ani výchozí předpoklady, na jejichž základě bylo založeno původní posouzení konceptce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (a tedy původní posouzení je z hlediska svých závěrů v podstatě nadále relevantní). Taková změna konceptce svým obsahovým zaměřením nenaplnuje dikci § 10a ZPV, a proto není nutné provést zjišťovací řízení v rámci procesu SEA.

Výše uvedený způsob přistupování příslušného úřadu k formálním změnám koncepcí byl kodifikován novelizací ZPV, která je účinná od ledna 2024, konkrétně:

V § 10a odst. 1 písm. c) se za slova „podle § 10d“ vkládají slova „; změny koncepcí formálního charakteru, které na základě vyjádření příslušného úřadu zcela zjevně nemohou mít významný vliv na životní prostředí, zjišťovacímu řízení nepodléhají“.

*Resp. § 10a odst. 1 písm. c) zní následovně: „změny koncepcí podle písmen a) a b), pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení podle § 10d; **změny koncepcí formálního charakteru, které na základě vyjádření příslušného úřadu zcela zjevně nemohou mít významný vliv na životní prostředí, zjišťovacímu řízení nepodléhají.**“*

Výše uvedeným ustanovením není dotčen § 45i odst. 1 ZOPK, nicméně v obecné rovině lze předpokládat, že změny koncepcí zcela zjevně formálního charakteru

nebudou generovat významné vlivy na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, a tedy stanovisko OOP k nim nebude vyžadováno.

Příklady z praxe:

- Dvě obecná upozornění: V případě, že byl proces SEA celostátní aktualizace koncepce ukončen ve zjišťovacím řízení se závěrem, že koncepce nemá významný vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, neznamená to ve všech případech skutečnost, že není třeba zahájit ani zjišťovací řízení pro stejný typ (obor) koncepce na úrovni krajské, která bude orgánu SEA předložena (jako příklad lze uvést aktualizace plánů odpadového hospodářství krajů či obcí). Vždy je třeba přihlédnout ke konkrétním okolnostem, např. k tomu, zda POH kraje či obce navrhuje či nenavrhuje oproti POH na vyšším stupni hierarchie nové cíle, zásady a opatření. Pokud by tomu tak bylo a tyto aktivity by nebyly ani nijak věcně či územně zpřesněny, pak je možné od provedení zjišťovacího řízení upustit, (a to s odkazem na ustanovení § 10a písm. 1 odst. c), věty za středníkem ZPV. Jednalo by se o duplicitní posuzování téhož, což je evidentně nežádoucí.
- Koncepce, ke které byl vydán pouze ZZŘ, který konstatoval, že koncepce nemůže mít významný vliv na životní prostředí apod., resp. nepožadoval provedení procesu SEA, nelze považovat za koncepci, která byla podrobena plnému procesu SEA, resp. byla posouzena/vyhodnocena dle ZPV).
- **Aktualizace Státní politiky životního prostředí (SPŽP)** – připravovaná aktualizace SPŽP časově navazuje na současnou SPŽP a má ji nahradit. Má však novou strukturu i témata. Lze tedy tvrdit, že se nejedná o aktualizaci předchozí SPŽP, ale o nový dokument, který byl od základu nově formulován (věcně je oproti současné SPŽP výrazně rozšířena), např. v oblasti oběhového hospodářství či adaptace na změnu klimatu, naopak oproti minulé SPŽP již však neukládá realizaci konkrétních opatření ve smyslu přílohy č. 1 k ZPV, ale jako strategický dokument v oblasti životního prostředí určuje, jaká konkrétní opatření budou formulována v jednotlivých dílčích složkových strategiích, např. v koncepci Cirkulární Česko 2040 nebo v tzv. Adaptační strategii. V takovém případě lze dospět k závěru, že se jedná o novou koncepci, která nenaplnuje dikci § 10a odst. 1 písm. a) ve spojení s § 10a odst. 2 ZPV, a proto není předmětem posuzování vlivů koncepce na životní prostředí dle tohoto zákona.
- **Aktualizace Koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem v České republice** – aktualizace koncepce byla podrobena procesu SEA a následně schválena vládou ČR. Evropská komise (EK) poté ČR (MPO) vytkla nedostatky ve zpracování uvedené koncepce (absence výslovného uvedení monitorovacích indikátorů výkonnosti, doplnění informace o navrženém monitoringu na životní prostředí tak, jak bylo deklarováno v rámci zpracovaného prohlášení dle ustanovení § 10g odst. 5 ZPV, doplnění informace k odhadům nákladů na likvidaci radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva a náklady spojené s vyřazením

z provozu a doplnění informací o vybudování nových ukládacích kapacit) a bylo nutné přistoupit k další aktualizaci za účelem provedení nezbytných úprav v koncepci. Z informací poskytnutých MPO vyplývá, že aktuální schválená koncepce nepozbyla platnosti a je stále platná. Na základě výtek EK však musela být formálně upravena. Nejedná se však o její aktualizaci (tedy zanesení nových informací a údajů provedených na základě vyhodnocení ve stanoveném časovém rámci), ale o opravu nepřesností, které v koncepci spatřuje EK. Jedná se tedy o formální změny technického a organizačního charakteru, které nemohou mít vliv na životní prostředí, a proto nebylo přikročeno ani k zahájení zjišťovacího řízení.

- **Programy zlepšování kvality ovzduší (Aktualizace 2020)** – jedná se o změnu dosud platného Programu zlepšování kvality ovzduší z roku 2016 (i když dochází k vymezení nového období platnosti), který je nyní aktualizován na základě novějších dat a vyhodnocení účinnosti stávajících opatření. Aktualizovaný program navazuje na Program z roku 2016, jenž byl podroben procesu SEA a k němuž bylo vydáno souhlasné stanovisko SEA s požadavky zajišťujícími minimální možné dopady realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, a které bude i nadále respektováno. Aktualizovaný Program neobsahuje rámec pro budoucí povolení záměrů. Vzhledem k uvedenému předmětu aktualizace je předpokládán přínos posouzení předmětné koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí na odlišné úrovni v téže oblasti považován za minimální, resp. žádný, a proto není důvodné takovou změnu koncepce podrobit posouzení dle ZPV, tedy plnému procesu SEA.

2.3. Koncepce podle § 10a odst. 1 písm. a) u nichž je dotčené území tvořeno územním obvodem jedné nebo několika obcí, které stanoví využití místního významu (§ 10a odst. 1 písm. b) ZPV)

Je třeba, aby orgán SEA ve svém rozesílacím dopise náležitě odůvodnil, že se o takový typ koncepce jedná, resp. proč se domnívá, že předložená koncepce stanovuje využití místního významu. Bez tohoto zdůvodnění není možné přezkoumat úvahu příslušného úřadu, zda postupuje v souladu se ZPV. V případě, že byly naplněny definiční znaky koncepce dle ZPV (viz výše), je nutné v rámci zjišťovacího řízení provedeného dle § 10d ZPV s přihlédnutím k obdrženým vyjádřením a po zohlednění relevantních kritérií dle přílohy č. 8 k ZPV stanovit, zda tento typ koncepce může mít významný vliv na životní prostředí (a následně jej podrobit plnému procesu SEA), či nikoliv a proces SEA v takovém případě vydáním odůvodněného závěru zjišťovacího řízení ukončit.

Požadavky ustanovení § 45i odst. 1 ZOPK nejsou dotčeny, mj. tedy je-li vydáno stanovisko OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK, kterým není vyloučen významný vliv koncepce na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, koncepci ve smyslu § 10a odst. 1 písm. b) ZPV je nutné podrobit procesu SEA. Je-li ke koncepci vydáno

stanovisko OOP a toto vyloučilo její významný vliv, je postupováno podle předchozího odstavce.

3. Rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí ve vazbě na ustanovení § 10a odst. 2 ZPV

Obsah kapitoly:

Kapitola se snaží blíže objasnit, jakým způsobem posoudit, kdy konceptce stanovuje rámec pro povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 ZPV. Nastiňuje, co může být a naopak by nemělo být považováno za tento rámec.

Rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k ZPV je dán vždy, pokud konceptce stanoví podmínky pro jejich povolování, zejména pokud jde o umístění, povahu, velikost, provozní podmínky nebo požadavky na přírodní zdroje, přičemž tento výčet není uzavřený.

Tato zákonná podmínka cílí na identifikaci propojenosti strategické a projektové fáze, kdy nás zajímá, jak může daná konceptce ovlivnit rozhodování o realizaci budoucích záměrů v dotčené oblasti.

Vzhledem k různorodosti koncepcí (úroveň obecnosti koncepcí se liší a v závislosti na ní může či nemusí konceptce obsahovat nejen strategické cíle, souhrnně charakterizované rozvojové aktivity apod., ale i informace o specifikaci konkrétních záměrů) je třeba při určování, zda konceptce stanovuje rámec, či nikoliv, přistupovat ke každému návrhu konceptce individuálně. Obecně však stanovení rámce chápeme jako určení kritérií nebo podmínek, podle kterých schvalující orgán rozhoduje o aktivitě (nejčastěji výstavbě), která má být v dotčené oblasti povolena, přičemž se jedná o záměr vyjmenovaný v příloze č. 1 k ZPV. Jde tedy o poskytnutí takových informací, podle kterých si lze učinit konkrétnější představu o budoucích záměrech a předpokladech jejich realizace, na jejichž základě bude možné vyhodnotit potenciální vlivy konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví. Tato kritéria mohou také např. vytyčit limity pro druh činnosti nebo rozvoje, nebo mohou obsahovat podmínky, které musí žadatel splnit, pokud mu má být uděleno povolení k danému záměru.

Charakter informací, resp. jejich obsah o umístění, velikosti (kapacitě, rozsahu), provozních podmínkách i požadavcích na přírodní zdroje je obecně zřejmý. Může být však užitečné specifikovat pojem "povaha záměru", jež značí významné prvky charakterizující záměr, které nespádají pod jeho umístění, velikost, provozní podmínky nebo požadavky na přírodní zdroje. Tím může být např. celková fyzická podoba záměru, jeho technické nebo technologické řešení, kumulace s ostatními stávajícími nebo schválenými záměry v dotčeném území, produkce odpadu, případně znečišťování, rušivé vlivy, riziko závažných havárií apod. Pokud by tedy

konceptce obsahovala podmínky pro budoucí povolování záměrů s ohledem na výše uvedené aspekty, a to i bez ohledu na lokalizaci záměru, pak lze usoudit, že je dán tento rámec. Tzn. je nutné mít stále na paměti, že pouhé uvedení aktivit, které cílí na přílohu č. 1 k ZPV, nestanovuje ještě tento rámec. Ve vazbě na vyřčené je nutné též zmínit, že limitní hodnoty uvedené v příloze č. 1 k ZPV se v rámci strategické úrovně též nepoužijí, nejsou směrodatné a nepřihlíží se k nim.

Při popisu stanovení rámce lze přihlídnout i k související judikatuře SDEU, která rámec konkretizuje jako podstatný soubor kritérií a podmínek pro schvalování a provádění jednoho nebo více z projektů, které mohou mít významný vliv na životní prostředí, a to stanovením pravidel a kontrolních postupů v rámci dané konceptce, které se použijí v dotčeném odvětví, tedy v jednom z odvětví vyjmenovaných ZPV.

Příklady z praxe:

Z výše uvedeného odvozujeme, že stanovením rámce naopak není např.:

- uvedení holého seznamu projektů k investici či realizaci, byť by se jednalo o záměry dle přílohy č. 1 k ZPV;
- kusé informace o záměrech, ze kterých není možné vyvodit bližší určení záměru či podmínky jeho schválení/realizace;
- obecné deklarace o podpoře např. výroby energie z obnovitelných zdrojů, případně i o podpoře konkrétního typu OZE bez dalšího určení;
- přidělení finančních zdrojů pro projekt/aktivitu bez podmínek jejich udělení či dalšího určení podporovaných záměrů apod.

4. Náležitosti oznámení konceptce

Obsah kapitoly:

Tato kapitola nabízí pojednání o záležitostech předcházejících zpracování oznámení konceptce, resp. týkajících se možného ovlivnění lokalit soustavy Natura 2000 (od prvotní úvahy předkladatele až po vydání stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody). Dále poskytuje přehledný popis jednotlivých kapitol oznámení konceptce s podrobným komentářem ke všem náležitostem, které musí oznámení konceptce splňovat.

Oznámení konceptce je jedním z prvních dokumentů vstupujících do procesu SEA. Mělo by mít dostatečnou vypovídací schopnost ve vztahu k zpracovávané koncepci (myšleno i ve vztahu ke změně konceptce ve smyslu ustanovení § 10a odst. 1 písm. c) ZPV) a mělo by náležitě vystihnout, jaké vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví lze v souvislosti s připravovanou koncepcí předpokládat. Zahájit práce na oznámení konceptce je vhodné ve chvíli, kdy je známa (alespoň rámcově) návrhová část konceptce, její cíle a navrhovaná opatření, aktivity či intervence. V takové fázi si již mohou zpracovatel oznámení konceptce, příslušný úřad i dotčené orgány učinit

patřičný odborný závěr o tom, jestli se jedná o koncepci ve smyslu ZPV, resp. o koncepci, která má potenciál významně ovlivnit životní prostředí. S tím úzce souvisí také učinění úvahy o možném významném vlivu koncepce na EVL a PO.

Nedílnou součástí procesu SEA je zvážení možného (významného) ovlivnění lokalit soustavy Natura 2000. Povinností předkladatele je učinění úvahy, zda se jedná o koncepci naplňující definici dle ustanovení § 45h ZOPK, tj. zda může pořizovaná koncepce samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi či záměry významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO. Pokud dojde předkladatel k názoru, že jím zamýšlená koncepce nenaplňuje definici dle ustanovení § 45h ZOPK, musí tuto skutečnost uvést v oznámení koncepce a náležitě ji odůvodnit (s přihlédnutím k obsahu koncepce a jejím očekávaným dopadům). Pokud naopak koncepce tuto definici naplňuje, je předkladatel povinen požádat příslušné OOP o vydání stanoviska podle ustanovení § 45i odst. 1 ZOPK. Vzhledem k charakteru podkladů a času potřebnému pro získání stanovisek orgánů ochrany přírody by zpracování žádosti o stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK mělo být jedním z prvních kroků, které zpracovatel oznámení koncepce učiní při zahájení prací na oznámení koncepce, zároveň však v době, kdy je již návrh koncepce dostatečně rozpracován tak, aby OOP mohl učinit podloženou úvahu ohledně významnosti vlivů koncepce na EVL nebo PO. Zaslání příliš obecného (nejčastěji z důvodu právě velmi časně fáze prací na koncepci) podkladu, resp. návrhu OOP je rizikové a nelze jej doporučit, neboť OOP může z obezřetnosti ve věci dalšího vývoje obsahu koncepce významný vliv na EVL nebo PO nevyloučit.

Stanoviska orgánů ochrany přírody slouží k určení, zda je nutné zpracovat posouzení vlivu koncepce na předměty ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle ustanovení § 45i odst. 2 ZOPK (tzv. naturové posouzení). Orgán ochrany přírody vydá odůvodněné stanovisko do 30 dnů ode dne doručení žádosti. Pokud orgán ochrany přírody významné vlivy vyloučí, nevyplývá pro předkladatele ve vztahu ke koncepci z hlediska požadavků dle ustanovení § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny žádná další povinnost (za předpokladu, že koncepce nebude měněna takovým způsobem, který by měl významný dopad na předměty ochrany EVL nebo PO a jejich celistvost).

Pokud orgán ochrany přírody svým stanoviskem nevyloučí významný vliv koncepce na EVL nebo PO, musí být koncepce předmětem posouzení podle ustanovení § 45i odst. 2 ZOPK s náležitostmi podle jeho prováděcího předpisu, kterým je vyhláška č. 142/2018 Sb. Naturové posouzení musí být zpracováno osobou s autorizací dle § 45j odst. 1 ZOPK.

Stanoviska všech orgánů ochrany přírody relevantních k dotčenému území koncepce, pakliže jsou vyžadována, jsou nedílnou součástí oznámení koncepce. V případě, kdy stanoviska dle § 45i odst. 1 ZOPK nebudou součástí oznámení koncepce, tedy OOP se bude domnívat, že odůvodnění předkladatele, proč vyloučil významný vliv koncepce, je nesprávné, se může stát, že dotčené orgány ochrany přírody ve svém vyjádření k oznámení koncepce požádají o zaslání jejího návrhu k vydání stanoviska dle § 45i odst. 1 ZOPK. ZZŘ je v takové situaci vydán až po dodatečném opatření stanovisek OOP dle § 45i odst. 1 ZOPK. V této souvislosti je

třeba poznamenat, že OOP nemohou vydávat stanoviska dle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny v rámci vyjádření k oznámení koncepce, neboť ZOPK jim nezakládá kompetenci k vydání stanoviska z moci úřední (žádost o vyjádření OOP jako dotčeného orgánu ve zjišťovacím řízení ze strany příslušného úřadu není žádostí předkladatele o stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK). Stanovisko orgánu ochrany přírody je tedy vždy vydáváno na žádost předkladatele.

Jelikož prvotní úvaha, zda je či není nezbytné postupovat podle § 45i odst. 1 ZOPK, leží na předkladateli (viz výše § 45h odst. 1 ZOPK), nelze vyloučit, že stanovisko OOP vyžadované podle tohoto ustanovení nebude vydáno (např. že některý z příslušných orgánů ochrany přírody nebyl ze strany předkladatele osloven, ačkoli měl být osloven). Takové opomenutí by měl nejpozději zjistit příslušný úřad (resp. při potvrzení jeho domněnky příslušným OOP) v okamžiku, kdy se podle § 10c odst. 2 ZPV zabývá tím, zda oznámení koncepce splňuje všechny zákonné náležitosti. Pakliže se stane, že příslušný úřad zahájí zjišťovací řízení na základě obdrženého oznámení koncepce, výše popsané opomenutí povinnosti podle § 45i odst. 1 ZOPK bude shledáno až v průběhu zjišťovacího řízení podle § 10d ZPV na základě podaného vyjádření OOP (OOP by měly být znovu osloveny k vyjádření v rámci ZŘ). V případě těchto koncepcí lze zjednat nápravu nesplnění této zákonné povinnosti v rámci procesu SEA. Jelikož v procesu SEA je naturové posouzení zpracováváno ve fázi vyhodnocení SEA, tj. až ve fázi následující po zjišťovacím řízení, je nutné, aby ve výše popsaném případě bylo stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK vydáno v časovém úseku mezi předložením oznámení koncepce a vydáním závěru zjišťovacího řízení (což je mj. v souladu se zásadou hospodárnosti zakotvené v ustanovení § 6 odst. 2 správního řádu). Pokud v průběhu zjišťovacího řízení ze strany dotčených orgánů – OOP zazní v rámci jejich vyjádření odůvodněná připomínka, že mělo být (a nebylo) vydáno stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK, měl by příslušný úřad vyzvat předkladatele k tomu, aby splnil svoji povinnost podle § 45i odst. 1 ZOPK, tj. aby požádal orgán ochrany přírody o vydání chybějícího stanoviska a následně toto stanovisko předložil příslušnému úřadu. Bez tohoto stanoviska OOP přitom nelze závěr zjišťovacího řízení vydat, jelikož vydání závěru zjišťovacího řízení umožňuje postoupit do další fáze procesu SEA (návrh koncepce a vyhodnocení SEA), pro kterou je charakter koncepce z hlediska § 45i odst. 1 ZOPK určující. Tomuto postupu se podrobněji věnuje metodika [Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, aktualizace 2018](#) (vydaný ve Věstníku MŽP, ročník XXVIII – listopad 2018 – ČÁSTKA 8).

Obecně lze tvrdit, že předložení stanoviska OOP ve výše uvedené situaci před vydáním závěru zjišťovacího řízení je nezbytné nejenom u koncepcí, kde byl spatřen rámec pro budoucí povolení záměrů, aby byl kromě adekvátního rozsahu a obsahu vyhodnocení SEA stanoven i relevantní rozsah a obsah naturového posouzení, pakliže by bylo vyžadováno, ale i u koncepcí, jejichž posuzování může být ukončeno ZZŘ. Vydáním stanoviska OOP, které nevyloučí významný vliv na předmět ochrany či celistvost EVL či PO, dojde k situaci, že návrh koncepce bude mít původně (v době rozeslání oznámení) nepředpokládaný významný vliv na lokality soustavy Natura 2000, i když významný vliv na životní prostředí nebylo důvodné očekávat.

Posuzování takové konceptce bude posléze pokračovat v rámci „celého“ procesu SEA a nebude ukončeno v ZZŘ, jak mohl původně příslušný úřad zamýšlet.

Z výše uvedeného plyne, že při zpracování oznámení konceptce je třeba dbát na dodržení obsahu, resp. naplnění náležitostí jeho jednotlivých kapitol ve smyslu přílohy č. 7 k ZPV. Předkladatel může (avšak nemusí) pověřit autorizovanou osobu zpracováním oznámení konceptce. Předkladatel následně musí předložit oznámení konceptce příslušnému úřadu v listinné (většinou postačí 1-2 výtisky) a v elektronické podobě (např. na flash disku) – *nově od 1. 1. 2024 platí, že stačí předložení tohoto dokumentu pouze v elektronické podobě, pakliže příslušný úřad neřekne jinak.* K oznámení konceptce by také měla být přiložena (alespoň rámcová) návrhová část konceptce (nebo uveden odkaz, kde je možné ji nalézt).

Jak již bylo zmíněno, kontrola toho, zda předložené oznámení konceptce splňuje veškeré předepsané náležitosti, náleží příslušnému úřadu, a to na základě ustanovení § 10c odst. 2 ZPV. Za účelem nastavení jednotné správní praxe uvádíme následující přehled hlavních náležitostí jednotlivých kapitol oznámení konceptce, které je nutné naplnit.

4.1. A. Údaje o předkladateli

1. Název organizace
2. IČ, bylo-li přiděleno
3. Sídlo (bydliště)
4. Jméno, příjmení, bydliště, telefon a e-mail oprávněného zástupce předkladatele

U údajů uváděných v této kapitole je podstatná jejich aktuálnost.

4.2. B. Údaje o konceptci

Pro sestavení náplně této kapitoly je třeba vycházet z podkladů poskytnutých předkladatelem, především pak z výše zmiňované návrhové části konceptce.

5. Název

Zde je uváděn přesný název, resp. celé oficiální pojmenování konceptce. Pakliže je konceptce definována i návrhovým obdobím, je potřeba ho v názvu také uvést.

6. Obsahové zaměření (osnova)

Zde je prostor pro stručný popis konceptce včetně uvedení její struktury (analytická část, SWOT analýza, návrhová část a její náplň – opatření, typové aktivity apod., implementační část s popisem naplňování konceptce a monitoringu plnění cílů a opatření, přílohy ke konceptci, případné navazující akční plány či programové rámce apod.).

Již zde je vhodné zohlednit a popsat případnou návaznost předmětné konceptce na jiné strategické dokumenty, z nichž konceptce vychází nebo na ně navazuje. Může se jednat o vazbu na operační programy, národní konceptce nebo předchozí verze konceptce, které předmětná konceptce rozpracovává (do většího detailu). Na základě definování této provázanosti bude moci příslušný úřad odborně zvážit, zda se jedná o novou koncepci, anebo o změnu konceptce ve smyslu ustanovení § 10a odst. 1 písm. c) ZPV.

7. Charakter

Zde by mělo být shrnuto, co a jak bude konceptce řešit (např. že bude analyzovat dotčené území, popisovat jeho problémy a zaměřovat se na jejich řešení nebo realizovat nástroje z operačních programů) a jaké prostředky k tomu budou využity (např. zdroje financování apod.).

8. Zdůvodnění potřeby pořízení

V této části lze vyjádřit potřebu pořízení konceptce, např. řešení problémů v dotčeném území, skončení platnosti předchozí konceptce apod., a z čeho tato potřeba plyne (z platných právních předpisů, ze schválených strategických dokumentů na národní či nadnárodní úrovni apod.).

9. Základní principy a postupy (etapy) řešení

Zde jsou podrobněji popisovány jednotlivé části konceptce (analytická část, SWOT analýza, návrhová a implementační část, monitoring), přičemž je vhodné popsat i postup, jakým byly připravovány, kdo se na jejich přípravě podílel, kým byly připomínkovány apod. Případné akční plány či programové rámce, pakliže nejsou přímo součástí konceptce, ale navazují na ni, je třeba uvést do těchto souvislostí – kdy budou zpracovávány, jak budou schvalovány, zda budou závazné apod.

10. Hlavní cíle

Z této části má vyplynout účel konceptce. Kromě cílů konceptce (globálních, strategických či specifických), opatření, aktivit nebo intervencí je zde uváděna i případná vize konceptce.

11. Míra, v jaké konceptce stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod.

Tato část má přímou vazbu na kapitoly C a D oznámení konceptce, proto je nutné klást na její zpracování zvláštní důraz. Je třeba ji zpracovat se znalostí stavu a vývojových trendů životního prostředí a veřejného zdraví v dotčeném území a jeho klíčových problémů vztahujících se k předmětné koncepci. Je třeba zde definovat strategickou úroveň, pro kterou je konceptce připravována, tedy zda se jedná pouze o deklarování základních strategických směrů, nebo zda budou na základě konceptce vybírány projekty k přímému podpoření, resp. do jaké míry stanoví rámec pro budoucí povolení konkrétních záměrů uvedených v příloze č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní

prostředí. Pro úvahu o míře stanovení rámce je důležité definovat, jaký bude charakter jednotlivých navrhovaných opatření či aktivit, tj. zda se jedná pouze o finanční nebo marketingový výstup, nebo zda budou realizována opatření a aktivity ústící v realizaci projektů s investičním charakterem či konkrétním územním průmětem (který nemusí být dosud přesně znám, nicméně lze ho předpokládat). Kromě umístění (územního průmětu) opatření a z nich vycházejících záměrů je potřeba zmínit jejich předpokládanou povahu, velikost, provozní podmínky a požadavky na přírodní zdroje. Je rovněž žádoucí uvádět příklady navrhovaných opatření či aktivit, které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů, resp. jaké záměry mohou být na jejich základě realizovány.

Při určování míry stanovení rámce je vhodné zohlednit stav přípravy návrhu konceptce, tedy do jaké míry je podoba samotné konceptce známa a do jaké míry se může její obsah ještě změnit. Je totiž možné, že některá opatření či aktivity nakonec nebudou do konceptce zařazeny. Dále je nutné zohlednit výše zmiňovanou návaznost předmětné konceptce na jiné strategické dokumenty. Pakliže předmětná konceptce naplňuje ustanovení § 10a odst. 1 písm. c) ZPV (jedná se o změnu dosavadní či předešlé konceptce), je při určení míry stanovení rámce, který je jedním z kritérií pro zjišťovací řízení dle přílohy č. 8 k ZPV, důležité se soustředit zejména na nově navrhovaná opatření a aktivity (neboť opatření a aktivity již obsažené v dosavadní či předešlé koncepci, které nebudou předmětem dané změny konceptce, resp. nebudou nijak měněny či doplňovány, nejsou pro definování míry rámce určující).

V závěru této části má být zhodnoceno a shrnuto, v jakém rozsahu konceptce stanovuje rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí. Nelze se tedy spokojit jen s výčtem opatření, resp. záměrů, ale je nutné zhodnotit míru potenciálu konceptce pro stanovení rámce, jak uvádí ustanovení § 10a odst. 2 ZPV.

12. Přehled uvažovaných variant řešení

Zde je prostor pro uvedení počtu zamýšlených variant konceptce i variant samotných opatření, aktivit či intervencí. Všechny varianty samozřejmě mohou být v průběhu přípravy konceptce, i v rámci případného procesu SEA, zúženy až na invariantní řešení konceptce. Proto je žádoucí, aby byl v této části popsán způsob, jakým budou výsledné varianty vybírány.

13. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry

Vztah konceptce k jiným koncepcím je dán jednak její pozicí v hierarchii ostatních strategických dokumentů z pohledu strategického plánování a zaměření konceptce, jednak postavením ke schváleným strategickým dokumentům v oblasti ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Tyto vztahy by měly být primárně posuzovány v rámci platných strategických dokumentů. Platí, že by měly být uváděny jejich celé (oficiální) názvy spolu s návrhovým obdobím. Pakliže jsou zde brány v úvahu i dokumenty, které již

pozbyly platnosti, je třeba uvést důvod jejich zohlednění (předmětná konceptce z nich může nadále vycházet apod.).

Náplní této části je vyjádření vztahů předmětné konceptce k jiným strategickým dokumentům, které jsou pro ni relevantní a mohou s ní souviset, tedy nejen k dokumentům z oblasti ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, ale i k dokumentům z oblasti dopravy, energetiky, územního plánování apod. Prvotní úvahu o relevantnosti (výběru) jiných strategických dokumentů a jejich příslušných částí (př. cílů či opatření) je třeba alespoň stručně popsat – na základě čeho byly strategické dokumenty vybrány. Následně má být uvedeno, jakým způsobem jsou vztahy popisovány. K tomu může sloužit zvolená číselná stupnice pro vyjádření různé míry (síly) vztahů. Vždy je však nutné identifikované vztahy krátce okomentovat, resp. v čem vztahy spočívají (konceptce mají podobné cíle, jejich opatření spolu souvisejí nebo na sebe navazují apod.) a jak jsou silné. Zcela nedostačující náplní této části je pak pouhý výčet strategických dokumentů bez dalšího hodnocení vztahů k předmětné koncepci a jejích relevantních částí.

Podstatné je rovněž možné spolupůsobení dopadů předkládané konceptce s důsledky ostatních strategických dokumentů a jejich cílů, opatření nebo záměrů. Alespoň prostřednictvím komentářů je potřeba identifikovat potenciální kumulace či synergie, které jsou odvoditelné na základě aktuálního stavu přípravy konceptce, stavu dotčeného území a jeho plánovaného rozvoje.

14. Předpokládaný termín dokončení

V této části je žádoucí uvést plánovaný časový harmonogram přípravy konceptce až po předpokládaný termín jejího schválení. Je důležité zohlednit i dobu potřebnou pro průběh řádného procesu SEA, zejména pokud lze nutnost jeho provedení důvodně očekávat (při naplnění ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) ZPV).

Lze také uvést odkaz na internetové stránky předkladatele a obecně na IS SEA, kde bude možné nalézt všechny potřebné dokumenty spolu s důležitými termíny pro jednotlivé kroky.

15. Návrhové období

Zde je uváděno časové rozpětí platnosti předmětné konceptce (v celých letech). Při uvedení doby, po kterou je plánována platnost konceptce, je vhodné zmínit i případný přesah platnosti do dalších let či vazbu na následující (návazné) konceptce.

Z této části má rovněž vyplynout, zda se jedná o koncepci na zcela nové období, anebo zda dochází k překryvům v platnosti konceptce. I tyto informace jsou podstatné pro učinění úvahy, zda se jedná o novou koncepci, anebo o změnu konceptce ve smyslu ustanovení § 10a odst. 1 písm. c) ZPV.

16. Způsob schvalování

Náplní této části je určení a popis způsobu, jakým bude koncepce schvalována (které konkrétní orgány ji budou schvalovat) a pro které orgány bude závazná, případně pro které orgány bude sloužit tzv. na vědomí (jako doporučující). Tyto údaje mj. slouží k ověření, zda je naplněn § 3 písm. b) ZPV, tedy zda bude mít koncepce regulační povahu (zda bude závazná při prosazování v praxi), resp. zda se vůbec jedná o koncepci dle ZPV.

4.3. C. Údaje o dotčeném území

Náplní této kapitoly je základní analýza spočívající ve vymezení dotčeného území a v přehledu aktuálního stavu a trendů vývoje klíčových složek životního prostředí v dotčeném území se zaměřením na předmět řešení koncepce. V této souvislosti je třeba využít aktuální oficiální data a databáze sledující oblasti životního prostředí, např. ČSÚ, ČHMÚ, ČGS, Geofond, databáze ministerstev a krajských úřadů apod. Je doporučeno využít údajů z každoročně publikovaných celostátních nebo krajských ročenek z oblasti životního prostředí.

17. Vymezení dotčeného území

Zde se jedná především o stručné definování dotčeného území a jeho skladbu. Je tedy na místě uvést, jakých krajů či aglomerací se koncepce týká. Je třeba zvážit i případný přesah potenciálních dopadů koncepce do sousedních regionů.

Vhodné je doplnit mapové výřezy v dostatečném rozlišení včetně popisků či legendy.

18. Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny

V této části jsou vyjmenovány dotčené okresy a obce (nejlépe rozděleny dle kategorií). Vhodné je doplnit mapové výřezy, pakliže mapy v předchozí části oznámení koncepce nejsou v míře podrobnosti zobrazení všech dotčených územních samosprávných celků. U celostátních koncepcí by však vyjmenovávání obcí a jejich grafické zobrazování ztrácelo význam. Proto je vždy vhodné uvést nejprve celkový počet dotčených územních samosprávných celků a do jakých krajů spadají.

I zde je třeba, aby byly zváženy případné dopady koncepce na sousední regiony.

19. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

Náplní této kapitoly je popis aktuálního stavu a vývoje životního prostředí v dotčeném území, resp. jednotlivých složek životního prostředí včetně veřejného zdraví, přičemž je třeba zohlednit jejich vztah k předmětu řešení koncepce (relevanci k aktuálním problémům životního prostředí vůči tematickému zaměření koncepce a jejímu předpokládanému ovlivnění

životního prostředí v dotčeném území). Tato charakteristika životního prostředí bude moci být využita i při případném zpracování vyhodnocení SEA.

V této kapitole je nejprve vhodné uvést základní geografické charakteristiky, jako je rozloha dotčeného území, počet obyvatel, charakter krajiny apod. Dále je doporučeno zabývat se zejména charakteristikami znečištění ovzduší, hlukové zátěže, veřejného zdraví, podnebí, klimatu a jeho změnami včetně adaptací na ně, dále využitím území (včetně nerostného bohatství), zábory ZPF a PUPFL, rozlohou a zdravotním stavem lesů, prvky obecné a zvláštní ochrany přírody a krajiny ve smyslu ZOPK a lokalitami soustavy Natura 2000, kvalitou vod (důležitými charakteristikami jsou rovněž citlivé a zranitelné oblasti), retenční schopností území, kulturními a historickými hodnotami, odpadovým hospodářstvím apod. Tuto část je vhodné přehledně členit dle jednotlivých složek a oblastí životního prostředí a veřejného zdraví.

Informace o každé složce či oblasti životního prostředí je vhodné názorně doplnit mapovými výřezy (s měřítkem a legendou), obrázky, grafy apod. Je zde kladen důraz na čitelnost zobrazovaných dat (dostatečné zvýraznění zobrazovaných jevů). V rámci všech map i obrázků je taktéž žádoucí znázornit hranici dotčeného území.

Jednotlivé charakteristiky je třeba uvádět v patřičném kontextu. Např. informace o zdravotním stavu obyvatel v dotčeném území jsou důležitými údaji, nicméně bez dat o celkovém počtu obyvatel a o dalších souvisejících charakteristikách se jedná o sdělení bez potřebných souvislostí.

Zároveň platí, že u všech uváděných informací je potřeba uvádět jejich zdroj včetně datování. Pro tuto část oznámení koncepce je podstatná aktuálnost dat.

Náplní této části by měl být také výčet problematických oblastí a vývojových trendů v dotčeném území, kterým je třeba se již nyní (a rovněž v případných dalších fázích procesu SEA) věnovat. Může se jednat např. o staré ekologické zátěže, oblasti postižené suchem, oblasti sesuvů půdy, suburbanizace, části krajiny s nedostatečnou migrační prostupností, povodňové ohrožení a záplavová území apod.

20. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území

Tato kapitola oznámení koncepce vychází z předchozí kapitoly a jejím cílem je shrnout a stručně popsat hlavní problémy životního prostředí a veřejného zdraví, které je v dotčeném území potřeba řešit.

Identifikované problémy je vhodné členit po jednotlivých složkách životního prostředí, k nimž se vztahují.

4.4. D. Předpokládané vlivy koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví ve vymezeném dotčeném území

Náplní této kapitoly je popis předpokládaných vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví v dotčeném území včetně možných přesahů vlivů do jiných

regionů a předběžný odhad střetů a rizikových oblastí ve vztahu k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví. Tato kapitola je naplňována na podkladě shrnutí všech informací z předchozích kapitol (analytické části oznámení konceptce). Z toho plyne, že oznámení konceptce musí být ve všech svých částech konzistentní. Není proto možné, aby docházelo k tomu, že se v kapitole D vyskytnou vlivy na složky životního prostředí, které nebyly popsány v předchozích kapitolách.

V kapitole D nejde o prosté opakování již uvedených údajů o stávajících problémech životního prostředí v dotčeném území. Na základě syntézy předchozích analytických poznatků a předběžného odhadu je potřeba poukázat na specifické problémy z jednotlivých oblastí životního prostředí a na rizika či příležitosti plynoucí z provádění konceptce. Poté bude možné učinit si představu o předpokládaných vlivech konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví. Součástí této kapitoly jsou také informace o možných vlivech na lokality soustavy Natura 2000 vycházející z vydaných stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody.

V případě konceptce ve smyslu ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) ZPV (tedy u konceptce, u níž je předpoklad, že může mít významný vliv na životní prostředí) musí být z této kapitoly zřejmé, zda a které významné vlivy na životní prostředí jsou očekávány.

V případě konceptce či změny konceptce ve smyslu ustanovení § 10a odst. 1 písm. b) či c) ZPV musí být z této kapitoly zřejmé, v čem jsou spatřovány potenciální vlivy na životní prostředí a také zda mohou být významné, což je zásadní skutečnost.

Předpokládané vlivy konceptce je vhodné členit dle jednotlivých složek životního prostředí a je třeba se soustředit jak na negativní, tak na pozitivní vlivy. Rovněž je potřeba zhodnotit, zda předmětná konceptce přispěje ke zlepšení nebo naopak zhoršení stavu identifikovaných problémů životního prostředí. U každého jednotlivého ovlivnění (dopadu) je nutné uvést příklady opatření či aktivit, v jejichž důsledku jsou dané vlivy očekávány. Tímto způsobem budou uváděné úvahy náležitě podloženy (zdůvodněny) a příslušný úřad na jejich základě následně rozhodne o potřebě zpracování vyhodnocení SEA.

Po uvedení a popisu potenciálních vlivů je zde také možné navrhnout opatření k jejich zmírnění, popř. navrhnout opatření k posílení příležitostí a pozitivních vlivů.

Kapitola D oznámení konceptce nemá suplovat vyhodnocení SEA, resp. nemá mít jeho podrobnost, má jít o možný předpoklad vlivů, ze kterých by mělo být zřejmé, zda se může jednat o možné významné vlivy na životní prostředí, veřejné zdraví či lokality soustavy Natura 2000. Na druhou stranu nelze na náplň kapitoly D rezignovat s odvoláním na to, že potenciální vlivy konceptce budou vyhodnoceny v rámci vyhodnocení SEA.

Na závěr této kapitoly je třeba alespoň v obecné míře navrhnout další postup v rámci pořizování konceptce, především pak potřebu provedení procesu SEA (zpracování vyhodnocení SEA).

4.5. E. Doplnující údaje

21. Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky

Náplní této kapitoly jsou informace o potenciálních přeshraničních vlivech koncepce. Primárně je třeba uvažovat nad vlivy, které mohou přesáhnout hranice České republiky. Za přeshraniční vlivy jsou však považovány veškeré vlivy, které mohou působit za hranicemi dotčeného území, např. na sousední regiony a kraje, proto by zde neměly být opomenuty.

Zhodnocení možnosti vzniku přeshraničních vlivů je klíčové především u koncepcí, které svým dotčeným územím a předmětem řešení (navrhovanými opatřeními a aktivitami) mohou zasahovat či zasahují až na hranice České republiky a lze u nich očekávat přesah dopadů uplatňování koncepce na území sousedních států. Jedná se např. o surovinové politiky s možností těžby v příhraničních oblastech, o strategie cestovního ruchu řešící prostupnost a infrastrukturu cestovního ruchu v příhraničních oblastech, koncepce řešící národní a nadnárodní záměry dopravní infrastruktury apod.

Ačkoli z pohledu ZPV jsou podstatné významné přeshraniční vlivy, je zde třeba upřesnit, zda jsou očekávány i mírné vlivy, ať pozitivní, či negativní.

V rámci úvahy o případných přeshraničních vlivech je nutné vysvětlit důvody, které vedly zpracovatele oznámení koncepce k uváděným závěrům.

Pakliže je předpokládáno, že koncepce může ovlivnit životní prostředí a veřejné zdraví na území jiných států, je potřeba dané vlivy charakterizovat podobně (v rámci dostupných informací), jako je tomu v kapitole D oznámení koncepce.

22. Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce

Zde je možné prezentovat mapy, fotodokumentaci či obrázky, které dosud nebyly uvedeny v předchozích kapitolách.

23. Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví

Pokud si je předkladatel vědom dalších skutečností, které dosud v oznámení koncepce nezazněly a nelze je zařadit do jiných kapitol oznámení koncepce, zde je prostor pro jejich uvedení. Platí však, že předkladatel musí se zpracovatelem oznámení koncepce spolupracovat tak, aby veškeré podstatné informace byly zařazeny v relevantních kapitolách oznámení koncepce.

24. Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny

Náplní této kapitoly jsou stanoviska všech příslušných orgánů ochrany přírody vydaná podle ustanovení § 45i odst. 1 ZOPK.

Na tomto místě je nutné dodat, že v této kapitole bude nutné představit i důkladnou úvahu předkladatele ve vazbě na § 45h odst. 1 ZOPK, pakliže se

rozhodl, že s ohledem na absenci možných významných vlivů na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO není nutné příslušné OOP oslovit.

Pakliže byly příslušné OOP osloveny, tak z této kapitoly má vyplynout, na základě čeho byly orgány ochrany přírody osloveny s žádostí o vydání příslušných stanovisek, jaké podklady jim byly poskytnuty a rovněž jaké jsou závěry jimi vydaných stanovisek. Tyto údaje je vhodné shrnout do přehledné tabulky, z níž vyplyne, který OOP vyloučil a který nevyloučil významný vliv předmětné konceptce na EVL a PO. Stanoviska, která nevylučují významný vliv na EVL a PO, je vhodné barevně odlišit.

Předkladatel, resp. zpracovatel oznámení konceptce se může setkat se situací, kdy většina OOP již svá stanoviska vydala (a např. vyloučila významný vliv na EVL a PO), ale zbývající oslovený OOP tak prozatím neučinil. Jelikož není jisté, zda bude významný vliv na EVL a PO vyloučen i ze strany zbývajících orgánů ochrany přírody, je nutné vyčkat na vydání všech stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody, resp. alespoň na jediné s nevyloučeným významným vlivem na předmět ochrany či celistvost EVL nebo PO. Ve vztahu ke stanovisku OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK nelze tedy uplatnit tzv. fikci souhlasu.

Další náležitostí této kapitoly jsou kopie (čitelné scany celého znění) vydaných stanovisek orgánů ochrany přírody. Je však možné je zařadit i jako přílohy k oznámení konceptce.

Další kapitolou, kterou je vhodné zařadit do oznámení konceptce, je **seznam použitých zdrojů informací**.

V samotném závěru oznámení konceptce musí být vždy uvedeno:

1. Datum zpracování oznámení konceptce
2. Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail osob(y), které(á) se podílely(a) na zpracování oznámení konceptce
3. Podpis oprávněného zástupce předkladatele

Příklady z praxe:

- Orgán SEA nesmí rozeslat ke zveřejnění a vyjádření předložené oznámení konceptce, které nesplňuje náležitosti z přílohy č. 7 k ZPV (jsou však splněny předchozí podmínky z [kapitoly 2](#)).

5. Náležitosti rozesílacího dopisu s informací o oznámení koncepce a návrhu koncepce

Obsah kapitoly:

V této kapitole je uvedeno, na co si dát pozor, resp. jaké důležité části nezapomenout uvést v rozesílacích dopisech – např. že v rozesílacím dopise s informací o oznámení koncepce je potřeba zmínit údaje o zveřejnění informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možné do oznámení koncepce nahlížet společně s upozorněním, že každý včetně veřejnosti může zaslat své vyjádření k oznámení koncepce. Dále také je potřeba v dopise uvést konkrétní ustanovení, o jakou koncepci se dle ZPV jedná. Co se týká rozesílacího dopisu s informací o návrhu koncepce, zde je nutné zmínit informaci k VP. K této kapitole se vztahuje několik příloh, které obsahují příklady rozesílacích dopisů z praxe.

Principem rozesílacího dopisu má být především informování o tom, že bylo příslušnému úřadu předloženo oznámení či návrh koncepce, a dále také o souvisejících postupech. Tedy především o možnosti vyjádřit se k předmětným dokumentům, kde jsou dokumenty k dispozici, v jaké lhůtě a jakým způsobem lze vyjádření podat. Součástí je žádost o zveřejnění informace na úředních deskách dotčených územně samosprávných celků.

Apelujeme na dotčené ÚSC, aby neprodleně informovaly orgán SEA o dni zveřejnění informace na jejich úředních deskách, neboť toto datum je rozhodující pro stanovení začátku a konce lhůty pro zaslání vyjádření a orgán SEA jej musí znát včas, aby tuto lhůtu řádně zveřejnil v IS SEA.

5.1. Náležitosti rozesílacího dopisu s informací o oznámení koncepce (viz [příloha 1](#), [2](#))

Explicitně lze uvést, že příslušný úřad nesmí opomenout oslovení veřejnosti pro vyjádření se k oznámení koncepce, které je zveřejněno v Informačním systému SEA. Tzn. mělo by být uvedeno, že dotčené ÚSC jsou neprodleně žádány ve smyslu § 16 odst. 2 ZPV o zveřejnění informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možné do oznámení koncepce nahlížet společně s upozorněním, že každý včetně veřejnosti může zaslat vyjádření k oznámení koncepce do 20 dnů ode dne zveřejnění informace o oznámení koncepce na úřední desce posledního dotčeného kraje (v případě koncepcí, které zasahují do území více krajů), příp. na úřední desce kraje (v případě krajských a „územně menších“ koncepcí). Též by neměla chybět informace, že k vyjádřením zaslaným po uvedené lhůtě se nepřihlíží.

Rovněž příslušný úřad nesmí opomenout uvést, o jakou koncepci se dle ZPV jedná, zda jde o koncepci dle § 10a odst. 1 písm. a), b) či c).

V případě, že se bude jednat o koncepci, která musí být podrobena celému procesu SEA (tj. § 10a odst. 1 písm. a)), není na místě žádat dotčené ÚSC a DO o vyjádření, zda má být daná koncepce podrobena procesu SEA, či nikoliv. Příslušný úřad vyzve dotčené ÚSC a DO dle § 10c odst. 3 ZPV k zaslání jejich písemných vyjádření k oznámení koncepce (do 20 dnů od zveřejnění oznámení koncepce dle § 16 odst. 2 ZPV) a rovnou i k uvedení požadavků, na které aspekty by se vyhodnocení SEA mělo zaměřit. To samé platí v případě, pokud stanoviskem OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK nebyl vyloučen významný vliv na předměty ochrany či celistvost EVL nebo PO. Tehdy lze rovnou požadovat další náležitosti, na které by se naturové posouzení mělo zaměřit.

V případě koncepcí podle § 10a odst. 1 písm. b) a c) je žádoucí do rozesílacího dopisu uvést vedle upozornění na možnost vyjádřit se k oznámení koncepce dle § 10c odst. 3 ZPV právě i žádost o sdělení, zda je nutné koncepci dále posuzovat dle uvedeného zákona, tj. zda koncepce může mít významný vliv na životní prostředí, a pokud ano, aby vyjádření obsahovalo také doporučení, na které aspekty, příp. jiná variantní řešení by se vyhodnocení SEA mělo zaměřit.

5.2. Náležitosti rozesílacího dopisu s informací o návrhu koncepce bez veřejného projednání a s veřejným projednáním (viz příloha 4, 5, 6)

Zásadní skutečností, která musí být v těchto dopisech uvedena, a proto ji zde explicitně zmiňujeme, je, zda příslušný úřad spatřuje nutnost pro konání veřejného projednání. Příslušný úřad může na základě obecnosti návrhu koncepce a absentujícího vyjádření veřejnosti nebo vyjádření veřejnosti, které nelze např. zpracovat do návrhu koncepce z důvodu podrobnosti návrhu koncepce apod., k oznámení koncepce stanovit, že od veřejného projednání upouští. V tomto případě je třeba uvést náležité důvody, proč se tak příslušný úřad rozhodl (viz příloha 5 a 6, kde jsou uvedeny konkrétní důvody MŽP pro nekonání veřejného projednání).

Též by mělo být v těchto dopisech sděleno, že jsou dotčené ÚSC žádány ve smyslu § 16 odst. 2 ZPV o zveřejnění informace o návrhu koncepce a o tom, kdy a kde je možné do návrhu koncepce nahlížet současně s upozorněním, že každý (tedy veřejnost) může zaslat svá písemná vyjádření (v případě konání veřejného projednání nejpozději do 5 dnů ode dne konání veřejného projednání návrhu koncepce, v případě nekonání veřejného projednání je možné se vyjádřit nejpozději do 20 dnů ode dne zveřejnění informace o návrhu koncepce na úřední desce posledního dotčeného kraje). Tzn. ani zde nesmí být na veřejnost zapomínáno.

Ve vazbě na novelu ZPV platnou od 1. 1. 2024 je možné konat veřejné projednání i vzdáleným přístupem, tedy distančně, či rovnou oběma způsoby (v tzv. kombinované formě, tedy prezenčně s možností vzdáleného přístupu)

6. Náležitosti Závěru zjišťovacího řízení

Obsah kapitoly:

Tato kapitola detailně představuje jednotlivé části ZZŘ. Zmiňuje také rozdíly v návaznosti na to, o jakou koncepci se dle ZPV jedná. Dále je v ní kladen důraz na to, co by mělo být na závěr vloženo do IS SEA.

Účelem ZŘ je stanovit, zda daná koncepce musí být posuzována dle ZPV (resp. zda koncepce může mít významný vliv na ŽP, VZ či N2000), tedy určit a upřesnit rozsah a obsah vyhodnocení SEA a průběh posuzování, nebo zda koncepce nemusí být posuzovaná – v tomto případě proces končí vydáním ZZŘ. **Zda bude koncepce posuzována, či nebude, záleží na tom, zda může mít významný vliv na ŽP, VZ či N2000.**

Koncepce dle § 10a odst. 1 písm. a) podléhá posouzení vždy v rámci celého procesu SEA, jedná se totiž o koncepci, u které platí alespoň jedna z následujících dvou podmínek – buď koncepce stanovuje rámec, nebo u ní podle stanoviska OOP nelze vyloučit významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO dle ZOPK (jako příklad uvádíme koncepci „Integrovaná strategie pro ITI Pražské metropolitní oblasti pro období 2021 – 2027“ s kódem MZP297K [\(IS SEA\)](#) a ZZŘ ze dne 14. června 2022 pod č. j.: MZP/2022/710/2257).

Proces posuzování vlivů koncepce dle ZPV lze v souladu s ustanovením § 10a odst. 1 ZPV ukončit ve fázi ZŘ, a to v případě nové koncepce jen tehdy, kdy je dotčené území tvořeno územním obvodem jedné nebo několika obcí, které stanoví využití území místního významu (dle § 10a odst. 1 písm. b), či v případě koncepce, která je změnou původně posouzené koncepce (dle § 10a odst. 1 písm. c) (jako příklad uvádíme koncepci „Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad – CZ04: Aktualizace 2020“ s kódem MZP275K [\(IS SEA\)](#) a ZZŘ ze dne 3. prosince 2020 pod č. j.: MZP/2020/710/4959 či koncepci „Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 s výhledem do roku 2035“ s kódem MZP294K [\(IS SEA\)](#) a ZZŘ ze dne 4. října 2021 pod č. j.: MZP/2021/710/4759).

Následující text uvádí náležitosti, které by měl ZZŘ obsahovat. Úvodem by mělo být určité uvedeno, že jde o „ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ“, a dle jakého zákona včetně ustanovení je ZZŘ zpracován.

Následují „**Identifikační údaje**“ – zde se uvádí konkrétnější informace o koncepci: název koncepce; charakter koncepce (v charakteru koncepce se lze zabývat předmětem koncepce či strukturou koncepce jako je např. popis analytické, strategické a implementační části, dále lze zmínit i kroky nad rámec struktury, které na koncepci budou navazovat jako např. programový rámec nebo akční plány, též jaké jsou vize, priority, cíle a opatření koncepce, navrhované období, na které je daná koncepce připravovaná, zda se jedná o variantní či invariantní návrh

konceptce, pro koho je konceptce závazná, resp. kdo ji bude schvalovat); dále do identifikačních údajů patří umístění, resp. dotčené území předkládané konceptce; údaje o předkladateli, resp. kdo je předkladatelem konceptce.

„Průběh zjišťovacího řízení“ – zde by měla být uvedena informace, kdy bylo ZŘ zahájeno, a jakým úkonem – zveřejněním informace o oznámení konceptce na úřední desce dotčeného kraje (jmenovitě uvést, pakliže došlo ke zveřejnění u několika krajů ve stejný den, vyjmenují se), resp. kdy a kde bylo možné do této informace o konceptci nahlížet. Též nesmí být zapomínáno na zveřejnění v IS SEA, a komu byla informace rozeslána.

„Souhrnné vypořádání připomínek“ – zde by měly být uvedeny údaje o tom, kolik vyjádření příslušný úřad obdržel v zákonné lhůtě (tj. 20 dnů od zveřejnění informace na úřední desce posledního dotčeného kraje) a mimo tuto zákonem stanovenou lhůtu. Zároveň je potřeba zmínit počet vyjádření, která obsahovala připomínky, resp. kolik vyjádření bylo bez připomínek. ZPV přímo uvádí, že k vyjádřením zaslaným po lhůtě se nepřihlíží. Je však žádoucí, aby příslušný úřad zhodnotil, o jaké vyjádření se jedná, zda obsahuje zásadní připomínky buď k návrhu konceptce, nebo požadavky na vyhodnocení SEA apod. V případě zjištění, že jde o zásadní skutečnosti, doporučujeme ve vazbě na ustanovení § 3 správního řádu, aby tato vyjádření byla předána předkladateli ke zvážení, zda připomínky zohlední, či nikoliv.

„Závěr“ – na úvod by mělo být zmíněno, že příslušný úřad provedl ZŘ ve smyslu ustanovení § 10d ZPV. Dále by mělo být upřesněno, o jakou konceptci se jedná, resp. zda naplňuje:

- a) dikci § 10a odst. 1 písm. a), a jde tedy o konceptci, jež podléhá vždy posouzení v rámci celého procesu SEA; nebo
- b) dikci § 10a odst. 1 písm. b) či c), a jde tedy o konceptci, v jejímž případě může být proces SEA ukončen vydáním ZZŘ.

V případě, že se jedná o konceptci dle § 10a odst. 1 písm. a), stačí uvést pouze esenciální kritéria dle přílohy č. 8 k ZPV, na základě kterých je zřejmé, že konceptce bude posouzena v rámci celého procesu SEA.

U konceptce dle § 10a odst. 1 písm. b) či c) je ovšem nezbytně nutné postupovat důkladně podle jednotlivých (relevantních) kritérií dle přílohy č. 8 k ZPV, resp. je potřeba precizně odůvodnit, zda daná konceptce bude či nebude předmětem procesu SEA.

Obecně však platí, že by v každém odůvodnění měla být např. uvedena opatření konceptce s informací, zda stanovují či nestanovují rámec, jaké lze předpokládat vratné či nevratné významné vlivy na ŽP, VZ, zda byl stanovisky OOP dle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučen významný vliv na předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO. Lze též zmínit jaký vztah bude mít konceptce k ostatním strategickým dokumentům na mezinárodní, národní či regionální úrovni apod. V poslední řadě se uvádí, zda konceptce podléhá procesu SEA (konceptce dle § 10a odst. 1 písm. a), či nikoliv (konceptce dle § 10a odst. 1 písm. b) či c)).

U konceptce dle § 10a odst. 1 písm. a), resp. u konceptce, která podléhá vždy celému procesu SEA z důvodu automatického předpokladu významných vlivů na ŽP, VZ (či N2000) je možné uvést jen několik základních, však zásadních kritérií dle přílohy č. 8 k ZPV, především kritéria se zaměřením na předpoklad významného vlivu na ŽP, VZ a N2000, dále rámec apod. Pokud nebyl vyloučen vliv na lokality soustavy N2000, závěrem by mělo být uvedeno, z jakého důvodu konceptce podléhá posouzení vlivu na předměty ochrany a celistvost EVL nebo PO se sdělením, co konkrétně je požadováno zohlednit.

Příslušný úřad může následně požadovat zpracování vyhodnocení SEA nejen v rámci základních zákonných požadavků daných zejména ustanovením § 2, § 10b a přílohou č. 9 k ZPV a zároveň se zaměřením na aspekty plynoucí ze ZŘ. Konkrétní požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení SEA či naturového posouzení následně do ZZŘ uvede. Rovněž zde může být explicitně uveden přístup pro AO ve vazbě na zpracování vyhodnocení SEA a následnou spolupráci se zpracovatelem či předkladatelem konceptce, aby tato činnost byla skutečně zajištěna, protože je nesmírně důležitá pro celkové výstupy z procesu SEA. Na tuto činnost explicitně poukazuje i § 10e odst. 5 ZPV.

U konceptce dle § 10a odst. 1 písm. b) či c), resp. konceptce, jejíž posuzování může být ukončeno vydáním ZZŘ, se rozhodne v ZŘ na základě bezvadného oznámení konceptce, obdržených vyjádření v ZŘ a relevantních kritérií z přílohy č. 8 k ZPV. Vždy je požadováno důkladné odůvodnění, proč daná konceptce nepodléhá (bez předpokladu významných negativních vlivů) či podléhá (predikce významných negativních vlivů) posouzení v rámci procesu SEA. Nejprve je tedy potřeba uvést, o jakou koncepci se jedná a dále na základě čeho bylo rozhodnuto o následném postupu. V případě ZZŘ je nezbytné postupovat dle relevantních kritérií pro ZŘ uvedených v příloze č. 8 k ZPV (popsat obsah konceptce, charakterizovat vlivy konceptce na ŽP a VZ, charakterizovat dotčené území, uvést předpokládaný přínos posouzení konceptce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti (tento přínos je pro validní rozhodnutí orgánu SEA signifikantní), dle potřeby mohou či nemusí být kritéria slučována do bloků).

V úplném závěru se uvádí, na základě čeho bylo provedeno ZŘ (např. na základě předloženého oznámení konceptce, zaslaných vyjádření uplatněných v zákonné lhůtě v rámci ZŘ a jejich vypořádání, porovnání s kritérii pro ZŘ uvedenými v příloze č. 8 k ZPV), a že se jedná o koncepci, u které je předpoklad takových vlivů (důležitá jejich významnost) na ŽP, které by odůvodňovaly nutnost jejího posouzení dle ZPV (v tomto případě se uvádí v ZZŘ požadavky na rozsah a obsah vyhodnocení SEA), nebo že se jedná o koncepci, u které není předpoklad takových významných vlivů na ŽP, VZ či N2000, tudíž není třeba danou koncepci posuzovat v rámci procesu SEA, resp. končí vydáním ZZŘ.

Příklad rozesílacího dopisu, kterým je předáván závěr zjišťovacího řízení, je obsahem [přílohy č. 3](#).

Veškeré podklady, dle kterých bylo rozhodnuto, že proces SEA je ukončen vydáním ZZŘ, je nutné zveřejnit v IS SEA, resp. je třeba, aby příslušný úřad vytvořil jeden

zazipovaný soubor, který bude obsahovat samotný ZZŘ, oznámení konceptce, vypořádání vyjádření obdržených k oznámení konceptce (popřípadě návrh konceptce společně s vypořádáním vyjádření obdržených k návrhu konceptce, pokud byl předložen společně s oznámením konceptce). V případě, že by proces SEA vydáním ZZŘ nebyl ukončen, pak v kolonce „Závěr zjišťovacího řízení“ bude nahrán pouze samotný ZZŘ.

7. Náležitosti vyhodnocení SEA u obecných konceptí a další související postupy

Obsah kapitoly:

Tato kapitola nabízí přehled hlavního obsahu jednotlivých kapitol vyhodnocení SEA s důrazem na nejdůležitější aspekty, které musí vyhodnocení SEA pojmut. Zároveň poskytuje návod, jak postupovat, jsou-li v rámci vyhodnocení SEA identifikovány významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví a na lokality soustavy Natura 2000, kde se postupy liší. Zdůrazňuje také, jakým způsobem lze maximalizovat efekt a přidanou hodnotu procesu SEA, aby se jeho výstupy opravdu promítly do praxe.

Při zpracování vyhodnocení SEA je třeba dbát na dodržení obsahu, resp. naplnění náležitostí jeho jednotlivých kapitol ve smyslu přílohy č. 9 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí. Kontrola toho, zda předložené vyhodnocení SEA splňuje veškeré předepsané náležitosti, pak náleží příslušnému úřadu, a to na základě ustanovení § 10f odst. 2 ZPV.

Tato kontrola by se však měla zaměřit rovněž na kvalitu vyhodnocení SEA. To opodstatňuje skutečnost, že stanovisko SEA nemůže být vydáno na základě vadných či neúplných podkladů. Právě vyhodnocení SEA je jedním z těchto podkladů (podobně jako oznámení konceptce, které musí být jako podklad pro vydání závěru zjišťovacího řízení rovněž bezvadné), a mělo by být proto z pohledu příslušného úřadu v pořádku co do zákonných požadavků, podrobnosti a zaměření návrhu konceptce a reflektování výstupů zjišťovacího řízení, přičemž v tomto směru nelze opomenout ani naturové posouzení. V případě nedostatků vyhodnocení SEA předloženého s návrhem konceptce ke zveřejnění je příslušný úřad oprávněn vrátit dokument předkladateli k úpravě či doplnění. Musí tak učinit ve lhůtě 10 dní od jeho oficiálního předložení (*od 1. 1. 2024 se jedná nově o 10 pracovních dní*).

Stejně jako u oznámení konceptce je třeba i v případě předkládání návrhu konceptce včetně vyhodnocení SEA příslušnému úřadu ke zveřejnění dbát na vhodné načasování tohoto kroku. Ačkoli má vyhodnocení být prováděno dle nejlepší praxe způsobem ex-ante, tedy v průběhu přípravy návrhu konceptce, k předložení dokumentů příslušnému úřadu (orgánu SEA) by měl předkladatel přistoupit v momentu, kdy považuje návrh konceptce za úplný a nehodlá v něm ze své

iniciativy provádět další změny či ho ještě dopracovávat. Tím by mělo být zajištěno, že vyhodnocení SEA pokryje celý návrh koncepce (čímž ale nesmí být dotčena možnost změn vycházejících z procesu SEA, hovoříme tedy o nejúplnější možné verzi dokumentů pro danou fázi procesu SEA – ale stále upravovatelnou ve vazbě na spoluprací AO se zpracovatelem koncepce, resp. na výsledky procesu SEA). Dotčené orgány, dotčené územní samosprávné celky a veřejnost totiž musí mít možnost vyjádřit se k úplným dokumentům a rovněž stanovisko SEA lze vydat jen ke kompletním a validním dokumentům.

Upozornění: Dojde-li z jakéhokoli důvodu ke změnám návrhu koncepce v průběhu procesu SEA, resp. poté, co již byl předložen spolu s vyhodnocením SEA ke zveřejnění, vyhodnocení SEA na tyto změny musí náležitě reagovat např. alespoň vyjádřením příslušné AO zpracovaným jako podklad pro vydání stanoviska SEA, zda a jaký mají provedené změny vliv na jeho výsledky. Jedná-li se o změnu návrhu koncepce, která přinese zcela nové skutečnosti a výrazně ovlivní výsledky vyhodnocení SEA, např. jsou identifikovány dosud nezjištěné vlivy, změní se původní hodnocení vlivů, vzroste významnost původně vyhodnocených vlivů, je dopracováno vyhodnocení nových priorit či aktivit apod., je třeba opětovně zveřejnit a rozeslat takto upravený návrh koncepce a vyhodnocení SEA (případně naturové posouzení) k vyjádření dotčeným orgánům, dotčeným územním samosprávným celkům a veřejnosti.

Příklady z praxe:

Výše uvedený postup je možné uplatnit např. v těchto případech:

- vyhodnocení SEA obsahuje vady (např. není naplněn požadovaný obsah jednotlivých kapitol, podrobnost vyhodnocení neodpovídá podrobnosti návrhu koncepce, nejsou vyhodnoceny všechny části návrhu koncepce, tj. všechny navrhované cíle, priority, aktivity, opatření, či koncepce jako celek, není popsána metodika postupu AO, nejsou ošetřeny všechny identifikované negativní vlivy bez řádného odůvodnění, nejsou řádně vypořádány požadavky ZZŘ či vyjádření atd.); příklad dopisu, kterým příslušný úřad vrací vyhodnocení SEA k přepracování naleznete v [příloze č. 7](#),
- návrh koncepce je předložen předčasně, tj. ve fázi, kdy jsou ještě očekávány jeho (významné) změny; pokud by došlo k jeho zveřejnění, nebyla by zaručena možnost vyjádřit se ke všem jeho částem, v případě následných změn by se musel postup opakovat; příklad dopisu, kterým příslušný úřad oficiálně vrací dokumenty z důvodu jejich předčasného předložení naleznete v [příloze č. 8](#),
- jedná-li se o koncepci, která prochází mezirezortním připomínkovým řízením, návrh koncepce včetně vyhodnocení by měl být předložen až poté, neboť na jeho základě může doznat výrazných změn, které se opět musí odrazit ve vyhodnocení SEA.

Každá kapitola vyhodnocení SEA má svůj účel a svou specifickou náplň. Pakliže AO zpracovávající vyhodnocení SEA chce použít jiné postupy, než jaké uvádějí oficiální metodická doporučení, může si vytvořit a současně ve vyhodnocení SEA řádně popsat vlastní metodiku, nicméně náležitosti (výstupy) jednotlivých kapitol vyhodnocení SEA musí být vždy dodrženy. Platí zde základní princip, že jednotlivé kapitoly vyhodnocení SEA musí být naplňovány chronologicky, neboť na sebe navazují, musí být přezkoumatelné co do uváděných informací a logicky srozumitelné a vyhodnocení SEA musí být ve všech svých částech (včetně příloh) konzistentní.

V souvislosti se zpracováním vyhodnocení SEA je třeba poukázat na důležitost spolupráce mezi autorizovanou osobou (myšlena i AO zpracovávající naturové posouzení) a předkladatelem (ustanovení § 10e odst. 5 ZPV), která probíhá za tím účelem, aby prováděný proces SEA nebyl pouze formální procedurou, nýbrž aby byl splněn jeho smysl, resp. aby byly zjištěné či předpokládané negativní vlivy koncepce ošetřeny ještě před vydáním stanoviska SEA, a to tak, že navržená minimalizační opatření budou zapracována do návrhu samotné koncepce (autorizovaná osoba musí ověřit, zda lze navržená minimalizační opatření zapracovat do návrhu koncepce a zda je takový způsob ošetření potenciálních negativních vlivů dostatečný). Autorizovaná osoba může požadovat i vyjmutí či úpravu určitých opatření či aktivit koncepce, pokud zjistí, že některé potenciální negativní vlivy nelze ošetřit (minimalizovat).

Za účelem nastavení jednotné správní praxe uvádíme následující přehled hlavních náležitostí jednotlivých kapitol vyhodnocení SEA, které je nutné naplnit.

7.1. 1. Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím.

Obsahem této kapitoly má být popis posuzované koncepce, její struktury, vize, cílů i všech navrhovaných opatření, aby bylo možné si učinit co nejpresnější představu o samotném návrhu koncepce. Pakliže už v této chvíli AO vnímá, že bude k určitým částem návrhu koncepce přistupovat odlišně, může již zde nastínit svůj přístup s řádným odůvodněním.

Další náležitostí této kapitoly je vyhodnocení vztahu koncepce k jiným strategickým dokumentům. Platí, že tyto strategické dokumenty nemusí obsahovat pouze cíle ochrany životního prostředí, resp. nemusí se zabývat pouze ochranou životního prostředí. Vztah má být hodnocen ke všem dokumentům z různých oblastí, např. dopravní infrastruktury, energetiky apod., které jsou relevantní k předmětné koncepci. Pro účely zpracování této části kapitoly 1 je třeba využít aktuální verze strategických dokumentů (pro ověření jejich aktuálnosti je třeba uvést oficiální název včetně návrhového období či data schválení). S tím souvisí i skutečnost, že by měly být zohledňovány pouze schválené dokumenty (nikoliv rozpracované, které mohou do doby schválení doznat změn). Pokud se však AO rozhodne hodnotit vztah předmětné koncepce i k neaktuálním strategickým dokumentům (platným pro předchozí plánovací období), nebo k dokumentům dosud neschváleným (např. jsou-

li dokončeny a jejich schválení má proběhnout v době přípravy vyhodnocení SEA), je důležité uvést důvod pro tento postup (např. že vyhodnocení SEA bylo zpracováno s delším časovým odstupem od zpracování návrhu samotné konceptce a mezitím byla řada strategických dokumentů aktualizována, konceptce má tedy vazbu i na předchozí verze strategických dokumentů apod.). Dodáváme, že bližší popis náplně této části kapitoly 1 vyhodnocení SEA je vysvětlen v podkapitole 3.1.2 metodického doporučení SEA. Lze však ještě doplnit, že z komentářů hodnotících vztah předmětné konceptce k jiným strategickým dokumentům musí být zřejmé, v čem je daný vztah spatřován (v jakých cílech či opatřeních – postačí uvést příklady) i rozdíly mezi slabými a silnými vztahy.

Každá kapitola vyhodnocení SEA, která obsahuje nějaké hodnocení nebo se týká implementace konceptce, by měla mít závěr či shrnutí. Toto se týká i kapitoly 1 vyhodnocení SEA, v jejímž závěru je třeba shrnout provedené hodnocení vztahů předmětné konceptce k jiným strategickým dokumentům, resp. závěry z tohoto hodnocení a dále poukázat na souvislost kapitoly 1 s kapitolou 5 vyhodnocení SEA, čímž je myšleno uvedení výčtu strategických dokumentů, které se se svými cíli v oblasti ochrany životního prostředí objeví v kapitole 5 vyhodnocení SEA.

7.2. 2. Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení konceptce.

Kapitola 2 vyhodnocení SEA má pojednávat o dotčeném území, které má vymezit prostřednictvím přehledu dotčených územních samosprávných celků a také graficky znázornit prostřednictvím mapových podkladů. Obsahem této kapitoly pak mají být všechny složky životního prostředí v dotčeném území, které mají vazbu k předmětné koncepci, a také složky, na které příslušný úřad požadoval vyhodnotit vliv v rámci ZZŘ. Tato kapitola má poskytovat dostatečný a přehledný popis složek životního prostředí včetně veřejného zdraví (podrobněji viz podkapitola 3.2 metodického doporučení SEA), které jsou ve vztahu k dotčenému území relevantní a specifické.

Jednotlivé složky životního prostředí mají být popsány v podrobnosti odpovídající podrobnosti zpracování předmětné konceptce, resp. jejích cílů, opatření či různých aktivit. Budou-li některé složky či prvky životního prostředí popisovány v jiné úrovni podrobnosti, je potřeba, aby byl tento přístup v úvodu této kapitoly vyhodnocení SEA sdělen a odůvodněn.

Pro kapitolu 2 vyhodnocení SEA je podstatná aktuálnost uváděných informací a dat (pakliže by chtěla AO využít informace z relevantní kapitoly oznámení konceptce, musí vždy pracovat pouze s aktuálními dostupnými daty). Předpokladem toho je datování, resp. uvádění období, k nimž se informace vztahují, a zdrojů přebíraných dat, na což nesmí být zapomínáno.

Aby byla tato kapitola dostatečně vypovídající, je vhodné ji doplnit o dostatečně čitelné obrázky či mapové výřezy znázorňující jednotlivé složky životního prostředí v dotčeném území.

Část kapitoly týkající se pravděpodobného vývoje životního prostředí v dotčeném území bez provedení koncepce musí být vztažena jednotlivě ke všem popisovaným složkám životního prostředí a její obsah má mít podobu fundovaného expertního vyjádření (např. kusé konstatování: „*neprovedení koncepce nebude mít vliv na danou složku ŽP*“ bez dalšího komentáře o možném vývoji ŽP či zdůvodnění není dostatečné).

Veškeré informace o složkách životního prostředí a veřejném zdraví poslouží jako podklad pro následující kapitoly vyhodnocení SEA.

7.3. 3. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy.

Náplní kapitoly 3 vyhodnocení SEA je bližší popis charakteristik životního prostředí, které mohou být předmětnou koncepcí významně ovlivněny. Kapitola 3 vyhodnocení SEA typicky obsahuje informace o lokalitách soustavy Natura 2000, zvláště chráněných územích, územích s překročenými limity hluku, znečištění ovzduší apod. (podrobněji viz podkapitola 3.3 metodického doporučení SEA). Pokud už jsou všechny charakteristiky popsány vyčerpávajícím způsobem v kapitole 2 vyhodnocení SEA, je možné na příslušnou část kapitoly 2 odkázat.

Z uvedeného plyne, že všechny charakteristiky, které budou zahrnuty do této kapitoly, musí být obsaženy v kapitole 2, neboť kapitola 3 je podmnožinou kapitoly 2. Zároveň platí, že v kapitole 3 nemají být zmiňovány ty složky životního prostředí, k nimž nemá předmětná koncepce dle kapitoly 2 žádnou vazbu (nenacházejí se v dotčeném území nebo je předpokládáno, že je koncepce nikterak neovlivní), resp. by kapitola měla být zaměřena na charakteristiky ŽP, které mohou být významně ovlivněny. Pakliže AO v této kapitole uvádí i charakteristiky ŽP, kde se nepředpokládá významné ovlivnění předmětným návrhem koncepce, je nutné explicitně zdůvodnit, proč tak činí.

Nedílnou součástí kapitoly 3 je pak vyjádření (komentář) k možným ovlivněním uvedených charakteristik či složek životního prostředí v důsledku realizace předmětné koncepce.

7.4. 4. Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů).

Stěžejní náplní této kapitoly je výčet současných problémů životního prostředí s důrazem na oblasti se zvláštním významem pro ŽP v dotčeném území (lokality N2000 – nelze pouze odkázat na provedené naturové posouzení, ZCHÚ apod.) doplněný o komentáře k jejich předpokládanému ovlivnění v důsledku realizace koncepce. U každého uvedeného problému by mělo být sděleno, jakým způsobem a do jaké míry ho může předmětná koncepce ovlivnit.

Součástí této kapitoly jsou také informace o možných vlivech na lokality soustavy Natura 2000, resp. přehled vydaných stanovisek příslušných OOP, i závěry naturového posouzení (tedy sdělení, zda konceptce bude mít významný vliv na EVL a PO a relevantní minimalizační opatření), pakliže byla konceptce tomuto posouzení podrobena (náležitosti naturového posouzení stanoví vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a konceptce na evropsky významné lokality a ptací oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny).

7.5. 5. Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke konceptci, a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení.

Předmětem kapitoly 5 vyhodnocení SEA jsou dokumenty, které obsahují cíle zaměřené na ochranu životního prostředí a u nichž byl zároveň vyhodnocen velmi silný nebo silný vztah vůči hodnocené konceptci v kapitole 1 vyhodnocení SEA. Podobně jako v kapitole 1 platí, že se má jednat o aktuálně platné dokumenty.

Náplní této kapitoly je tedy výčet cílů ochrany životního prostředí dle daných strategických dokumentů s následným zhodnocením, jaký vztah (míru souladu) mají stanovené cíle ochrany životního prostředí k předmětné konceptci, resp. zda a jakými opatřeními přispívá předmětná konceptce k naplnění cílů ochrany životního prostředí, nebo důvody, proč je konceptce v rozporu s cíli ochrany životního prostředí apod.

Dále je to zhodnocení, zda a jak byly dané cíle ochrany životního prostředí vzaty v úvahu při přípravě konceptce a při rozhodování o variantnosti konceptce (zda předmětná konceptce takové cíle již obsahuje nebo proč je neobsahuje). Toto hodnocení je vhodné provést prostřednictvím slovních komentářů (podrobněji viz podkapitola 3.5 metodického doporučení SEA). Jelikož každý cíl ochrany životního prostředí může mít k předmětné konceptci odlišný vztah, je třeba takto hodnotit každý cíl ochrany životního prostředí zvlášť.

Z kapitoly 5 by měl tedy vyplynout soulad či nesoulad předmětné konceptce s cíli ochrany životního prostředí a dále případná snaha o zapracování cílů ochrany životního prostředí do návrhu konceptce, resp. zda a jak byla konceptce v průběhu procesu SEA změněna, aby byla co nejvíce v souladu se stanovenými cíli ochrany životního prostředí.

7.6. 6. Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant konceptce na životní prostředí.

Kapitola 6 představuje stěžejní kapitolu vyhodnocení SEA, jelikož obsahuje hodnocení všech potenciálních, tedy zjištěných i předpokládaných vlivů předmětné

konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví. Platí zde základní princip, že musí být vyhodnoceno vše, co konceptce navrhuje, a to v takové podrobnosti, v jaké to navrhuje (pakliže již AO zná informace ke konkrétním záměrům, které jsou v návrhu konceptce navrhovány jen jako obecné aktivity, měla by brát zjištěné informace v potaz, měla by na ně v rámci hodnocení upozornit, nicméně by neměly zasahovat do závěrů příslušného hodnocení).

Jsou tím myšleny všechny cíle, vize, priority a jednotlivá opatření či aktivity. Konceptce musí být hodnocena z pohledu všech jejích částí (jedná se nejčastěji o část analytickou, návrhovou a implementační včetně všech příloh ke konceptci) a rovněž z celostního pohledu, tedy hodnocení potenciálních vlivů konceptce jako celku (se závěrečným uvedením, jaký je celkový vliv konceptce). Při hodnocení je třeba se věnovat všem navrhovaným variantám, pokud je konceptce (resp. její opatření) navržena variantně, a následně vybrat tu nejlepší variantu z pohledu ochrany ŽP, VZ či N2000.

Pro tuto kapitolu je zcela zásadní srozumitelnost a přezkoumatelnost provedeného hodnocení potenciálních vlivů, neboť právě na tomto základě bude následně možné navrhnout co nejvhodnější opatření pro předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci potenciálních negativních vlivů konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví. Předpokladem pro naplnění uvedených zásad je, aby AO zpracovávající vyhodnocení SEA dostatečně podrobně dokládala své úvahy, které vedly k výsledkům hodnocení potenciálních vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví.

Zvolený způsob neboli metodiku hodnocení potenciálních vlivů konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví je vhodné sdělit a dostatečně popsat již v úvodu kapitoly 6, aby bylo dopředu zřejmé, jak bylo dosaženo prezentovaných výsledků. Jak již bylo zmíněno výše, postup odlišující se od oficiálních metodických doporučení je potřeba vždy objasnit a vysvětlit.

Co se týče stupnice významnosti hodnocených vlivů, je třeba, aby byly jednotlivé kategorie vlivů podrobně popsány, resp. aby byly dostatečně odlišeny mírné a významné vlivy (aby bylo zřejmé, na základě čeho se AO rozhoduje (kritéria apod.), že se již jedná o významný vliv jak z hlediska negativního, tak i pozitivního charakteru) a aby byly sledované vlivy náležitě popsány (např. nepřímé vlivy, sekundární vlivy) apod.

Zvláštní pozornost je věnována hodnocení potenciálních kumulativních a synergických vlivů. Hodnocení potenciálních kumulativních a synergických vlivů je povinnou součástí vyhodnocení SEA a nezbytnost jejich hodnocení vyplývá i z přílohy č. 9 k ZPV a z přílohy I ke směrnici SEA. I když se jedná o obecné konceptce, je nutné brát v potaz judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek sp. zn. 1 Ao 7/2011 – 526, 9 Aos 6/2013 – 44, 4 As 153/2015, 4 Aos 1/2013 – 125 atd. Tedy pro řádné posouzení potenciálních kumulativních a synergických vlivů je třeba nejprve řádně zjistit skutkový stav (současný stav životního prostředí v řešeném území), vytipovat charakteristiky životního prostředí, které by mohly být kumulativními a synergickými vlivy významně ovlivněny,

a vytipovat konkrétní lokality, v nichž by mohly kumulativní a synergické vlivy vznikat a působit. Následuje zohlednění a zhodnocení kumulativních a synergických vlivů při posuzování variant řešení (i invariantní návrh) včetně popisu použité metodologie a návrh kompenzačních opatření, která zabrání vzniku nebo minimalizují působení kumulativních a synergických vlivů. Při hodnocení kumulativních a synergických vlivů je nutné zvažovat rovněž záměry, které se nacházejí na území jiného kraje (je-li předmětem posuzování koncepce, která nemá celostátní působnost).

V rámci hodnocení je zpracovatel povinen postupovat vždy v souladu s principem předběžné opatrnosti, resp. vycházet z nejhorší možné varianty a zohlednit i takové plánované záměry (činnosti) v řešeném území, jejichž realizace je v budoucnu nejistá.

Všechny sledované, resp. identifikované vlivy na jednotlivé složky životního prostředí je nutné nejen označit symboly dle stanovené stupnice, ale také dostatečně popsat v hodnotících komentářích, aby bylo hodnocení přezkoumatelné a příslušný úřad si mohl učinit skutečnou představu o vyhodnocených předpokládaných vlivech. Musí být tedy zřejmé, na základě jakých úvah byly dané hodnoty vlivů stanoveny. S tím souvisí i potřeba dbát na soulad číselného hodnocení vlivů s hodnotícími komentáři. Pokud z jakéhokoli důvodu není možné vyhodnotit vliv některé části koncepce, resp. některého jejího cíle či opatření, je třeba tyto důvody uvést.

Pro úplnost této kapitoly je potřebné uvést také souhrn zjištění a výsledky naturového posouzení, pokud bylo prováděno, a výsledky hodnocení potenciálních vlivů na lidské zdraví (případně HIA, bylo-li zpracováno v rozsahu metodiky Ministerstva zdravotnictví pro posuzování vlivů na veřejné zdraví). Jsou-li tato hodnocení zpracovávána, je nezbytné, aby příslušné autorizované osoby efektivně spolupracovaly a o učiněných poznatcích a výsledcích svého hodnocení se vzájemně informovaly mj. s cílem adekvátně obsahově provázat dokumenty v procesu SEA.

K náplni kapitoly 6 vyhodnocení SEA se podrobněji vyjadřuje podkapitola 3.6 metodického doporučení SEA, která zůstává platná v rámci informací, které nejsou zde uvedeny.

V závěru této kapitoly jsou vždy shrnuty zjištěné či předpokládané vlivy koncepce, jejích cílů a opatření na životní prostředí a veřejné zdraví a také uvedeno sdělení o jejich akceptovatelnosti. Zde je na místě upozornit, že hodnocení prováděné v kapitole 6 vyhodnocení SEA nesmí být nikterak zkresleno úvahami o minimalizačních opatřeních, resp. identifikované vlivy nelze ponížít za účelem zmírnění původně stanovené hodnoty. Návrh minimalizačních opatření je předmětem až kapitoly 10 vyhodnocení SEA.

Nastane-li situace, že posuzovaná koncepce může vyvolat významný negativní vliv na životní prostředí, veřejné zdraví či na lokality soustavy Natura 2000, který nelze nikterak eliminovat či zmírnit úpravou koncepce, je třeba postupovat následujícím způsobem.

Předkladatel ve vzájemné spolupráci s AO přistoupí k úpravě návrhu koncepce v podobě vyjmutí cíle, opatření či aktivity koncepce, která by mohla tento vliv vyvolat, či v podobě zpracování nového vhodného řešení (varianty) problematické části návrhu koncepce, které již s sebou tyto významné negativní vlivy neponese. Tento postup by měl proběhnout stále v rámci procesu vyhodnocování návrhu koncepce a v samotném vyhodnocení SEA by měl být náležitě popsán, přičemž by měla být vyhodnocena i nová varianta řešení předmětného návrhu koncepce.

Tento postup platí i v případě významných negativních vlivů dopadajících na předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, kdy navíc nelze koncepci s takto vyhodnoceným vlivem, neexistuje-li variantní řešení, jež by tento vliv vyloučilo nebo alespoň zmírnilo, bez dalšího schválit a je nutné postupovat dle § 45i odst. 4 až 8 ZOPK. V takovém případě by před předložením návrhu koncepce ke schválení musely být prokázány naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu a uložena kompenzační opatření nezbytná pro zajištění celkové soudržnosti soustavy EVL a PO.

7.6.1. Vyhodnocení významně negativního vlivu na životní prostředí či veřejné zdraví

Při hodnocení návrhu koncepce může AO vyhodnotit kromě potenciálních mírných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví též významné negativní vlivy. ZPV nestanovuje konkrétní kroky, jak v takovém případě dále postupovat, jako je tomu u vyhodnocení významně negativního vlivu na předmět ochrany či celistvost EVL nebo PO dle zákona o ochraně přírody a krajiny (konkrétněji v [části 12](#) tohoto manuálu). Obecně však platí, že předpokládané jak mírné, tak i významné negativní vlivy na ŽP i VZ je nutné minimalizovat či eliminovat. V případě SEA nebudeme v tomto

manuálu využívat slovo kompenzovat, jelikož by mohlo dojít ke zmatečnému výkladu, že by AO měla navrhopvat tzv. kompenzační opatření dle § 45i ZOPK, což možné není (ani AO s autorizací dle § 45j odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny nemůže stanovovat kompenzační opatření; k tomu je oprávněný příslušný OOP).

Ve vazbě na významnost vlivu je zřejmé, že AO se má prvotně vypořádat s vyhodnocenými významnými negativními vlivy na ŽP a VZ. AO musí navrhopvat taková minimalizační opatření, kterými lze uvedené vlivy skutečně minimalizovat (samozřejmě nalezení vhodného minimalizačního opatření neznamena, že míra zjištěného vlivu se bude snižovat), tzn. ošetřit již na úrovni koncepce (neodkazovat se výhradně na proces EIA či navazující řízení, nenavrhopvat pouze minimalizační

opatření na projektové úrovni – jedná se o samostatné procesy, kde budou navržena taková minimalizační opatření, která budou žádoucí/nutná pro již konkrétní záměr, resp. podrobnost). Strategická úroveň by měla jasně sdělit, zda má být daná aktivita dále sledována i na projektové úrovni, nebo již takovou aktivitu nedoporučit ke sledování/realizaci a požadovat její vyjmutí.

Pakliže AO vyhodnotí významně negativní vlivy na ŽP či VZ, které nelze minimalizovat (pakliže je zřejmé, že je půjde alespoň minimalizovat na projektové úrovni, je žádoucí tuto skutečnost uvést a konkrétně sdělit, o jaká opatření by se mělo jednat), a nebude požadovat vyjmutí aktivity, která uvedený vliv může způsobit, musí být relevantně zdůvodněno, proč tak AO činí.

Příslušný orgán SEA se nemusí ztotožnit s uvedeným zdůvodněním a může sám požadovat vyjmutí uvedené aktivity. AO či příslušný úřad by neměl k prováděným procesům SEA přistupovat tak, že bude automaticky provedena EIA, tzn. „není třeba řešit strategickou úroveň, na projektové úrovni se to vyjasní“ (procesy SEA a EIA totiž jsou dva rozdílné procesy, viz ustanovení § 10a odst. 3 ZPV či *Závěry z porady 2016 / Proč posouzení EIA nenahrazuje strategické posuzování SEA a naopak?*).

7.7. 7. Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů koncepce na životní prostředí.

Náplní kapitoly 7 je popis způsobu hodnocení potenciálních přeshraničních vlivů, tedy jaká byla zvolena metoda (jaké kategorie vlivů byly rozlišovány apod.), a dále samotné hodnocení koncepce jako celku, jejích cílů a opatření z hlediska přeshraničních vlivů.

Z kapitoly 7 by mělo vyplynout, zda jsou předpokládány přeshraniční vlivy a jakého charakteru, zda a na základě jakých úvah mají být (nebo již byly) osloveny sousední státy, případně důvody, proč nejsou přeshraniční vlivy předpokládány. Pokud je hodnocena koncepce, jejíž oblast působnosti zahrnuje území jednoho nebo více krajů, ale nejedná se o tzv. celostátní koncepci (kdy je dotčeným územím plocha celé ČR), přeshraničními vlivy jsou míněny i potenciální vlivy na sousední kraje v rámci České republiky.

Z hodnocení potenciálních přeshraničních vlivů má vyplynout, u kterých opatření byly tyto vlivy zjištěny, jaká je jejich míra či doba a rozsah působení.

Je třeba upozornit, že při zjištění, že území jiného státu může být zasaženo závažnými (významnými negativními i pozitivními) vlivy na životní prostředí, je nutné nabídnout danému státu mezistátní konzultace. Potenciálně dotčený stát může požádat o zapojení do mezistátního posuzování i z vlastní iniciativy. Pokud se tak stalo a je to v době zpracování vyhodnocení SEA známo, je vhodné o tom v této kapitole informovat.

K náplni kapitoly 7 vyhodnocení SEA se podrobněji vyjadřuje podkapitola 3.7 metodického doporučení SEA.

Tato kapitola by rovněž měla být zakončena shrnutím o zjištěných nebo předpokládaných přeshraničních vlivech předmětné koncepce a z nich plynoucích důsledků.

Je dobré myslet na to, že v případě identifikace významných vlivů na území cizího státu (nebo pokud o to cizí stát zažádá) bude tato kapitola poskytnuta danému státu přeložená do jeho úředního jazyka (stejně jako např. kap. 13, příp. 1, 10 a další). Proto není od věci zahrnout do této kapitoly i návrhy relevantních minimalizačních opatření a popis způsobu, jakým budou uplatněna (zpracována do návrhu koncepce; více v [kapitole 7.10](#) tohoto manuálu).

V [kapitole 9](#) tohoto manuálu je pak stručně popsáno, jak správně procedurálně postupovat v případě mezistátního posuzování.

7.8. 8. Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů (např. technické nedostatky nebo nedostatečné know-how).

Jelikož je doporučeno uvést úplnou metodiku hodnocení již v úvodu kapitoly 6 vyhodnocení SEA, zde v kapitole 8 plně postačí uvést odkaz na metodiku uvedenou v kapitole 6.

Náplní kapitoly 8 je přehled hodnocených variant koncepce i jednotlivých opatření a dostatečně podrobný popis všech navrhovaných variant. Následuje porovnání variant ve smyslu zjištěných či předpokládaných vlivů na jednotlivé sledované složky životního prostředí a veřejné zdraví, které byly vyhodnoceny v kapitole 6, případně v kapitole 7 vyhodnocení SEA. Metodiku tohoto porovnání je vhodné představit v úvodu kapitoly 8.

Pakliže je koncepce ve všech svých částech invariantní, dochází k jejímu porovnání, resp. k porovnání jejích dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví, s nulovou variantou, tedy stavem bez provedení koncepce. Rozhodně není dostačující odkaz na kapitolu 2 vyhodnocení SEA – Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce. Ideální je provést toto porovnání tabulkovou formou, která je považována za nejpřehlednější. Podrobněji se k náplni této kapitoly vyjadřuje podkapitola 3.8 metodického doporučení SEA.

Výstupem této kapitoly je sdělení, zda je vybraná varianta koncepce či opatření akceptovatelná z pohledu zjištěných či předpokládaných vlivů. Pakliže je konstatováno, že některá varianta není akceptovatelná, připadá v úvahu návrh jiné varianty nebo i vypuštění opatření způsobujícího závažné vlivy na životní prostředí či veřejné zdraví z návrhu koncepce. Zároveň by měla AO uvést, kterou variantu doporučuje, resp. nelze uvést, že jsou všechny akceptovatelné, aniž by nevybrala tu nejlepší z pohledu nejmenších možných vlivů na ŽP, VZ, N2000.

Vyjádření autorizované osoby či předkladatele k problémům nastalým při zpracovávání vyhodnocení SEA či shromažďování údajů je nedílnou součástí této kapitoly, přičemž může zásadním způsobem dokreslit výsledky provedeného hodnocení.

Problematika variant ve vztahu k naturovému posouzení viz § 45i odst. 2 ZOPK.

7.9. 9. Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí.

Účelem této kapitoly je navrhnout způsob, jakým má být zajištěno sledování skutečných vlivů provádění koncepce na životní prostředí, aby bylo možné odhalit případné (významné) negativní vlivy, které nebyly identifikovány/předpokládány během přípravy koncepce a vyhodnocení SEA, a tyto vlivy eliminovat či minimalizovat již v jejich zárodku.

Kapitola má tedy obsahovat relevantní a sledovatelné indikátory navržené ve vazbě na vyhodnocené potenciální vlivy předmětné koncepce a jejích opatření (nemá jít např. o vyjmenování opatření navrhovaných koncepcí). Ke každému ukazateli je nutné uvést rovněž jednotku sledované veličiny, zdroj dat a jaký jev (vliv na ŽP) sleduje. Důležitá je i informace o četnosti monitoringu a o tom, kde a jakým způsobem budou zveřejňovány jeho výsledky. Monitorovací ukazatele mají být navrženy pro všechny identifikované negativní vlivy koncepce včetně vlivů kumulativních a synergických a nejlépe i pro všechny složky ŽP. Pokud nelze pro některý z vlivů nebo některou ze složek ŽP určit vhodný ukazatel, je třeba uvést důvod, proč to není možné.

V této kapitole je nezbytné též uvést informaci o spolupráci AO s předkladatelem, jelikož bez potvrzení předkladatele, že je schopen provádět navržený monitoring z hlediska vlivů na ŽP, mohou být uváděné indikátory zcela liché, nepoužitelné, a v tom případě nebude docházet k nezbytnému monitoringu vlivů koncepce na ŽP a VZ, což je nepřípustné.

Doporučení pro stanovení monitorovacích ukazatelů poskytuje kapitola 3.9 metodického doporučení SEA.

7.10.10. Popis navrhovaných opatření pro předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci významných negativních vlivů na životní prostředí zjištěných nebo předpokládaných při provádění koncepce.

Jedná se o zcela zásadní kapitolu vyhodnocení SEA, která má zajistit, aby měl proces SEA skutečnou přidanou hodnotu, tedy skutečný přínos pro vyšší ochranu životního prostředí, než kterou již zajišťují platné právní předpisy v oblasti ochrany životního prostředí. Důležitý není jen její obsah, ale především aktivita AO a předkladatele koncepce s tím spojená.

Aby SEA nebyla pouze formální procedurou, je nezbytné, aby v souladu s § 10e odst. 5 ZPV AO náležitě spolupracovala s předkladatelem a aby se výsledky SEA promítly rovnou do návrhu koncepce. Poté, co AO navrhne žádoucí minimalizační opatření pro všechny identifikované negativní vlivy (včetně vlivů kumulativních, synergických i přeshraničních), případně opatření k posílení pozitivních vlivů koncepce (tato kapitola je tedy přímo propojena s kapitolou 6, 7 resp. i 12 vyhodnocení SEA), prodiskutuje tento návrh s předkladatelem koncepce z hlediska jejich realizovatelnosti, resp. možnosti jejich zapracování do návrhu koncepce. Cílem je zajistit, aby byla tato opatření převzata do návrhu koncepce (tj. rovnou je do návrhu koncepce zapracovat), a stala se tak závaznými při jejím uplatňování. Tento postup platí i pro opatření navržená v rámci naturového posouzení (pokud bylo zpracováno), která by měla být reflektována i v rámci této části vyhodnocení SEA.

Obsahem kapitoly tedy má být:

- výčet všech „původně“ navržených minimalizačních opatření (vyplývajících jak z vyhodnocení SEA, tak z naturového posouzení) s určením, ke kterému identifikovanému vlivu se váží, případně s řádným odůvodněním, proč nelze některé vyhodnocené vlivy na úrovni koncepce minimalizovat,
- a dále upřesnění, která z navržených opatření byla ve spolupráci s předkladatelem převzata do návrhu koncepce a jakým způsobem, tj. do které části a v jakém znění (stává se, že je potřeba některá opatření přeformulovat či zobecnit, proto je nutné, aby v takovém případě AO sdělila, zda je případně zobecněné minimalizační opatření stále dostatečné ve vazbě na ošetření identifikovaného potenciálního negativního vlivu). V případě, že některá z navržených minimalizačních opatření nebude možné do koncepce zapracovat, je nutné zdůvodnit, proč tomu tak je (a příp. uvést, zda může být předmětný vliv ošetřen jiným způsobem).

Může se stát, že AO dojde k závěru, že některé identifikované vlivy lze ošetřit již zavedenými postupy dle platných právních předpisů. V tomto případě není účelné navrhopat minimalizační opatření, která vyplývají z těchto platných právních předpisů. Proces SEA nemá za cíl tyto požadavky kopírovat či opakovat, nýbrž je vhodně doplňovat tak, aby zajistil vyšší ochranu životního prostředí než samotné složkové zákony, jak již bylo uvedeno výše. Zde je tedy na místě, aby AO u takových vlivů uvedla, že budou ošetřeny prostřednictvím platných právních předpisů, tedy specifikovala, jaký předpis (případně konkrétní ustanovení) ošetřuje který vliv, a potvrdila, že je to dostatečné. Tím tedy zdůvodní, proč nenavrhne minimalizační opatření nad jejich rámec. Pro zajištění přehlednosti a přezkoumatelnosti je vhodné oddělit takovéto řešení vybraných identifikovaných vlivů od „skutečných“ minimalizačních opatření navržených AO. Tyto informace jsou nezbytné i pro příslušný úřad vydávající následně stanovisko SEA.

V souhrnu je dobré stručně popsat, jak probíhala spolupráce AO s předkladatelem, zda jsou navrženými a následně do koncepce převzatými minimalizačními

opatřeními ošetřeny všechny identifikované negativní vlivy konceptce a zda je minimalizace potenciálních negativních vlivů dostatečná. Z výše uvedeného vyplývá, že je nutná i spolupráce s AO naturového posouzení, pokud je zpracováváno, neboť minimalizační opatření zde navržená se mají promítnout právě do kapitoly 10 vyhodnocení SEA a zejména do návrhu konceptce. Pakliže tato spolupráce (mezi jednotlivými AO a předkladatelem) trvá delší dobu, je žádoucí skutečně veškeré úpravy návrhu konceptce uvést do této kapitoly vyhodnocení SEA, jelikož se jedná o úpravy, které se podařilo prosadit na základě procesu SEA, což je zásadní informace nejen pro orgán SEA, který bude vydávat stanovisko SEA.

Též je potřeba sdělit, že vždy je nutné zdůvodnit užitý postup, např. proč jsou navržena obecná (společná) minimalizační opatření, ačkoli jsou hodnocena konkrétní opatření konceptce, resp. proč nejsou navrhována konkrétní minimalizační opatření ke konkrétním aktivitám či vlivům atd.

Lze uzavřít, že nemají být navrhována obecná opatření, v případě kterých si nelze učinit představu, jak mají být naplněna. Vždy je nutné mít na paměti, že je nezbytné ošetřit předpokládané negativní vlivy konceptce na strategické úrovni. Chce-li však AO poukázat na to, jak lze určité vyhodnocené vlivy řešit na projektové úrovni, může uvést i projektová opatření. Ta ovšem nemohou být považována za minimalizační opatření, která mají ošetřit zjištěný vliv, a měla by být od minimalizačních opatření zřetelně odlišena. Opatření projektové úrovně nejsou zapracovatelná do návrhu

konceptce, jedná se totiž o opatření mířící na zcela jinou úroveň podrobnosti ve vazbě na odlišné procesy a navazující řízení, která budou probíhat samostatně až pro konkrétní záměry, resp. stavby.

7.11.11. Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektu.

Každý projekt, který bude realizován na základě či v návaznosti na posuzovanou koncepci, by měl před svým schválením projít výběrem, v němž budou zohledněna také environmentální kritéria. K tomuto účelu slouží kapitola 11 vyhodnocení SEA, jejíž náplní je seznam indikátorů pro hodnocení předpokládaných projektů. Tento seznam slouží pro další fáze přípravy, resp. jako návod pro výběr environmentálně šetrných projektů.

Jednotlivá hodnotící kritéria mají odpovídat věcné stránce konceptce (charakteru navrhovaných opatření a z nich vycházejících projektů) a jejich cílem je pomoci s výběrem takových projektů, které neohrozí životní prostředí a veřejné zdraví.

Nejvhodnější, resp. nejúčelnější formu kritérií představují otázky, na které lze odpovědět „ano“, či „ne“. Tyto otázky například mohou pomoci zjistit, zda daný

projekt přispěje ke snižování hluku v dotčeném území, zda přispěje ke snižování emisí znečišťujících látek do ovzduší, zda ohrozí kvalitu a kvantitu povrchových anebo podzemních vod, zda vyvolá nové zábory ZPF či PUPFL, zda naruší krajinný ráz a omezí migrační prostupnost krajiny pro živočichy apod. Součástí návrhu těchto otázek může být i zvýraznění upřednostňované (environmentálně šetrnější) odpovědi.

Podrobněji se k návrhu kritérií pro výběr projektů vyjadřuje podkapitola 3.11 metodického doporučení SEA.

7.12.12. Vlivy konceptce na veřejné zdraví.

Vyhodnocení potenciálních vlivů konceptce na veřejné zdraví je nedílnou součástí procesu SEA. Jeho cílem je minimalizovat zjištěné či předpokládané negativní vlivy konceptce na lidské zdraví a také snaha o zapracování cílů ochrany veřejného zdraví do návrhu posuzované konceptce.

Hodnocení vlivů konceptce na veřejné zdraví v rámci vyhodnocení SEA může, avšak nemusí, zpracovávat fyzická osoba, která je držitelem osvědčení o autorizaci k hodnocení zdravotních rizik podle § 83a až 83e zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů nebo splňuje požadavky dle vyhlášky č. 353/2004 Sb., kterou se stanoví bližší podmínky osvědčení o odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví, postup při jejich ověřování a postup při udělování

a odnímání osvědčení. S přihlédnutím k charakteru konceptce může příslušný úřad vyslovit požadavek v ZZŘ na zpracování hodnocení vlivů konceptce na veřejné zdraví fyzickou osobou s danou autorizací od Ministerstva zdravotnictví.

Náležitosti hodnocení vlivů konceptce na veřejné zdraví jsou následující:

- Hodnocení vztahu předmětné konceptce ke strategickým dokumentům z oblasti veřejného zdraví.
- Popis zdravotního stavu obyvatelstva v dotčeném území s důrazem na aktuálnost uváděných dat a relevantnost k obsahu a cílům posuzované konceptce.
- Výběr odpovídajících determinant veřejného zdraví.
- Stanovení metodiky pro hodnocení potenciálních vlivů konceptce na veřejné zdraví (jaké typy vlivů jsou rozlišovány, jaká je stupnice hodnocení míry vlivů apod.).
- Vyhodnocení dopadů konceptce na determinanty veřejného zdraví.

- Samotné vyhodnocení potenciálních vlivů koncepce na veřejné zdraví.
- Návrh minimalizačních opatření ve vazbě na zjištěné či předpokládané vlivy koncepce na veřejné zdraví.
- Návrh monitorovacích indikátorů a kritérií pro výběr projektů z hlediska veřejného zdraví.
- Závěr provedeného hodnocení s konstatováním o akceptovatelnosti koncepce a jejích opatření z hlediska veřejného zdraví.

Pakliže byly některé výše uvedené kroky provedeny v předchozích kapitolách vyhodnocení SEA, je třeba, aby byla tato skutečnost v kapitole 12 sdělena spolu s uvedením odkazu na část vyhodnocení SEA, kde lze dané skutečnosti (výsledky) nalézt.

Výsledky jednotlivých kroků hodnocení vlivů na veřejné zdraví je následně potřeba zohlednit v příslušných kapitolách vyhodnocení SEA, např. v kapitole 9, 10, 11, 13 či 15.

Podrobněji se náplni této kapitoly věnuje podkapitola 3.12 metodického doporučení SEA.

7.13.13. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů.

Náplní kapitoly je srozumitelné shrnutí obsahu všech předchozích kapitol a provedených hodnocení. Zde je třeba popsat, co je řešeno v jednotlivých kapitolách vyhodnocení SEA a jaké jsou jejich závěry. Totéž platí o přílohách k vyhodnocení SEA (typicky naturové posouzení, ale i další). Je velmi žádoucí uvést alespoň souhrnně identifikované vlivy včetně jejich významnosti a propojit je s navrhovanými minimalizačními opatřeními a také shrnout, zda AO považuje koncepci za akceptovatelnou, či nikoli, a doplnit to stručným odůvodněním.

V případě mezistátního posuzování je netechnické shrnutí jednou z kapitol, které jsou předkládány dotčeným státům (přeložené do jejich úředního jazyka). I z tohoto důvodu je potřeba, aby poskytovala užitečný ucelený přehled o návrhu koncepce, jeho potenciálních vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví, ale i možných řešeních, jak těmto vlivům zabránit nebo je minimalizovat.

7.14.14. Souhrnné vypořádání požadavků stanovených závěrem zjišťovacího řízení a vyjádření obdržených ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Je velmi vhodné a přehledné zpracovat tuto kapitolu v tabelární podobě, kdy jsou uvedeny všechny požadavky závěru zjišťovacího řízení a všechna obdržená vyjádření v jejich plném znění vhodně tematicky rozčleněna (neměla by být nijak interpretována či zkracována). U každého požadavku a vyjádření, resp. jeho části je uveden způsob jeho vypořádání, tj. konkrétně „akceptováno“, „neakceptováno“,

„vysvětleno“ s komentářem odpovídající podrobnosti (obecné fráze nejsou považovány za dostatečné vypořádání). Pokud nebylo možné některému požadavku vyhovět, je třeba uvést důvody.

I zde spolupracuje AO s předkladatelem, protože často některé požadavky směřují k vyhodnocení SEA, některé k návrhu koncepce, některé se mohou dotýkat obojího. Vypořádání mají být všechny vždy z kompetentní pozice. Nelze např. odkázat na to, že se daný požadavek vztahuje k návrhu koncepce a vyhodnocení SEA se netýká, aniž by se jím vypořádání, resp. předkladatel dále zabýval. Obdobně je vhodné souhrnné vypořádání koordinovat s autorizovanou osobou, která případně zpracovávala naturové posouzení.

Rovněž lze uvést, že je nezbytné vypořádávat obdržená vyjádření v takovém detailu, ve kterém jsou zpracována, resp. zabývat se každou částí takového vyjádření, tedy každou připomínkou, kterou vyjádření obsahuje. Detailní připomínky nelze pouze obecně vypořádat. Výjimkou jsou však taková detailní vyjádření, ze kterých je zřejmé, že došlo k určitému nepochopení ze strany podatele, a proto stačí relevantně zdůvodnit, proč je zaslané vyjádření nerelevantní, resp. proč je tedy neakceptováno/vysvětleno.

Výše popsaný přístup a způsob vypořádávání se vztahuje nejen k vypořádání požadavků orgánu SEA ze ZZŘ, vyjádření obdržených v rámci zjišťovacího řízení, ale i k vyjádřením, které příslušný úřad obdržel k návrhu koncepce či k vyhodnocení SEA.

Příklady z praxe:

- Pokud bylo požadováno např. vyhodnocení konkrétního aspektu, měl by být uveden odkaz na část vyhodnocení SEA (příp. naturového posouzení), kde je toto hodnocení provedeno, i s jeho výsledkem.
- Bylo-li požadováno minimalizovat konkrétní předpokládané vlivy, je opět třeba uvést odkaz na relevantní část vyhodnocení SEA, znění souvisejícího minimalizačního opatření a způsob, jak s ním bylo naloženo (např. zapracováno do koncepce do kapitoly...). Avšak měl-li požadavek obecné znění typu „minimalizovat identifikované vlivy“, není třeba kopírovat celou kapitolu 10, stačí přímý odkaz na ni např. se stručnou informací, že jsou navržená minimalizační opatření zahrnuta i do samotného návrhu koncepce.
- Pokud byla požadována změna návrhu koncepce, je třeba uvést, jak k tomu bylo přistoupeno. V případě akceptování požadavku je nutné citovat nebo podobně přiblížit provedenou změnu a zároveň doplnit vyjádření z hlediska vyhodnocení SEA – zda byla rovněž posouzena (což by mělo být samozřejmostí), příp. s jakým výsledkem.
- Překračuje-li požadavek např. podrobnost či pole působnosti koncepce nebo pravomoci předkladatele, kromě „neakceptováno“ by mělo zaznít i relevantní odůvodnění.

7.15.15. Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci.

Jak sám název napovídá, tato kapitola shrnuje hlavní závěry vyhodnocení SEA. Součástí je i návrh stanoviska ke koncepci, který musí odpovídat provedenému vyhodnocení a jeho výstupům.

Je-li možné vyhodnocené vlivy eliminovat či minimalizovat navrženými opatřeními, která nebyla dosud zapracována do návrhu koncepce, musí návrh stanoviska SEA obsahovat tato opatření ve formě požadavků k zajištění minimálních možných dopadů realizace koncepce na životní prostředí, veřejné zdraví a příp. lokality soustavy Natura 2000. I v tomto případě se musí jednat o skutečně uplatnitelné požadavky odpovídající vyhodnoceným vlivům. Není účelné navrhopvat obecné požadavky, z jejichž znění nelze odvodit, jakým způsobem by měly být naplněny, ani požadavky vyplývající z platných právních předpisů (záměrem SEA není tyto požadavky kopírovat či opakovat, nýbrž vhodně doplňovat). To samé platí o projektových opatřeních. Zároveň zde nejsou uváděny požadavky, resp. opatření, která již byla ve spolupráci s předkladatelem převzata do návrhu koncepce (tzn. pokud byla do návrhu koncepce zapracována všechna minimalizační opatření navržená AO k ošetření všech zjištěných vlivů, AO navrhne souhlasné stanovisko bez dalších požadavků, pakliže nemá v úmyslu stanovovat další požadavky na minimalizaci vlivů).

Jsou-li součástí návrhu stanoviska výše popsané požadavky, je vhodné i tyto zkontrolovat s předkladatelem koncepce, aby bylo zajištěno, že je lze skutečně uplatnit v rámci jeho kompetencí. Primární snahou totiž musí být ošetřit všechny potenciální negativní vlivy koncepce přímo v jejím rámci.

I proto není účelné stanovovat mezi požadavky návrhu stanoviska SEA projektová opatření, tedy taková, která směřují do projektové úrovně nebo do navazujících řízení, neboť ze své podstaty nemohou ošetřit negativní dopady na strategické úrovni a nemohou být reflektovány v návrhu posuzované koncepce. Navazující procesy navíc stanovují „vlastní“, tedy pro ně relevantní požadavky stanovené příslušnými právními předpisy. V praxi pak v rámci vypořádání stanoviska SEA, resp. informace o tom, jak byly ve schválené koncepci zohledněny požadavky vyplývající ze stanoviska SEA, bývají požadavky v podobě projektových opatření vypořádávány stručně jako akceptované s odkazem na následný proces EIA. Tím taková opatření zcela ztrácí svůj význam z hlediska přímého dopadu a praktické uplatnitelnosti na aktuálně řešené (strategické) úrovni. Tento přístup k návrhu stanoviska však nic nemění na možnosti doporučit možná projektová opatření v rámci kapitoly 10 vyhodnocení SEA, jak je popsáno výše v [kapitole 7.10](#) tohoto manuálu, nicméně se nejedná o ošetření zjištěných předpokládaných negativních vlivů posuzované koncepce.

Jak postupovat v případě vyhodnocení významně negativního vlivu na ŽP, VZ či N2000, je blíže popsáno v [kapitole 7.6](#), [7.6.1](#) a [12](#) tohoto manuálu).

8. Vady bránící vydání stanoviska SEA

Obsah kapitoly:

Kapitola upozorňuje na možné nedostatky objevující se v průběhu procesu SEA (především ve fázi před vydáním stanoviska SEA), které zabraňují vydání stanoviska SEA, a vysvětluje, proč jsou vybrané příklady považovány za problematické. Současně uvádí, jak lze těmto případům předcházet.

Je důležité mít na paměti, že stanovisko SEA nemůže být vydáno na základě vadných či neúplných podkladů. Proto je před jeho vydáním nutné zkontrolovat jak úplnost a náležitosti předložených podkladů, tak i jejich kvalitu. V praxi se to týká již vyhodnocení SEA (odhlédneme-li nyní od oznámení konceptce, které musí být jako podklad pro vydání závěru zjišťovacího řízení rovněž bezvadné), jež by mělo být z pohledu příslušného úřadu v pořádku co do zákonných požadavků, podrobnosti a zaměření návrhu konceptce a reflektování výstupů zjišťovacího řízení, přičemž v tomto směru nelze opomenout ani naturové posouzení. Tato kontrola vyhodnocení SEA musí být provedena ještě před jeho zveřejněním (blíže popsáno v [kapitole 7](#) tohoto manuálu). Ve fázi před vydáním stanoviska SEA to následně platí pro vypořádání obdržených vyjádření, pro upravený návrh konceptce předložený k vydání stanoviska SEA, jež musí korespondovat se způsobem vypořádání vyjádření, a stejně tak pro upravené vyhodnocení SEA reflektující vyjádření obdržená v průběhu procesu SEA. Pokud tedy některý z těchto podkladů obsahuje vady (příklady možných nedostatků viz níže), neměl by příslušný úřad přistoupit k vydání stanoviska SEA, jelikož je nejdříve třeba zajistit nápravu. Příslušný úřad je v takovémto případě oprávněn vrátit takový dokument předkladateli k úpravě či doplnění. Jak je naznačeno výše, v tomto okamžiku je třeba ověřit správnost a úplnost vypořádání vyjádření podaných k návrhu konceptce a vyhodnocení SEA (včetně naturového posouzení, bylo-li zpracováno), upraveného návrhu konceptce a vyhodnocení SEA, zda korespondují s uvedeným způsobem vypořádání obdržených vyjádření. Lhůta pro vydání stanoviska se odvíjí od okamžiku, kdy příslušný úřad obdrží úplné podklady bez vad.

Příklady z praxe:

Výše uvedený postup je možné uplatnit např. v těchto případech:

- je předloženo nedostatečné či neúplné vypořádání obdržených vyjádření (např. nezabývá se všemi obdrženými vyjádřeními, odpovídá jen na některé části uplatněných vyjádření, podrobnost vypořádání neodpovídá podrobnosti zaslaného vyjádření, vypořádání neobsahuje jasné sdělení, zda bylo dané vyjádření akceptováno či nikoliv, vypořádání obsahuje nepřesnosti či chyby, není obsaženo zdůvodnění v případě, kdy vyjádření není akceptováno, nebo není uvedeno, jakým způsobem bylo vyjádření akceptováno, pokud bylo akceptováno apod.),

- upravený návrh koncepce či vyhodnocení SEA nereflektuje způsob vypořádání (např. vypořádání uvádí, že je dané vyjádření v podobě požadavku na doplnění textu do návrhu koncepce akceptováno, ale samotný návrh upraven není apod.).

Dokumenty předkládané v rámci procesu SEA, tj. vyhodnocení SEA, naturové posouzení (vizte kapitulu 7 tohoto manuálu), vypořádání obdržených vyjádření k návrhu koncepce či k vyhodnocení SEA, potažmo k naturovému posouzení, upravená hodnocení či návrh koncepce (pokliže se upravovaly na základě obdržených vyjádření) musí být bezvadné (to samozřejmě platí i o oznámení koncepce – o jeho náležitostech pojednává kapitola 4 tohoto manuálu). Pokud obsahují vady a předkladatel i přesto požádá na jejich základě o vydání stanoviska SEA, příslušný úřad by měl žádost vrátit, resp. upozornit, že požadované stanovisko nelze vydat, a uvést důvody, proč tomu tak je. Podobným situacím lze mnohdy předcházet využitím institutu předběžného projednání s příslušným úřadem, v rámci kterého dojde k odhalení a nápravě nedostatků ještě před oficiálním předložením dokumentů.

9. Náležitosti stanoviska SEA

Obsah kapitoly:

V kapitole jsou představeny náležitosti stanoviska SEA a je upozorněno na to, co by mělo být vloženo do IS SEA při zveřejnění stanoviska SEA.

Následující text obsahuje přehled náležitostí stanoviska SEA, dle kterého doporučujeme postupovat při zpracování stanoviska SEA:

Stanovisko SEA musí obsahovat jasné označení „*STANOVISKO*“ s informací, který příslušný úřad ho vydává a dle jakého zákonného ustanovení (dle § 10g ZPV). Je také třeba uvést přesný a celý název koncepce včetně období působnosti, je-li toto období pro koncepci stanoveno, a identifikovat předkladatele koncepce, zpracovatele koncepce a zpracovatele hodnocení (tj. vyhodnocení SEA i naturového posouzení, bylo-li zpracováno).

Pro přehlednost doporučujeme stanovisko SEA strukturovat do částí věnujících se následujícím důležitým údajům, resp. momentům dosavadního procesu SEA.

V úvodu, v části **„Stručný popis konceptce“**, je žádoucí představit, o jakou koncepci se jedná, proč je pořizována, co je jejím předmětem, jaké jsou její cíle a opatření, kterými chce cílů dosáhnout, zda je návrh konceptce variantní (v jakých částech/opatřeních/aktivitách), či nikoliv, jakým způsobem a kým bude konceptce schvalována atd.

Stanovisko se musí věnovat i **„Průběhu posuzování“** z procesního hlediska, tedy popsat celý postup posuzování konceptce (a to vč. případného naturového posouzení), a to již od fáze zjišťovacího řízení, uvést informace o předběžných projednáních, data o předložení návrhu konceptce a vyhodnocení SEA včetně internetového odkazu na zveřejněný návrh konceptce a vyhodnocení SEA v IS SEA. V případě vrácení z důvodu kupříkladu shledání zásadních nedostatků ve vyhodnocení SEA je vhodné zmínit i tuto skutečnost. Neměly by chybět ani údaje o rozeslání informace o návrhu konceptce DO a dotčeným ÚSC k vyjádření a zveřejnění na jejich úředních deskách (včetně data zveřejnění informace na úřední desce posledního dotčeného kraje) a údaje o veřejném projednání (např. pokud bylo od veřejného projednání upuštěno, je nutné uvést i tuto skutečnost s odůvodněním, proč se nekonalo). Pokud v průběhu procesu SEA došlo k mezistátnímu posuzování (dle ustanovení § 14a ZPV), je nutné uvést popis jeho celého průběhu, tj. důvod oslovení potenciálně dotčených států, reakce oslovených, vypořádání jejich vyjádření a další podrobnosti, příp. i informace o mezistátních konzultacích, pokud se konaly, a závěry mezistátního posouzení společně s popisem toho, jak ovlivnily návrh konceptce a vyhodnocení SEA. V případě, že se mezistátní posuzování nekonalo, je vhodné uvést i tuto skutečnost včetně důvodů. Také by měly být uvedeny údaje o vyjádření k návrhu a vyhodnocení SEA dle ustanovení § 10f odst. 6 ZPV, např. lhůta pro zaslání vyjádření, informace o obdržení vyjádření – počet vyjádření obsahujících připomínky včetně počtu vyjádření bez připomínek. Je rovněž potřeba zmínit, zda příslušný úřad obdržel i nějaká vyjádření po stanovené lhůtě, rámcově o jaké připomínky šlo, a jak k nim bylo ze strany příslušného úřadu přistoupeno. Ačkoli podle ustanovení § 10f odst. 5 ZPV příslušný úřad nepřihlíží k vyjádřením zaslaným po zákonné lhůtě, s ohledem k jejich obsahu (tj. obsahují-li nové skutečnosti) mají být posouzena dle ustanovení § 3 správního řádu optikou principu materiální pravdy a předána předkladateli k využití. V poslední řadě se nesmí zapomenout na informace o vypořádání vyjádření podaných k návrhu konceptce dle § 10g odst. 1 ZPV, kde se uvádí např. datum jeho předložení příslušnému úřadu, případně i sdělení, zda muselo být toto vypořádání vráceno k přepracování apod.

Následně se stanovisko SEA, ve **„Stručném popisu posuzování“**, zabývá podrobnějšími údaji o vyhodnocení SEA z hlediska metodického přístupu k jeho zpracování. Samozřejmostí je uvedení, dle jakého zákona a přílohy (tj. přílohy č. 9 k ZPV) bylo vyhodnocení SEA zpracováno. Je vhodné popsat, z čeho vyhodnocení vychází, jakým způsobem bylo provedeno (u komplexnějších koncepcí také strukturu vyhodnocení a jeho případné zaměření), na místě je např. zmínka o referenčních cílech, posuzovaných složkách ŽP a VZ, hodnocení kumulativních a synergických vlivů, užití stupnice pro hodnocení míry významnosti vlivů, způsobu

hodnocení variant (jsou-li v návrhu obsaženy), přístupu ke stanovení minimalizačních opatření apod. Je nezbytné zmínit se i o stanoviscích OOP, přičemž se alespoň příkladmo uvádí konkrétní OOP a výrok jejich stanoviska, z nichž je vyvozeno, zda bylo nutné zpracovat naturové posouzení. Pokud bylo naturové posouzení vypracováno, i zde doporučujeme popsat metodu hodnocení (podobně jako je popsáno výše). Pozornost věnujeme i navrženému monitoringu konceptce včetně monitorovacích ukazatelů, způsobu a četnosti jeho provádění.

Stěžejní částí stanoviska jsou „**Závěry posuzování**“, tedy výsledky vyhodnocení SEA a příp. naturového posouzení, resp. dosavadního procesu SEA, jejichž souhrn často slouží jako odůvodnění vydávaného stanoviska (odůvodnění stanoviska SEA je zásadní a nesmí chybět). Zprvu je vhodné konstatovat, zda je celkové zaměření návrhu konceptce v souladu s hlavními cíli stanovenými nadřazenými strategickými dokumenty a zda může implementace konceptce jako celku vyvolat potenciální vlivy na ŽP a VZ. Dále je nutné okomentovat potenciální vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví, které byly ve vyhodnocení SEA identifikovány. Informace lze strukturovat např. dle opatření návrhu konceptce, dle složek ŽP a VZ, či charakteru vyhodnocených vlivů. Nesmí být opomenuty ani možné kumulativní a synergické vlivy. Zmiňují se i přeshraniční vlivy, obzvláště byla-li konceptce předmětem mezistátního posuzování. Pokud návrh konceptce předpokládá varianty opatření či aktivit/y, stanovisko SEA se vyjádří i k hodnocení jednotlivých variant. Nemá jít o citování (kopírování) částí vyhodnocení SEA, ale spíše o stručnější, leč jasnou interpretaci, shrnutí jeho výsledků a možných konsekvencí, přičemž se lze zaměřit na nejvýznamnější aspekty, resp. na opatření návrhu konceptce s největším/zásadním potenciálem vlivů na ŽP a VZ (a to zejména v případě obsáhlejších komplexnějších konceptcí). Stejně jsou pak komentovány i výstupy naturového posouzení, bylo-li zpracováno, příp. vyhodnocení vlivů na veřejné zdraví, pokud bylo toto provedeno ve zvláštní kapitole či formou HIA. Velmi důležité je pak uvést, jakými minimalizačními opatřeními byly ošetřeny potenciální negativní vlivy (na ŽP, VZ, N2000, přeshraniční, kumulativní i synergické), a zda byla navržená minimalizační opatření zapracována do návrhu konceptce, či nikoliv. **Musí být zřejmé, zda byly ošetřeny všechny potenciální vlivy a jakými opatřeními, tedy jaká opatření mají minimalizovat ty které vlivy (buď s uvedením minimalizačních opatření, která se již dostala do návrhu konceptce, či s odkazem na konkrétní požadavek ve stanovisku SEA, který bude příslušný úřad stanovovat), resp. zda některé vlivy nejsou minimalizovány a proč.**

Navrženým minimalizačním opatřením a tomu, jak byla reflektována v návrhu konceptce, je nutné věnovat významnou pozornost. Pro představu uvádíme text vyňatý ze stanoviska SEA s č.j.: MZP/2022/710/2498 ke konceptci „*Plán dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu 2021-2027*“ (*IS SEA*):

„Všechna opatření, u kterých byl identifikován potenciální negativní vliv na některou ze složek životního prostředí, jsou v rámci vyhodnocení SEA hodnocena jako podmíněně akceptovatelná a jsou pro ně stanoveny podmínky, resp. opatření pro předcházení, snížení či kompenzaci těchto vlivů

(včetně vlivů kumulativních a synergických) v rozsahu, který je umožněn mírou podrobnosti popisu konkrétního opatření." Dle deklarace zpracovatelů vyhodnocení SEA v něm uvedené jsou prostřednictvím těchto minimalizačních opatření ošetřeny všechny potenciální negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, včetně potenciálních negativních vlivů na předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000, zjištěné nebo předpokládané při provádění konceptce. Tato opatření byla v jejich plném znění zapracována do kapitoly Úvod návrhu konceptce, konkrétně do jejího bodu 4 Požadavky vyplývající z posouzení vlivu PDP Moravy a přítoků Váhu 2021 – 2027 na životní prostředí (SEA)." Následoval úplný výčet těchto zapracovaných minimalizačních opatření.

V případě, že navržená opatření nebyla zapracována, je nezbytné uvést validní důvod, proč tomu tak nebylo. Příkladem uvádíme text ze stanoviska SEA s č. j.: MZP/2022/710/2678 ke konceptci „Operační program Spravedlivá transformace 2021 – 2027“ (IS SEA):

„Pro všechna opatření i projekty strategického významu, u kterých byl identifikován potenciální negativní vliv na některou ze složek životního prostředí, resp. vymezený environmentální problém, jsou v rámci vyhodnocení SEA stanovena opatření pro předcházení, snížení či kompenzaci těchto vlivů (včetně vlivů kumulativních a synergických). Podobně byla u některých zjištěných potenciálních pozitivních vlivů navržena opatření k jejich dalšímu posílení. Samotný návrh konceptce rovněž obsahuje deklaraci, že z OPST nebudou podpořeny žádné projekty, které by měly významné negativní vlivy na životní prostředí nebo na soustavu lokalit Natura 2000 a jejich předměty ochrany. Jak je již uvedeno výše, minimalizační opatření týkající se navrhovaných opatření v jednotlivých prioritách návrhu OPST budou zapracována ve formě podmínek podpory pro jednotlivé relevantní tematické výzvy, resp. zohledněna v návrhu obecných kritérií přijatelnosti Pravidel pro žadatele a příjemce podpory z OPST. Opatření pro minimalizaci zjištěných potenciálních negativních vlivů strategických projektů jsou formulována jako doporučení určená pro předkladatele návrhu konceptce, přičemž mají být zohledněna při její implementaci a sloužit jako podmínky v rámci další fáze povolovacích řízení. Po dohodě s předkladatelem tedy nebyla minimalizační opatření pro opatření OPST a projekty strategického významu do návrhu konceptce zapracována. Opatření navržená pro minimalizaci případných negativních vlivů, resp. posílení možných vlivů pozitivních na předměty ochrany a celistvost EVL nebo PO byla převzata a zapracována do návrhu konceptce v plném rozsahu jako jeho příloha č. 1 Opatření navržená ve vyhodnocení SEA OPST 2021 – 2027, část B již v průběhu procesu SEA, před předložením upraveného návrhu konceptce MŽP k vydání stanoviska SEA, proto se již neobjevují níže v požadavcích stanoviska SEA. Jejich znění je následující...“

Pro zřetelnost je třeba konstatovat ucelený závěr hodnocení, resp. shrnutí toho, jaké byly v rámci vyhodnocení SEA identifikovány a popsány vlivy na dané složky

životního prostředí a veřejné zdraví, zda jsou všechny tyto vlivy dostatečně ošetřeny prostřednictvím daných minimalizačních opatření, potažmo jak a kam byla tato stanovená opatření zapracována. Pro lepší představu uvádíme příklad ze stanoviska SEA s č. j.: MŽP/2022/710/2498 ke koncepci „*Plán dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu 2021-2027*“ (IS SEA):

„Na základě výše uvedených skutečností je možné konstatovat, že Plán dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu 2021 – 2027 je v souladu s požadavky a cíli na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví. Celkové hodnocení PDP Moravy a přítoků Váhu vychází z hodnocení cílů koncepce a hodnocení jednotlivých navržených opatření. Jednotlivá opatření jsou spojena převážně s potenciálními pozitivními, v některých případech však současně také s potenciálními negativními vlivy na životní prostředí, přičemž rozsah jejich dopadu na jednotlivé složky životního prostředí se může v jednotlivých případech značně lišit. Z hlediska četnosti je většina opatření doprovázena potenciálně pozitivními nebo zanedbatelnými vlivy na životní prostředí. Potenciálně významně pozitivní vlivy lze očekávat zejména na složky povrchové a podzemní vody; obyvatelstvo a veřejné zdraví; funkční využití území; flóra, fauna a ekosystémy; krajinný ráz; historické a kulturní hodnoty. Potenciálně mírně negativní vlivy byly identifikovány u malé části opatření v působení koncepce na složky ovzduší a klima; půda (ZPF a PUPFL); povrchové a podzemní vody; krajinný ráz; funkční využití území; fauna, flóra a ekosystémy. Potenciálně významně negativní vlivy byly identifikovány u třech skupin opatření (317, 318, 319) v působení koncepce na složky povrchové a podzemní vody; půdy (ZPF a PUPFL); funkční využití území; flóra, fauna a ekosystémy. V hodnocení jednotlivých opatření návrhu koncepce převažují nulové (neutrální) a potenciálně mírně pozitivní vlivy. Zároveň u tohoto návrhu koncepce nejsou předpokládány potenciálně významné negativní vlivy na předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO. Ke zjištěným potenciálním negativním vlivům (mírného i významného charakteru) byla zpracovateli vyhodnocení SEA navržena příslušná minimalizační opatření. Předkladatel všechna navržená minimalizační opatření převzal z vyhodnocení SEA, naturového posouzení a hodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví do návrhu předmětné koncepce, resp. do kapitoly Úvod, bodu 4 Požadavky vyplývající z posouzení vlivu PDP Moravy a přítoků Váhu 2021 – 2027 na životní prostředí (SEA). MŽP se domnívá, že všechny složky životního prostředí, resp. všechny potenciální negativní vlivy koncepce jsou ošetřeny prostřednictvím daných minimalizačních opatření. V souvislosti s výše popsáním postupem a výsledky spolupráce předkladatele a posuzovatele, tedy že již byla navržená minimalizační opatření zapracována do návrhu koncepce, neukládá příslušný úřad další požadavky, kterými by měly být zajištěny minimální možné dopady realizace koncepce na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000.“

V případě, že nedošlo k zapracování všech stanovených minimalizačních opatření, je třeba tuto skutečnost zmínit v závěru stanoviska SEA. Taktéž zde uvádíme

vzorový příklad ze stanoviska SEA s č. j.: MZP/2022/710/2678 ke koncepci „Operační program Spravedlivá transformace 2021 – 2027“ (IS SEA):

„Na základě výše uvedených skutečností je možné konstatovat, že Operační program Spravedlivá transformace 2021 – 2027 je v souladu s požadavky a cíli na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví. Potenciální vlivy jednotlivých opatření a projektů strategického významu budou jak mírně i významně pozitivní, tak mírně i významně negativní. Identifikované potenciální vlivy budou středně až dlouhodobého charakteru. U některých opatření, resp. strategických projektů nebyly vlivy na složky životního prostředí či veřejné zdraví identifikovány. Možné pozitivní vlivy návrhu OPST se týkají především oblasti adaptace na změnu klimatu a emisí skleníkových plynů, odpadů, ovzduší, kulturních památek a podzemních a povrchových vod. Potenciálně negativně bude nejvíce zasažena krajina, příroda, lesy, biodiverzita a ZPF. Předmětů ochrany a celistvosti EVL a PO se týkají nulové či potenciální mírné negativní vlivy, a to zejména díky tomu, že dle deklarace uvedené v návrhu OPST nebudou v jeho rámci podpořeny žádné projekty, které by generovaly významné negativní vlivy na životní prostředí nebo lokality soustavy Natura 2000. Zároveň byla do návrhu koncepce, konkrétně do jeho přílohy č. 1 Opatření navržená ve vyhodnocení SEA OPST 2021 – 2027, část B zapracována opatření k minimalizaci identifikovaných potenciálních negativních vlivů na lokality soustavy Natura 2000. Všechna opatření určená k minimalizaci možných negativních vlivů navrhovaných opatření OPST a projektů strategického významu na životní prostředí a veřejné zdraví byla zahrnuta do tohoto stanoviska v podobě jeho požadavků stanovených níže.“.

Také je příhodné zmínit, zda je návrh koncepce jako celek i jeho jednotlivé části hodnoceny jako akceptovatelné.

Aby nezapadla žádná výše uvedená skutečnost týkající se ošetření všech negativních vlivů koncepce, podáváme zde krátké shrnutí, resp. uvádíme to, co není možné opomenout:

- Je tedy nezbytné uvést všechna stanovená minimalizační opatření pro předcházení, snížení či kompenzaci předpokládaných negativních vlivů (včetně vlivů kumulativních a synergických) či opatření na posílení pozitivních vlivů koncepce na ŽP, VZ a na N2000, která byla navržena v koncepci.
- Dále je v závěrech nutné uvést, jak byla jednotlivá minimalizační opatření zapracována do návrhu koncepce s odkazem, kam konkrétně byla do návrhu koncepce zapracována. Pokud nelze některé z navrhovaných opatření převzít, je nutné uvést odůvodnění.

V návaznosti na výše popsané skutečnosti přistoupí příslušný úřad k samotnému výroku stanoviska SEA. Následně uvede celý název koncepce, ke které je zmiňované stanovisko vydáváno.

V souvislosti s dosavadními výsledky procesu SEA, čímž je myšlena především úroveň ošetření predikovaných negativních vlivů koncepce (tj. navržená minimalizační opatření a způsob jejich reflektování v návrhu koncepce), příslušný úřad stanoví požadavky podle ustanovení § 10g odst. 2 ZPV, kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace koncepce na ŽP a VZ, příp. N2000. **Standardně vznese požadavky na zapracování navržených minimalizačních opatření, která dosud nebyla převzata do návrhu koncepce, jejich přímým vyjmenováním (ne formou odkazu na vyhodnocení SEA). Nemusí se však řídit pouze návrhy vyhodnocení SEA, může navrhnout i další (nová) minimalizační opatření, resp. požadavky dle vlastní odůvodněné úvahy (např. v návaznosti na obsah vyjádření dotčených orgánů).** Stále platí povinnost pro předkladatele plně vypořádat stanovisko SEA, zohlednit jeho požadavky a odůvodnit svůj postup.

K nutnosti doplnit stanovisko SEA požadavky k minimalizaci možných dopadů koncepce dochází především při nedostatečné spolupráci mezi AO a zpracovatelem koncepce a potažmo jejich (ne)spolupráci s příslušným úřadem, a proto upozorňujeme, že je zásadní komunikovat včas, aby všechny potenciální vlivy negativního charakteru byly vždy adekvátně ošetřeny, tedy aby proces SEA zajistil skutečně vyšší úroveň ochrany ŽP, než zajišťují platné právní předpisy. Platí tedy, že výstupem efektivního procesu SEA je koncepce s maximálním množstvím zapracovaných opatření k minimalizaci možných dopadů v návrhu koncepce na základě spolupráce s autorizovanými osobami a minimální počet (či žádné) podmínky stanoviska SEA, které by byly do koncepce zapracovávány (popř. není-li to odůvodněně možné částečně či vůbec) následně po jeho vydání ve smyslu § 10g odst. 4 ZPV.

Obsahuje-li koncepce varianty některých návrhů, příslušný úřad k nim zaujme postoj z hlediska preference a (ne)vhodnosti jejich podpory (nejprve svůj postoj uvede v závěrech posuzování). Zmírňující požadavky stanoví i pro potenciální negativní vlivy méně preferovaných či nepodporovaných variant.

Doporučujeme požadavky ve stanovisku vhodně a přehledně strukturovat, např. tak, aby byly rozeznatelné obecné požadavky, specifické požadavky, které se vztahují ke konkrétním opatřením či aktivitám navrhovaným koncepcí nebo k jednotlivým variantám, požadavky zacílené na lokality soustavy Natura 2000 apod.

Dále může příslušný úřad upozornit na (připomenout) zákonná ustanovení ZPV, která ukládají následné kroky jako povinnost zpracovat a zveřejnit prohlášení dle ustanovení § 10g odst. 5 ZPV, zveřejnit schválenou koncepci a vypořádání veškerých obdržených vyjádření a připomínek k návrhu koncepce i k vyhodnocení SEA, zajistit a zveřejnit monitoring koncepce a v případě zjištění významných negativních vlivů na životní prostředí či veřejné zdraví provádět průběžnou aktualizaci dané koncepce. Podobně může upozornit na zákonná ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, pakliže byl vyhodnocen významný negativní vliv u aktivity či opatření, který v návrhu koncepce přetrvává. V poslední řadě je

nezbytné zmínit, že uvedené stanovisko *není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.*

Ve svém výroku se příslušný úřad může zcela odchýlit od stanoviska, které navrhla AO ve vyhodnocení SEA, pakliže nesouhlasí s jeho výstupy či neshledává dostatečnost v navrženém způsobu ošetření možných negativních vlivů na ŽP, VZ a N2000. Je nutné, aby svůj postoj orgán SEA řádně odůvodnil. Tím není dotčena skutečnost, že jakékoliv stanovisko (i to, které potvrzuje výsledky vyhodnocení SEA) musí být plně odůvodněno.

Ostatní informace týkající se stanoviska SEA:

Rozdělovník (adresář, komu bude stanovisko SEA doručováno) je uváděn v samotném rozesílacím dopisu ke stanovisku SEA, který především informuje o předání stanoviska dle ustanovení § 10g ZPV k návrhu konceptce. Úvodem tohoto dopisu je sděleno, že návrh konceptce byl podroben procesu SEA dle ZPV. V následujícím odstavci je uvedeno, na základě čeho příslušný úřad vydává stanovisko SEA. Následovně příslušný úřad žádá dotčené ÚSC ve smyslu ustanovení § 16 odst. 2 ZPV o zveřejnění informace o stanovisku na úředních deskách a také žádá v souladu s ustanovením § 16 odst. 2 ZPV o zaslání vyrozumění o dni vyvěšení informace o stanovisku. V poslední řadě se uvádí kód konceptce a internetová stránka, kde je možné do stanoviska SEA nahlédnout.

Veškeré podklady, dle kterých bylo rozhodnuto o vydání stanoviska SEA, je potřeba zveřejnit v IS SEA, a to následujícím způsobem. V řádku „Informace o stanovisku“ by měl být vložen rozesílací dopis ke stanovisku SEA k příslušné konceptci. Kolonka „Text stanoviska“ by měla obsahovat zazipovaný soubor, jehož součástí je samotné stanovisko SEA, vypořádání vyjádření obdržených k návrhu konceptce, dále upravený návrh konceptce a vyhodnocení SEA, pakliže bylo upravováno na základě obdržených vyjádření. Řádek „Informace o zveřejnění prohlášení“ by měl obsahovat prohlášení předkladatele konceptce a konečně pole „Schválená konceptce“, má obsahovat konceptci ve schválené podobě. Z důvodu často velké kapacity souboru je možné v této kolonce uvést internetový odkaz, který odkáže na schválenou konceptci, resp. na její umístění. Některá políčka jsou přirozeně vyplňována až po schválení posuzované konceptce, resp. až předkladatel informuje příslušný úřad o zveřejnění dle § 10g odst. 6 ZPV.

Zde uvádíme další dva příklady stanovisek SEA z praxe MŽP (z důvodu jejich rozsáhlosti odkázáno pouze na IS SEA), které mohou posloužit jako předloha pro psaní nově vznikajících stanovisek SEA, konkrétně konceptci **„Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023 - 2027 pro Českou republiku“** s kódem MZP265K (IS SEA) a k ní vydané stanovisko SEA dne 23. září 2022 pod č. j.: MZP/2022/710/3652; konceptci **„Integrovaná strategie pro ITI Pražské metropolitní oblasti pro období 2021 – 2027“** s kódem MZP297K (IS SEA) a k ní vydané stanovisko SEA dne 15. prosince 2022 pod č. j.: MZP/2022/710/5036.

10. Vydáním stanoviska SEA to ještě nekončí – prohlášení, monitoring

Obsah kapitoly:

Kapitola pojednává o tzv. prohlášení, tedy o dokumentu, který se zveřejňuje společně se zveřejněním schválené konceptce. Lze jej charakterizovat jako dokument shrnující relevantní výstupy z procesu SEA posuzované konceptce.

Dále je zde zmíněn cíl a požadavky pro zajištění tzv. monitoringu, jehož provádění je zákonnou povinností předkladatele konceptce. Jsou též uvedeny metodické kroky, které by měly být ve vazbě na sledování a rozbor vlivů implementace (uplatňování/realizace) konceptce, resp. jejích opatření či aktivit činné (např. postup při identifikaci nepředvídaných negativních vlivů provádění konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví).

10.1. Ustanovení § 10g odst. 5 a 6 ZPV – zpracování prohlášení

Uvedenou povinností je splnění posledních zákonných kroků v rámci procesu posuzování vlivů konceptce na životní prostředí dle ZPV (tj. procesu SEA), a to, aby předkladatel konceptce zpracoval a zveřejnil tzv. prohlášení ve stanovené lhůtě do 7 pracovních dnů a aby o schválené koncepci a zpracovaném prohlášení informoval příslušný úřad, dotčené orgány, dotčené kraje a případně také dotčené obce, které příslušný úřad určil podle § 10c odst. 2 ZPV.

Příslušné prohlášení se skládá z několika bodů popsaných níže, které mají shrnovat výstupy, resp. závěry z procesu SEA. Tyto informace je možné čerpat nejen z vyhodnocení SEA, ale i z dalších dokumentů vydaných během tohoto procesu SEA nebo z IS SEA.

Předkladatel je povinen zveřejnit schválenou koncepci včetně prohlášení, které obsahuje zejména:

- a) informaci, jak byly ve schválené koncepci zohledněny požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci,*

Naplněním tohoto bodu je vypořádání jednotlivých požadavků stanoviska SEA včetně uvedení, jakým způsobem a v jaké části/místě konceptce byly zohledněny, či adekvátní odůvodnění, z jakého důvodu tak předkladatelem učiněno nebylo nebo bylo učiněno pouze zčásti. Nemá se jednat pouze o formální vypořádání.

- b) informaci, jak bylo ve schválené koncepci zohledněno vyjádření dotčeného státu, pokud byla konceptce předmětem mezistátního posuzování podle ustanovení § 14a ZPV,*

V případě mezistátně posuzovaných koncepcí je třeba uvést přehled mezistátního posuzování, resp. nejvýznamnějších připomínek uplatněných ve vyjádření dotčeného státu a jak s nimi bylo naloženo. V případě, že mezistátní konzultace neproběhla, je nutné sdělit, že tomu tak bylo z důvodu neidentifikování významných přeshraničních vlivů koncepce na životní prostředí okolního státu, a rovněž to, že ani sousední stát o přeshraniční konzultace příslušný úřad nepožádal.

c) odůvodnění vybrané varianty, pokud byl návrh koncepce zpracován ve variantách,

V případě invariantního řešení koncepce je důležité sdělit a odůvodnit, že takové řešení se jeví jako dostačující, jelikož nebyly vyhodnoceny potenciálně významné vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví (jestliže skutečně nebyly). V případě variantního řešení koncepce je třeba stručně shrnout důvody, pro které se předkladatel koncepce rozhodl vybrat výslednou variantu, a navíc s důrazem na situaci, pokud byla vybrána jako finální jiná varianta, než kterou doporučila k realizaci autorizovaná osoba. Čerpat lze z kapitoly 8 vyhodnocení SEA zpracovaného dle přílohy č. 9 k ZPV.

d) informaci o účasti veřejnosti při zpracování koncepce a v procesu posuzování vlivů koncepce na životní prostředí,

V rámci tohoto bodu by měl být zmíněn např. přehled informací o tom, kdy a kde měla veřejnost možnost se s koncepcí seznámit (nejen v rámci procesu SEA, ale i v rámci přípravy návrhu koncepce jako takového), zda a v jakém rozsahu byly relevantní dokumenty vznikající v rámci přípravy koncepce i procesu SEA průběžně zveřejňovány na webových stránkách předkladatele. Dále je třeba uvést, zda bylo, či nebylo konáno veřejné projednání dle ZPV, zda veřejnost uplatnila a např. v jakém rozsahu zásadní připomínky ke koncepci či vyhodnocení SEA. Rovněž je vhodné uvést, že příslušný úřad dle požadavků ZPV zveřejňuje jednotlivé dokumenty v průběhu procesu SEA v Informačním systému SEA na adrese: https://portal.cenia.cz/eiasea/view/SEA100_koncepce.

e) informaci o přijatých opatřeních pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10h.

Zde je třeba informovat o tom, jakým způsobem je zajištěno vyhodnocování vlivů realizace koncepce na životní prostředí včetně přehledu monitorovacích indikátorů životního prostředí, a dále jak často a kde budou výsledky monitoringu zveřejňovány. Tato část prohlášení by zároveň měla obsahovat závazek, že pokud budou zjištěny původně nepředvídané významné negativní vlivy realizace koncepce na životní prostředí nebo veřejné zdraví, dojde k přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a o této skutečnosti bude informován příslušný úřad a dotčené orgány a bude rozhodnuto o změně koncepce.

Příklady z praxe:

- Předkladatel může požádat o přípravu tohoto dokumentu AO (je nutné však pamatovat na smluvní ošetření toho, kdy bude končit práce AO, resp. aby smlouva s AO nebyla ukončena dříve, než bude koncepce schválena, resp. vytvořeno toto prohlášení).
- Je žádoucí, aby připravené prohlášení zaslal nejprve předkladatel koncepce k předběžnému projednání orgánu SEA, aby bylo prohlášení vskutku validního charakteru a obsahovalo skutečně vše, co má obsahovat.
- Je žádoucí, aby bylo prohlášení zpracováno dříve, než je koncepce schválena, tzn. aby toto prohlášení mohlo být také podkladem pro schvalující orgán, kterým může být vláda, zastupitelstva krajů apod. Prohlášení shrnuje zásadní informace z proběhlého procesu SEA, a proto toto důrazně doporučujeme zajistit (postupy v rámci pořizování ÚPD a jejich aktualizací se liší).
- Při informování o schválené koncepci a zpracovaném prohlášení orgán SEA poradí předkladateli, aby byl využit rozdělovník, kterým bylo rozesíláno stanovisko SEA. V takovém případě budou o schválené koncepci informovány všechny DO, ÚSC a případně další účastníci, které orgán SEA určil.

10.2 Sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle ustanovení § 10h ZPV – monitoring

Předkladatel koncepce musí v průběhu platnosti koncepce zajistit sledování a rozbor vlivů realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Nastavení těchto monitorovacích ukazatelů z hlediska vlivů koncepce na životní prostředí je povinnou součástí vyhodnocení SEA – viz kapitola 9 vyhodnocení SEA (více v části [náležitosti vyhodnocení SEA](#)).

Cílem je tedy zahrnout navržené monitorovací ukazatele z procesu SEA do funkčního monitoringu a vyhodnocování uplatňování koncepce. Postup monitorování, resp. přístup (informace) o přijatých opatřeních k zajištění monitoringu musí být stanoven v rámci bodu e) prohlášení dle § 10g odst. 5 ZPV.

Ustanovení § 10h uvádí, že pokud je předkladatelem koncepce zjištěno, že provádění koncepce má nepředvídané významné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, je předkladatel povinen zajistit přijetí opatření

k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů, informovat o tom příslušný úřad a dotčené orgány a rozhodnout o změně koncepce.

Sledovat vlivy schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví jsou rovněž povinny dotčené orgány, které jsou zároveň oprávněny podat podnět ke změně

konceptce, nelze-li v dohodě se schvalujícím orgánem nepředvídané významné negativní vlivy konceptce odvrátit nebo zmírnit.

Metodické kroky, které by měly ve vazbě na sledování a rozbor vlivů implementace (uplatňování/realizace) konceptce, resp. jejích opatření či aktivit být činěny, jsou následující:

Jak je uvedeno výše, monitoring je navržen ze strany AO (v příslušné kapitole vyhodnocení SEA – rovněž by již při zpracování vyhodnocení SEA měl být s předkladatelem konceptce zkonzultován) a stanoven předkladatelem již ve fázi přípravy a schvalování posuzované konceptce (v rámci zpracování prohlášení viz ustanovení § 10g odst. 5 ZPV). Prakticky se však provádí až ve fázi uplatňování konceptce, tzn. na projektové úrovni v okamžiku implementace a realizace v konceptci navrhovaných cílů, aktivit, opatření, tedy s nutným časovým odstupem od schválení konceptce.

V rámci monitoringu se pak sledují pomocí stanovených indikátorů složky ŽP, které by mohly být konceptcí negativně ovlivněny, resp. vlivy identifikované ve vyhodnocení SEA, a to jak mírného (-1), tak významného (-2) charakteru, přičemž je logické vycházet při určování významnosti vlivů ze stupnice stanovené ve vyhodnocení SEA. Mírné vlivy je třeba sledovat pro případ, že by měly ve skutečnosti významnější dopad, než se předpokládalo, a bylo by nutné ošetřit je „silnějšími“ opatřeními. Totéž platí i pro vlivy významné. Z tohoto důvodu musí stanovené indikátory odpovídat výstupům vyhodnocení SEA, musí být sledovatelné a musí z nich být jasný případný rozdíl mezi stavem před a po implementaci konceptce (měly by se soustředit na změnu sledovaného jevu).

Ve vazbě na výše uvedené doporučujeme, aby byly výstupy monitoringu ve smyslu ustanovení ZPV konzultovány nebo přímo zpracovány/vyhodnocovány autorizovanou osobou, nejlépe tou, která zpracovávala vyhodnocení SEA a příp. naturové posouzení k dané konceptci. Ta totiž ve vyhodnocení SEA navrhla vhodný monitoring včetně sledovatelných ukazatelů, zdrojů dat a četnosti sledování, přičemž měla zohlednit dostupná i již sledovaná data. Měla by mít tedy nejlepší přehled o tom, jak monitoring provádět, a to společně se samotným předkladatelem konceptce, se kterým měla spolupracovat a který zapracoval postup monitoringu do prohlášení dle § 10g odst. 5 ZPV. Dále by také tato AO měla být schopna vyhodnotit, zda a kdy se již jedná o nepředvídaný významný vliv, který je třeba ošetřit novým opatřením či změnou konceptce, jak ukládá § 10h ZPV.

V okamžiku realizace konceptce je na základě výsledků jejího monitoringu třeba reagovat na odhalené nepředvídané vlivy a snažit se je eliminovat nebo zmírnit efektivními opatřeními, což se prakticky projeví jednak opět na projektové úrovni

a jednak na koncepční úrovni (tj. v koncepci, ze které vycházejí realizované činnosti), které by měly být ve výsledku v souladu, resp. jde o to, aby i koncepční úroveň reagovala na to, co se děje ve skutečnosti na projektové úrovni. Zároveň se ke změně koncepce v důsledku nepředvídaného významného negativního vlivu jednoho opatření/aktivity může a mělo by přistupovat komplexně, tzn. posoudit, zda není třeba podobně ošetřit i jiná opatření/aktivity obsažené v koncepci, zda aplikované zmírňující opatření nemá vliv i na ostatní návrhy koncepce apod.

Jak je tedy zřejmé, v případě zjištění nepředvídatelných významných negativních vlivů a jejich eliminace či zmírňování je nutná spolupráce na několika úrovních (projektová – koncepční, předkladatel – dotčený orgán – investor...). Odpovědnost za jejich odstranění nebo zmírnění mají jak předkladatel na koncepční úrovni, tak i investor na projektové úrovni. Předkladatel, který pracuje s výsledky monitoringu (nejlépe ve spolupráci s AO) a na jejich základě rozhoduje, bude mít navíc povinnost zajistit a „vykomunikovat“ potřebné kroky, resp. by mezi jmenovanými aktéry měla fungovat vzájemná spolupráce. Dotčené orgány k tomu přispívají právě svou činností v oblasti monitoringu, kdy i ony na základě vyhodnocení dat mohou identifikovat nepředvídatelný významný negativní vliv a navrhnout efektivní řešení. Zajištění postupu je však na předkladateli a investorovi.

Jelikož je třeba vnímat ustanovení § 10h odst. 1 a 2 ZPV tak, že se doplňují, přikláníme se k tomu, že v případě zjištění významných nepředvídatelných vlivů uplatňování koncepce na životní prostředí nebo veřejné zdraví není automaticky nutné přistoupit ke zpracování její změny. Vždy je potřeba podniknout kroky ke zmírnění tohoto vlivu, tedy aplikovat vhodné zmírňující opatření. Pokud je toto opatření efektivní a zároveň se jedná o opatření, jehož realizace se nedotkne úrovně koncepce ani širších souvislostí v dotčené oblasti (vždy je nutné uplatnit hledisko kumulativních a synergických vlivů), není třeba koncepci měnit. Naopak, pokud je nutné aplikovat opatření, které není součástí dané koncepce, nebo je třeba v souvislosti s nepředvídatelným významným negativním vlivem přehodnotit její obsah (tj. ostatní v ní navrhované cíle, priority, opatření, aktivity), pak se toto musí projevit právě i v dané koncepci.

11. Mezistátní posuzování

Obsah kapitoly:

Tato kapitola popisuje, jak jednat v případě, že má být návrh koncepce podroben mezistátnímu posuzování, tedy kdy a na koho se obrátit pro zajištění správného postupu.

Předmětem mezistátního posuzování koncepcí jsou koncepce, které mohou mít významný vliv na území cizího státu, a koncepce, u kterých zažádal o mezistátní posuzování potenciálně dotčený stát z vlastního podnětu.

U koncepcí, které mají potenciál významně ovlivnit sousední státy, doporučujeme využít institut předběžného projednání (dle § 15 ZPV) a obrátit se na příslušný úřad již v průběhu přípravy vyhodnocení SEA, kdy jsou známy výsledky vyhodnocení možných přeshraničních vlivů koncepce (potřebný obsah vyhodnocení přeshraničních vlivů je komentován v [kapitole 7.7](#) tohoto manuálu). Připomínáme, že je třeba oslovit potenciálně dotčený stát vždy, když jsou identifikovány významné vlivy na jeho území, ať už negativní nebo pozitivní. To platí i u koncepcí, kde je příslušným úřadem orgán kraje.

V případě, že má být daný návrh koncepce předmětem mezistátního posuzování, předkladatel, případně orgán kraje jakožto příslušný úřad, informuje o této skutečnosti Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, který zajišťuje mezistátní posuzování koncepcí, a dohodne s ním další postup. U obecných koncepcí neoslovuje potenciálně dotčený stát předkladatel ani orgán kraje z vlastní iniciativy. Jak je již uvedeno, tento postup náleží MŽP, které pak s předkladatelem a orgánem kraje spolupracuje.

Stejně tak by mělo být MŽP včasné informováno, je-li předkladatel či orgán kraje osloven ze strany sousedního státu s žádostí o zapojení do procesu strategického posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, tj. o mezistátní posuzování.

12. Stanoviska orgánů ochrany přírody, pokud jsou vyžadována, vydávána dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Obsah kapitoly:

Kapitola mj. shrnuje nejdůležitější poznatky z praxe, které se dotýkají oblasti N2000 v rámci procesu SEA. Též je zde kladen důraz na kontrolu předkládaného stanoviska OOP, které je důležitou součástí oznámení koncepce, pakliže bylo vyžadováno.

Na úvod této části lze zmínit, že kapitola 2.2 metodického doporučení SEA včetně přílohy č. 2 je nadále platná; v ní se dozvíte, jaké jsou OOP, jaká je vazba na ustanovení § 45h a § 45i ZOPK apod. V této souvislosti, resp. ve vazbě na oblast naturového posouzení lze též poukázat na Aktualizaci metodického pokynu odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP k Postupu hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (Věstník MŽP

– ROČNÍK XXVIII – listopad 2018 – ČÁSTKA 8), která např. v části „Stanovisko OOP k obecným koncepcím“ uvádí:

„Předmětem stanoviska OOP je v souladu s § 45i odst. 1 ZOPK návrh koncepce, a to v takové úrovni podrobnosti, ve které je orgánu ochrany přírody předkládána. Úroveň podrobnosti, resp. obecnosti koncepce je jedním z kritérií, podle kterého je nutné se při stanovení možné přítomnosti významného vlivu, resp. jeho vyloučení nebo nevyloučení řídit. OOP např. v některých případech dovozují či předjímají, že pokud na základě podpory vyplývající z některých aktivit, resp. provedení některých opatření koncepce budou realizovány záměry, které by mohly významně ovlivnit předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, nelze vyloučit významný vliv samotné koncepce. Pokud však koncepce tyto záměry neobsahují nebo nestanovují rámec či kritéria pro jejich realizaci (a to do takové míry, že je možné identifikovat možný významný vliv koncepce na konkrétní předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000), nelze předjímat jejich uskutečnění a odchylovat se tak od úrovně obecnosti koncepce. Je nezbytné jednoznačně rozlišovat mezi cíli, aktivitami, opatřeními či prioritami, které koncepce obsahuje a konkrétními záměry, které součástí koncepce nejsou, resp. koncepce nestanovuje pro jejich povolení rámec. Na základě § 10a odst. 2 ZPV je rámec pro budoucí povolení záměrů jako kritérium dle ZPV dán vždy, pokud koncepce stanoví podmínky pro jejich povolování, zejména pokud jde o umístění, povahu, velikost, provozní podmínky nebo požadavky na přírodní zdroje (nicméně s ohledem na formulaci ustanovení může koncepce stanovit rámec i tehdy, pokud nejsou naplněna uvedená kritéria). Klíčová je v takové situaci úvaha (nutnost jejího provedení je ostatně zakotvena v článku 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, resp. § 45i ZOPK), zda v případě schválení předkládané koncepce může nastat významný vliv na konkrétní předmět ochrany (a jeho ekologické nároky) nebo celistvost EVL nebo PO, a to buď proto, že takový vliv má předmětná koncepce, nebo jej lze očekávat ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi, nebo zda povede schválení této koncepce k realizaci záměru nebo záměrů, které by takový vliv mohly generovat.

Obecný charakter a měřítko návrhu koncepce, který byl orgánu ochrany přírody předložen ke stanovisku, není sám o sobě důvodem k nevyloučení významného vlivu. Možnost významného vlivu je potřebné v koncepci identifikovat a ve vztahu k potenciálnímu ovlivnění předmětů ochrany nebo celistvosti dotčených EVL nebo PO ve stanovisku odůvodnit, proč nelze na základě poskytnutých podkladů významný vliv vyloučit. Tím není v žádném případě dotčena zásada, že významný vliv koncepce lze ve stanovisku dle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučit pouze v jednoznačných případech; je třeba rozlišit, kdy skutečně koncepce představuje riziko významného ovlivnění EVL nebo PO. Tzv. princip předběžné opatrnosti nelze s odkazem na obecnost využít tam, kde by se jednalo o předjímaní takových skutečností (realizace cílů apod.), které nejsou v koncepci obsaženy. Při úvaze o možnosti významného vlivu obecné koncepce je možné též vzít v úvahu cíl posouzení, resp. to, do jaké míry může její posouzení podle § 45i ZOPK ve vazbě na režim stanovený § 10g odst. 4 ZPV koncepci s opatřeními definovanými v obecné rovině příznivě ovlivnit. Do jisté míry samostatným tématem je otázka vlivů

konceptí, které navrhují pro určitá odvětví, popř. přímo záměry či jejich skupiny finanční podpory. Při posuzování možnosti významného vlivu takových materiálů, resp. opatření v nich obsažených je nutné vycházet ze skutečnosti, že závazek finanční podpory či její rámec vyjádřený na úrovni orgánu státní správy je jedním z kroků vedoucích k (umožňujících) realizaci opatření, popř. navazujících záměrů. V tomto kontextu není možné takové konceptce z působnosti ustanovení § 45h a § 45i ZOPK a následné úvahy ohledně významnosti vlivu ve vztahu k předmětu ochrany nebo celistvosti EVL či PO vyloučit. Úvaha OOP se zde bude řídit zejména charakterem konceptce, konkrétností vymezení podpory a její definice vč. nastavení jejích případných limitů."

Stanovisko OOP (pokud je vyžadováno) vydávané dle § 45i odst. 1 ZOPK je součástí oznámení konceptce, a proto je žádoucí provádět kontrolu předkládaných stanovisek OOP. V rámci kontroly lze použít již zmiňovanou metodiku „Aktualizace metodického pokynu odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP k Postupu hodnocení vlivů konceptí a záměrů na EVL a PO“. Ustanovení § 45i odst. 1 ZOPK ukládá OOP vydat stanovisko, které obsahuje odůvodnění, přičemž stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK je vydáváno formou vyjádření podle § 154 správního řádu. Pro odůvodnění stanoviska se tedy v souladu s ustanovením § 154 správního řádu použije přiměřeně ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, které stanoví požadavky na odůvodnění správního rozhodnutí. OOP tedy musí ve stanovisku uvést podklady, ze kterých při formulaci výroku stanoviska vycházel, úvahu, kterou se řídil při hodnocení podkladů a při výkladu právních předpisů, a důvody, které vedly k výroku stanoviska. Tzn. stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK musí být přezkoumatelné a musí obstát samo o sobě, tedy bez nutnosti si k pochopení jeho závěrů obstarat další podklady. Rovněž není stanovisko OOP nástrojem, který by umožňoval, jakkoliv měnit předloženou koncepci či navrhopvat její úpravy – slouží výhradně ke konstatování, zda je či není možné vyloučit významný vliv záměru či konceptce na předmět ochrany nebo celistvost EVL a PO. Významný vliv konceptce lze přitom vyloučit pouze ve zcela jasných případech, tedy pokud je jistota, že významný vliv nebude existovat. Pakliže je možné se domnívat, že vydané stanovisko OOP, resp. jeho výrok a odůvodnění neodpovídá tomu, co předložené dokumenty uvádí, či chybí důležité náležitosti kladené na toto stanovisko, je vhodné řešit přezkum tohoto vydaného stanoviska (§ 156 ve spojení s § 154 a § 94 a násl. správního řádu). Podnět k přezkumu stanoviska může podat kdokoliv, rovněž tedy může o přezkum požádat předkladatel konceptce (nicméně platí, že na zahájení přezkumného řízení není právní nárok, jelikož jde o řízení zahajované z úřední povinnosti). Z procesního hlediska by se tedy měla přiměřeně aplikovat ustanovení správního řádu o přezkumném řízení. Lze uzavřít, že ZZŘ, který je vydáván na základě vadných podkladů, tedy i vadného stanoviska OOP, je následně sám zatížen vadou potenciálně způsobující jeho nezákonnost.

Příklady z praxe (fáze oznámení konceptce a zjišťovací řízení):

- Pakliže příslušný úřad obdrží alespoň jedno stanovisko OOP nevylučující významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, není nutné

již dále čekat na další vydávaná (očekávaná) stanoviska OOP, pakliže již uběhla zákonná lhůta pro jejich vydání. V takovém případě je nutné požadovat kromě zpracování vyhodnocení SEA rovněž naturové posouzení.

- Stanovisko OOP dle § 45i odst. 1 ZOPK je vydáno na základě žádosti předkladatele/pořizovatele konceptce. V rámci zjišťovacího řízení jsou orgány ochrany přírody rovněž oslovovány k vyjádření k oznámení konceptce. Není výjimkou, že OOP v rámci tohoto ZZŘ vydá „stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK“ s vyloučeným či nevyloučeným možným významným vlivem na EVL nebo PO, avšak v takovém případě se nejedná o stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK, ale jde o pouhé vyjádření v rámci zjišťovacího řízení, které bude následně buď v rámci ZZŘ, nebo vyhodnocení SEA vypořádáno. Stanovisko OOP (pokud je vyžadováno), které má být součástí oznámení konceptce, se nevypořádává. Takové stanovisko „pouze ve výsledku určí“, zda je nutné požadovat zpracování naturového posouzení (toto stanovisko nesmí obsahovat žádné podmínky OOP, aby mohl významný vliv vyloučit či nikoliv, v takovém případě by bylo nutné požadovat přezkum takového stanoviska – zdůvodnění výše).
- Pakliže bude v oznámení konceptce v části E.4 učiněna úvaha předkladatele (§ 45h ZOPK), že předkládaná konceptce (ani v souvislosti s jinými koncepty či záměry) nemůže mít významný vliv na předmět ochrany či celistvost EVL nebo PO, a proto nebyly osloveny relevantní OOP pro vydání stanoviska dle § 45i odst. 1 ZOPK, je nutné mít tuto úvahu řádně zdůvodněnou. Bez řádného odůvodnění se jedná o vadu oznámení konceptce a takovéto oznámení nemůže být rozesláno ke zveřejnění, resp. k vyjádření.

Jestliže v rámci zjišťovacího řízení OOP vydá vyjádření, že se domnívá, že úvaha předkladatele ve smyslu § 45h ZOPK v oznámení konceptce byla mylná (a tedy související odůvodnění v oznámení je chybné), musí tuto skutečnost orgán SEA neprodleně oznámit předkladateli konceptce a ten musí bezodkladně zažádat o vydání relevantních stanovisek OOP. Až po jejich obdržení může orgán SEA vydat ZZŘ (stanovisko OOP může být v určitých případech zcela rozhodné pro výrok ZZŘ, nebo u konceptí, kde je proces SEA zřejmý, avšak je nutné rozhodnout, zda je nezbytné požadovat i zpracování naturového posouzení), tzn. i když to bude znamenat nedodržení lhůty pro vydání ZZŘ ve vazbě na § 10d ZPV.

Příklady z praxe (další):

- Pakliže AO vyhodnotí v rámci naturového posouzení významně negativní vliv (-2) na předmět ochrany či celistvost EVL nebo PO, musí být s ohledem na ustanovení § 45i odst. 2 ZOPK ještě v rámci probíhajícího procesu SEA předkladatelem konceptce, resp. zpracovatelem konceptce hledány (zpracovány a zároveň vyhodnoceny) další varianty řešení, které takový vliv mít nebudou (když to nebude možné, je nutné vybrat variantu řešení s nejmenším významným negativním vlivem). Tyto zvažované varianty musí předkladatel konceptce zapracovat do návrhu konceptce. Nejjednodušším

řešením pro předkladatele konceptce je však aktivitu generující významně negativní vliv na N2000 nechat rovnou vyjmout (nelze-li ji upravit či variantně řešit tak, aby takový vliv neměla) a v takovém případě nemusí předkladatel konceptce absolvovat postupy nezbytné pro schválení konceptce dle ustanovení § 45i odst. 4 a násl. ZOPK. Tyto postupy by měly být učiněny dříve, než bude návrh konceptce spolu s oběma vyhodnoceními oficiálně předložen orgánu SEA ke kontrole náležitostí, potažmo ke zveřejnění nebo vyjádření.

- Pakliže aktivita vyjmuta nebude, tj. bude stále generovat -2 vliv, i když bude nejmenší možný ve vazbě na navržené další varianty řešení, je nutné se řídit dalšími nezbytnými kroky (již mimo proces SEA po vydání stanoviska SEA), které předkladatele konceptce čekají, aby mohl koncepci s - 2 vlivem na N2000 schválit. Tímto krokem je zaprvé prokázání naléhavého důvodu převažujícího veřejného zájmu takové konceptce (u celostátních koncepcí tuto případnou převahu stanovuje vláda, u koncepcí s menším dotčeným územím schvalující orgán, kterým je zpravidla zastupitelstvo obce nebo kraje). Druhým krokem je stanovení kompenzačních opatření příslušným orgánem ochrany přírody. Ustanovení § 45i odst. 4 přímo uvádí: „[...] Kompenzačními opatřeními pro účely konceptce se rozumí zajištění možnosti nahradit lokalitu dotčenou realizací konceptce v obdobném rozsahu a kvalitě a se stejnou mírou závaznosti a konkrétnosti, jakou má schvalovaná konceptce nebo její jednotlivé části. [...]“ Jestliže bude validně naplněn i druhý (resp. uvažujeme-li též nezbytnou otázku variant, tak třetí krok, je možné takovou koncepci schválit.

13. Maximalizace přínosu strategického posuzování vlivů na životní prostředí

Obsah kapitoly:

Kapitola uvádí ucelený přehled 5 kroků, které se prolínají manuálem SEA a kterými je možné docílit maximalizace přínosu procesu SEA.

Smyslem procesu SEA je na strategické/koncepční úrovni zajistit vyšší ochranu životního prostředí, než jaká je zajištěna jednotlivými složkovými zákony týkajícími se ochrany životního prostředí. Již při přípravě různých strategických dokumentů, plánů, programů (nazývejme je jakkoliv – ovšem ne všechny strategické dokumenty jsou koncepcemi ve smyslu ZPV, což je nezbytné mít stále na paměti) je nutné identifikovat možné potenciální negativní (významné) vlivy na životní prostředí (včetně lokalit soustavy Natura 2000) a veřejné zdraví a takové vlivy již při přípravě těchto dokumentů minimalizovat či zcela eliminovat. Pakliže určité předpokládané (významné) negativní vlivy koncepce na životní prostředí či veřejné zdraví nelze odstranit, mělo by to být jasným signálem pro předkladatele koncepce zvážit, zda vůbec v pořizování takové (podobě) koncepce nadále pokračovat, resp. zda uvedenou aktivitu s takovým vlivem nadále podporovat. Nicméně se stále setkáváme s tím, že je koncepční úroveň, která má právě zohlednit celé dotčené území připravované koncepce v širších souvislostech a vazbách včetně možných kumulativních a synergických vlivů, stále spíše vnímána tak, že zjištěné předpokládané vlivy negativního charakteru, s důrazem na ty významné, se vyřeší až na projektové úrovni, tak se jimi teď netřeba „trápit“. Což právě není podstatou koncepční úrovně posuzování vlivů na životní prostředí, jak je již uvedeno výše. Z tohoto důvodu jsme se jako ústřední správní úřad v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí rozhodli vzít tento fenomén do vlastních rukou a najít možný způsob, jak SEA zefektivnit. A věříme, že se nám to již daří.

I. Raná konzultace předkladatele koncepce s příslušným úřadem.

Prvním způsobem, který je též zakotven v § 15 ZPV, je předběžné projednání, resp. zde předběžná konzultace. Tento institut důrazně doporučujeme využívat hned od začátku přípravy samotné koncepce. Tímto způsobem se předkladatel koncepce vyvaruje toho, že možná zbytečně vynaloží veřejné finanční prostředky na zpracování oznámení ke koncepci, která však nemusí být koncepcí ve smyslu ZPV, a tudíž nemusí být procesu SEA vůbec podrobena. Orgán SEA by měl být schopný předkladateli koncepce poradit,

v jaké fázi případně proces SEA započít, aby se nejednalo jen o formální proceduru bez skutečného přínosu tohoto procesu.

II. Předběžné projednání zpracovávaných dokumentů.

Opětovně se jedná o ustanovení § 15 ZPV, které lze využít i pro předběžnou kontrolu zpracovávaných dokumentů, jako je již dříve zmíněné oznámení konceptce či vyhodnocení SEA. Na základě toho se lze vyvarovat následným oficiálním vrácením těchto dokumentů, resp. zbytečným protahováním procesu SEA. Již zde je tedy zásadní komunikace orgánu SEA se zpracovatelem (předkladatelem) konceptce.

III. Ex-ante přístup a další souvislosti.

Když už je tedy zřejmé, že konceptce musí být podrobena procesu SEA (případně zjišťovacímu řízení), je možné rozlišit dva způsoby (ex-post a ex-ante), jak k procesu SEA přistoupit. V rámci ex-post posuzování probíhá proces SEA na téměř hotovou koncepci, přičemž takový proces není a nemůže být natolik efektivní, jak by bylo žádoucí (do značné míry znemožňuje naplnit ustanovení § 10e odst. 5 ZPV). Z důvodu rychlého schválení konceptce z praxe víme, že předkladatelé koncepcí mnohdy nechtějí na základě výsledků procesu SEA již posuzovanou koncepci měnit či upravovat, vkládat stanovená minimalizační opatření, která mají ošetřit zjištěné předpokládané negativní vlivy konceptce, do návrhu konceptce, či dokonce některé aktivity vypouštět. Tento přístup k provedení procesu SEA proto výrazně nedoporučujeme, jelikož autorizované osoby zmocněné ke zpracování vyhodnocení SEA nebo tzv. naturového posouzení či orgán SEA nemá následně takovou možnost, jak vyloučit či zmírnit zjištěné potenciální negativní vlivy konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví (lokality soustavy Natura 2000), mj. i na základě stanoviska SEA, které za určitých podmínek umožňuje předkladateli neztotožnit se s jeho požadavkem a svůj postoj si odůvodnit (§ 10g odst. 4 ZPV). Určitě není žádoucí, aby byl proces SEA proveden, resp. aby byly pouze vyhodnoceny zmíněné předpokládané negativní vlivy konceptce a jako takové nebyly minimalizovány, eliminovány či kompenzovány. Takovéto procesy SEA jsou bohužel velice často pouze formálními procedurami bez skutečného přínosu pro vyšší ochranu životního prostředí. Nadále zde tedy dochází ke spoléhání se na složkovou ochranu životního prostředí v rámci uplatňování platných právních předpisů nejen na projektové úrovni, což není smyslem procesu SEA.

Proto je dalším důležitým krokem pro maximalizaci přínosu procesu SEA využití ex-ante posuzování. Zde sice orgán SEA nemá kompetenci tento přístup nařídit, nicméně je nutné tento přístup dostat do povědomí všech zúčastněných, aby předkladatelé koncepcí chtěli využít potenciálu procesu SEA, který je mnohdy nevyužit, a nebrali to pouze tak, že musí vynaložit veřejné finanční prostředky, protože je do toho nutí zákon. Tento přístup tedy znamená, že proces SEA probíhá v době, kdy se sama konceptce připravuje, je schopná efektivně reagovat na žádoucí úpravy ve vazbě na zjištěné vlivy

jak negativního, tak pozitivního charakteru včetně vyjmutí určitých aktivit, či naopak určité doplnění těchto aktivit, aby jejich pozitivní vliv ještě zesílil.

IV. Úzká spolupráce autorizovaných osob se zpracovatelem konceptce a předkladatelem konceptce.

V tomto případě lze tvrdit, že proces SEA může být skutečně efektivním, pakliže AO využije svůj skutečný potenciál, který jí je umožněn, resp. je dokonce zákonem požadován **viz § 10e odst. 5 ZPV**. AO není pouze zpracovatelem vyhodnocení SEA či oznámení konceptce (ZPV neukládá nutnost zpracování oznámení konceptce od AO), jak by se mohlo zdát. Musí důsledně spolupracovat s předkladatelem či zpracovatelem konceptce a zjištěné předpokládané vlivy zejména negativního charakteru na životní prostředí, veřejné zdraví či lokality soustavy Natura 2000, resp. navrhovaná minimalizační opatření, navrhované úpravy konceptce včetně případného odstraňování určitých aktivit s nimi ihned konzultovat. Na základě takové konzultace je následně zřejmé, zda navržená opatření či úpravy konceptce jsou možné, či nikoliv. V případě, kdy provedení navrhovaných úprav či zapracování minimalizačních opatření do samotného návrhu konceptce není možné, je nutné, aby AO skutečně vytrvala a nespokojila se s odmítnutím. V takovém případě je nutné najít společný kompromis, jak zjištěné potenciální (zejména významné) negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví zmírnit či odstranit (naopak u zjištěných předpokládaných pozitivních vlivů by měla AO s předkladatelem zajistit takové doplnění návrhu konceptce, aby bylo možné hodnocené aktivity a jejich pozitivní přínos ještě posílit, jak již bylo zmíněno výše). AO se nesmí spoléhat na to, že postačí pouze zpracovat vyhodnocení SEA a orgán SEA následně zařídí, aby předpokládané negativní vlivy konceptce na složky životního prostředí byly minimalizovány. Tímto apelujeme na to, aby AO skutečně řádně spolupracovaly s předkladateli konceptcí či jejich zpracovateli, resp. při zpracovávání vyhodnocení SEA (naturového posouzení) je nezbytné požadovat zapracování minimalizačních opatření rovnou do návrhu konceptce (a všechny tyto snahy, návrhy, opatření, výsledky zaznamenávali do příslušné kapitoly vyhodnocení SEA s informací, zda je provedená úprava či doplnění návrhu konceptce dostatečná) ještě před oficiálním předložením návrhu konceptce včetně zmíněných hodnocení orgánu SEA ke kontrole, potažmo k rozeslání ke zveřejnění. Jejich snaha je klíčová pro efektivní a pružný proces SEA.

V. Nezbytná snaha na straně předkladatele upravovat koncepci na základě výsledků procesu SEA

Touto cestou bychom chtěli požádat předkladatele, zpracovatele koncepcí či pořizovatele územně plánovacích dokumentací (samozřejmě tento postup neplatí jen pro obecné konceptce), aby měli vůli k úpravám jejich koncepcí na základě požadavků vyplývajících z procesů SEA, jelikož je to z hlediska minimalizace negativních vlivů zásadní, resp. klíčové.

Lze uzavřít, že je samozřejmě nezbytné využívat všech 5 kroků, aby byl proces SEA skutečně pružným a účinným, proto je spolupráce všech zainteresovaných stran při přípravě konceptce, tj. předkladatele konceptce (zpracovatele konceptce), AO a orgánu SEA nezbytná.

14. Závěr

MŽP jakožto ústřední správní úřad v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí přistoupilo k sestavení tohoto Manuálu SEA v rámci své metodické činnosti na základě svých zkušeností s již proběhlými procesy SEA. Věříme, že tento dokument s aktualizovanými poznatky z praxe vnese světlo do všech oblastí procesu SEA a přispěje k uvědomění, že orgán SEA je nezbytným kontrolním prvkem v celém soukolí procesu SEA z hlediska jeho kvality (bezvadnosti) či přínosu, a zároveň AO není pouhým hodnotitelem posuzované konceptce, ale má zajistit efektivitu daného procesu SEA a zaručuje, aby SEA nebyla pouhou formální procedurou.

V této souvislosti je na místě uvést, že tento MANUÁL SEA vydaný MŽP ve své podstatě představuje metodický pokyn, tudíž se na něj vztahují rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) definující závaznost metodických pokynů vydávaných ministerstvy. Lze zde zmínit např. rozsudek NSS ze dne 16. 8. 2010 sp. zn. 2 Afs 53/2010 – 63. Dle NSS metodické pokyny či doporučení ministerstev upravují a sjednocují praxi správních orgánů, a přestože nejsou obecně závaznými právními předpisy, správní orgány mají povinnost se jimi ve své praxi řídit (což neplatí pouze v případě, že by se taková praxe neslučovala s obecně závaznými právními předpisy). Smyslem a účelem metodických pokynů a doporučení je tedy sjednotit, reflektovat a zavést jednotnou správní praxi, podle níž mají správní orgány postupovat (nadto zásada jednotné správní praxe je zakotvena již v ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu). Odchýlení se od metodického doporučení může naopak způsobit nezákonnost jednání orgánů SEA.

Na základě uvedeného doporučujeme příslušným úřadům, autorizovaným osobám, zpracovatelům oznámení konceptce a dalším subjektům čerpat z tohoto Manuálu SEA a aplikovat jeho závěry v praxi.

MANUÁL SEA samozřejmě poslouží i široké veřejnosti pro obeznámení se s jednotlivými kroky procesu SEA, čímž může pomoci k jejímu většímu zapojení do přípravy strategických dokumentů, které ovlivňují životní prostředí i veřejné zdraví.

15. Zákonná a metodická východiska

- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny
- Metodické doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí
- [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/hodnoceni_vyznamnosti_vlivu_koncepci/\\$FILE/OMOB-metodika_hodnoceni_vlivu-2007.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/hodnoceni_vyznamnosti_vlivu_koncepci/$FILE/OMOB-metodika_hodnoceni_vlivu-2007.pdf)
- Aktualizace metodického pokynu odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP k Postupu hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (Věstník MŽP – ROČNÍK XXVIII – listopad 2018 – ČÁSTKA 8)
[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/hodnoceni_vyznamnosti_vlivu_koncepci/\\$FILE/SOTPR_Vestnik_listopad_2018_181211.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/hodnoceni_vyznamnosti_vlivu_koncepci/$FILE/SOTPR_Vestnik_listopad_2018_181211.pdf)

16. Seznam příloh

Příloha 1	Rozesílací dopis informace o oznámení koncepce (koncepce dle § 10a odst. 1 písm. a))
Příloha 2	Rozesílací dopis informace o oznámení koncepce (koncepce dle § 10a odst. 1 písm. b) a c))
Příloha 3	Rozesílací dopis informace o předání ZZŘ (ukončen ZZŘ)
Příloha 4	Rozesílací dopis informace o návrhu koncepce s veřejným projednání
Příloha 5	Rozesílací dopis informace o návrhu koncepce bez veřejného projednání
Příloha 6	Rozesílací dopis informace o návrhu koncepce bez veřejného projednání
Příloha 7	Oficiální vrácení vyhodnocení SEA k přepracování
Příloha 8	Oficiální vrácení návrhu koncepce včetně vyhodnocení SEA z důvodu jeho předčasného předložení
Příloha 9	Změny v ZPV účinného od 1. 1. 2024 z hlediska SEA
Příloha 10	Poskytnuté informace v rámci online metodických porad SEA pro roky 2023 a 2024

Zpracovalo Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, oddělení SEA:

Ing. Simona Beránková Jančí

Mgr. Martina Pellegrini

Ing. Jan Hejhal

Ing. Nikola Tenglerová

Ing. Lukáš Fryč

Ing. Barbora Ondrová

Příloha 1 Rozesílací dopis informace o oznámení koncepce (konceptce dle § 10a odst. 1 písm. a) ZPV)

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Praha dne 2. února 2023
Č. j.: MZP/2023/710/478
Vyřizuje: Mgr. Šamšulová
Tel.: 267 122 664
E-mail: Martina.Samsulova@mzp.cz

Rozdělovník

Posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – zahájení zjišťovacího řízení ke koncepci „Dopravní sektorové strategie 3. fáze, pro období 2024 – 2030 s výhledem do roku 2050“

Jako příslušný úřad Vám v souladu s ustanovením § 10c odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) zasíláme informaci o oznámení koncepce **„Dopravní sektorové strategie 3. fáze, pro období 2024 – 2030 s výhledem do roku 2050“** (dále jen „oznámení koncepce“) zpracovaném podle přílohy č. 7 k zákonu a sdělujeme Vám, že tato koncepce bude podrobena zjišťovacímu řízení podle ustanovení § 10d zákona.

Dotčené územní samosprávné celky žádáme ve smyslu ustanovení § 16 odst. 2 zákona o **neprodlené zveřejnění informace o oznámení koncepce** a o tom, kdy a kde je možné do oznámení koncepce nahlížet, na úředních deskách současně s upozorněním, že každý může Ministerstvu životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, zaslat své písemné **vyjádření k oznámení koncepce do 20 dnů ode dne zveřejnění informace o oznámení koncepce** na úřední desce posledního dotčeného kraje. Konkrétní datum bude zveřejněno v Informačním systému SEA. Doba zveřejnění je nejméně 15 dnů. Zároveň žádáme v souladu s ustanovením § 16 odst. 2 zákona o zaslání vyrozumění o dni vyvěšení informace na úřední desce. Toto vyrozumění zasílejte elektronicky na e-mailovou adresu: **Martina.Samsulova@mzp.cz**.

Jedná se o koncepci dle § 10a odst. 1 písm. a) zákona, tedy koncepci povinně posuzovanou v celém rozsahu zákona, **dotčené územní samosprávné celky a dotčené orgány** proto dále upozorňujeme ve smyslu ustanovení § 10c odst. 3 zákona na možnost zaslání písemného vyjádření k oznámení koncepce a především k rozsahu a obsahu následně zpracovávaného vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „vyhodnocení“) Ministerstvu životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, a to nejpozději **do 20 dnů ode dne zveřejnění oznámení koncepce** podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona, tedy ode dne, kdy bude informace o oznámení koncepce zveřejněna na úřední desce posledního dotčeného kraje. Současně žádáme, aby případné vyjádření obsahovalo také doporučení:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Elektronický podpis
Mgr. Evžen Doležal
Ministerstvo životního prostředí
02.02.2023 15:45

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

1. Na které aspekty zpracovávané a posuzované konceptce, složky životního prostředí a jejich parametry, vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví by se mělo vyhodnocení zaměřit.
2. Zda přicházejí v úvahu varianty (alternativy) dosažení cílů konceptce lišící se svými vlivy na životní prostředí, které by měly být předmětem vyhodnocení a posouzení.

Orgány ochrany přírody, které k předmětné koncepci vydaly stanoviska podle ustanovení § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, podle nichž nelze vyloučit významné vlivy této konceptce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, žádáme, aby v případě, že si jsou vědomy konkrétních vlivů na předměty ochrany či celistvost konkrétních evropsky významných lokalit či ptačích oblastí nebo je důvodně předpokládají, tyto potenciální vlivy specifikovaly. V takovém vyjádření by mělo být uvedeno zejména následující:

1. Návrh na případné zpracování variant, např. jejich negativní či pozitivní vymezení, tj. navrhnout, jaké limity nebo území by neměla realizace konceptce překročit nebo naopak, jak by měla realizace konceptce prospět.
2. Další požadavky na proces z hlediska vyhodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, zejména bližší požadavky na obsah a rozsah posouzení, resp. upozornění, co by nemělo být opomenuto vzhledem ke konkrétním lokalitám či jejich předmětům ochrany.

Do oznámení konceptce lze nahlédnout v Informačním systému SEA na internetových stránkách <https://mzp.cz/sea> pod kódem konceptce MZP298K.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů
na životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

2/5

Příloha 2 Rozesílací dopis informace o oznámení koncepce (konceptce dle § 10a odst. 1 písm. c) ZPV, přičemž se nejedná o aktuální dopis, a proto neobsahuje informaci, o jakou koncepci se dle ZPV jedná, ač to z textu vyplývá, nicméně ostatní podstatné informace obsahuje)

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence

Praha dne 14. května 2019
Č. j.: MZP/2019/710/1619
Vyřizuje: Ing. Hejhal
Tel.: 267 122 730
E-mail: Jan.Hejhal@mzp.cz

Rozdělovník

Věc: Posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – zahájení zjišťovacího řízení ke koncepci „Aktualizace Politiky druhotných surovin ČR pro období 2019 - 2022“

Jako příslušný úřad Vám v souladu s ustanovením § 10c odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) zasíláme informaci o oznámení koncepce „Aktualizace Politiky druhotných surovin ČR pro období 2019 - 2022“ (dále jen „oznámení koncepce“) zpracovaném podle přílohy č. 7 k zákonu a sdělujeme Vám, že tato koncepce bude podrobena zjišťovacímu řízení podle ustanovení § 10d zákona.

Dotčené územní samosprávné celky **žádáme** ve smyslu ustanovení § 16 odst. 2 zákona **neprodleně o zveřejnění informace o oznámení koncepce** a o tom, kdy a kde je možné do oznámení koncepce nahlížet, na úředních deskách současně s upozorněním, že každý může Ministerstvu životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, zaslat své písemné **vyjádření k oznámení koncepce do 20 dnů ode dne zveřejnění informace o oznámení koncepce** na úřední desce posledního dotčeného kraje. Konkrétní datum bude zveřejněno v Informačním systému SEA. Doba zveřejnění je nejméně 15 dnů. Zároveň žádáme v souladu s ustanovením § 16 odst. 2 zákona o zaslání vyrozumění o dni vyvěšení informace na úřední desce. Toto vyrozumění zasílejte elektronicky na e-mailovou adresu: Jan.Hejhal@mzp.cz.

Dotčené územní samosprávné celky a dotčené orgány dále upozorňujeme ve smyslu ustanovení § 10c odst. 3 zákona na možnost zaslání písemného vyjádření k oznámení koncepce Ministerstvu životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, a to nejpozději **do 20 dnů ode dne zveřejnění oznámení koncepce** podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona, tedy ode dne, kdy bude informace o oznámení koncepce zveřejněna na úřední desce posledního dotčeného kraje. **Současně žádáme, aby případné vyjádření obsahovalo sdělení, zda je nutné koncepci dále posuzovat dle uvedeného zákona, tj. zda koncepce může mít významný vliv na životní prostředí**, a pokud ano, pak také doporučení:

1. Na které aspekty zpracovávané a posuzované koncepce, složky životního prostředí a jejich parametry, vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví by se mělo vyhodnocení zejména zaměřit.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

1/4

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

2. Zda přicházejí v úvahu varianty (alternativy) dosažení cílů koncepce, lišící se svými vlivy na životní prostředí, které by měly být předmětem vyhodnocení a posouzení.

Do oznámení koncepce a návrhu „Aktualizace Politiky druhotných surovin ČR pro období 2019 - 2022“ lze nahlédnout v Informačním systému SEA na internetových stránkách http://portal.cenia.cz/eiasea/view/sea100_koncepce pod kódem koncepce MZP263K.

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
podepsáno elektronicky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

2/4

Příloha 3 Rozesílací dopis – předání ZZŘ (ukončeno v ZŘ)

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Praha dne 25. ledna 2021
Č. j.: MZP/2021/710/361
Vyřizuje: Ing. Ondrová
Tel.: 267 122 486
E-mail: Barbora.Ondrova@mzp.cz

Rozdělovník

Posuzování vlivů koncepce „Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05: Aktualizace 2020“ na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – předání závěru zjišťovacího řízení podle § 10d

Jako příslušný úřad Vám sdělujeme, že oznámení koncepce **„Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05: Aktualizace 2020“** bylo podrobeno zjišťovacímu řízení podle ustanovení § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Na základě oznámení koncepce, písemných vyjádření dotčených orgánů, dotčených územních samosprávných celků a veřejnosti a vypořádání všech obdržených vyjádření vydal příslušný úřad závěr zjišťovacího řízení, který Vám zasíláme v příloze.

Dotčené územní samosprávné celky žádáme ve smyslu ustanovení § 16 odst. 2 zákona neprodleně o zveřejnění informace o závěru zjišťovacího řízení na úředních deskách. Doba zveřejnění je nejméně 15 dnů. Zároveň je žádáme v souladu s § 16 odst. 2 citovaného zákona o zaslání vyrozumění o dni vyvěšení informace o závěru zjišťovacího řízení. Vyrozumění zasílejte **elektronicky na e-mailovou adresu: Barbora.Ondrova@mzp.cz**.

Do závěru zjišťovacího řízení lze nahlédnout v Informačním systému SEA na internetových stránkách <https://mzp.cz/sea> pod kódem koncepce MZP279K.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů na
životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky

Příloha

Závěr zjišťovacího řízení

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Elektronický podpis
Mgr. Evžen Doležal
Ministerstvo životního prostředí
25.01.2021 15:08

Příloha 4 Rozesílací dopis informace o návrhu konceptce s veřejným projednání

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Praha dne 26. července 2022
Č. j.: MZP/2022/710/2907
Vyřizuje: Ing. Ondrová
Tel.: 267 122 486
E-mail: Barbora.Ondrova@mzp.cz

Rozdělovník

„Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023 – 2027 pro Českou republiku“ – zveřejnění návrhu konceptce včetně vyhodnocení vlivů konceptce na životní prostředí

Jako příslušný úřad Vám v souladu s ustanovením § 10f odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) zasíláme informaci o návrhu konceptce „Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023 – 2027 pro Českou republiku“ včetně vyhodnocení vlivů této konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také „návrh konceptce“), jehož zpracování zajistil předkladatel dle ustanovení § 10e zákona.

Na základě předloženého návrhu konceptce, resp. charakteru a rozsahu konceptce, která je hlavním nástrojem pro realizaci Společné zemědělské politiky na úrovni členských zemí EU a definuje podmínky a intervence pro čerpání podpory z evropských fondů s cílem zlepšit trvale udržitelný rozvoj zemědělství, potravinářství, lesnictví, hospodaření s vodními zdroji a v neposlední řadě rozvoj venkovských oblastí v České republice, ustanovuje příslušný úřad konání veřejného projednání. Veřejné projednání může být konáno nejdříve 25. 8. 2022.

Informaci o místě a čase konání veřejného projednání zveřejní předkladatel v souladu s ustanovením § 10f odst. 3 zákona na své úřední desce.

Dotčené územní samosprávné celky žádáme ve smyslu ustanovení § 16 odst. 2 zákona neprodleně o zveřejnění informace o návrhu konceptce a o tom, kdy a kde je možné do návrhu konceptce nahlížet, na úředních deskách současně s upozorněním, že každý může Ministerstvu životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, zaslat své písemné vyjádření k návrhu konceptce nejpozději do 5 dnů ode dne konání veřejného projednání návrhu konceptce. Doba zveřejnění informace o návrhu konceptce je nejméně 15 dnů. Zároveň žádáme v souladu s ustanovením § 16 odst. 2 zákona o zaslání vyrozumění o dni zveřejnění informace na úřední desce v nejkratším možném termínu. Toto vyrozumění zasílejte elektronicky na e-mailovou adresu: **Barbora.Ondrova@mzp.cz**.

Dotčené územní samosprávné celky a dotčené orgány dále upozorňujeme ve smyslu ustanovení § 10f odst. 5 zákona na možnost zaslání vyjádření k návrhu konceptce a k vyhodnocení vlivů této konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví, Ministerstvu

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Elektronický podpis
Mgr. Evžen Doležal
Ministerstvo životního prostředí
26.07.2022 13:32

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, nejpozději do 5 dnů ode dne konání veřejného projednání návrhu konceptce.

Do návrhu konceptce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví lze nahlédnout v Informačním systému SEA na internetových stránkách <https://mzp.cz/sea> pod kódem konceptce MZP265K.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů
na životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky

Rozdělovník

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

2/4

Příloha 5 Rozesílací dopis informace o návrhu konceptce bez veřejného projednání

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Praha dne 21. října 2022
Č. j.: MZP/2022/710/4099
Vyřizuje: Ing. Ondrová
Tel.: 267 122 486
E-mail: Barbora.Ondrova@mzp.cz

Rozdělovník

„Integrovaná strategie pro ITI Pražské metropolitní oblasti pro období 2021 – 2027“ – zveřejnění návrhu konceptce včetně vyhodnocení vlivů konceptce na životní prostředí

Jako příslušný úřad Vám v souladu s ustanovením § 10f odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) zasíláme informaci o návrhu konceptce „**Integrovaná strategie pro ITI Pražské metropolitní oblasti pro období 2021 – 2027**“ včetně vyhodnocení vlivů této konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také „návrh konceptce“), jehož zpracování zajistil předkladatel dle ustanovení § 10e zákona.

Příslušný úřad v souladu s ustanovením § 10f odst. 2 věty druhé zákona upouští od konání veřejného projednání. Důvodem je obecnější charakter konceptce a cílů a opatření v ní navržených, jež budou naplňovány až následnou realizací tzv. integrovaných řešení složených ze vzájemně provázaných strategických projektů, které mohou být v budoucnu spolufinancovány ze strany poskytovatelů národních či evropských dotací, a dále to, že v rámci zjišťovacího řízení bylo ze strany veřejnosti uplatněno pouze jedno vyjádření, které bylo předkladatelem konceptce zváženo, resp. ve vypořádání obdržených vyjádření obsaženém ve vyhodnocení vlivů této konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví bylo konstatováno, že skutečnosti uvedené ve vyjádření není možné zpracovat do návrhu konceptce, neboť to neumožňuje definovaná podrobnost konceptce (dané skutečnosti přesahují nastavený rámec konceptce).

Dotčené územní samosprávné celky žádáme ve smyslu ustanovení § 16 odst. 2 zákona neprodleně o zveřejnění informace o návrhu konceptce a o tom, kdy a kde je možné do návrhu konceptce nahlížet, na úředních deskách současně s upozorněním, že každý může Ministerstvu životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, zaslat své písemné vyjádření k návrhu konceptce nejpozději do 20 dnů ode dne zveřejnění informace o návrhu konceptce na úřední desce posledního kraje. Doba zveřejnění návrhu konceptce je nejméně 15 dnů. Zároveň v souladu s ustanovením § 16 odst. 2 zákona žádáme o zaslání vyrozumění o dni zveřejnění informace na úřední desce v nejkratším možném termínu. Toto vyrozumění zasílejte elektronicky na e-mailovou adresu: **Barbora.Ondrova@mzp.cz**.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Elektronický podpis
Mgr. Evžen Doležal
Ministerstvo životního prostředí
21.10.2022 11:33

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Dotčené územní samosprávné celky a dotčené orgány dále upozorňujeme ve smyslu ustanovení § 10f odst. 6 zákona na možnost zaslání vyjádření k návrhu koncepce a k vyhodnocení vlivů této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, Ministerstvu životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, nejpozději do 20 dnů ode dne zveřejnění informace o návrhu koncepce. Konkrétní datum bude zveřejněno v Informačním systému SEA.

Do návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví lze nahlédnout v Informačním systému SEA na internetových stránkách <https://mzp.cz/sea> pod kódem koncepce MZP297K.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů
na životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky

Rozdělovník

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

2/4

Příloha 6 Rozesílací dopis informace o návrhu konceptce bez veřejného projednání

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Praha dne 23. května 2022
Č. j.: MZP/2022/710/1966
Vyřizuje: Ing. Tenglerová
Tel.: 267 122 073
E-mail: Nikola.Tenglerova@mzp.cz

Rozdělovník

„Plán dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu 2021 – 2027“ – zveřejnění návrhu konceptce včetně vyhodnocení vlivů konceptce na životní prostředí

Jako příslušný úřad Vám v souladu s ustanovením § 10f odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) zasíláme informaci o návrhu konceptce „Plán dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu 2021 – 2027“ včetně vyhodnocení vlivů této konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také „návrh konceptce“), jehož zpracování zajistil předkladatel dle ustanovení § 10e zákona.

Dotčené územní samosprávné celky žádáme ve smyslu ustanovení § 16 odst. 2 zákona neprodleně o zveřejnění informace o návrhu konceptce a o tom, kdy a kde je možné do návrhu konceptce nahlížet, na úředních deskách současně s upozorněním, že každý může Ministerstvu životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, zaslat své písemné vyjádření k návrhu konceptce nejpozději do 20 dnů ode dne zveřejnění informace o návrhu konceptce na úřední desce posledního kraje. Doba zveřejnění návrhu konceptce je nejméně 15 dnů. Zároveň žádáme v souladu s ustanovením § 16 odst. 2 zákona o zaslání vyrozumění o dni zveřejnění informace na úřední desce v nejkratším možném termínu. Toto vyrozumění zasílejte elektronicky na e-mailovou adresu: **Nikola.Tenglerova@mzp.cz**.

Dotčené územní samosprávné celky a dotčené orgány dále upozorňujeme ve smyslu ustanovení § 10f odst. 6 zákona na možnost zaslání vyjádření k návrhu konceptce a k vyhodnocení vlivů této konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví, Ministerstvu životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, nejpozději do 20 dnů ode dne zveřejnění informace o návrhu konceptce. Konkrétní datum bude zveřejněno v Informačním systému SEA.

V souladu s § 10f odst. 2 věty druhé zákona příslušný úřad upouští od konání veřejného projednání. Rozhodl tak jednak na základě toho, že v rámci zjišťovacího řízení nebyla k oznámení předmětné konceptce ze strany veřejnosti uplatněna žádná vyjádření. Dalším podstatným důvodem pro rozhodnutí o upuštění od konání veřejného byla skutečnost, že byl Plán dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu 2021 – 2027 (dále také „plán“), stejně jako ostatní plány dílčích povodí, národní plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik,

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Elektronický podpis
Ing. Petr Slezák
Ministerstvo životního prostředí
23.05.2022 10:37

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

připomínkován dle ustanovení § 25 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, resp. dle ustanovení § 19 vyhlášky č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, ve znění pozdějších předpisů. V rámci tohoto postupu byl plán zveřejněn k připomínkám nejen pro veřejnost nejméně 1 rok před začátkem období, kterého se bude týkat, a uplatněné připomínky byly následně vypořádány dle uvedených platných právních předpisů.

Do návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví lze nahlédnout v Informačním systému SEA na internetových stránkách <https://mzp.cz/sea> pod kódem koncepce MZP282K.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů
na životní prostředí a integrované
prevence

v z. Ing. Petr Slezák

zástupce ředitele odboru posuzování
vlivů na životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky

Rozdělovník

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

2/4

Příloha 7 Oficiální vrácení vyhodnocení SEA k přepracování

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

Praha dne 21. května 2019
Č. j.: MZP/2019/710/1604
Vyřizuje: Ing. Benková
Tel.: 267 122 486
E-mail: Barbora.Benkova@mzp.cz

Ministerstvo zemědělství
Sekce vodního hospodářství
Těšnov 65/17
110 00 Praha 1 – Nové Město

Věc: Návrh konceptce „Revize funkčnosti propojení a zajištění potenciálních možností nových propojení vodárenských soustav v období sucha“ včetně vyhodnocení vlivů konceptce na životní prostředí – vrácení vyhodnocení konceptce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10f odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence (dále jen „MŽP“), obdrželo dne 9. 5. 2019 konceptci „Revize funkčnosti propojení a zajištění potenciálních možností nových propojení vodárenských soustav v období sucha“ (dále také „konceptce“) a její vyhodnocení z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „vyhodnocení SEA“) dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“).

Oznamujeme Vám, že předložené vyhodnocení SEA považujeme za nedostatečné, a to z následujících důvodů.

1) Kapitola 1 „Obsah a cíle konceptce a její vztah k jiným strategickým dokumentům“

V rámci této kapitoly mají být mimo jiné identifikovány a vyhodnoceny vztahy předložené konceptce k jiným strategickým dokumentům přijatým na mezinárodní, národní a regionální úrovni, které se týkají dotčeného území či předmětu řešení návrhu konceptce. Vztahy strategických dokumentů k předmětné konceptci však nejsou v hodnotících tabulkách v podkapitole 1.9 „Vztah k jiným strategickým dokumentům“ dostatečně okomentovány. Jednotlivé komentáře musí být vysvětlením (zhodnocením) identifikovaných vztahů, musí z nich být zřejmé, proč je mezi danými konceptci určitý vztah. V komentářích by mělo zaznít, jaké podněty, požadavky či příklady opatření jsou pro hodnocené vztahy relevantní. Ani odkazování na podrobnější komentáře v podkapitolách 5.1 a 5.2 není řádnou náplní kapitoly 1.9, nehledě k tomu, že kapitola 5 není dostatečně zpracována (viz dále) a není ani členěna na podkapitoly.

Podkapitola 1.9 by měla obsahovat všechny strategické dokumenty, které mohou s předmětnou konceptcí jakkoli souviset. Tyto dokumenty přitom nemusí být vždy totožné s konceptními dokumenty, jejichž cíle v oblasti ochrany životního prostředí jsou uvedeny v kapitole 5. Předmětná konceptce může mít vztah i k dokumentům, které neobsahují žádné cíle v oblasti ochrany životního prostředí, např. ke konceptcím obsahujícím cíle týkající se technické infrastruktury apod.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

1/12

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

2) Kapitola 2 „Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce“

V rámci této kapitoly je třeba uvést všechny dostupné informace o současném stavu životního prostředí, z čehož plyne, že je podstatná jejich aktuálnost. Tomuto faktu neodpovídá např. obrázek č. 9 (a k němu se vztahující text), který uvádí měrné emise podle krajů za rok 2014, obrázek č. 18 uvádějící ekologický stav útvarů povrchových vod z roku 2015, obrázek č. 24 (a k němu se vztahující text) vyjadřující strukturu využití území ČR z roku 2016, obrázek č. 27 uvádějící typy krajiny ČR podle využití z roku 2009 apod. Jsou-li k dispozici aktuálnější data, prosíme o jejich doplnění do této kapitoly.

Neméně důležitá je také vypovídací schopnost uvedených informací. Některé uváděné obrázky (mapy) jsou hůře čitelné, např. obrázky č. 20, 21, 23, 28 atd.

V kapitole 2 vyhodnocení SEA chybí informace o citlivých oblastech, které jsou z hlediska zaměření koncepce důležitou charakteristikou životního prostředí.

3) Kapitola 3 „Charakteristika životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy“

V souvislosti s výše uplatněnými připomínkami uvádíme, že i v kapitole 3 by měly být uváděny co nejaktuálnější údaje, jsou-li dostupné. Tomu většina grafů v této kapitole neodpovídá.

4) Kapitola 4 „Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů)“

Náplní této kapitoly má být identifikace problémů složek životního prostředí v dotčeném území spolu s informacemi, jak může koncepce (resp. vlivy plynoucí z jejího provádění) tyto problémy ovlivnit. Tato kapitola by měla obsahovat také shrnutí závěrů posouzení vlivu koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality (dále jen „EVL“) nebo ptačí oblasti (dále jen „PO“) podle § 45i odst. 2 (dále jen „naturové posouzení“) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“). V kapitole 4 vyhodnocení SEA však není vysvětleno, jakým způsobem koncepce ovlivňuje problémy daných složek životního prostředí, a nejsou ani uvedeny závěry naturového posouzení, které jsou pro předloženou koncepci stěžejní.

5) Kapitola 5 „Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci, a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení“

Předmětem této kapitoly je identifikace cílů ochrany životního prostředí definovaných ve strategických dokumentech, které mají vztah ke koncepci, a informace o způsobu

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

2/12

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

zapracování daných cílů do návrhu koncepce. Mohou zde tedy být uvedeny i dokumenty, u nichž byl v rámci podkapitoly 1.9 identifikován a vyhodnocen silný či velmi silný vztah k předložené koncepci, obsahují-li cíle ochrany životního prostředí.

V kapitole 5 vyhodnocení SEA jsou uvedeny strategické dokumenty a jejich cíle ochrany životního prostředí, přičemž u každého cíle je na základě jednoduché stupnice znázorněn jeho vztah (soulad, rozpor či žádný vztah) k předložené koncepci. Není však již patrné, na základě jakých skutečností dochází v těchto vztazích k souladu či naopak k rozporu, resp. jakými cíli či opatřeními (stačilo by uvést příklady opatření) koncepce například „vytváří bezpečné venkovní i vnitřní prostředí, umožňuje zdravý pohyb a výživu, bydlení, dopravní infrastrukturu, sportoviště (územní plánování)“ nebo která opatření podporují udržitelné využívání vodních zdrojů atd. Veškeré hodnocení, které autorizovaná osoba v rámci vyhodnocení SEA učiní, musí být okomentováno tak, aby bylo vyhodnocení vlivů přezkoumatelné (aby byly známy důvody pro dané hodnocení).

V podkapitole 1.9 je uvedeno, že koncepce Politika ochrany klimatu v ČR má ke koncepci silný (přímý) vztah. Tento vztah není v podkapitole 1.9 blíže popsán, nýbrž je pouze odkázáno na „podkapitolu 5.2“. V kapitole 5 jsou však uvedeny takové cíle z Politiky ochrany klimatu v ČR, které nijak nesouvisí s předloženou koncepcí („není řešeno, neutrální vliv“). Tato skutečnost značí nekonzistentnost vyhodnocení SEA.

Na str. 111 a 112 vyhodnocení SEA se nachází část s názvem „Hodnocení souladu cílů navržené koncepce s referenčními cíli ochrany životního prostředí a veřejného zdraví“. V této části však k hodnocení v pravém slova smyslu nedochází. Tabulka č. 7 sice uvádí, zda jsou cíle koncepce v souladu či v rozporu se stanovenými referenčními cíli, avšak identifikované vztahy (stejně jako v celé kapitole 5) nijak nepopisuje. Nadto stanovené referenční cíle většinou nemají k cílům koncepce žádný vztah. Z této části vyhodnocení lze tedy usoudit, že předmětná koncepce nemá velký potenciál naplňovat dané referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Kdyby byl soulad cílů koncepce hodnocen ve vztahu k referenčním cílům, které by byly stanoveny výhradně na základě cílů ochrany životního prostředí, jež mají vztah ke koncepci, bylo by provedené hodnocení hodnotnější (než pouhé konstatování, že s většinou referenčních cílů koncepce nesouvisí).

V kapitole 5 je zcela opomenuta její druhá část, a sice způsob, jak byly dané cíle vzaty v úvahu během přípravy koncepce, zejména při porovnání variantních řešení. Chybí zde také závěr, který by měl obsahovat shrnutí hodnocení z této kapitoly.

6) Kapitola 6 „Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí“

V této kapitole má být vyhodnoceno vše, co koncepce navrhuje, tzn. jednotlivé cíle a opatření. Zároveň je nezbytné zhodnotit koncepci jako celek. Úkolem této kapitoly je také

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

3/12

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

poskytnutí zpětné vazby spočívající v podnětech na úpravy posuzované koncepce vedoucí k minimalizaci zjištěných vlivů na jednotlivé složky životního prostředí.

V úvodu této kapitoly je stanovena stupnice významnosti hodnocených vlivů, v níž je uvedeno, že „identifikace významného negativního vlivu vylučuje schválení koncepce obsahující takto vyhodnocená opatření“. Posuzovatel koncepce si může stanovit stupnici významnosti vlivů dle svého uvážení a měl by ji zároveň dodržovat. V tomto případě však daná stupnice respektována nebyla, neboť posuzovatel i přes identifikované potenciální významné negativní vlivy navrhl souhlasné stanovisko ke koncepci.

Vyhodnocení vlivů opatření navrhovaných koncepcí by nemělo být pouhým konstatováním, nýbrž konkrétním zhodnocením, vzhledem ke skutečnosti, že koncepce umísťuje záměry do území. Např. v podkapitole 6.2.5 je uvedeno, že v důsledku realizace navržených opatření se potenciální významné negativní vlivy na půdu nepředpokládají. Dále je zde uvedeno, že některá opatření (vodojemy či úpravny vody) mohou vyvolat jen nízké zábory půdy a nebudou mít tedy významný negativní vliv na půdu. Upozorňujeme, že je nutné zhodnotit nejen významné, ale i mírné potenciální vlivy. Z podkapitoly 6.2.5 rovněž není patrné, zda posuzovatel vzal při hodnocení vlivů do úvahy zábory zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) a pozemků určených k plnění funkce lesa (dále jen „PUPFL“), při nichž jsou půdy odnímány její funkční vlastnosti, což může vyústit v potenciální negativní vlivy (nejen) na půdu, např. při likvidaci půdního pokryvu, vytvoření nepropustných povrchů apod. Je-li známa povaha a (do určité míry) lokalizace opatření, je vhodné ve vyhodnocení uvést alespoň přibližnou kvantifikaci záborů půdy za účelem odůvodnění provedeného zhodnocení. Vzhledem k podrobnosti koncepce (na úrovni jednotlivých opatření, resp. záměrů) není dostačující o zábořích půdy hovořit obecně, navíc pro řadu opatření společně, jako je tomu v podkapitole 6.2.5 („Zábory bodových staveb typu vodojemů či úpravny vody jsou velmi nízké...“).

Na str. 121 jsou uvedena opatření, u nichž byl identifikován potenciální významný negativní vliv na předmět ochrany a celistvost EVL a PO. Upozorňujeme, že ve vyhodnocení SEA je nutné dodržovat terminologii zákona o ochraně přírody a krajiny (významný *negativní* vliv) a také že případné hledání varianty opatření s nejmenším možným významným negativním vlivem musí proběhnout ještě před schválením koncepce, nikoli až v rámci projektové přípravy opatření.

V podkapitole 6.2.7.3 se uvádí, že vztah koncepce a územně plánovací dokumentace je komentován v kapitolách 1 a 5 vyhodnocení SEA. Upozorňujeme, že k hodnocení ani okomentování tohoto vztahu v kapitolách 1 a 5 nedochází.

Podkapitola 6.2.8 neobsahuje řádné vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů. Není z ní patrné, zda byly při zpracovávání vyhodnocení SEA respektovány rozsudky Nejvyššího správního soudu či krajských soudů. Dovolujeme si tedy upozornit na rozsudky poukazující na hodnocení kumulativních a synergických vlivů, a to NSS 1 Ao 7/2011 – 526, NSS 4 As 153/2015 – 60 či rozsudky 4 AOs 1/2013 – 133, 4 AOs 1/2012 – 105 atp., a prosíme

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

4/12

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

o jejich respektování. Ačkoli se jedná o rozsudky vztahující se k územně plánovací dokumentaci, lze je analogicky použít i v souvislosti s navrhovanými opatřeními. V této podkapitole je dále uvedeno neopodstatněné tvrzení, že kumulativní a synergické vlivy mohou být relevantní pouze u záměrů srovnatelné velikosti, se srovnatelnými vlivy na životní prostředí atd. Lze tedy usoudit, že posuzovatel nerespektoval nejen rozsudky soudů, ale ani Metodické doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (dále také „metodika“), které bylo vydáno ve Věstníku MŽP (1/2019).

Dodáváme, že pouhé zhodnocení potenciálních pozitivních a negativních vlivů a zobecněné konstatování o potenciálních dlouhodobých a krátkodobých vlivech je nedostačující náplní této kapitoly. Jak název kapitoly 6 napovídá, je nutné se zaměřit i na další možné vlivy a zohlednit jejich rozsah, a to i v přílohách k vyhodnocení SEA.

Je také nezbytné doplnit do kapitoly 6 již výše zmíněné zhodnocení vlivu koncepce jako celku.

Veškeré požadavky na dopracování kapitoly 6 se užijí obdobně pro jednotlivé přílohy k vyhodnocení SEA, neboť ty by měly být v kapitole 6 adekvátně reflektovány.

7) Kapitola 8 „Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů“

Tvrzení, že implementace koncepce nepředstavuje přímé významné ovlivnění některé složky životního prostředí, je nepodložené a neopodstatněné, a to především v souvislosti s identifikovanými potenciálními významnými negativními vlivy na předmět ochrany a celistvost EVL a PO. Také konstatování, že opatření budou mít lokální negativní (prakticky pouze krátkodobé) vlivy, je nepodložené, neboť vlivy z hlediska rozsahu (lokální, regionální apod.) ani délky působení nebyly řádně vyhodnoceny. Upozorňujeme, že jednotlivé kapitoly vyhodnocení SEA na sebe musí navazovat a společně tvořit konzistentní dokument.

V podkapitole 8.2 je citována Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí z roku 2004, která však již byla nahrazena výše zmíněnou metodikou. Tímto prosíme o respektování aktuálního metodického doporučení.

Prosíme o vysvětlení pojmu „vlivy na funkční využití území“. Ačkoli byly tzv. vlivy na funkční využití území uvažovány při posuzování vlivů koncepce na životní prostředí, nejsou řádně okomentovány. Není tak zřejmá vypovídací schopnost tohoto hodnocení, resp. co přesně mělo toto hodnocení přinést ve vztahu k navrhované koncepci.

V kapitole 8 chybí informace o variantách jednotlivých opatření, především o opatření „Převod vody z VN Josefův Důl nebo z VN Souš do ÚV Bílý Potok“, u něhož byl identifikován potenciální významný negativní vliv na předmět ochrany a celistvost EVL a PO.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

5/12

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

8) Kapitola 9 „Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí“

V této kapitole je třeba stanovit monitorovací ukazatele pro sledování dopadů koncepce na životní prostředí. Toto se týká zejména těch složek životního prostředí, u nichž posuzovatel identifikoval potenciální negativní vliv. Pakliže posuzovatel po konzultaci s předkladatelem není schopen další ovlivnění životního prostředí monitorovat, musí být tato skutečnost sdělena a náležitě odůvodněna. V jiném případě příslušný úřad požaduje navržení dalších monitorovacích indikátorů. V souvislosti s výše uplatněnými požadavky na dopracování vyhodnocení SEA (zejména kapitoly 6) je vhodné, aby byly navrženy další monitorovací indikátory, u nichž byly zjištěny potenciální mírné i významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví.

9) Kapitola 10 „Popis navrhovaných opatření pro předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci významných negativních vlivů na životní prostředí zjištěných nebo předpokládaných při provádění koncepce“

U všech opatření, u kterých byly v předchozích kapitolách vyhodnocení SEA identifikovány potenciální negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, je nutné navrhnout opatření pro zamezení či zmírnění těchto negativních vlivů v míře odpovídající podrobnosti koncepce, případně navrhnout opatření k posílení pozitivních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Neměla by být navrhována taková opatření, o nichž si nelze učinit představu, jak mohou být naplněna a realizována, a také by neměly být opakovány požadavky (povinnosti) plynoucí z platných právních předpisů.

Jelikož v kapitole 6 nebyly vyhodnoceny mírné negativní vlivy na půdu, resp. zábory ZPF a PUPFL, a přesto je v kapitole 10 uvedeno minimalizační opatření č. 8 („Při přípravě projektů je nutno předcházet záborům kvalitní zemědělské půdy a minimalizovat dopad na lesní pozemky...“), lze opět poukázat na nekonzistentnost vyhodnocení SEA. Jsou-li tedy předpokládány např. zábory kvalitní zemědělské půdy či dopady na lesní pozemky (je-li pro zmírnění těchto vlivů stanoveno příslušné minimalizační opatření), musí být vlivy na ně vyhodnoceny v předchozích kapitolách (případně v přílohách) vyhodnocení SEA. Tato skutečnost platí u všech složek životního prostředí.

Upozorňujeme, že v souvislosti s dopracováním vyhodnocení SEA, především pak kapitoly 6 (a s ní souvisejících příloh vyhodnocení), bude třeba adekvátně dopracovat také kapitolu 10.

Minimalizační opatření č. 15 a 19, obě uvedená v části „Obecně platná opatření, opatření pro fázi realizace (výstavby) projektů“, jsou téměř totožná. Obě stanovují, že je nutné „vyloučit únik technických kapalin z mechanismů pracujících uvnitř vodních útvarů či v jejich blízkosti...“. Bylo by vhodné jedno z nich vyjmout.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

6/12

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

Není znám (ani vysvětlen) význam opatření č. 23 („Při realizaci projektů důsledně postupovat v souladu s Plánem odpadového hospodářství ČR 2015 – 2024...“). Jak vyplývá z předchozích kapitol vyhodnocení SEA, koncepce nemá k tomuto dokumentu žádný vztah, neřeší ani problematiku odpadů či nakládání s kaly z čistíren odpadních vod.

Opatření navržená pro varianty tzv. „Převod vody z VN Josefův Důl nebo z VN Souš do ÚV Bílý Potok“ nelze považovat za minimalizační opatření, která by zmírnila či eliminovala identifikované potenciální významné negativní vlivy předmětné koncepce na životní prostředí, resp. na předmět ochrany a celistvost EVL a PO. Minimalizaci těchto vlivů nelze přesouvat do následných fází přípravy opatření. Je-li v naturovém posouzení vyhodnocen potenciální významný negativní vliv koncepce na předmět ochrany nebo celistvost EVL a PO, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je potenciální významný negativní vliv vyloučit, nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit (viz ustanovení § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny). Koncepci obsahující opatření s potenciálními významnými negativními vlivy na EVL či PO nelze schválit bez dodržení postupu dle ustanovení § 45i odst. 9 a násl. zákona o ochraně přírody a krajiny.

10) Kapitola 11 „Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektu“

Indikátory (kritéria) stanovené v této kapitole mají přispět k výběru takových aktivit (projektů) vyplývajících z koncepce, které neohroží stav životního prostředí a veřejné zdraví. Jejich účelem je tedy předcházet možným střetům při schvalování projektů se zájmy ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Je nutné volit taková kritéria, která odpovídají věcné stránce koncepce a mohou ovlivnit efektivitu provádění koncepce.

V souvislosti dopracováním vyhodnocení SEA prosíme, aby byla do této kapitoly doplněna kritéria zohledňující identifikované vlivy na všechny složky životního prostředí.

Dodáváme, že indikátory je nutné volit tak, aby bylo možné na ně výslovně odpovědět „ano“, či „ne“. Na kritérium „Dojde v souvislosti s realizací projektu k přírůstku nebo úbytku plochy center biodiverzity?“ však není možné takto odpovědět. Kritéria by také měla obsahovat jednoznačné, nejlépe právními předpisy definované pojmy, aby se předešlo případným nesrovnalostem, např. s pojmem „centrum biodiverzity“.

11) Kapitola 13 „Netechnické shrnutí výše uvedených údajů“

Prosíme, aby byla ve vyhodnocení SEA dodržována terminologie zákona. Podotýkáme, že po novelizaci byl termín „dotčené správní úřady“ nahrazen termínem „dotčené orgány“. Již nepoužívaný termín „dotčené správní úřady“ se vyskytuje také v kapitole 15 vyhodnocení SEA.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

7/12

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

12) Kapitola 14 „Souhrnné vypořádání požadavků stanovených závěrem zjišťovacího řízení a vyjádření obdržených ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví“

V této kapitole je nutné vypořádat všechna vyjádření obdržená v rámci zjišťovacího řízení a požadavky stanovené v závěru zjišťovacího řízení a zároveň popsat, jak byly tyto zohledněny ve vyhodnocení SEA. Zmíněnými vyjádřeními a požadavky se nelze zabývat pouze formálně, nelze je vypořádat obecnými frázemi bez zohlednění jejich podstaty. Musí být zřejmé, že vypořádání byla věnována náležitá pozornost a že byly učiněny příslušné závěry.

V kapitole 14 nejsou uvedena celá znění požadavků stanovených v závěru zjišťovacího řízení ani shrnutí (závěry) požadovaných hodnocení.

Požadavek č. 3 nebyl řádně vyhodnocen. Dále nesouhlasíme s vypořádáním požadavku č. 9 (komentář k němu je irelevantní, např. tvrzení, že se v koncepci neuvažuje s realizací nových zdrojů podzemních vod, odporuje charakteru opatření CZ021_4), požadované vyhodnocení vlivů na povrchové a podzemní vody atd. dle požadavku č. 9 nebylo provedeno. Daný požadavek je nutné chápat také jako vyhodnocení vlivů na vody obecně (např. vlivy na nivy či vodní toky byly v příloze č. 3A identifikovány, není tedy jasné, proč nejsou tyto vlivy v kapitole 14 vyhodnocení SEA zmíněny). Požadavek č. 10 také zřejmě nebyl správně pochopen, neboť jeho vypořádání se vztahuje pouze k jednomu opatření (odběrů vody se však může týkat i opatření CZ021_7 apod.).

Vypořádání požadavku č. 12 neobsahuje zjištěné vlivy na životní prostředí, požadavky č. 15, 16 či 18 nebyly řádně vyhodnoceny. Požadavky č. 20 – 22 nejsou v tabulce uvedeny vůbec.

V souvislosti s tabulkou s vypořádáním vyjádření ze zjišťovacího řízení upozorňujeme, že vyjádření Krajského úřadu Karlovarského kraje není bez připomínek, rovněž ani vyjádření Újezdního úřadu Březina. Ačkoli v těchto vyjádřeních nejsou stanoveny podrobnější požadavky na vyhodnocení SEA, nelze je považovat za vyjádření bez jakýchkoli připomínek. Dodáváme, že je nutné uvádět celá znění vyjádření, aby bylo možné ověřit, že došlo k jejich dostatečnému vypořádání. Také prosíme o opravu subjektu „SCHKO Šumava“ – tento subjekt neuplatnil žádné vyjádření. Vyjádření č. 24 dle daného čísla jednacího uplatnila Správa Národního parku Šumava.

Z vyhodnocení SEA není zřejmé, zda bylo vyjádření Správy Chráněné krajinné oblasti Jizerské hory řádně a dostatečně vypořádáno. Text na str. 172 nelze považovat za řádné vypořádání.

13) Kapitola 15 „Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci“

Jelikož byly v rámci vyhodnocení SEA, resp. naturového posouzení identifikovány potenciální významné negativní vlivy na předmět ochrany a celistvost EVL a PO, nelze se ztotožnit s návrhem souhlasného stanoviska ke koncepci. Již výše bylo zmíněno, že koncepci

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

8/12

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

obsahující opatření s potenciálními významnými negativními vlivy na EVL či PO je možné schválit jen v případě dodržení postupu dle ustanovení § 45i odst. 9 a násl. zákona o ochraně přírody a krajiny.

14) Příloha č. 1 – „Souhrnné hodnocení opatření“

V úvodní části přílohy se nachází stupnice významnosti vlivů totožná se stupnicí z kapitoly 6 vyhodnocení SEA. I zde tedy uplatňujeme připomínky, že posuzovatel danou stupnici nerespektoval (neboť přes potenciální významné negativní vlivy navrhl souhlasné stanovisko ke koncepci) a že stupnice, resp. příloha č. 1 nezohledňuje jiné než pozitivní a negativní vlivy.

Při vlastním hodnocení vlivů jednotlivých opatření na životní prostředí a veřejné zdraví je nutné nejen identifikovat možné vlivy na jednotlivé složky životního prostředí, ale posuzovatel musí následně vhodně a dostatečně okomentovat provedené vyhodnocení, mj. stanovení charakteristiky, rozsahu či významnosti jednotlivých zjištěných potenciálních vlivů na složky životního prostředí ve vztahu k dotčenému území.

Komentáře uváděné v hodnotící tabulce neodpovídají identifikované povaze vlivu nebo ji nedostatečně vysvětlují. Např. u opatření CZ010_1 jsou identifikovány nulové vlivy na územní systém ekologické stability a významné krajinné prvky, v komentáři je však uvedeno „umístění v nadregionálním biokoridoru“. U opatření CZ010_2 jsou identifikovány nulové vlivy na zvláště chráněná území (dále jen „ZCHÚ“), přitom v komentáři je uvedeno „vede v těsné blízkosti PP Petřín, možné vlivy stavebních prací“. U téhož opatření je v komentáři uvedeno „vede v blízkosti EVL Praha-Petřín, k ovlivnění nedojde“. Komentáře tohoto typu je nutné vysvětlit. Je-li známo umístění opatření, není obecné konstatování „vede v blízkosti“ dostačující. Zároveň bylo by vhodné uvést, že dané opatření bylo upraveno v souvislosti s výsledky naturového posouzení (je-li tomu skutečně tak). Dále např. u opatření CZ010_3 jsou hodnoceny mírně negativní vlivy na ZCHÚ, z komentáře však nevyplývá důvod pro toto hodnocení. V tabulce nejsou komentovány mírně pozitivní vlivy na zdraví a pohodu obyvatel, které byly identifikovány u všech navrhovaných opatření. U opatření CZ031_1 jsou identifikovány nulové vlivy na vody, přitom komentář vádí „zásah do nivy a toku“ (podobně je tomu i u opatření CZ041_1). U opatření CZ042_1 jsou identifikovány mírně negativní vlivy na ZCHÚ, komentář však uvádí, že je „střet s PP Sluňáky eliminován“, přičemž není řečeno jakým způsobem (zda změnou lokalizace či prostřednictvím minimalizačních opatření v kapitole 10 vyhodnocení SEA apod.). U opatření CZ051_1 není blíže specifikován maloplošný zásah do Chráněné krajinné oblasti Lužické hory atd.

Hodnotící tabulka by dle názvu jednoho ze svých sloupců měla obsahovat nejen komentáře, ale také doporučení a podmínky pro jednotlivá opatření. V této tabulce však (kromě nedostačujících komentářů) nejsou u většiny opatření uvedena žádná doporučení ani podmínky. Doporučená opatření pro přípravu a realizaci jednotlivých opatření,

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

9/12

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

resp. záměrů jsou uvedena v kapitole 10.2 vyhodnocení SEA. Hodnotící tabulka v příloze č. 1 by tak buď měla navrhopat doporučená opatření či podmínky, jež se následně promítnou do kapitoly 10 vyhodnocení SEA, nebo by neměla bez dalšího avizovat, že doporučení a podmínky obsahuje.

Příloha sama o sobě by dle svého pojmenování měla poskytovat komplexní analýzu zjištěných potenciálních vlivů opatření na jednotlivé složky životního prostředí. Mají-li se do přílohy č. 1 promítnat hodnocení z ostatních příloh k vyhodnocení SEA, musí tak být učiněno důsledně, aby měla příloha č. 1 dostatečnou vypovídací schopnost. Vyhodnocení SEA a všechny jeho přílohy musí být vzájemně konzistentní, neboť dohromady tvoří jeden nedělitelný dokument.

Dodáváme, že by bylo vhodné, kdyby byl kromě označení navrhovaných opatření uveden také jejich zkrácený název či popis, aby nebylo nutné jej za účelem lepší představy o vlivech dohledávat pro každé opatření zvlášť.

15) Příloha č. 2 – „Hodnocení vlivů na NATURU 2000“

V tabulce č. 3 je uvedeno hodnocení vlivů již se zapracovanými opatřeními navrženými na základě screeningu. Není však zřejmé, zda byla tato opatření skutečně do konceptce zapracována, jak je v posouzení uvedeno. Pokud by se jednalo o hodnocení vlivů s přihlédnutím k jen navrženým zmírňujícím opatřením, šlo by o zcela nepřijatelný postup. Hodnocení vlivů musí být provedeno bez ohledu na navržená zmírňující či kompenzační opatření. To potvrdil Evropský soudní dvůr (dále jen „ESD“) v rozsudku ve věci C-323/17.

Vyhodnocení možných kumulativních vlivů na str. 18 je zcela nedostatečné. Nelze hodnotit pouze společné působení jednotlivých opatření navrhovaných konceptcí. V hodnocení musejí být bezpodmínečně brány v potaz všechny relevantní záměry a konceptce (fyzicky) dokončené (viz rozsudek ESD ve věci C-142/16, body 61 a 63), posuzované a schválené (zatím nerealizované) i pouze navržené (zamýšlené či plánované).

Doporučení pro návrh kompenzačních opatření jsou dosti zběžná, nicméně lze v nich vytyčit pochybnosti o jejich realizovatelnosti. Autorizovaná osoba by se měla jasně vyjádřit ohledně toho, jaké konkrétní vlivy, na jaké EVL a PO a jak by měly být kompenzovány, resp. jaká kompenzační opatření doporučuje. Zejména by mělo být jasné, zda je vůbec možné konkrétní potenciální významné negativní vlivy reálně kompenzovat. Nelze-li potenciální významné negativní vlivy odstranit v rámci některého z variantních řešení a je-li zároveň jeden nebo více vlivů nekompenzovatelných, musí to v rámci posouzení ze strany autorizované osoby nevyhnutelně vést k jasnému vymezení se proti provedení daného opatření, případně i celé konceptce.

V naturovém posouzení nejsou splněny ani některé náležitosti požadované v ustanovení § 3 vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a konceptce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

10/12

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“). Konkrétně v ustanovení § 3 písm. a) je uvedeno, že součástí posouzení má být „přehled navržených variant řešení koncepce a hlavních důvodů pro jejich výběr“. Opatření CZ051_4 se zde objevuje ve dvou variantách, ale samotný fakt, že se jedná o dvě varianty jednoho opatření, je uveden až v části „Vyhodnocení vlivů na celistvost lokality“, tedy téměř v závěru posouzení. Tento fakt by měl být jasně uveden buď jako samostatná kapitola předcházející samotnému hodnocení, nebo jako součást popisu koncepce. V naturovém posouzení také chybí kopie stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody vydaných dle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, kterými nebyl vyloučen potenciální významný vliv koncepce. Tuto povinnost stanovuje § 3 písm. a) odst. 7 vyhlášky.

V naturovém posouzení jsou identifikovány dotčené EVL a PO spolu s popisem, na základě čeho byly vyhodnoceny jako dotčené lokality. Ovšem zcela zde schází charakteristika těchto lokalit (náležitost naturového posouzení dle ustanovení § 3 písm. c) vyhlášky). Stejně tak má být součástí výčtu dotčených předmětů ochrany jejich charakteristika zaměřená na současný stav v území, cíle jeho ochrany a zdůvodnění způsobu výběru, a to dle ustanovení § 3 písm. d) vyhlášky. Vyhláška sice připouští, že v případě, kdy je uvedení takovéto charakteristiky s ohledem na charakter, rozsah a obsahové zaměření koncepce neúčelné, není třeba ji uvádět, nicméně v takovém případě musí být doplněno odůvodnění neúčelnosti uvádění této charakteristiky.

Nejsou zde uvedeny informace o provedených konzultacích s odbornými osobami (viz ustanovení § 3 písm. f) vyhlášky). Úplně chybí i jakékoli porovnání vlivu koncepce s a bez použití zmírňujících opatření podle ustanovení § 3 písm. k) vyhlášky.

Dodáváme, že na str. 11 a 20 jsou uvedeny chybné odkazy na přílohy. V textu je odkazováno na přílohy „1A“ a „1B“, jejich pravé označení je však „2A“ a „2B“.

Při zpracování naturového posouzení doporučujeme postupovat také dle metodického pokynu Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, který vyšel ve Věstníku MŽP (11/2018).

16) Příloha č. 3 – „Vyhodnocení územních limitů“

Představuje-li příloha č. 3 (a č. 3A), identifikující střety s limity využití území, pouze podklad pro provedení hodnocení, měly by být dané střety náležitě okomentovány (slovně vyhodnoceny) v příloze č. 1 či v kapitole 6 vyhodnocení SEA. Pouhé upozornění na střety v území nelze nazývat vyhodnocením vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

17) Příloha č. 4 – „Posouzení vlivů na veřejné zdraví“

V kapitole 6.2 se nachází tabulka obsahující identifikaci vztahů koncepce k referenčním cílům stanoveným dle dokumentů v oblasti ochrany veřejného zdraví. Tato tabulka

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

11/12

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

však neobsahuje žádné vysvětlující komentáře, nelze ani seznat, zda byly uvažovány vlivy na veřejné zdraví jak v průběhu realizace opatření, tak jejich následného provozu, ani v čem tkví rozdíl mezi hodnotami +1 a +2. Nelze ji proto považovat za řádnou náplň vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví.

V kapitole 8 jsou stanoveny indikátory pro sledování vlivů realizace koncepce na veřejné zdraví. U daných indikátorů však nejsou uvedeny zdroje, z nichž budou data čerpána.

V závěru posouzení vlivů na veřejné zdraví je obecně konstatováno o akceptovatelných krátkodobých rizicích souvisejících se stavební činností při realizaci opatření. Tyto vlivy však nejsou v předchozích částech tohoto posouzení vyhodnoceny, což značí jeho nekonzistentnost.

Znovu dodáváme, že i v této příloze by bylo vhodné, kdyby byl kromě označení navrhovaných opatření uveden také jejich zkrácený název či popis, aby nebylo nutné jej za účelem učinění si představy o zjištěných vlivech dohledávat pro každé opatření zvlášť.

Podotýkáme, že provedené úpravy a dopracování této přílohy se musí promítnout také v kapitole 12 vyhodnocení SEA.

Lze uzavřít, že z výše uvedených důvodů Vám vyhodnocení SEA v souladu s ustanovením § 10f odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí vrátíme k doplnění a přepracování.

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
podepsáno elektronicky

Příloha

- 2 paré vyhodnocení
- 3 CD nosiče

Na vědomí

- Sweco Hydroprojekt, a. s., ústředí Praha, Tábořská 31, 140 16 Praha 4

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

12/12

Příloha 8 Oficiální vrácení návrhu konceptce včetně vyhodnocení SEA z důvodu jeho předčasného předložení

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Praha dne 14. ledna 2022
Č. j.: MZP/2022/710/55
Vyřizuje: Ing. Ondrová
Tel.: 267 122 486
E-mail: Barbora.Ondrova@mzp.cz

Ministerstvo zemědělství
Odbor Řídící orgán PRV
Těšnov 65/17
110 00 Praha 1 – Nové Město

Návrh konceptce „Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023 – 2027 pro Českou republiku“ včetně vyhodnocení vlivů konceptce na životní prostředí – vrácení návrhu konceptce a vyhodnocení dle § 10f odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) jako příslušný úřad dle ustanovení § 21 písm. d) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) obdrželo dne 7. 1. 2022 od Ministerstva zemědělství (dále jen „předkladatel“) koncepci „Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023 – 2027 pro Českou republiku“ (dále také „konceptce“) a její vyhodnocení z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „vyhodnocení SEA“) dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Předkladatel předal MŽP návrh konceptce s odkazem na ustanovení § 10f zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Předkladatel při předložení návrhu konceptce uvedl, že je pravděpodobné, že konceptce ještě dozná změn v souvislosti s novým programovým prohlášením vlády České republiky.

Po prostudování obdrženého návrhu konceptce včetně vyhodnocení SEA a jeho příloh dospělo MŽP k níže uvedeným závěrům.

- I. Pro MŽP jakožto příslušný úřad je sdělení, že návrh konceptce pravděpodobně dozná, resp. již doznal dalších změn, zásadní. S přihlédnutím k zavedené správní praxi v oblasti posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (dále jen „proces SEA“) a k základním zásadám, na nichž je založen postup správních orgánů, upravených zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), Vám proto sdělujeme následující.

MŽP v souladu s ustanovením § 10f odst. 2 věty čtvrté zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a rovněž na podkladě ustanovení § 37 odst. 3 správního řádu vrací návrh konceptce včetně vyhodnocení SEA k doplnění.

Odůvodnění:

Předkladatel předložil MŽP návrh konceptce ve verzi z měsíce října roku 2021, a sice s odkazem na ustanovení § 10f zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. K dané verzi

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Elektronický podpis
Mgr. Evžen Doležal
Ministerstvo životního prostředí
14.01.2022 13:12

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

návrhu konceptce bylo zpracováno vyhodnocení SEA s přílohami č. 1 („hodnotící tabulky“) a č. 2 („hodnocení vlivů konceptce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti“) datované do prosince roku 2021. Dle sdělení zástupců předkladatele¹ však návrh konceptce již nyní doznal změn (oproti verzi návrhu konceptce, která byla předložena MŽP) a další úpravy předkladatel očekává na základě programového prohlášení vlády České republiky, které bylo schváleno dne 6. 1. 2022. Je tedy zcela zjevné, že příprava samotné konceptce ještě nebyla dokončena. To ostatně tvrdí i sám předkladatel.

Z podkladů, které MŽP obdrželo, vyplývá, že v případě konceptce bylo zvoleno tzv. ex-ante posouzení, při němž proces SEA probíhá zároveň s přípravou samotné konceptce, což je obecně shledáváno jako efektivní a přínosné zejména z hlediska spolupráce s veřejností a provádění potřebných úprav návrhu konceptce interaktivně reagujících na potenciální negativní vlivy zjištěné ve vyhodnocení SEA. Upozorňujeme však, že předložený návrh konceptce se nemění a nebude měnit pouze ve vazbě na výsledky vyhodnocení SEA, nýbrž na skutečnosti na procesu SEA nezávislé, což prohlášení vlády České republiky bezpochyby je. Dané změny či úpravy konceptce tak nelze považovat za úpravy plynoucí z ex-ante posouzení.

Z hlediska zavedené správní praxe upozorňujeme, že v případě, kdy by byl návrh konceptce rozeslán a zveřejněn postupem dle ustanovení § 10f zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a zároveň by verze téhož návrhu konceptce paralelně doznávala dalších změn na základě faktorů nepramenících z procesu SEA, vystavoval by se předkladatel pravděpodobnému opakování procesu SEA. Takové jednání předkladatele nelze označit ani za logické, ani za postup v souladu se základními zásadami činnosti správních orgánů – zásadou efektivity a hospodárnosti (ustanovení § 6 odst. 2 správního řádu).

Na základě výše uvedených skutečností tedy není zřejmé, jak bude výše popsané podání, resp. předložení návrhu konceptce ve smyslu ustanovení § 10f zákona o posuzování vlivů na životní prostředí dále doplňováno. Dodáváme, že teprve k takovému návrhu konceptce, u něhož se již nepředpokládají významnější změny (ve vazbě na okolnosti nad rámec procesu SEA, resp. ex-ante posuzování), je nezbytné zpracovat vyhodnocení SEA. Rovněž je nutné uvést, že až ve vztahu k takovému návrhu konceptce se může příslušný úřad validně vyjádřit ve smyslu ustanovení § 10f odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, tedy k dostatečnosti vyhodnocení SEA z hlediska zákonných náležitostí uvedených v příloze č. 9 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí či k potřebě konání veřejného projednání.

¹ Telefonický hovor pracovníků oddělení SEA MŽP mj. s Ing. Markétou Chaloupkovou (tel. 221 814 567) ze dne 7. 1. 2022.

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

II. MŽP dále sděluje, že posouzení vlivu koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti (dále jen „naturové posouzení“) podle ustanovení § 45i odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) vykazuje následující nedostatky:

1. Neúplná identifikace dotčených evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) a ptačích oblastí (dále jen „PO“) minimálně s odkazem na vydaná stanoviska příslušných orgánů ochrany přírody dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, která nevyloučila významný vliv na lokality soustavy Natura 2000. V části 4 naturového posouzení je konstatováno, že dotčené mohou být všechny EVL a PO nacházející se v České republice, což je možné s ohledem na povahu materiálu považovat za správný závěr, na místě je ovšem důkladnější vypořádání konkrétních střetů (a to i v rovině typových lokalit či skupin předmětů ochrany), na které případně upozornily orgány ochrany přírody. Pro úplnost uvádíme, že v současné době je na území ČR 1112 EVL, oproti uváděným 1113 (viz nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších předpisů). Přeshraničním vlivům na lokality soustavy Natura 2000 by měla být věnována větší pozornost, především s ohledem na dopady opatření 5.3.28 *Přeměna náhradních dřevin*, které je orientováno na příhraniční oblasti a identifikuje možný dopad na populaci tetřevovitých druhů ptáků.
2. V kapitole 4.2 *Dotčené předměty ochrany* jsou popsány pouze luční habitaty a na ně vázané druhy. Tato kapitola by však měla být konkrétnější a při nejmenším identifikovat a hodnotit potenciální vlivy na druhy a stanoviště, na které by předkládaná koncepce mohla mít fatální dopad (i s odkazem na další závěry a postupy hodnocení a stanoviska příslušných orgánů ochrany přírody, která nevyloučila významný vliv na lokality soustavy Natura 2000 – stanoviska by bylo vhodné přiložit k hodnocení – jsou uvedeny v příloze č. 3 k hodnocení, ta ale zcela chybí), viz mj. Prioritní akční rámec pro soustavu Natura 2000 na období 2021 – 2027, který tyto druhy rámcově identifikuje prostřednictvím jejich vazby na určité typy přírodních stanovišť (a též je možné je dovodit z oblasti podpory souvisejících s Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova).
3. V hodnocení je hojně odkazováno na studii „Opatření na podporu populace tetřívka obecného v Krušných horách“ (Volf 2019). Bylo by vhodné v této souvislosti alespoň rámcově vyjmenovat adresná opatření, která je nezbytné respektovat pro zachování cílového stavu předmětu ochrany v souvislosti s realizací předkládané koncepce.
4. U některých opatření uvedených v hodnocení (např. 5.3.14, 5.3.27, 5.3.7 apod.) je konstatováno, že je nelze na této úrovni hodnotit, jedná se však o opatření, kde je popsán možný vliv, lze tudíž míru vlivu alespoň u vyjmenovaných aktivit vyhodnotit. Je tedy potřebné se na tyto aktivity zaměřit a hodnocení v tomto případě rozvést a s ohledem na princip předběžné opatrnosti dopad řádně vyhodnotit a okomentovat.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

3/7

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

5. U opatření 5.3.28 *Přeměna porostů náhradních dřevin* je konstatováno, že pokud „...nebudou respektovány SDO, plány péče a závěry studie Volf 2019, mohlo by dojít k významně negativnímu vlivu na tetřívka obecného...“. V této souvislosti je nutné upozornit na skutečnost, že v případě stanovení možného významného negativního vlivu nelze ve vazbě na režim zohledňování stanoviska k posouzení vlivů provádění konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví podle ustanovení § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, stejně tak jako s ohledem na § 45i odst. 8 a 9 zákona o ochraně přírody a krajiny a metodické pokyny MŽP, stanovovat zmírňující opatření s cílem snížit tento vliv na úroveň, která není významně negativní. Je tedy nezbytné ve spolupráci s předkladatelem zpracovat do návrhu konceptce takové podmínky vyplývající z příslušných souhrnů doporučených opatření (dále jen „SDO“) a plánů péče (případně dalších relevantních podkladů), resp. nastavit již samotné opatření takovým způsobem, že aktivity spojené s jeho aplikací budou s jistotou generovat nanejvýš potenciální mírně negativní vlivy (k nimž je potom možné v rámci naturového posouzení navrhnout zmírňující opatření).
6. V návaznosti na výše uvedený bod a hodnocení vlivu zaměřeného především na výskyt tetřívka obecného v Krušných horách je nutné poukázat na nesoulad s konceptcí, kde je opatření vázáno nejen na Krušné hory (přestože je zde poukázáno na návaznost na Program revitalizace Krušných hor). Je tedy žádoucí pojmout hodnocení komplexněji, resp. uvést do souladu předmět hodnocení se zněním konceptce s ohledem na další oblasti, kde se vyskytují náhradní dřeviny a tetřívky obecné (např. Jizerské hory). Zároveň může mít přeměna náhradních dřevin dopad i na přírodní stanoviště, která jsou předmětem ochrany dotčených EVL (často je jejich optimální přeměna řešena v rámcových směrnících hospodaření v dotčených SDO pro EVL, které je nezbytné do konceptce zpracovat).
7. V návaznosti na příhraniční oblasti, s ohledem na skutečnost, že na prosperitě tetřívky v České republice je závislá prosperita tetřívky jako předmětu ochrany v saských PO, je nutné identifikovat a řádně vyhodnotit i potenciální přeshraniční vlivy konceptce.

Dále rovněž uvádíme věcné připomínky k podmínkám uplatňování opatření, které byly navrženy za účelem zmírnění dopadů na lokality soustavy Natura 2000, popř. z hlediska zmírnění vlivů na životní prostředí:

1. *DZES (Dobry zemědělský a environmentální stav půdy) 1 (zmírnění dopadu na životní prostředí obecně)* – neumožnit přeměnu trvalých travních porostů, pokud se jedná o přírodní biotop s vyšší kvalitou (mimo silně degradované biotopy bez přítomnosti zvláště chráněných a ohrožených druhů), bez souhlasu orgánu ochrany přírody.

Přikláníme se k této podmínce podpory (oproti alternativně uvedenému znění), jelikož umožní zachování přírodních stanovišť i mimo plochy luk zařazené pod intervence Agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO) a Ekologické zemědělství a podpoří zachování (dosažení) jejich příznivého stavu z hlediska ochrany v souladu s požadavky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

4/7

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Směrnice Rady č. 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin ohledně povinnosti zachování (či obnovy) přírodních stanovišť ve stavu příznivém z hlediska ochrany (kdy soustava Natura 2000 k tomuto cíli má toliko významně přispívat, nikoli jej beze zbytku zajišťovat). Zároveň je vhodné obdobně zajistit ochranu trvalých travních porostů významných z hlediska výskytu ohrožených druhů (může se jednat o trvalé travní porosty mimo přírodní stanoviště).

2. 5.3.12. Založení agrolesnického systému (zmírnění dopadu na lokality soustavy Natura 2000): V případě lokalizace v EVL či PO na zemědělské kultuře T musí být doložen souhlas příslušného orgánu ochrany přírody. Nesmí dojít k negativním vlivům na předměty ochrany EVL či PO.

Zde je vhodné zvážit zjednodušení, tj. vytvoření vrstvy s výběrem EVL a PO, kde není třeba žádat o souhlas orgánu ochrany přírody - jednalo by se o PO a EVL, kde předměty ochrany nejsou vázány přímo na kulturu T.

3. 5.3.15. Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin (zmírnění dopadu na lokality soustavy Natura 2000 a na životní prostředí obecně): V PO, kde je předmětem ochrany tetřívka obecná nebo tetřev hlušec, je vhodné upřednostnit dřevěné oplocenky. V případě oplocenek z pletiva je nutné zajistit jejich viditelnost, např. vplétáním pásů pogumované syntetické textilie po celém obvodu ve dvou výškách. Možné je rovněž vplétání smrkových větví, což je ale náročnější a je třeba je obnovovat.

Zviditelnění oplocenek navrhujeme v místech výskytu tetřevovitých (tetřívka obecná, tetřev hlušec, jeřábek lesní) obecně (nikoliv jen v PO), jelikož mortalita na oplocenkách může mít významný dopad na populace daných druhů s ohledem na velikost jejich populací. Lze dodat vrstvu výskytu daných druhů (v případě tetřívky a tetřeva tato vrstva existuje – územně analytické podklady a jeřábka lesního by byla nově vytvořena na základě nálezů z Nálezové databáze ochrany přírody a krajiny).

4. 5.3.28 Přeměna porostů náhradních dřevin (zmírnění dopadu na lokality soustavy Natura 2000 a na životní prostředí obecně): Podpořené projekty musí být na území PO a v jejich bezprostředním okolí v souladu s SDO těchto PO a s výsledky studie Volf 2019. Zejména jde o druhové složení cílových porostů v místech výskytu tetřívky obecné s vysokým podílem břízy a směsí smrku ztepilého, břízy pýřité, břízy karpatské, jeřábu ptačího, vrby jívy, vrby ušaté, olše šedé, popř. borovice rašelinné a neměla by být opomíjena potřeba ponechání nezalesněných míst. Porosty musí být v místech výskytu tetřívky velmi rozvolněné, v klíčových oblastech až 0,05. Zásadní vliv mají tzv. tetřívčí centra (viz zmiňovanou studii Volf 2019), která jsou pro přežití druhu klíčová. Jejich vymezení a návrh opatření byl s vlastníky během přípravy studie projednán.

Projekty také nesmí být v rozporu s předpokládanou revitalizací rašelinišť, pramenišť a dalších přirozeně podmačených ploch. Respektovány musí být i předměty ochrany EVL.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

5/7

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Zde bychom preferovali po širší diskuzi s odborníky na ochranu tetřívka obecného stanovení jednoduše uchopitelné podmínky přeměny náhradních dřevin na cílové v místech výskytu tetřívka obecného (tj. nikoliv pouze na území PO), která zajistí podporu biotopu tetřívka a zároveň zjednoduší postup posuzování přijatelnosti dotace (kontrola souladu se SDO může být v některých případech náročná, podmínky ochrany tetřívka nemusí v plánech péče o velkoplošná ZCHÚ zacházet do potřebné podrobnosti).

Mohlo by se např. jednat o podporu přeměny náhradních dřevin na cílové, se zastoupením min. 50 % z pohledu tetřívka vhodných melioračních a zpevňujících dřevin (jeřáb, olše, bříza, vrba), a zároveň s uplatněním pouze dřevin přirozené druhové skladby v cílové druhové skladbě porostu; a např. se sníženým zakmeněním – nikoli extrémně.

Podporu je třeba směřovat mimo místa se speciálním managementem v jádrových oblastech výskytu, kde je klíčové zejména odstranění náhradních dřevin bez následného zalesňování.

Pokud podpora zahrnuje mechanickou ochranu dřevin, je třeba volit bezpečné oplocenky i v rámci tohoto opatření (viz výše opatření 5.3.15).

Lze shrnout, že ačkoliv je uplatňování konceptce vnímáno jako hlavní činitel určující způsob hospodaření v krajině, které je zásadní z hlediska podpory biodiverzity zemědělské krajiny, její potenciál v této oblasti nebude zřejmě v příštím programovém období využit, jak vyplývá ze závěrů vyhodnocení SEA (viz např. str. 246, kde je uvedeno, že přestože dochází oproti předchozímu období k dílčím pozitivním posunům ohledně nastavení podmínek čerpání financí ve smyslu podpory ochrany přírody, jsou tyto spíše dílčí a nelze očekávat obrácení trendu úbytku biodiverzity na zemědělské půdě, poklesu stavu opylovačů, degradace a úbytku přírodních biotopů na zemědělské půdě, ohrožení vodních ekosystémů živinami a chemickými látkami splavovanými ze zemědělské půdy ani významnější zvýšení ekologické stability krajiny). Tato situace může v konečném důsledku vést k nevratným změnám biodiverzity zemědělské krajiny (např. vymizení populací ohrožených druhů vázaných na zemědělskou krajinu) a souvisejícím dopadům na ekosystémové služby (včetně omezení produkčních schopností s ohledem na zvýšenou erozi, úbytek opylovačů apod.). Je tedy žádoucí formulovat podmínky realizace konceptce takovým způsobem, aby jejich uplatňování mělo potenciál zvrátit negativní trendy úbytku biodiverzity zemědělské krajiny.

Závěrem je nutné dodat, že předmětná konceptce představuje materiál, který v čase (a to i v současné době) podléhá změnám, a je proto nezbytné stanovit, v jaké podobě bude předmětem další fáze procesu SEA. Mělo by se jednat o takovou verzi návrhu konceptce, která bude z obsahového hlediska finální, ale zároveň bude poskytovat dostatečný prostor pro zohlednění požadavků vyplývajících z vyhodnocení SEA a z naturového posouzení. Upozorňujeme tedy, že zpracované vyhodnocení SEA i naturové posouzení musí náležitě zareagovat na změny konceptce,

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

6/7

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

kteří již proběhly či omentálně probíhají. Dodáváme, že v procesu SEA je nutné navrhnout opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci potenciálních negativních vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, přičemž musí se jednat o taková minimalizační opatření, která lze skutečně zapracovat do návrhu koncepce. Smyslem ex-ante posuzování je učinit toto zapracování dříve, než bude návrh koncepce rozeslán dle ustanovení § 10f zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Pouze v takovém případě lze uvažovat o efektivním procesu SEA. Před dalším postupem v procesu SEA proto doporučujeme předkladateli využít institutu předběžného projednání ve smyslu ustanovení § 15 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů na
životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky

Přílohy

- Návrh koncepce včetně vyhodnocení SEA a jeho příloh

Na vědomí

- MŽP, odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny, zde
- MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků, zde

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

7/7

Příloha 9 Změny v ZPV od 1. 1. 2024 z hlediska SEA

Základní pojmy (§ 3 písm. e)) – ČIŽP přestává být dotčeným správním orgánem

e) dotčeným orgánem správní orgán, který hájí zájmy chráněné zvláštními právními předpisy²⁾ a jehož územně správní obvod alespoň zčásti tvoří dotčené území, ~~a Česká inspekce životního prostředí~~ a správní orgán příslušný podle jiného právního předpisu k vydání správního aktu, namísto nějž se vydává jednotné environmentální stanovisko,

Předmět posuzování vlivů koncepce na životní prostředí (§ 10a odst. 1 písm. c)) – neaplikování tzv. screeningu u formálních změn koncepcí

c) změny koncepcí podle písmen a) a b), pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení podle § 10d; změny koncepcí formálního charakteru, které na základě vyjádření příslušného úřadu zcela zjevně nemohou mít významný vliv na životní prostředí, zjišťovacímu řízení nepodléhají.

Způsob posuzování vlivů koncepce na životní prostředí (§ 10b odst. 2) – podpoření využívání aktuálních informací o stavu ŽP při procesu posuzování

(2) Při posuzování ~~Posuzování~~ koncepce se přihlíží k ~~vychází ze stavu životního prostředí v dotčeném území v době podání oznámení o zpracování koncepce (dále jen "oznámení koncepce"), s přihlédnutím ke~~ vlivům jiných koncepcí nebo záměrů, které budou uskutečněny před provedením koncepce nebo v průběhu jejího provádění, popřípadě jejichž provedení je zamýšleno.

Oznámení koncepce (§ 10c odst. 1) – kladen větší důraz na elektronické předkládání dokumentů

(1) Ten, kdo zpracovává koncepci nebo předkládá podnět k jejímu zpracování (dále jen "předkladatel"), je povinen předložit oznámení koncepce příslušnému úřadu v elektronické podobě; příslušný úřad může podle okolností požadovat předložení oznámení koncepce i v listinné ~~a v elektronické~~ podobě. Náležitosti oznámení koncepce stanoví příloha č. 7 k tomuto zákonu.

Oznámení koncepce (§ 10c odst. 2) – změna u lhůt potřebných ke kontrole

(2) Pokud oznámení koncepce splňuje náležitosti podle odstavce 1, zašle příslušný úřad do 10 pracovních dnů ode dne jeho obdržení dotčeným orgánům, dotčeným krajům a případně také dotčeným obcím, které příslušný úřad určí s ohledem na předpokládané místní vlivy koncepce na životní prostředí, informaci o přijetí oznámení koncepce spolu s upozorněním na možnost vyjádřit se k oznámení koncepce. V téže lhůtě zveřejní oznámení podle § 16.

Zjišťovací řízení (§ 10d odst. 2) – odstranění chyby

(2) Příslušný úřad provede zjišťovací řízení na podkladě oznámení, vyjádření k němu obdržených a podle kritérií uvedených v příloze č. 8 k tomuto zákonu a ukončí jej nejpozději do 35 dnů ode dne zveřejnění informace o oznámení koncepce

odůvodněným písemným závěrem zjišťovacího řízení.

Průběh posuzování vlivů koncepce na životní prostředí (§ 10e odst. 3) – podpoření využívání aktuálních informací, dat a metodik při procesu posuzování

(3) Za úplné a objektivní zpracování vyhodnocení je odpovědný posuzovatel. Náležitosti vyhodnocení jsou uvedeny v příloze č. 9 k tomuto zákonu. Vyhodnocení se zpracovává se zohledněním jak současného stavu životního prostředí, tak poznatků a metod posuzování.

Návrh koncepce (§ 10f odst. 1) – kladen větší důraz na elektronické předkládání dokumentů

(1) Předkladatel je povinen předat příslušnému úřadu návrh koncepce v elektronické podobě; příslušný úřad může podle okolností požadovat předání návrhu koncepce i v listinné ~~a v elektronické~~ podobě. Nedílnou součástí návrhu koncepce je vyhodnocení zpracované posuzovatelem.

Návrh koncepce (§ 10f odst. 2) – změna u lhůt potřebných ke kontrole

(2) Pokud vyhodnocení obsahuje náležitosti podle přílohy č. 9 k tomuto zákonu, zašle příslušný úřad do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byl doručen návrh koncepce, dotčeným orgánům, dotčeným krajům a případně také dotčeným obcím, které příslušný úřad určil podle § 10c odst. 2, informaci o přijetí návrhu koncepce spolu s upozorněním na možnost vyjádřit se k návrhu koncepce. Příslušný úřad zároveň může na základě návrhu koncepce a vyjádření veřejnosti k oznámení.

Návrh koncepce (§ 10f odst. 3) – možnost konání VP i distanční formou

(3) Veřejné projednání se koná prezenční nebo distanční formou, popřípadě oběma formami současně. Předkladatel je povinen zveřejnit informaci o místě a času konání veřejného projednání návrhu koncepce na své úřední desce, a to nejméně 5 pracovních ~~10~~ dnů před jeho konáním. Současně je povinen o místě a času konání tohoto veřejného projednání informovat příslušný úřad. V případě veřejného projednání konaného distanční formou se místem konání rozumí stanovené technické podmínky pro možnost účastnit se veřejného projednání.

Stanovisko k návrhu koncepce (§ 10g odst. 4) – oprava terminologie

(4) Bez stanoviska ke koncepci nemůže být koncepce schválena. Předkladatel ~~Schvalující orgán~~ je povinen zohlednit požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci, popřípadě pokud toto stanovisko požadavky a podmínky obsahuje a do koncepce nejsou zahrnuty nebo jsou zahrnuty pouze zčásti, je předkladatel ~~schvalující orgán~~ povinen svůj postup odůvodnit.

Sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (§ 10h odst. 2) – oprava terminologie

(2) Dotčené orgány v rámci své působnosti podle zvláštních právních předpisů²⁾ sledují vlivy schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a jsou oprávněny podat podnět ke změně koncepce, nelze-li v dohodě s předkladatelem se schvalujícím orgánem nepředvídané významné negativní vlivy podle odstavce 1 odvrátit nebo zmírnit jinak.

Zvláštní ustanovení pro posuzování vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace na životní prostředí (§ 10i odst. 1) – formální úpravy při posuzování ÚPD

(1) Při posuzování vlivů politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje a územního plánu na životní prostředí se postupuje podle zvláštního právního předpisu^{4b)}. Ustanovení § 20 ~~z~~ a § 21 písm. ~~i)–k)~~ ~~a § 22a písm. e)~~ tím nejsou dotčena. Ustanovení § 2, 3, 10a, 10b a 10h se použijí obdobně a s tím, že zjišťovací řízení a veřejné projednání se postupem podle tohoto zákona neprovádí. Ustanovení § 10g se použije přiměřeně.

Zvláštní ustanovení pro posuzování vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace na životní prostředí (§ 10i odst. 2) – formální úprava, explicitní zmínění použití kritérií pro ZŘ také pro změny pořizovaných dokumentů

(2) Ministerstvo nebo orgán kraje v přenesené působnosti (dále jen "orgán kraje") při pořizování politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje a územního plánu stanoví podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů na životní prostředí včetně návrhu zpracování možných variant řešení. Tyto požadavky zpracovatel vyhodnocení vlivů na životní prostředí ve vyhodnocení zohlední nebo uvede důvody, pro které tak neučinil. Pokud vyhodnocení vlivů na životní prostředí neobsahuje náležitosti podle zvláštního právního předpisu^{4d)}, je ministerstvo nebo orgán kraje oprávněn požadovat jeho dopracování. Při pořizování změny politiky územního rozvoje, změny územního rozvojového plánu, změny zásad územního rozvoje a při pořizování územního plánu a jeho změny stanoví ministerstvo nebo orgán kraje na základě kritérií uvedených v příloze č. 8 k tomuto zákonu případný požadavek na zpracování vyhodnocení vlivů na životní prostředí.

Zveřejnění dokumentů pořízených v průběhu posuzování a informací o nich (§ 16 odst. 1) – zveřejňování dat v IS bude trvalé

(1) Příslušný úřad na internetu trvale zveřejní

Ministerstvo (§ 21 písm. k)) – formální úpravy

vydává stanovisko k posouzení vlivů provádění politiky územního rozvoje, stanovisko k posouzení vlivů provádění rozvoje a územního rozvojového plánu a na životní prostředí, stanovisko k posouzení vlivů provádění zásad územního rozvoje na životní prostředí a je dotčeným orgánem při jejich pořizování a pořizování,

Orgány kraje (§ 22 písm. d)) – formální úpravy

d) vydávají stanovisko k posouzení vlivů provádění územního plánu nebo změny územního plánu ~~na životní prostředí~~ a jsou dotčenými orgány při jejich pořizování. ~~jeho pořizování;~~

příloha č. 8 k ZPV – doplnění kritéria pro provedení ZŘ

4. Vztah k jiným koncepcím či jejich změnám, včetně těch, jejichž provedení je zamýšleno, a které jsou příslušnému úřadu známy.

Příloha č. 9 – sjednocení terminologie

6. Možné významné ~~Závažné~~ vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí.

Předmět posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice České republiky (§ 11 odst. 1, písm. b) a c)) – změna terminologie

b) záměr podle § 4 odst. 1 nebo koncepce podle tohoto zákona, pokud o takové posuzování stát, jehož území může být zasaženo významnými ~~závažnými~~ vlivy na životní prostředí (dále jen "dotčený stát"), požádá,

c) záměr a koncepce, které mají být prováděné na území jiného státu (dále jen "stát původu") a které mohou mít významný ~~závažný~~ vliv na životní prostředí na území České republiky.

Mezistátní posuzování koncepce prováděné na území České republiky (§ 14a odst. 1) – formální úprava

Pokud ministerstvo zjistí, že se jedná o koncepci podle § 11 odst. 1 písm. a), nebo jestliže dotčený stát o mezistátní posuzování požádal podle § 11 odst. 1 písm. b), návrh koncepce se předkládá též v úředním jazyce dotčeného státu v rozsahu, který stanoví ministerstvo. Informaci o návrhu koncepce včetně překladu zašle ministerstvo do 10 pracovních dnů ode dne jeho obdržení dotčenému státu spolu s upozorněním na možnost vyjádřit se k návrhu koncepce. Současně ministerstvo nabídne dotčenému státu konzultaci. ~~konzultaci, zejména pokud je návrh koncepce zpracován ve variantách.~~

Mezistátní posuzování koncepce prováděné na území České republiky (§ 14a odst. 3) – domluvení časového rámce konzultací

Pokud dotčený stát projeví o konzultaci zájem, ministerstvo se konzultace zúčastní. Ministerstvo předem neprodleně, nejpozději však do 5 pracovních dnů ode dne stanovení termínu konzultace, informuje o místě a času konzultace předkladatele a jeho prostřednictvím posuzovatele. Ti jsou pak povinni se konzultace rovněž zúčastnit. Informaci o konzultaci je ministerstvo povinno zveřejnit podle § 16. Na počátku konzultací se ministerstvo a dotčený stát dohodnou na přiměřeném

časovém rámci pro jejich konání.Mezistátní posuzování koncepce prováděné na území České republiky (§ 14a odst. 4) – zkrácení lhůty

Ministerstvo vyjádření dotčeného státu ke konečnému návrhu koncepce zapracuje do stanoviska ke koncepci nebo v něm uvede důvody neuvedení tohoto vyjádření nebo jeho uvedení jen zčásti. Stanovisko ke koncepci zašle ministerstvo dotčenému státu do 7 pracovních dnů ode dne jeho vydání.

Mezistátní posuzování koncepce prováděné na území České republiky (§ 14a odst. 5) – úprava terminologie

Předkladatel ~~Schvalující orgán~~ je povinen zaslat ministerstvu jedno vyhotovení schválené koncepce do 30 dnů ode dne jejího schválení spolu s dalšími informacemi podle § 10g odst. 5. Ministerstvo je povinno schválenou koncepci a tyto informace do 7 pracovních dnů zaslat dotčenému státu.

Mezistátní posuzování koncepce prováděné mimo území České republiky (§ 14b odst. 4) – zrušení

~~Pokud ministerstvo včas obdrží informaci o místě a času veřejného projednání konaného na území státu původu, zveřejní ji podle § 16.~~

Přechodná ustanovení

1. Posuzování vlivů záměrů nebo koncepcí zahájené před nabytím účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů; to neplatí pro

c) změny koncepcí podle § 10a odst. 1 písm. c) zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona,

d) způsob posuzování koncepcí podle § 10b odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona,

e) zpracování vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10e odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona,

f) zaslání informace o přijetí návrhu koncepce podle § 10f odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona,

g) zveřejňování dokumentů podle § 16 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nebo

h) konání veřejného projednání.

Příloha 10 Poskytnuté informace v rámci online metodických porad SEA pro roky 2023 a 2024

Řešená témata

Ministerstvo životního prostředí

Rámec pro budoucí povolení záměrů

Co to vlastně je a jak ho poznáme

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

§ 10a odst. 2 ZPV

- „Rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k ZPV je dán vždy, pokud konceptce stanoví podmínky pro jejich povolování, zejména pokud jde o umístění, povahu, velikost, provozní podmínky nebo požadavky na přírodní zdroje“, přičemž tento výčet není uzavřený.
- *Povaha záměru* - celková fyzická podoba záměru, jeho technické nebo technologické řešení, kumulace s ostatními stávajícími nebo schválenými záměry v dotčeném území, produkce odpadu, případně znečišťování, rušivé vlivy, riziko závažných nehod apod.

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Co tedy hledat

- Propojenost strategické a projektové fáze rozhodovacího procesu:
 - Jak může daná konceptce ovlivnit rozhodování o realizaci budoucích záměrů v dotčené oblasti?
 - Určuje kritéria nebo podmínky, podle kterých schvalující orgán, příp. ten, pro koho je konceptce závazná, rozhoduje o aktivitě (nejčastěji výstavbě), která má být v dotčené oblasti povolena, přičemž se jedná o záměr vyjmenovaný v příloze č. 1 k ZPV?

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Jinými slovy...

Jde tedy o poskytnutí takových informací, ze kterých si lze učinit konkrétnější představu o budoucích záměrech a předpokladech jejich realizace, na jejichž základě bude možné vyhodnotit potenciální vlivy koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Lokalizace záměru není nezbytným aspektem.

Tato kritéria mohou také např. vytyčit limity pro druh činnosti nebo rozvoje, nebo mohou obsahovat podmínky, které musí žadatel splnit, pokud mu má být uděleno povolení k danému záměru.

Ministerstvo životního prostředí	Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika	www.mzp.cz	
----------------------------------	--	------------	--

Jak to vidí Soudní dvůr Evropské Unie

- Rámec konkretizuje jako podstatný soubor kritérií a podmínek pro schvalování a provádění jednoho nebo více z projektů, které mohou mít významný vliv na životní prostředí, a to stanovením pravidel a kontrolních postupů v rámci dané koncepce, které se použijí v dotčeném odvětví (tedy v jednom z odvětví vyjmenovaných ZPV).

Ministerstvo životního prostředí	Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika	www.mzp.cz	
----------------------------------	--	------------	---

Příklady, jak poznat rámec

Ministerstvo životního prostředí	Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika	www.mzp.cz	
----------------------------------	--	------------	--

S rámcem

Název opatření	A.2: Zkapacitnění a prodloužení infrastruktury pro veřejnou drážní dopravu
Vazba na cíl strategie	A.1: Rozvíjet a propagovat funkční a udržitelný dopravní systém založený na kvalitní a atraktivní veřejné hromadné dopravě
Vazba na cíl SRR ČR 21	1.2: Zlepšit dopravní spojení mezi metropolemi a významnými středoevropskými centry osídlení, posílit kvalitní dopravní spojení mezi metropolemi a jejich zázemím, zvyšovat atraktivitu jiných způsobů dopravy než individuální automobilové dopravy a zlepšovat propojení různých módů dopravy
Popis opatření	Spolu se zvyšujícími se nároky na dopravní obslužnost vzniká tlak kapacity VHD (zejména železniční a brněnské MHD ve Špičce). Je třeba rozšiřovat, modernizovat či přebudovat tramvajové, trolejbusové a příměstské železniční tratě. Základními činnostmi realizace opatření jsou: – Výstavba severojižního kolejového diametru (zejména projektová výstavba) – Prodloužení a nové úseky tramvajových tratí – Prodloužení a nové úseky trolejbusových linek – Přebudování úseků tramvajových tratí umístěných v silničních komunikacích – Související infrastruktura (např. vozovny, měničky). Mělo by dojít ke zvýšení komfortu a motivace využívání VHD.
Vazba na rozvojovou potřebu	Výstavba severojižního kolejového diametru. Optimalizace stavu koridorů a provozu na koridorech. Segregace tramvajových tratí od silniční infrastruktury.
Přehled integrovaných řešení	T1A01 T1A02 T1A03 T2A04 T2A09 T2A11 X06 X10 X11
Vazba na opatření	A.1: Výstavba a zkvalitňování dopravních terminálů a parkovacích systémů (terminály u tratí) A.3: Výstavba cyklostezek a budování doprovodné infrastruktury (cyklostezky k tratím) A.4: Využívání nízkoemisních veřejných dopravních prostředků (nízkoemisní vozidla pro nové tratě) A.7: Rozvoj telematiky a odbavovacích systémů (telematika pro lepší fungování nových tratí) B.1: Rozšíření, modernizace a doplnění sítě dálnic a silnic I. třídy pro vyšší kapacitu (nové tratě v blízkosti velkého městského okruhu) B.2: Podpora modernizace a vybudování nové železniční infrastruktury (nové tratě k žel. infrastruktuře) I.2: Koordinace ploch pro budoucí rezidenční a komerční výstavbu (nové tratě k nové zástavbě)

Ministerstvo životního prostředí	Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika	www.mzp.cz	
----------------------------------	--	------------	---

V rámci integrované strategie rozvoje BMO vznikla následující integrovaná řešení:

TEMATICKÁ ŘEŠENÍ

- T1A01 Prodloužení tramvajové trati Bystrc – Kamechy
- T1A02 Prodloužení tramvajové trati Merhautova – Lesná (propojení Halasovo nám.)
- T1A03 Znovuzprovoznění tramvajové trati Stránská skála-Líšeň, Holzova
- T2A04 Dopravní řešení lokality Pisárky-Bohunice
- T3A05 Vybudování sítě terminálů a parkovišť P+R v BMO
- T1A06 Systém pro rozvoj city logistiky
- T2A07 Integrovaný systém cyklostezek v BMO
- T1A08 Nízkoemisní vozidla pro veřejnou dopravu v BMO
- T2A09 Terminál Starý Liskovec
- T2A10 Dopravní řešení odvádějící dopravu mimo obydlené části měst v BMO
- T2A11 Modernizace doprovodné infrastruktury VHD
- T3A12 Rozvoj dopravní telematiky v BMO
- T2A13 Rozvoj odbavovacích systémů pro veřejnou dopravu
- T1B01 Rozvoj letiště Brno

Ministerstvo životního prostředí	Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika	www.mzp.cz	
----------------------------------	--	------------	--

Kód IŘ		T1A01
Název IŘ	Prodloužení tramvajové trati Bystrc – Kamechy*	
Popis	Bude vybudován další úsek tramvajové trati ze současné smyčky Ečerova do prostoru sídliště Kamechy. Bude vybudována nová smyčka. Tramvajová doprava nahradí stávající autobusovou dopravu.	
Integrovanost a synergie	Projekt reaguje na pokračující výstavbu obytného souboru Kamechy na rozhraní k.ú. Bystrc a k.ú. Žebětín. Dojde ke zlepšení systému veřejné dopravy. Projekt vytváří synergie mezi rozvojem různých částí Brna, složkami veřejné dopravy a urbanistickým rozvojem. Projekt snižuje působení rozvoje lokality na zvýšení silniční dopravy.	
Realizátoři	DPMB	

Kód IŘ		T1A02
Název IŘ	Prodloužení tramvajové trati Merhautova – Lesná (propojení Halasovo nám.)*	
Popis	V obytném souboru Lesná bude vybudován nový úsek tramvajové trati ze současné smyčky Štefánikova čtvrť, který se napojí na stávající trať vedoucí na Lesnou při zastávce Halasovo náměstí a dojde tak k propojení dvou izolovaných tratí v jižní části Lesné. Dojde k rozšíření funkcí přestupního uzlu na Halasově náměstí.	
Integrovanost a synergie	Projekt reaguje na dlouhodobě sledované záměry na zajištění dopravní obsluhy obytného souboru Lesná páteřním tramvajovým systémem MHD. Projekt vytváří synergie mezi rozvojem různých částí Brna, složkami veřejné dopravy a urbanistickým rozvojem. Realizace zlepší kvalitu dopravní obslužnosti Lesné a přispěje ke snížení silniční dopravy.	
Realizátoři	DPMB	

Ministerstvo životního prostředí	Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika	www.mzp.cz	
----------------------------------	--	------------	---

Další příklady

- Plán dílčího povodí Lužické Nisy a přítoků Odry
 - konkrétní záměry v něm uvedené (výstavba suchých nádrží, poldrů, vodních nádrží, zkapacitnění konkrétních vodních toků, výstavba a rekonstrukce kanalizací a čistíren odpadních vod apod.)
 - uvedeny parametry některých záměrů nebo byly jasně odvoditelné (např. technologie ČOV, parametry navýšení jejich kapacity, v mnoha případech i bližší lokalizace, výše přidělených finančních prostředků atd.)

Ministerstvo životního prostředí	Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika	www.mzp.cz	
----------------------------------	--	------------	--

Další příklady

- Dopravní politika České republiky pro léta 2021 - 2027 s výhledem do roku 2050
 - neřeší konkrétní umístění koridorů, ploch či záměrů, ale...
 - opatření, u kterých lze územní průmět dovodit (např. splavnost Labsko-vltavské vodní cesty v přeshraničním úseku, příprava a realizace vysokorychlostních tratí, výstavba chybějících silničních úseků na hlavní síti TEN-T, modernizace letištní infrastruktury)

Ministerstvo životního prostředí	Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika	www.mzp.cz	
----------------------------------	--	------------	---

Co nepovažujeme za „rámec“ (např.)

- Uvedení holého seznamu projektů k investici či realizaci, byť by se jednalo o záměry dle přílohy č. 1 k ZPV.
- Kusé/obecné informace o záměrech, ze kterých není možné vyvodit bližší určení záměru či podmínky jeho schválení/realizace.
- Obecné deklarace o podpoře např. výroby energie z obnovitelných zdrojů, případně i o podpoře konkrétního typu OZE bez dalšího určení.
- Přidělení finančních zdrojů pro projekt/aktivitu bez podmínek jejich udělení či dalšího určení podporovaných záměrů apod.

Ministerstvo životního prostředí	Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika	www.mzp.cz	
----------------------------------	--	------------	--

Bez rámce

3.2 VYMEZENÍ STRATEGICKÝCH CÍLŮ

Pro dosažení výše uvedené vize Nositel ITI definoval dále vymezené **strategické cíle**. Strategické cíle se dále rozpadají do úrovně specifických cílů, které budou naplňovány typovými aktivitami zahrnutými do opatření.

Tabulka 14 Strategické cíle ITI Českobudějovické metropolitní aglomerace

Prioritní oblast 1: Multimodální mobilita	Prioritní oblast 2: Konkurenceschopná a inovativní ekonomika	Prioritní oblast 3: Kvalitní a vzdělané lidské zdroje a rozvoj pracovního trhu	Prioritní oblast 4: Environmentální udržitelnost a kvalita bydlení	Prioritní oblast 5: Kultura, historické dědictví a cestovní ruch
Strategický cíl 1: Zlepšit a zefektivnit dopravní dostupnost a propustnost metropolitní aglomerace rozvojem multimodální a udržitelné mobility včetně dalšího rozvoje udržitelné městské dopravy a inteligentních dopravních systémů	Strategický cíl 2: Posilovat konkurenceschopnost a rozvíjet potenciál aglomerace v oblasti podnikání, rozvoje vědeckovýzkumných aktivit a inovací	Strategický cíl 3: Zajistit kvalitní, dostupné a relevantní vzdělávání reagující na měnící se potřeby na trhu práce	Strategický cíl 4: Udržitelným způsobem pečovat o životní prostředí včetně podmínek pro rozvoj dostupného bydlení, efektivně využívat energetické zdroje a podporovat přechod k obhospodávanému hospodářství	Strategický cíl 5: Udržet a dále posilovat atraktivitu území aglomerace pro jeho obyvatele i návštěvníky prostřednictvím revitalizace a inovativního využití historického dědictví, rozvojem kulturní a volnočasové nabídky a rozvojem udržitelného cestovního ruchu

3.3 VYMEZENÍ SPECIFICKÝCH CÍLŮ A OPATŘENÍ

Strategické cíle jsou dále rozvedeny prostřednictvím několika Specifických cílů (SC). Každý specifický cíl vychází z konkrétní rozvojové potřeby identifikované v Analýze potřeb a je dále členěn do úrovně opatření strategie.

Tabulka 15 Specifické cíle a opatření ITI Českobudějovické metropolitní aglomerace

Prioritní téma	Strategický cíl	Specifické cíle (SC)	Rozvojová potřeba na úrovni SC	Opatření na úrovni SC	Rozvojová potřeba na úrovni opatření
Prioritní oblast 1: Multimodální mobilita	Strategický cíl 1: Zlepšit a zefektivnit dopravní dostupnost a propustnost metropolitní aglomerace rozvojem multimodální a udržitelné mobility včetně dalšího rozvoje udržitelné městské dopravy a inteligentních dopravních systémů	SC 1.1 Zlepšení dopravní dostupnosti a propojenosti dopravních módů	A) nedostatečná dopravní dostupnost, propustnost a propojenost dopravních módů	1.1.1 Výstavba a modernizace přestupních terminálů a kapacit pro záchytné parkování	nedostatek záchytných parkovišť, nedostatek kapacit a špatný technický stav a vybavenost přestupních terminálů
		SC 1.2 Rozvoj multimodální nízkopodlažní a bezemisní městské dopravy	B) nedostatečná vybavenost území pro rozvoj nízkopodlažní a bezemisní městské dopravy	1.2.1 Rozvoj infrastruktury a služeb MHD	potřeba rozvoje a obnovy vozového parku, služeb a infrastruktury pro další rozvoj nízkopodlažní a bezemisní hromadné dopravy

4	Ministerstvo životního prostředí	Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika	www.mzp.cz	
---	----------------------------------	--	------------	---

3.4.1 SC 1.1 ZLEPŠENÍ DOPRAVNÍ DOSTUPNOSTI A PROPOJENOSTI DOPRAVNÍCH MÓDŮ

3.4.1.1 OPATŘENÍ 1.1.1 VÝSTAVBA A MODERNIZACE PŘESTUPNÍCH TERMINÁLŮ A KAPACIT PRO ZÁCHYTNÉ PARKOVÁNÍ

Strategický cíl 1: Zlepšit a zefektivnit dopravní dostupnost a propustnost metropolitní aglomerace rozvojem multimodální a udržitelné mobility včetně dalšího rozvoje udržitelné městské dopravy a inteligentních dopravních systémů	
Specifický cíl 1.1 Zlepšení dopravní dostupnosti a propojenosti dopravních módů	
Opatření 1.1.1 Výstavba a modernizace přestupních terminálů a kapacit pro záchytné parkování	
Rozvojová potřeba na úrovni specifického cíle	A) nedostatečná dopravní dostupnost, propustnost a propojenost dopravních módů
Rozvojová potřeba na úrovni opatření	nedostatek záchytných parkovišť, nedostatek kapacit a špatný technický stav a vybavenost přestupních terminálů
Typové aktivity	✓ výstavba a modernizace přestupních terminálů pro veřejnou dopravu ✓ výstavba a modernizace parkovacích systémů zajišťujících přestup na veřejnou dopravu (P+R, K+R, B+R)
Hlavní cílové skupiny	✓ obyvatelé měst a obcí ✓ návštěvníci ✓ dojíždějící za prací a službami ✓ uživatelé veřejné dopravy ✓ podnikatelské subjekty ✓ instituce veřejné správy ✓ nestátní neziskové organizace
Vazby na další opatření ITI	1.2.1 Rozvoj infrastruktury a služeb MHD 1.2.2 Infrastruktura pro rozvoj bezpečné <u>cyklo-</u> a pěší dopravy 1.3.1 Inteligentní, propojenější a čistější systém řízení dopravy
Možné zdroje financování	Integrovaný regionální operační program 2021-2027 Specifický cíl 2.1: Podpora udržitelné multimodální městské mobility

Ministerstvo životního prostředí

 Ministerstvo životního prostředí
 Vršovická 65, 100 10 Praha 10
 Česká republika

www.mzp.cz

Program č. 1: Modernizace soustav zásobování tepelnou energií (HEAT)

Podpora projektů pro využití OZE a nízkouhlíkových zdrojů určených pro vytápění, jako změna palivové základny a modernizace rozvodů tepelné energie.

Předpokládaná alokace: 26 % Modernizačního fondu

Cíloví příjemci podpory:

Vlastníci teplárenské infrastruktury, fyzické či právnické osoby na základě licence na výrobu tepelné energie a/nebo elektrické energie a licence na rozvod tepelné energie² a společnosti pro obnovitelné zdroje³.

Popis podporované oblasti:

Opatření podporovaná z programu jsou opatření přispívající k naplnění cílů a závazků ČR v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a zvyšování podílu OZE na energetickém mixu. Program svým nastavením naplňuje ustanovení § 12 zákona č. 383/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů, podle kterého se část prostředků Modernizačního fondu použije přednostně na podporu projektů provozovatelů zařízení na výrobu elektřiny za účelem modernizace, diverzifikace a dekarbonizace odvětví energetiky a teplárenství.

Příklady podporovaných opatření:

- podpora výroby energie z OZE a nízkouhlíkových zdrojů prostřednictvím modernizace (rekonstrukce nebo náhrady) zdroje, včetně případných systémů akumulace, se změnou palivové základny⁴ na:
 - obnovitelné zdroje energie,
 - energetické využití odpadu (kromě slámy a dalších zbytků z rostlinné výroby a za předpokladu dodržení principu hierarchie nakládání s odpady),
 - zemní plyn,
 - odpadní teplo (včetně využití vodíkových aplikací).
- podpora distribuce energie z OZE a nízkouhlíkových zdrojů prostřednictvím modernizace a budování nových tepelných rozvodů v rámci SZT (včetně případných systémů akumulace) za podmínky zahájení stavební investičního procesu eliminace všech emisně intenzivních zdrojů do roku 2030 v těchto SZT⁵.

Ministerstvo životního prostředí

 Ministerstvo životního prostředí
 Vršovická 65, 100 10 Praha 10
 Česká republika

www.mzp.cz

Závěrem

- Individuální přístup je nezbytný.
- Je třeba posuzovat každou koncepci zvlášť v celém jejím kontextu.
- Nelze stanovit konkrétní plošné limity, které by určovali hranici, kdy je rámec stanoven.

Směrnice RED III Akcelerační zóny

Směrnice RED III

- Revize směrnice RED II byla publikována v Úředním věstníku EU dne 31. října 2023 jako směrnice (EU) 2023/2413

Akcelerační zóny

3 základní kroky:

- 1. krok – koordinované mapování nezbytných oblastí (článek 15b)
- 2. krok – vymezení akceleračních zón (článek 15c)
- 3. krok – povolování projektů OZE v akceleračních zónách (článek 16a)

1. Koordinované mapování nezbytných oblastí (článek 15b RED III)

- **Cíl:** určit domácí potenciál a dostupné oblasti, jež jsou nezbytné pro instalaci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a související infrastrukturu, které jsou nezbytné ke splnění alespoň jejich vnitrostátních příspěvků k celkovému cíli v oblasti obnovitelných zdrojů energie do roku 2030 (...).
- Povinnost zohlednit zejména vyjmenovaná kritéria:
 - Dostupnost energie z OZE a potenciál pro její výrobu.
 - Předpokládaná poptávka po energii.
 - Dostupnost příslušné energetické infrastruktury.
- **Termín:** do 18 měsíců od platnosti směrnice.

2. Vymezení akceleračních zón (článek 15c RED III)

- Požadavek, aby příslušné orgány přijaly jeden nebo více plánů, které jako dílčí část nezbytných oblastí určí oblasti pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie, a to pro jeden nebo více druhů OZE.
 - Předpoklad ČR – větrné elektrárny a fotovoltaické elektrárny.
- Mělo by se jednat o dostatečně homogenní oblasti, v nichž se neočekává, že zavedení určitého druhu nebo určitých druhů OZE bude mít vzhledem ke zvláštnostem vybrané oblasti významný dopad na životní prostředí.
- Požadavek na účast veřejnosti.
- **Termín:** do 27 měsíců od platnosti směrnice.

2. Vymezení akceleračních zón (článek 15c RED III)

- Plány podléhají SEA (obligatorně) a případně i naturovému posouzení.
- Požadavek na stanovení pravidel pro akcelerační zóny:
 - Stanovení pravidel včetně účinných zmírňujících opatření, aby se zabránilo možnému nepříznivému dopadu na životní prostředí (*avoid*), nebo aby se tyto dopady výrazně omezily (*mitigate*), popř. aby se zajistilo, že budou přiměřené a včas uplatněna vhodná zmírňující opatření s cílem zajistit dodržování povinností stanovených ve vyjmenovaných ustanoveních směrnic (stanoviště, ptáci, voda).
- Požadavek, aby pravidla byla zaměřena na specifika jednotlivých akceleračních zón, na technologii/e, která tam má být zavedena a na zjištěný dopad na životní prostředí.
- Dodržování pravidel a plnění opatření vede k předpokladu, že projekty vyjmenovaná ustanovení směrnic neporušují.

3. Povolování projektů OZE v akceleračních zónách (článek 16a)

- Lhůty pro povolovací proces (12/18 měsíců, 6/9 měsíců).
- Osvobození od požadavku na provedení EIA a naturového posouzení:
 - Projekty musí splňovat pravidla a opatření stanovená pro akcelerační zónu.
 - Nesmí se jednat o projekty podléhající mezistátnímu posuzování EIA.
 - Není vysoce pravděpodobné, že některý z projektů OZE povede k významným nepředvídaným nepříznivým vlivům s ohledem na ekologickou citlivost geografické oblasti, v nichž se nacházejí, které nebyly zjištěny během posuzování environmentálních vlivů plánů určujících akcelerační zóny („*kevasi-screening* EIA“)

3. Povolování projektů OZE v akceleračních zónách (článek 16a)

- Dva myslitelné výsledky prověření žádosti:
 - Schválení projektu z hlediska životního prostředí bez vydání výslovného rozhodnutí.
 - Takový projekt **nebude** podléhat EIA (a příp. naturovému posouzení).
 - Princip tichého souhlasu, není-li dodržena lhůta pro posouzení (45/30 dní).
 - Správní rozhodnutí, v němž příslušný orgán na základě jasných důkazů řádně odůvodní, že konkrétní projekt s vysokou pravděpodobností povede k významným nepředvídaným nepříznivým vlivům s ohledem na ekologickou citlivost geografické oblasti, v níž se projekt nachází, které nelze zmírnit opatřeními uvedenými v plánech určujících oblasti vhodné pro zrychlené zavádění nebo navrženými předkladatelem daného projektu.
 - Takový projekt **bude** podléhat EIA (a příp. naturovému posouzení).

Směrnice RED III

- Transpoziční lhůta směrnice RED III:
 - **18 měsíců** od vstupu směrnice v platnost (tj. cca duben 2025).
 - Pro některá ustanovení již 1. červenec 2024.

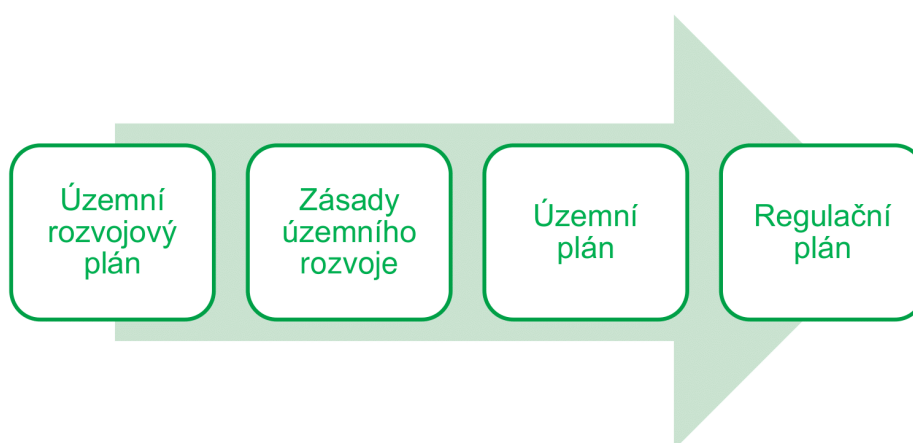
MINIMALIZAČNÍ OPATŘENÍ SEA A JEJICH IMPLEMENTACE DO ÚPD

ČTVRTÁ ONLINE METODICKÁ PORADA SEA

Ministerstvo životního prostředí, 14. 12. 2023

ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

- Územně plánovací nástroj sloužící pro rozhodování v území

„Princip hierarchie jednotlivých úrovní územně plánovací dokumentace je úhelným kamenem územního plánování, bez něž o jakékoliv koncepčnosti nelze hovořit.“

Rozsudek NSS ze dne 20. 4. 2011, sp. zn. 6 Ao 2/2011 – 27

MINIMALIZAČNÍ OPATŘENÍ

- Opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí.
- Metodické doporučení jen pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR (2015)
- Lze teoreticky využít i pro územní plány.

TYPY MINIMALIZAČNÍCH OPATŘENÍ

Koncepční opatření

- Požadavky na výběr koncepčních variant, úpravy, doplnění nebo vypuštění jednotlivých výroků.

Prostorová opatření

- Požadavky na úpravy prostorového vymezení navrhovaných ploch, resp. na úpravy směrového a šířkového vymezení navrhovaných koridorů.

Projektová opatření

- Požadavky na řešení identifikovaných problémů v dalších fázích projektové přípravy záměrů včetně „projektové“ EIA.

KAM MINIMALIZAČNÍ OPATŘENÍ ZAPRACOVAT

Výroková část ÚPD

ZÚR

- ▶ Úprava vymezení plochy či koridoru (např. redukce)
- ▶ Úkoly pro územní plánování
- ▶ Kritéria pro rozhodování o možných variantách ve využití ploch či koridorů

ÚP

- ▶ Úprava vymezení plochy či koridoru (např. redukce)
- ▶ Specifické podmínky pro využití ploch či koridorů

NA CO SE ČASTO ZAPOMÍNÁ

- ▶ § 36 odst. 3 stavebního zákona:

Zásady územního rozvoje ani vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území nesmí obsahovat podrobnosti náležející svým obsahem územnímu plánu, regulačnímu plánu nebo navazujícím rozhodnutím.

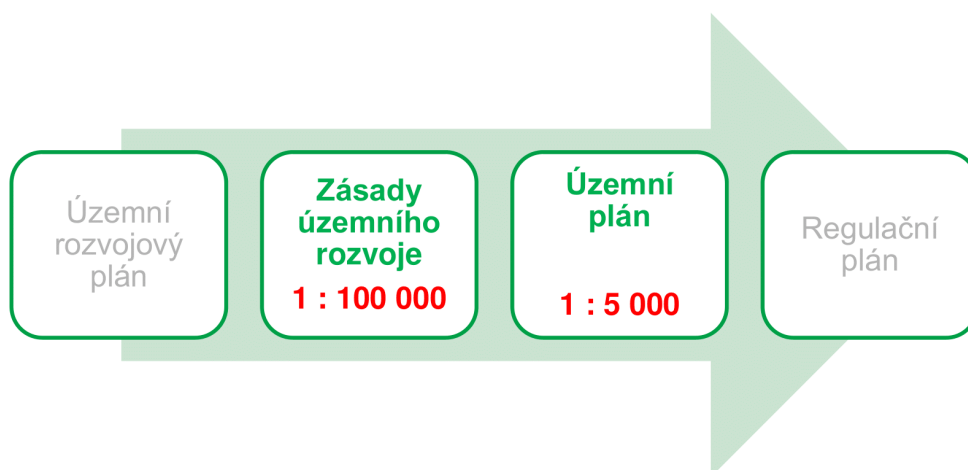
- ▶ § 43 odst. 3 stavebního zákona:

Územní plán ani vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území nesmí obsahovat podrobnosti náležející svým obsahem regulačnímu plánu nebo územním rozhodnutím, pokud zastupitelstvo obce v rozhodnutí o pořízení nebo v zadání územního plánu nestanoví, že bude pořízen územní plán nebo jeho vymezená část s prvky regulačního plánu; tato skutečnost musí být v rozhodnutí zastupitelstva výslovně uvedena.

- ▶ Analogicky řešeno v novém stavebním zákoně.

NA CO SE ČASTO ZAPOMÍNÁ

- Měřítko, charakter a koncepční pojetí posuzované ÚPD (konceptce).

HLAVNÍ PROBLÉMY

- Minimalizační opatření směřují do stavebně technického řešení stavby.
 - *Minimalizovat hlukovou zátěž území vedením železniční trati v zářezu.*
 - *Minimalizovat pojezdy těžkou technikou a stavebními stroji mimo vymezenou plochu určenou k výstavbě.*

ZÚR ani ÚP nesmí řešit a předurčovat stavebně technické řešení staveb, harmonogram výstavby, použité technologie a materiály apod.

Viz § 36 odst. 3 a § 43 odst. 3 stavebního zákona.

HLAVNÍ PROBLÉMY

- ▶ Minimalizační opatření mají charakter procesních podmínek.
 - ▶ *Realizace silnice je podmíněna zpracováním hlukové studie.*
 - ▶ *Využití plochy je podmíněno zpracováním inženýrsko-geologického posouzení z důvodu vymezeného poddolovaného území.*

Konkrétní prověření limitů (např. hlukových) je úkolem územního řízení a ZÚR ani ÚP nepřísluší předurčovat, jakým způsobem má toto prověření být provedeno. Taková podmínka není vymahatelná.

Viz rozsudek NSS ze dne 4. 4. 2023 č. j. 7 As 88/2021 – 88.

HLAVNÍ PROBLÉMY

- ▶ Minimalizační opatření mají charakter procesních podmínek, které jsou dané zákonem.
 - ▶ *Využití plochy je podmíněno záchranným archeologickým průzkumem.*
 - ▶ *Využití ploch (vymezených do vzdálenosti 50 m od okraje lesa) je podmíněno souhlasem orgánu ochrany lesa.*

Opatření nemají žádnou relevanci a prakticky nepřispívají k ochraně životního prostředí.

Viz § 22 zákona o státní památkové péči

Viz § 14 lesního zákona

HLAVNÍ PROBLÉMY

- ▶ Minimalizační opatření jsou restriktivnější než zákon, avšak nejsou řádně odůvodněny.
- ▶ *Vypustit plochu z důvodu zásahu do záplavového území Q100.*

Pokud je ZÚR či ÚP přísnější než zákon, musí být velmi dobře zdůvodněna potřeba takové regulace / potřeba stanovení takového opatření.

Viz rozsudek NSS č. j. 1 As 301/2021 – 156 ze dne 20. 7. 2023.

HLAVNÍ PROBLÉMY

- ▶ Minimalizační opatření přenáší odpovědnost na územní studii (ve smyslu § 30 stavebního zákona).
- ▶ *Využití plochy je podmíněno zpracováním územní studie, která prověří vliv na složku životního prostředí XY.*

ÚP stanovuje přiměřenou lhůtu pro pořízení a vložení dat o studii do evidence územně plánovací činnosti (např. 48 měsíců). Následně tato podmínka pozbývá platnosti a pokud není studie pořízena, není naplněno minimalizační opatření.

Viz vyhláška č. 500/2006 Sb.

VYBRANÁ JUDIKATURA | ZÚR

- ▶ 90 % zájmu = plochy a koridory

Rozsudek NSS ze dne 4. 4. 2023 č. j. 7 As 88/2021 – 88

- ▶ Vymezením jakékoliv plochy či koridoru v ZÚR není do území vnášena žádná stavba (např. nové silnice, nové průmyslové zóny) ani potenciálně negativní vlivy plynoucí z její realizace a následného provozu.
- ▶ Samo vymezení plochy či koridoru nemůže mít vliv na zhoršení situace v určité oblasti. **Není totiž jisté, zda a jak bude takový záměr (pro který je vymezena plocha či koridor) skutečně v budoucnu realizován**, a to např. i z důvodu překročení únosného zatížení životního prostředí, které bude zjištěno při územním řízení.
- ▶ Obecně platí, že vymezení plochy či koridoru v ZÚR nelze ztotožňovat s umístěním stavby.

VYBRANÁ JUDIKATURA | ZÚR

Rozsudek NSS ze dne 4. 4. 2023 č. j. 7 As 88/2021 – 88

- ▶ Není úkolem pořizovatele ZÚR (resp. zpracovatele VVURÚ), aby na úrovni ZÚR prokázal, že záměr, pro nějž se vymezuje koridor, bude splňovat podmínky pro jeho povolení v územním řízení.
- ▶ Jinými slovy, smyslem VVURÚ je prověřit, zda není *a priori* vyloučeno, aby byl daný záměr do území umístěn. **Konkrétní prověření limitů je úkolem územního řízení.**

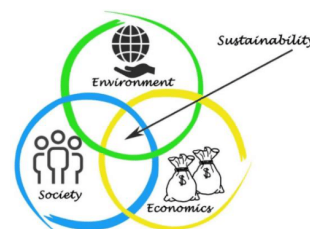
VYBRANÁ JUDIKATURA | ZÚR

Rozsudek NSS ze dne 20. 7. 2023 č. j. 1 As 301/2021 – 156

- ▶ Při vymezování absolutních zákazů v ZÚR si kraj musí uvědomit, že fakticky nahrazuje rozhodnutí orgánu ochrany přírody a krajiny v jednotlivých řízeních o žádostech o umístění stavby. **Tomu by měla odpovídat i úroveň odůvodnění.**
- ▶ NSS již v minulosti uvedl, že při absolutním zákazu výstavby VVE je nutné, aby odůvodnění bylo přesvědčivé tak, že kraj vytyčí důvody pro jedinečnost svého území a zároveň vysvětlí, proč je nutná ochrana nad rámec zákona.

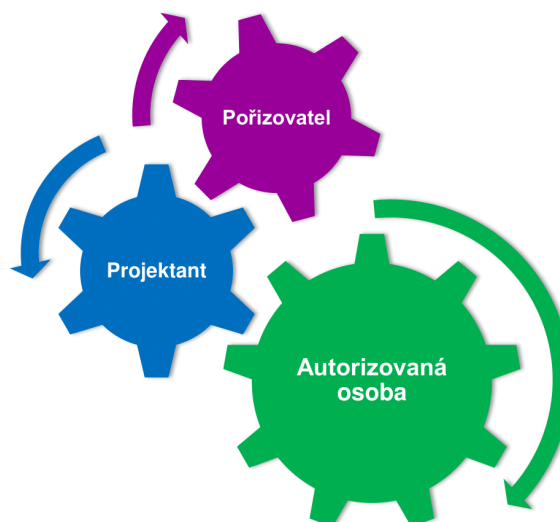
PŘÍNOSY SEA

- ▶ Ochrana environmentálního pilíře v rámci udržitelného rozvoje území.
- ▶ Garance naplnění (zohlednění) požadavků na ochranu životního prostředí.
- ▶ Vhodné uspořádání záměrů v území.
- ▶ Základní rámec územních podmínek pro snížení vlivů záměrů na životní prostředí.
- ▶ Předcházení vynakládání dalších prostředků na nižší úrovni územního plánování a na úrovni projektové přípravy záměru, jestliže lze již na úrovni ZÚR/ÚP uzavřít, že záměr, pro nějž má být plocha či koridor vymezen, nelze bez ohledu na jeho konkrétní lokalizaci (ve vymezené ploše či koridoru), jeho technické provedení a podobu kompenzačních opatření povolit.

ZÁVĚR

- ▶ Je potřeba zásadně rozlišovat mezi ZÚR a ÚP jako **koncept** a územním řízením jako **realizací** konkrétního záměru (projektu), neboť každá z těchto fází má odlišné nástroje regulace a jinou míru podrobnosti.
- ▶ Klíčová je spolupráce:

DĚKUJI ZA POZORNOST

Ing. Jan Cihlár

E jan.cihlar@ateliercs.cz

GSM (+420) 602 748 066

Ateliér Cihlár-Svoboda s.r.o. | Na Máchovně 1610 | 266 01 Beroun

Zaslané dotazy

Kapitola B.9 Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů: měla jsem za to, že zde je třeba určit, na jaké úrovni koncepcí je nejsilnější vazba (na místní, či národní úrovni). Myslela jsem si, že nestačí pouhý výčet úzce souvisejících koncepcí. Dle konzultace s p. Ing. Jančí z jiných koncepcí by zde měl být uveden vztah souvisejících dokumentů k předkládané koncepci. Mně se naštěstí dařilo nakonec vše se zpracovateli oznámení koncepce domluvit, a tak jsem s tím později potíže neměla. Když se ale dívám do aktualizací POH na Informačním systému, v některých koncepcích, které jsem prošla, není ta vazba definována. Předpokládám, že stejně v takové formě obdržím časem i já oznámení koncepce „Aktualizace POH“. Mohu se tedy případně spokojit s pouhým výčtem souvisejících koncepcí, když původní koncepce prošla již zjišťovacím řízením?

Odpověď – tento vztah má být definován, skutečně pouhý výčet nestačí, tzn. pakliže bude vztah definován číselně se silou vazby, je to v pořádku, když bude definován/okomentován alespoň slovně, též by to mělo být (pro fázi oznámení koncepce) dostatečné. Jak z číselného, tak z verbálního definování síly vazby by měl být učiněn závěr. Též je důležité, aby bylo pracováno s aktuálními strategickými dokumenty, musí být uváděna období platnosti apod., aby příslušný úřad věděl, s čím je pracováno. Nesmí být zapomínáno ani na druhou část této kapitoly, což se často stává. Pakliže se bude jednat o koncepci dle § 10a odst. 1 písm. a), nemůže být v této části, resp. v kap. B. 9 a ani v kap. D pouze odkázáno, že tyto vlivy budou náležitě zhodnoceny ve vyhodnocení SEA. To je nedostatečné.

S ohledem na zmíněnou přípravu metodického pokynu k SEA bude určitě zajímavé téma "kontrola kvality" tj. jaký má být účel hodnocení kvality SEA, v jaké fázi SEA toto hodnocení provádět, jaké jsou hlavní "parametry" dobře zpracované dokumentace SEA, respektive kritéria, které má použít příslušný úřad pro zhodnocení kvality. Dále lze také zmínit problematiku naplnění kap. 1 dokumentace SEA a její vazby na kap. 5, respektive účel a zaměření kap. 2, 3. a 4.

Odpověď – kvalita zpracovávaných dokumentací je stěžejní. Když nejsou kvalitní vstupy (aktuální, přezkoumatelné, konzistentní, logicky srozumitelné, zároveň splněny zákonné požadavky, které jsou dále rozváděny v rámci metodik, metodických porad či vydávaných příslušných stanovisek, vyjádřeních orgánů SEA – kritéria, parametry), nemůže být ani proces SEA a jeho závěry kvalitní, tedy bezvadné. A tedy takové, aby mohl orgán SEA tvrdit, že proces SEA nebyl pouhou formální procedurou. Rovněž, jestli vyhodnocení SEA obsahuje vady, což je mj. i neaktuálnost vstupních údajů do hodnocení, neměl by orgán SEA přistoupit k vydání stanoviska SEA. A proto jsme dnes tady, abychom proces SEA a jeho praxi sjednotili, zefektivnili a maximalizovali.

Kvalita je totiž vlastně i přínos, resp. k čemu ten proces SEA byl, co se podařilo apod., když byl proces SEA pouhou formální procedurou, bez skutečného přínosu pro úpravu/doplnění koncepce, můžeme tvrdit, že byl kvalitní? Účel hodnocení kvality SEA = kontrola předkládaných dokumentů, nebude splněn účel procesu SEA,

proč byl orgánem SEA požadován. Zastaralé vstupy do hodnocení = závěry nemohou být aktuální, zbytečný proces SEA; každá kapitola na sebe navazuje, resp. údaje z ní slouží pro další krok pro hodnocení, tzn. nesprávné (tedy nekvalitní naplnění) již jedné z kapitol, může znamenat vadný proces SEA.

Kdy zveřejňovat dokumentaci SEA na CENIA – KÚLK zveřejňuje spolu s vydaným stanoviskem SEA (to je však minimálně několik měsíců poté, co byla dokumentace SEA doložena, výjimečně i několik let). Dokumentace SEA je doložena před konaným společným projednáním, případně veřejným projednáním (v případě zkráceného postupu). Poté proběhne společné (příp. veřejné) projednání, ke kterému vydají DOSS stanoviska, včetně případného požadavku příslušného úřadu na dopracování dokumentace SEA. Pořizovatel po obdržení stanovisek vyvolá dohodovací schůzky s těmi DOSS, které uplatnily nesouhlasná stanoviska. Poté, co mají dohodnuto, případně ještě po obdržení upravené dokumentace SEA může teprve požádat příslušný úřad o stanovisko SEA. Krajský úřad vydá stanovisko SEA do 30 dnů od obdržení kompletních podkladů (v odůvodněných případech a mimo zkrácený postup lze až do 60 dnů – nestává se). Spolu s vydaným stanoviskem SEA krajský úřad zveřejňuje Návrh ÚP nebo jeho změny a dokumentaci SEA do IS SEA. Je tento postup správný, nebo máme zveřejňovat již v době, kdy k nám přijde oznámení o konání společného, resp. veřejného projednání?

Odpověď – Nahrávat již ve fázi veřejného projednání. V IS SEA jsou na to kolonky. Upravená dokumentace se při vydání stanoviska SEA přizipuje ke stanovisku SEA.

Struktura Stanoviska SEA – Bylo by možné do Stanoviska SEA neuvádět závěry posuzování, které jsou evidentní ze zpracované dokumentace SEA, příp. Naturového hodnocení? Často není snadné, někdy ani možné, závěry dokumentace SEA zestručnit, dochází tak ke kopírování textů z dokumentace SEA do stanoviska SEA a stanovisko tím nabývá na objemu.

Odpověď – Je nutné se o to pokusit; nekopírovat to, ale opravdu shrnout, vybrat to nejdůležitější, zabývat se nejvýznamnějšími vlivy – slouží to jako odůvodnění stanoviska, resp. odůvodnění příp. navrhovaných požadavků na minimalizaci vlivů nebo úpravu navrhovaných ploch a koridorů atd. Je to důležité i v případě, že příslušný úřad nemusí souhlasit s AO, pak tímto způsobem může odůvodnit svůj postoj.

Kontrola úplnosti a správnosti naturového hodnocení – kdo má kontrolovat? Příslušný úřad SEA nebo příslušný orgán ochrany přírody a krajiny?

Odpověď – Přímá odpověď zástupce odboru druhové implementace a mezinárodních závazků

Změna č. 1 ÚP Chuchelná – kontrola CENIA – i když jsem do CENIA vložila obě verze dokumentace SEA i naturového hodnocení (tedy původní i přepracovanou), po odhlášení ze systému se mi zobrazuje jen ta původní, která však není podkladem pro vydání stanoviska. Prosím o prověření, proč tomu tak je?

Při problémech s IS SEA je nezbytné se přímo obracet na CENIA paní Ivanu Špelinovou ivana.spelinova@cenia.cz ; na nic nečekat.

Čistě hypoteticky nastane situace, že je posuzována změna územního plánu zkráceným postupem s vyhodnocením SEA a v žádosti o vydání stanoviska podle § 10g navrhuje vyhodnocení SEA vydat souhlasné stanovisko, ale dle stanovisek dotčených orgánů (např. ochrany přírody) v rámci veřejného projednání vyplývá nesouhlas, který je navíc odůvodněný velmi obecně. Je možné oproti závěrům ve vyhodnocení vydat stanovisko nesouhlasné? Podle mého názoru pouze v případě, že se v odůvodnění stanoviska podle 10g příslušný úřad SEA zabývá proč se odklonil od závěrů SEA. Pokud by tak neučinil, pak je takové stanovisko vydané patrně v rozporu se zákonem?

Odpověď – Nejprve by mělo dojít k vyřešení tohoto rozporu, k vypořádání stanovisek DO a příslušný úřad by měl před vydáním stanoviska SEA vědět, jestli došlo k nějaké dohodě mezi pořizovatelem a daným DO. Existuje také možnost zpětvzetí žádosti o stanovisko SEA a počkat, až budou k dispozici všechny podklady. Příslušný úřad by neměl přistoupit k vydání stanoviska, pokud nemá všechny podklady, tj. i informace o tom, zda a jak se řeší takovýto rozpor. Pořizovatel by měl přistoupit na tento postup. Pokud na to nepřistoupí, příslušný úřad musí zvážit, co DO rozporují, a na základě tohoto a všech dalších podkladů rozhodnout, co uplatnit ve stanovisku SEA a řádně to odůvodnit.

Aktuálně vidím jako potřebnou diskusi o vymezování ploch pro obnovitelné zdroje v ZUR a ÚP. V současné době se podílím na zpracování dvou ZÚR, které vymezují plochy pro FVE. Ráda bych slyšela názor Váš a Vašich kolegů na tuto problematiku.

Upřesnění: Zajímalo mě, zda mám již nějak přihlížet k rozpracovanému projektu akceleračních zón.

Asi se v příštích měsících a letech budeme posuzováním OZE zabírat všichni, a tak by bylo dobré nastavit nějaká pravidla, jak postupovat. Možná vyzvat AO, aby si předali zkušenosti, informace o posuzování v zahraničí nebo závěry domácích i zahraničních studií zabývajících se vlivy OZE. Občas narazím na výsledky nějakých výzkumů, třeba by věděli něco i další kolegové.

Odpověď – Nemůžeme říct, že by se už jednalo o akcelerační zóny. Jejich implementaci v ČR včetně hodnocení v rámci SEA stále řešíme. Budeme vás informovat, jakmile budeme mít více informací. Takže k otázce vymezování ploch pro OZE přistupujeme stále stejně, resp. není v naší kompetenci.

Sdílení informací a zkušeností mezi AO jedině vítáme, a proto můžeme využít i tento prostor.

Potřebná se mi zdá diskuse na téma vymezení akceleračních zón pro OZE, a jejich hodnocení. Dle informací nebudou plochy OZE, které budou navrženy v rámci akceleračních zón, součástí ÚP a nebude se na ně vztahovat proces EIA.

Odpověď – Věřím, že určité odpovědi byly nalezeny v prezentaci zástupce legislativního odboru MŽP. Více informací nemůže MŽP prozatím poskytnout, jak již bylo sděleno dříve, stále probíhají velice intenzivní diskuze.

Právě upustit od EIA je záměr této evropské úpravy. Proto se teď snažíme najít způsob, jak co nejlépe nastavit provedení SEA na akcelerační oblasti tak, aby bylo schopné podchytit i příp. vlivy na projektové úrovni. A hlavně aby byla minimalizační opatření navržena na úrovni SEA aplikovatelná i na úrovni záměrů. Pro každý záměr se pak bude dělat jakýsi zjednodušený screening, který by měl případně odhalit vlivy, které nebyly identifikovány na úrovni SEA. Pokud se tak stane, bude záměr normálně podroben EIA. EIA se bude dělat i v případě, kdy by mohl mít záměr přeshraniční vlivy.

Bylo by fajn se při poradě zmínit o nové struktuře SEA, která je uvedena v novém stavebním zákoně. Nově jsou vloženy 2 kapitoly (Příloha č. 4 II. Obsah a struktura vyhodnocení SEA – bod 10. Vyhodnocení přeshraničních vlivů a bod 11. Vypořádání požadavků stanoviska).

Odpověď – Zesouladnění přílohy č. 9 k ZPV a přílohy ke stavebnímu zákonu. Tzn. již nyní chceme, aby byly ve vyhodnocení SEA pokryty i tyto aspekty, aby obsahovalo i explicitní vyhodnocení přeshraničních vlivů i vypořádání tzv. stanoviska k potřebě posouzení. Nyní to tedy bude zákonným požadavkem. Podrobněji se tomu budeme věnovat v druhé části našeho manuálu, který bude zaměřen na ÚPD. Ale v podstatě lze čerpat z metodiky pro vyhodnocení obecných koncepcí.

Požadavek na stanovení přehledu/výčtu regionálních a lokálních koncepcí, ke kterým má být ÚPD/koncepce posouzena, od předkladatele (absence přehledu platných a relevantních regionálních a lokálních koncepcí)

Odpověď – Rozumíme, že by měl mít předkladatel přehled z jakých koncepcí předkládaná koncepce vychází (tyto informace by měl AO předat, případně by je AO měla vyžadovat), nicméně úkolem AO je mít povědomí o aktuálně platných strategických dokumentech (pakliže má určitý vytvořený seznam těchto dokumentů, vždy by ho měla zkontrolovat, zda je aktuální), mj. i ve vazbě následného hodnocení cílů ochrany životního prostředí s posuzovanou koncepcí, což předkladatel nemůže obsáhnout. Předkladatel není ten, co určuje, které strategické dokumenty obsahující cíle ochrany životního prostředí budou hodnoceny.

Definování klasifikační stupnice/definování jednotlivých stupňů: významně negativní vliv, mírně negativní vliv... Opakující se požadavek ve stanoviscích na úpravu definice jednotlivých vlivů), bylo by vhodné toto sjednotit, aby v některé koncepci nebyl např. zábor 20 ha ZPF I. třídy považován za mírně negativní a v jiné obdobné koncepci za významně negativní vliv. Byla by tak alespoň zčásti odbourána subjektivita hodnocení, které není možné se zcela vyhnout, protože záleží na zkušenostech posuzovatele. Bude v nové metodice toto ošetřeno?

Odpověď – Paušalizování stupnice významnosti nevidíme jako oprávněné. Naopak v praxi může činit potíže. V souvislosti se musí vzít jak dotčené území a jeho velikost, ale např. i velikost záboru ZPF včetně kvality tohoto záboru ve vazbě na navrhované. Rozhodně si nemyslíme, že by určitá subjektivita byla problémem, AO by neměla své přístupy zcela generalizovat, měla by mít prostor vždy zvážit, o jakou koncepci / ÚPD se jedná včetně dotčeného území.

Ve vyjádřeních / stanoviscích MŽP k Vyhodnocení ZUR na ŽP jsou často uplatňovány „formální požadavky“ ... Požadavek na komentování nulových vlivů, požadavek na odkazy stránek ve vypořádání stanoviska MŽP, v textové části požadavek na uvádění textového i numerického vyjádření vlivů mírně negativní vliv (-1). Bude v nové metodice toto ošetřeno?

Odpověď – Může se zdát, že jde o formální požadavky, ale velice často se stává, že např. hodnota nula je brána i jako vliv zanedbatelný, resp. z komentáře se dočteme, že k určitému střetu dochází, nicméně lze ho považovat např. z určitého důvodu za zanedbatelný. Bez uvedeného komentáře bychom toto nevěděli. Rovněž AO mnohdy ve svých závěrech používá terminologii, která nesouhlasí se zavedenou stupnicí, proto je žádoucí do závorky uvést o jakém vlivu je skutečně řeč. Vyhodnocení SEA i naturové posouzení má být přezkoumatelné. Orgán SEA ve stanovisku SEA píše o závěrech z posuzování a bez validních informací není schopen toto stanovisko vydat.

Při vypořádávání požadavků např. z tzv. stanoviska k potřebě posouzení (ÚPD) či ze závěru zjišťovacího řízení (obecná konceptce) by mělo být AO shrnuto, jak se s uvedeným požadavkem vypořádala a jaký je výsledek. Pakliže tyto informace AO nesdělí a pouze obecně poukazuje na kapitoly vyhodnocení SEA, je žádoucí, aby AO uvedla, kde uvedené informace skutečně přesně příslušný úřad nalezne. Orgán SEA nemá prostor prohledávat, zda byl požadavek AO skutečně splněn, ba naopak se mnohdy stane, že v příslušné kapitole není požadované uvedeno, jelikož požadavek byl např. zobrazen nebo nešel provést. To už však AO neuvede a orgán SEA potom musí připomínkovat zpracované vypořádání. V případě nesplnění požadavku či nějaké jeho modifikaci je nutné vždy sdělit, proč nebylo požadavku vyhověno nebo proč byl přístup modifikován.

Postačí při hodnocení SEA k ZÚR konstatovat, že vnitrostátní cíle ochrany životního prostředí nejsou do konceptce/ÚPD zapracovány? Postačí vyhodnotit, že ty cíle nejsou relevantní s ohledem na obsah konceptce? Nebo je nutno na to brát nějakým způsobem ohled? Příklad: Dělá se

aktualizace ZÚR na žádost oprávněného investora (např. ŘSD), který zároveň hradí náklady za její pořízení. Předmětem aktualizace je 1 koridor pro silnici, nejedná se tedy o komplexní (průřezovou) aktualizaci. Projektant i AO jsou do značné míry vázáni rozhodnutím zastupitelstva kraje o obsahu aktualizace. Pokud zastupitelstvo rozhodlo, že předmětem má být pouze 1 koridor, není dle našeho názoru na místě „uměle“ rozšiřovat obsah aktualizace a snažit se do ní zapracovávat vnitrostátní cíle ochrany životního prostředí (např. prostřednictvím nových priorit územního plánování nebo v rámci upřesnění územních podmínek konceptce ochrany a rozvoje přírodních hodnot území kraje). Všechny tyto změny (cíle) totiž musí projektant zapracovat, pořizovatel projednat v rámci společného jednání/veřejného projednání, kdy k nim mohou být uplatněny stanoviska/námítky/připomínky/vyjádření (které musí pořizovatel vypořádat), a následně to má zaplatit oprávněný investor, který však nic takového nepožadoval a ani zastupitelstvo o tomto nerozhodlo při schvalování obsahu. Jinak řečeno, nakolik je pro hodnocení SEA k ZÚR/ÚPD podstatné zapracování cílů ochrany ŽP?

Odpověď – Je nutné mít na paměti, že proces SEA v sobě zahrnuje právě i zapracovávání cílů ochrany životního prostředí do posuzovaných koncepcí, aby strategické dokumenty, které tyto cíle obsahují, byly skutečně náležitě zohledňovány. Proto úkolem AO je mj. se snažit o to, aby posuzovaná konceptce tyto cíle zohledňovala. AO si musí rovněž uvědomit, že je držitelem určité autorizace (§ 19 ZPV), kterou uděluje a odnímá MŽP, a proto by se měla prvotně zajímat o to, aby dokumenty v procesu SEA byly zpracovány odborně, objektivně, v plném rozsahu, byly respektovány stanovené náležitosti, byly přezkoumatelné, logicky srozumitelné apod. Zároveň smyslem procesu SEA je zajistit vyšší míru ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, než zajišťují platné právní předpisy, a to bez náležitých úprav či doplnění koncepcí či ÚPD není možné.

Zároveň investor musí respektovat úkoly, nástroje a smysl územního plánování, resp. plánování kraje je mj. prováděno v rámci ÚPD a proces SEA je integrován do stavebního zákona, tedy je součástí pořizování ÚPD. Je tedy nutné respektovat právní pořádek ČR, tedy i proces SEA, pakliže je požadován.

Rovněž upozorňujeme, že nechceme podporovat pouhé procesy SEA formálního charakteru. Tento proces je finančně náročný a měl by z něj proto vycházet adekvátní výstup. Ten však není takový, že AO pouze upozorní na zjištěné potenciální vlivy.

Rozhodně by AO neměla bez dalšího konstatovat, že cíle ochrany životního prostředí nejsou do konceptce zapracovány. Měla by být zřejmá snaha AO a zároveň sdělení, proč se tak případně nepovedlo. Též by se AO měla vyjádřit k tomu, zda si myslí, že je to nezpracování či částečné zapracování v pořádku či nikoliv.

Musí AO vždy stanovit opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných významných nebo mírně negativních vlivů na ŽP, je-li indikován u některé ze složek ŽP vliv -1 nebo -2? Příklad: Typickým příkladem je např. střet koridoru s územími

s archeologickými nálezy. Tyto střety s ohledem na jejich četnost zpravidla nelze eliminovat ani v úrovni ZÚR, ani v úrovni ÚP. Jak by tedy mělo nějaké opatření v tomto případě vypadat? V tomto případě se domníváme, že stanovování opatření je zcela bezpředmětné, a to zejména s přihlédnutím ke skutečnosti, že postup při provádění záchranných archeologických výzkumů je přesně stanoven zákonem. Je tedy vhodné komentovat to přesně tímto způsobem, tedy že se jedná o požadavek vyplývající z obecně závazných předpisů, proto není uváděno jako opatření z hlediska SEA? Obdobou je stanovování obecných opatření typu „minimalizovat zábory ZPF“, „minimalizovat střety s CHLÚ“... apod. Tato opatření nejsou nijak kontrolovatelná.

Odpověď – Pakliže se AO domnívá, že není potřeba stanovovat min. opatření nad rámec zákonných požadavků, je nutné tuto skutečnost uvést. Zároveň jasně sdělit, kterým platným právním předpisem je určitý vliv ošetřen a proč je to dostačující.

K bodům 2 a 3 – uvítal bych návod pro AO i PÚ, jak má předkladatel v komunikaci s příslušným úřadem efektivně dospět k tomu, zda konceptce spadá do působnosti zákona a má tedy být podáno Oznámení a zahájeno Zjišťovací řízení či nikoliv. Podotýkám, že zde je to primárně otázka na předkladatele, nemusí zde být do konzultací zapojeny AO.

Odpověď – Stačí náležitě využít institutu předběžného projednání § 15 ZPV (předkladatel, či zmocněnec) a oslovit příslušný orgán SEA s tímto dotazem. Určitě není nutné zpracovávat oznámení konceptce (možná by to bylo zbytečné), orgán SEA by měl nejprve zjistit, zda se jedná o koncepci ve smyslu § 3 písm. b) ZPV, následně potom svoji úvahu přesouvat k § 10a odst. 1 a 2.

Zpracování obecných minimalizačních opatření do konceptce – obecně je požadováno, aby na každý negativní vliv bylo uvedeno minimalizační opatření, které bude zpracováno v koncepci. Některé vlivy jsou hodně obecné – zmíním zábory ZPF. Na toto často nelze vztáhnout konkrétnější opatření nad rámec zákona (zde o ochraně půdy, který to řeší). Jak s takovými obecnými vlivy a opatřeními pracovat?

Odpověď – Řešeno v manuálu. Pakliže se AO domnívá, že není potřeba stanovovat min. opatření nad rámec zákonných požadavků, je nutné tuto skutečnost uvést. Zároveň jasně sdělit, kterým platným právním předpisem je určitý vliv ošetřen a proč.

Kumulativní, synergické a sekundární vlivy

Nic konkrétního nebylo uvedeno, manuál se touto oblastí zabývá.

Konzultace Oznámení a Vyhodnocení koncepcí – je silně doporučováno Oznámení a Vyhodnocení konzultovat před oficiálním podáním. To má logiku. Současně však platí, že zde nejsou stanoveny žádné termíny. A někdy bývají PÚ velmi vytížené. Především předkladatelé koncepcí by zde

potřebovali nějaký orientační časový rámec, protože harmonogram koncepcí musí stanovit již v rámci zadání samotné koncepce.

Odpověď – Ano, na předběžné projednání je kladen velký důraz z naší strany a samozřejmě bychom chtěli, aby i orgány krajů v této praxi pokračovaly. Předkládající musí orgánu SEA sdělit, do jaké doby by potřeboval zpětnou vazbu. Zároveň si musí předkladatel uvědomit, že nelze uspěchat započetí procesu SEA apod. Proces SEA nemá být pouhou formální procedurou bez zajištění vyšší ochrany životního prostředí. Proto při vytváření harmonogramu prací by měl být osloven příslušný orgán SEA.

K bodu 12 zasláné osnovy manuálu vnímám dílčí nejasnost u působnosti místně OVSS MŽP jako vydavatele stanoviska dle 45i. Byli jsme např. dotazováni, zda se v působnosti koncepce nacházejí vojenské majetky – což podle nás nemusí předkladatel ani AO vědět. Jenže to nevěděl ani OVSS MŽP

Odpověď – Není dotaz na OPVIP.

Návazný monitoring koncepcí – obecně, jaká by byla kritéria.

Odpověď – Manuál se stanovením monitoringu bude zabývat a v tuto chvíli je stále zpracováván.

Před zahájením přípravy Manuálu by bylo vhodné vyjasnění cílové skupiny (cílových skupin) tj. zda Manuál bude primárně určen pro autorizované osoby, respektive pro příslušné úřady, a/nebo pro další účastníky procesu SEA.

Odpověď – Bylo řečeno na první poradě, pro koho je manuál určen. Můžeme zopakovat, že by měl sloužit jak orgánu SEA, tak AO, částečně i předkladatelům koncepcí.

Obecně je vhodné "rozvolnit" metodický rámec, tak aby umožňoval flexibilitu přístupů k hodnocení s ohledem na charakter hodnocené koncepce a příslušného plánovacího procesu, respektive v úvodní části Manuálu explicitně zmínit, že metodický přístup pro konkrétní SEA je nutné upravovat právě dle charakteru hodnocené koncepce a příslušného plánovacího procesu.

Odpověď – Domníváme se, že metodický rámec je již značně rozvolněný. Flexibilita přístupů je dle našeho názoru stále umožňována, jelikož stále poukazujeme na to, že je možné si stanovit metodiku vlastní, pakliže AO v určitých případech nevyhovuje. Harmonogram prací by měl být plánován mj. i na případný proces SEA. Rozhodně nechceme, jak je stále běžnou praxí, že proces SEA se dělá „na poslední chvíli“, přičemž úpravy posuzovaných koncepcí jsou potom dosti omezené. Věříme však, že se tento trend již obrací.

Je žádoucí v Manuálu jasně rozlišit (i) procesní doporučení a (ii) věcná doporučení, tj. zejména způsob zpracování oznámení a dokumentace vyhodnocení vlivů.

Odpověď – V přístupu manuálu, který shromažďuje i poznatky z praxe, neuchopitelné. Zároveň toto kategorizování nevidíme jako důvodné, jelikož má být uchopitelné pro více zainteresovaných stran. Zároveň stále chceme umožnit AO si stanovit metodiku vlastní, pakliže v nějakém ohledu by byla pro AO nevyhovující. K navrhovaným koncepcím či ÚPD je nutné přistupovat i individuálně.

Náležitosti oznámení – způsob naplnění kap. B.9: je žádoucí změnit stávající metodický přístup, který neodůvodněně klade důraz na hodnocení "síly vazeb" atd., což z hlediska hodnocení vlivů nepřináší přidanou hodnotu. Kap. B celkově slouží k popisu koncepce a jejího kontextu, tj. část B.9 by měla popsat vztah k jiným koncepcím z hlediska plánovacího kontextu.

Odpověď – Přístup MŽP byl diskutován na první poradě. Vztah koncepcí má být zdůvodněn. Zároveň je nutné mít na paměti, že ne všechny koncepce jsou koncepcemi § 10a odst. 1 písm. a) ZPV, tedy u kterých se počítá s automatickým zpracováním vyhodnocení SEA.

Jelikož je umožněna flexibilita přístupu AO, nevidíme důvod k této změně. Zároveň k této změně nabádá pouze jediná AO.

Náležitosti vyhodnocení vlivů:

Odpověď – Změnit stávající metodický přístup ke kap. 1, který neodůvodněně klade důraz na hodnocení "síly vazeb" k ostatním koncepcím, což z hlediska hodnocení vlivů nepřináší přidanou hodnotu. Kap. 1 celkově slouží k popisu koncepce a jejího kontextu, tj. měla by popsat vztah k jiným koncepcím z hlediska plánovacího kontextu, a nikoliv poskytovat východisko pro kap. 5 (která hodnotí způsob zohlednění environmentálních cílů, nikoliv vazbu s koncepcemi).

Řešeno na první poradě. Přístup MŽP vysvětlen. Jelikož je umožněna flexibilita přístupu AO, nevidíme důvod k této změně.

Umožnit flexibilitu zpracování kapitol 2, 3 a 4 tj. např. strukturování požadovaných informací dle složek ŽP – tedy pro danou složku uvést vždy informace, které jsou relevantní pro kap. 2, 3 a 4 (zde je vhodné upozornit na skutečnost, že Směrnice SEA neuvádí v příloze I "strukturu dokumentace SEA", ale pouze "informace, které v dokumentaci mají být uvedeny").

Odpověď – MŽP požaduje v příslušné kapitole určitou náplň, která je zjevná již z názvu kapitoly vyhodnocení SEA. Zároveň tvrdíme, že kapitoly na sebe mají navzájem navazovat, proto výstupy z každé kapitoly jsou zřejmé, a proto je ve vazbě na přezkoumatelnost nelze sdružovat.

Revidovat požadavek na "vyhodnocení všech částí koncepce". Je samozřejmě nutné vyhodnotit návrhovou část, respektive ty části koncepce, které mohou mít vlivy na životní prostředí a také vlivy "koncepce jako celku". Ale není žádoucí „zaplevelovat“ dokumentaci samostatným hodnocením částí koncepce jako je např. úvod, popisné části, různé přílohy apod. bez reálného vlivu na životní prostředí.

Odpověď – Když se AO nepodívá do jednotlivých částí a příloh návrhu koncepce, nemůže vědět, že nemůže mít vliv na životní prostředí. Pakliže má dojít k hodnocení koncepce jako celku, mělo by dojít k hodnocení všech částí koncepce. Zároveň upozorňujeme, že součástí příloh může být i akční plán apod. MŽP rozhodně nenabádá k tomu, aby hodnocení ostatních částí koncepce bylo prováděno složitou formou (pakliže k tomu není důvod), nicméně je důležité, aby se AO zamyslela nad každou částí koncepce a relevantně se k ní z pohledu ŽP a VZ vyjádřila.

Manuál by měl reflektovat skutečnost, že primárně by SEA měla řešit "významné vlivy" tj. výstupem kap. 2, 3 a 4 by měla být identifikace těch složek a témat životního prostředí, respektive specifických problémů, které mohou být koncepcí významně ovlivněny, a následné hodnocení vlivů (kap. 6) by měly být zaměřeno pouze tyto složky/témata/problémy. Následně také zmírňující opatření a indikátory by měly řešit především významné vlivy (často řadu mírných/nevýznamných vlivů nelze efektivně na strategické úrovni řešit či monitorovat).

Odpověď – Z názvu úvodních kapitol je to zřejmé, že by se mělo jednat o možné významné ovlivnění. Tento přístup MŽP podporuje a vždy podporovalo. Nicméně v rámci principu předběžné opatrnosti jsou zařazovány i složky s menším ovlivněním. Pakliže AO má zdůvodněno, proč uvádí i jiné ovlivnění, nevidíme to jako problém. Zároveň je nutné mít na paměti, že jsou určité požadavky od orgánu SEA, které by měla vzít AO v potaz.

Nemůžeme se však s totožnit s tím, že by se měly navrhovat min. opatření (v této souvislosti lze upozornit na § 10b odst. 4 věta první ZPV) a monitorovat jen vlivy potenciálně významné. **Úkolem AO není pouze na vlivy upozornit, ale je též ošetřit a zamezit tomu, aby se např. z potenciálního mírného vlivu stal vliv významný.**

Z toho důvodu apelujeme i na monitorování potenciálních mírných negativních vlivů. Nicméně je třeba dodat, že MŽP vždy zastávalo názor, že není žádoucí navrhovat takové mon. indikátory, které nelze monitorovat. Proto tento monitoring má být již nastavován s předkladatelem či pořizovatelem.

Rovněž sdělujeme, že náležitosti vyhodnocení SEA byly řešeny na první metodické poradě.

Doporučit, že kritéria pro výběr projektů (kap. 11) má smysl navrhovat, pouze pokud bude v rámci implementace koncepce docházet k porovnávání a výběru projektů.

Odpověď – AO nemusí stanovovat kritéria, která se nikdy nepoužijí. Při zřejmém zdůvodnění, proč není navrhováno, by mělo být akceptovatelné.

Prosíme o uvedení konkrétního příkladu, kde tak není činěno.

Doplnit do Manuálu kapitulu týkající se hodnocení kvality oznámení a dokumentace SEA, ideálně s uvedením kritérií, která by měla být příslušným úřadem pro hodnocení kvality použita.

Odpověď – Orgán SEA musí vážit několik pohledů současně, mnohdy musí být jeho přístup individuální ve vazbě na charakter konceptce a vyhodnocení SEA. Proto není žádoucí vymýšlet kritéria, která by měla kontrolu vyhodnocení SEA paušalizovat.

Hodnocení přeshraničních vlivů u ÚPD.

Odpověď – vyhodnocení SEA nemá samostatnou kapitolu jako u obecných koncepcí, ale je nezbytné tyto vlivy náležitě hodnotit, aby bylo zřejmé, zda může mít ÚPD či jeho aktualizace významný vliv na životní prostředí či veřejné zdraví sousedního státu = aby bylo zřejmé, zda je nutné oslovit sousední stát ve vazbě na mezistátní konzultace (novým stavebním zákonem již bude kapitola stanovena).

Nezbytné doplňování IS SEA ve vazbě na termíny pro vyjádření apod.

Odpověď – je nutné mít na paměti, že nedochází již rozesílání CD nosičů apod., veškeré informace týkající se procesu SEA, zejména obecných koncepcí, musí být zaznamenávány průběžně do IS SEA; nemůže se stát, že orgán SEA zapomene doplnit lhůtu pro vyjádření apod., jelikož k vyjádřením po lhůtě by se dle ZPV přihlížet nemělo (někdo může tuto skutečnost napadnout, jelikož v IS SEA tato informace nebyla zveřejněna...);

- Při upuštění od VP je nutné tuto skutečnost zdůvodnit (tedy vědět z jakého důvodu se tak příslušný úřad rozhodl) a následně je potřeba toto odůvodnění uvést do rozesílací dopisu;
- Nedostatky vyhodnocení SEA u pořizování ÚPD je nutné uplatňovat ve fázi k tomu určené, fáze vydání stanoviska SEA, resp. stanovisko SEA nemá upozorňovat na nedostatky vyhodnocení SEA či naturového posouzení. Stanovisko SEA se vydává až na bezvadný dokument.

Prosíme o upřesnění postupu v procesu SEA u změny územního plánu, pokud zpracované vyhodnocení SEA identifikuje negativní dopad na území sousedního státu.

Konkrétně se jedná o změnu ÚP příhraniční obce, kdy jednou z dílčích změn je vymezení ploch pro větrný park. KrÚ požaduje zpracování SEA vyhodnocení. Potřebovali bychom pro nás i pro pořizovatele upřesnit postup v případné mezistátní SEA ve vztahu k § 14a ZPV (např. problematika příslušného orgánu a komunikace s dotčeným státem)

a k postupu podle stavebního zákona. Mohou z toho plynout i další náležitosti (například překlady dokumentů).

Odpověď – V první řadě je důležité, aby se vyhodnocení SEA zaměřilo právě i na možné přeshraniční vlivy z hlediska všech složek životního prostředí a vyhodnotilo jejich možnou intenzitu (významnost). Toto musí krajský orgán SEA zkontrolovat a v případě nedostatečných informací (obecného vyhodnocení, absence zdůvodnění apod.) vyžádat doplnění či úpravu.

Doporučujeme krajskému orgánu SEA navázat kontakt s pořizovatelem ÚP či zpracovatelem vyhodnocení SEA a provést kontrolu v rámci předběžných konzultací ještě před tím, než budou dokumenty předloženy oficiálně ke společnému jednání. Pokud k tomuto nedojde, je třeba, aby orgán SEA požadoval nápravu vyhodnocení SEA ve svém vyjádření v rámci společného jednání. Vyhodnocení pak musí být upraveno před jeho předložením k veřejnému projednání.

V případě zrychleného postupu je předběžná konzultace s orgánem SEA o to důležitější.

Potenciálně dotčený stát oslovujeme, jsou-li identifikovány významné vlivy na jeho území, ať už pozitivní či negativní, nebo pokud si on sám požádá o zapojení do mezistátního posuzování.

Jestliže tedy na základě vyhodnocení SEA pořizovatel zjistí, že může daný ÚP významně ovlivnit sousední stát, informuje o tom krajský orgán SEA a (např. jeho prostřednictvím) se obrátí i na nás. Dle stavebního zákona přísluší komunikace v rámci mezistátního posuzování pořizovateli, MŽP poskytuje asistenci a metodickou podporu. Z naší strany tedy obdržíte kontaktní údaje zástupce dotčeného státu, poradíme s obsahem průvodního dopisu a jsme připraveni konzultovat s vámi v celém průběhu mezistátního procesu – např. odpověď dotčeného státu (DS) a kroky, které se od ní budou odvíjet, reakci na případné požadavky DS atd.

Postup, kdy jsou identifikovány významné vlivy na území DS, může být následující:

- Doporučujeme zajistit překlad návrhu ÚP a vyhodnocení SEA (zvláště pokud to může zajistit investor), nebo alespoň jejich relevantních částí, tj. části ÚP týkající se vymezení příhraničních oblastí, z vyhodnocení pak části týkající se přeshraničních vlivů, netechnické shrnutí, minimalizační opatření, monitoring – vše, co může být pro DS důležité.
- Tyto dokumenty s přeloženým průvodním dopisem zašlete na kontaktní osobu dotčeného státu – Rakousko komunikuje e-mailem, dokumenty stačí mít v elektronické podobě.
- Je dobré stanovit nějakou rozumnou lhůtu, dokdy očekáváte odpověď. Lze rozdělit i na dvě lhůty – nejprve pro odpověď, zda se vůbec chce DS účastnit mezistátního posuzování s tím, že pokud ano, rovnou stanovit i lhůtu pro předložení jejich vyjádření. Je vhodné spárovat lhůty pro DS se lhůtami pro českou veřejnost. Kdyby byla Vámi stanovená lhůta pro DS příliš krátká, DS z pravidla požádá o prodloužení. Případně (je-li na to časový prostor) se v dopise můžete dotázat, kolik času potřebují k zajištění účasti veřejnosti a k předložení

jejich vyjádření, a kdy tedy můžete toto vyjádření očekávat. Detaily obsahu dopisu bychom s pořizovatelem/krajským orgánem SEA prodiskutovali nad individuálním případem.

- Další postup se odvíjí od reakce DS. V nejlepším případě nemá zájem o mezistátní posuzování a s návrhem ÚP a vyhodnocením SEA souhlasí. Může ale požadovat např. „jen“ doplnění vyhodnocení SEA, nebo i o úpravu návrhu ÚP. Reakci na tyto požadavky je dobré konzultovat s námi a MMR. Ze začátku probíhá písemná komunikace a ve většině případů je tato forma dostatečná. K ústním mezistátním konzultacím dochází, až když se narazí na nějaké „problematické místo“.
- Cílem je zajistit minimální možné vlivy na území DS při respektování legislativy a legitimních zájmů ČR.
- Je třeba mít na paměti, že stanovisko SEA lze vydat až po ukončeném mezistátním posuzování. To by mělo být uzavřeno s vědomím a souhlasem obou zúčastněných stran. Tomu zpravidla předchází řádné vypořádání připomínek a požadavků DS.
- Ve stanovisku SEA pak musí být popsán postup provedeného mezistátního posouzení (i pokud DS neprojeví zájem – zmíníme, že byl osloven) a jeho výstupy, které musí stanovisko SEA a potažmo návrh ÚP náležitě zohlednit (např. byla-li dohodnuta nějaká specifická minimalizační opatření, úprava návrhu ÚP apod.).

Podrobný popis postupu bude součástí manuálu pro SEA u ÚPD, budoucí případy už budou mít jasné vodítko.

Dobrý den, v rámci čtvrté online metodické porady SEA si vám dovoluujeme opožděně zaslat jeden dotaz s problematikou, kterou právě aktuálně řešíme. Jedná se o posuzování konceptce „Splavnění Labe do Pardubic“. Před přípravou oznámení konceptce proběhla na krajském úřadě schůzka se zpracovatelem oznámení. Neoficiálně bylo dohodnuto, že se jedná o koncepci, která přesahuje hranici kraje a proto bude posuzování konceptce zajišťovat ministerstvo.

Poté následovala telefonická konzultace zpracovatele konceptce s ministerstvem. Zpracovateli byl názor krajského úřadu ministerstvem vyvrácen s tím, že posouzení konceptce bude zajišťovat krajský úřad. Zpracovatel připravil oznámení konceptce a předložil jej krajskému úřadu. Konceptce splavnění Labe byla tedy obsahově zaměřena pouze na dílčí záměry umístěné na území kraje. Proběhlo zjišťovací řízení, ke kterému přišla řada připomínek. Došlo i vyjádření dotčené veřejnosti – spolu, které je velmi detailně a sofistikovaně zpracované a pro krajský úřad stěžejní. Vyjádření je zpracováno opravdu odborně a detailně a je podloženo řadou přijatých vládních opatření a schválenými celostátními konceptci. Ve vyjádření spolku byl přímo vznesen požadavek, aby konceptce zpracovaná jen pro část Labe byla vrácena jako nepřijatelný pokus o aplikaci tzv. salámové metody s požadavkem na předložení konceptce na rozvoj všech vodních staveb na celém Labi od pramene (Pardubic?) až ke st. hranici se SRN, tzn. s plány na výstavbu vodních

staveb pro nákladní dopravu, pro osobní lodní dopravu a pro rekreační soukromé plavby. A to nás vrací opět na začátek a znovu utvrdilo náš názor, že se jedná o celostátní koncepci, dokonce i s přeshraničním vlivem.

Odpověď – Předkladatel / zpracovatel koncepce stanovil dotčené území koncepcí pouze pro území Pardubického kraje. Dle legitimních důvodů dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí má proces SEA být zajištěn orgánem kraje. Dotčené území neurčuje MŽP, ale sám předkladatel koncepce ve vazbě na to, co chce, aby koncepce řešila, resp. navrhovala.

Jako problém však vnímáme to, zda se vůbec jedná o koncepci dle § 3 písm. b) ZPV, jelikož z předloženého oznámení není zřejmé, zda jde o koncepci podle tohoto ustanovení včetně její závaznosti. Je zřejmé, že má sloužit jako podklad pro následnou ZÚR. To však bývají i studie proveditelnosti či územní studie a ty procesu SEA rozhodně nepodléhají. Oznámení koncepce nemá být automaticky rozesíláno, dokud neprojde náležitou kontrolou orgánem kraje, jak již bylo na poradách SEA explicitně zmiňováno. I kdyby se nakonec jednalo o koncepci ve smyslu ZPV a byl jako poslední krok nalezen i tzv. rámec pro budoucí povolení záměrů, je nutné, aby oznámení koncepce bylo naplněno správně, pakliže není, je nutné ho vrátit k přepracování či dopracování. Rozhodně nesmí dojít k rozeslání, proces pak bývá nejen zatížen vadou.

C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

C.1 Vymezení dotčeného území

Řešeným územím je severozápadní část Pardubického kraje. Koncepce neřeší území mimo správní obvod Pardubického kraje.

Řešené území je zobrazeno na obrázcích níže. Jednotlivými dílčími záměry budou dotčeny následující obce. Za dotčené území není považováno celé území obcí (viz níže), za dotčené území

B.7 Míra, v jaké koncepcí stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod.

Vzhledem ke skutečnosti, že výchozí podklady z oblasti vodní dopravy byly zpracovány ve větším měřítku, než je měřítko zásad územního rozvoje, umožňuje koncepcí Splavnění Labe do Pardubic posouzení ve větší podrobnosti, než by bylo umožněno při aktualizaci Zásad územního rozvoje Pardubického kraje při posouzení vlivů aktualizace na udržitelný rozvoj území, jehož součástí je i vyhodnocení vlivů na životní prostředí a vyhodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Na základě tohoto posouzení by následně z koncepcí měla vyplynout informace, zda

existuje vhodnější řešení (z pohledu územního i z pohledu požadavků na ochranu životního prostředí) pro splavnění Labe do Pardubic, než obsahují platné Zásady územního rozvoje Pardubického kraje a případná doporučení dalšího postupu pro další fáze plánování a projektové přípravy.

B.3 Charakter

Koncepce Splavnění Labe do Pardubic stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů, protože se stane jedním z podkladů pro aktualizaci územně plánovací dokumentace kraje – zásad územního rozvoje.

Koncepce Splavnění Labe do Pardubic je rozdělena do 3 základních částí. Část A je územní koncepcí a zahrnuje zejména obecná východiska a cíle koncepce, základní charakteristiku vlastní investiční akce a popis jejich dílčích záměrů, multikriteriální analýzu variantních dílčích záměrů a závěrečné shrnutí. Část B - Technická pasportizace řešeného území - zahrnuje samostatné karty (pasporty) dílčích záměrů obsahující základní údaje o dotčeném území, včetně údajů vyplývajících z platných územně plánovacích dokumentací a územně analytických podkladů. Součástí karet je

B.4 Zdůvodnění potřeby pořízení

Výchozí tezí investora projektu Splavnění Labe do Pardubic v souvislosti se zpracováním koncepce a oznámením koncepce, resp. s následným posouzením vlivů na životní prostředí postupem dle zákona o posuzování vlivů, je zajištění kompletních podkladů pro zpracování aktualizace Zásad územního rozvoje Pardubického kraje. Jejím předmětem řešení by poté mělo být vytvoření územních podmínek pro realizaci projektu, spočívající zejména ve vymezení příslušných ploch a koridorů nadmístního významu.

Výstupem realizace projektu bude souvislá (labská) vodní cesta mezi Ústeckým krajem a Pardubickým krajem. Současná neexistence vodní cesty do hradecko-pardubické aglomerace jako zdroje a cíle řady přeprav a dopravního uzlu směrem na severní Moravu, s efektivním dopravním napojením, degraduje přidanou hodnotu plavby na Labi proti proudu od Mělníka, znemožňuje zavedení konkurenceschopných vnitrostátních přeprav a do určité míry i omezuje budoucí možné

B.12 Způsob schvalování

Koncepce Splavnění Labe do Pardubic bude schvalována Ministerstvem dopravy ČR.

Chtěla bych se poradit k jednomu vyhodnocení SEA. Aktuálně fáze společného jednání. Bohužel náš požadavek na vyhodnocení je obecný a není tam ani důraz na ovzduší, hluk, veřejné zdraví. V ÚP je přesouvána povinnost vyhodnocení hluku do územní studie. Zajímá mě, jak na to mám pohlížet, když tam je současný stav naprosto nevyhovující, neakceptovatelný pro bydlení a návrh uvažuje o přestavbových plochách, přitom nemohu přece změnou ÚP nutit souseda, aby ukončil provoz, resp. podmínky využití ploch umožňují poměrně velkou škálu využití území. Zde se pouze v plochách výroby přidává přípustné využití pro bytový dům.

Plocha přestavby uprostřed města Kralupy, před vlakovým nádražím. Současné provozy v území úplně nedovolují změnu (zdroj znečišťování ovzduší – zpracování polymerů/vč. styrenu, lakovna a autoservis, areál autodopravy). Majitel chce zařadit stávající budovu vprostřed těchto zdrojů

také do plochy bydlení, 30 bytových domů. Východně je již plánovaná přestavbová plocha pro bydlení, západně je stále výrobní areál i dle ÚP. Vyhodnocení SEA – vyzdvihuje pouze hluk, o ovzduší ani zmínka, nejvíc mě zaráží, že negativně vychází vliv na krajinu a krajinný ráz. SEA je z mého pohledu nevyhovující.

Odpověď – Momentálně lze uvést (není vloženo do IS SEA, což být mělo), že je nutné validně zkontrolovat vyhodnocení SEA, které jste obdrželi, a uplatnit stanovisko DO se zásadními připomínkami, pakliže je ve vyhodnocení SEA spatřujete; nelze na nic čekat. Ve stanovisku SEA není prostor pro napravování vad vyhodnocení SEA! Takto orgán kraje zatěžuje proces SEA vadou, resp. celé pořizování ÚPD. Opatření obecné povahy bývá buď celé, či částečně rušeno na základě vad vyhodnocení SEA či postupů orgánu SEA soudy.

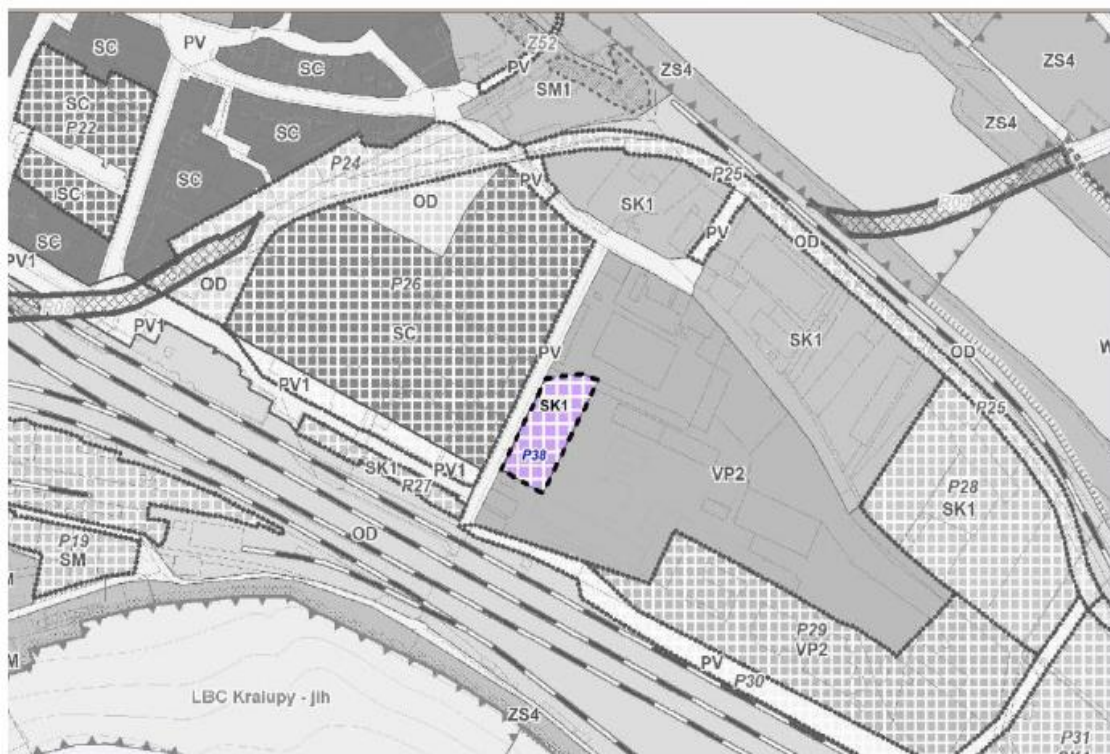
To, že váš požadavek ve stanovisku určující rozsah a obsah posuzování byl obecný neznamená, že AO nezahrne hodnocení na všechny složky ŽP a VZ, jak určuje nejen rozsah samotného posuzování v ZPV. Pakliže si myslíte, že současný stav v území nebyl dostatečně zmapován, tak je nezbytné právě pracovat s předloženým vyhodnocením SEA, protože všechny tyto informace naleznete v jeho relevantních kapitolách, tedy i zmapování současného stavu ŽP v dotčeném území, možnost vzniku kumulativních a synergických vlivů, včetně jejich následného zhodnocení a stanovení min. opatření (včetně ne/spolupráce a zapracování do výroku). Nelze na nic ve vyhodnocení SEA rezignovat. A když rezignováno je, orgán SEA je od toho, aby na uvedenou skutečnost upozornil.

MŽP nemělo prostor kontrolovat náležitosti jednotlivých kapitol vyhodnocení SEA, to přenecháváme příslušnému orgánu kraje, nicméně ve vazbě na naznačenou situaci lze uvést následující:

Ve vazbě na špatně vyhodnocené kumulativní a synergické vlivy v kapitole 6. vyhodnocení SEA, kde lze předpokládat až významně negativní vlivy na veřejné zdraví, by AO měla stanovit další minimalizační opatření (mimo jedno stanovené koncepční opatření). S ohledem na umístění plochy přestavby pro bydlení smíšené komerční na ploše pro výrobu lze významně negativní vlivy očekávat. Umístění plánované budovy je navíc v těsné blízkosti s budovou pro výrobu. AO by zde měla stanovit primárně prostorové min. opatření. Např. celkové vypuštění plochy přestavby z návrhu. Pokud vlivy nejsou natolik závažné, aby toto min. opatření muselo být stanoveno, je žádoucí, aby AO stanovila další prostorové opatření v podobě izolačního pásu zeleně a zajištění dostatečné vzdálenosti zdroje znečištění (hluk, prach, emise) od plochy pro bydlení pro zajištění maximální eliminace negativních vlivů, jež mohou směřovat k zástavbě přes hranice ploch pro výrobu. Podrobení, zda stavba může být vůbec realizována bude dále řešena v navazujících územních řízeních, avšak je žádoucí výše zmíněné opatření zapracovat pro vytvoření lepších podmínek v území. Jak bylo řečeno výše, AO prozatím stanovila jediné min. opatření koncepčního charakteru, jež stanovuje prověření plochy přestavby v podobě zpracování územní studie. Územní studie není min. opatření v pravém slova smyslu, jak zaznělo z předešlých prezentací. Po uplynutí lhůty pro její zpracování lze v území postavit cokoliv. Zároveň není závazná, tudíž při patřičném odůvodnění se lze od její podoby odchýlit. Dle rozsudku NSS 77 As 88/2021–88 ÚP

ani ZÚR nepřísluší předurčovat, jakým způsobem má být provedeno prověření konkrétních limitů, například hlukový limit (hlukovou studií).

Upozornění: je zřejmé, že bude potřeba tento areál dále ještě rozšiřovat (dle plochy přestavby P29), anebo někdo jiný tam postaví plochu pro výrobu. Zarážející je to, že hned vedle je vymezena plocha pro bydlení smíšené centrální, která je taky v blízkosti té plochy výroby...

Legenda:

SK1 – Smíšené komerční specifické 1

SC – Smíšené obytné centrální

VP2 – Výroba a skladování specifické 2

PV – Veřejná prostranství

PŘÍKLAD SPOLUPRÁCE PROJEKTANTA A AUTORIZOVANÉ OSOBY

5. metodická porada SEA

Alena Smrčková, Jan Cihlář | 23. 5. 2024

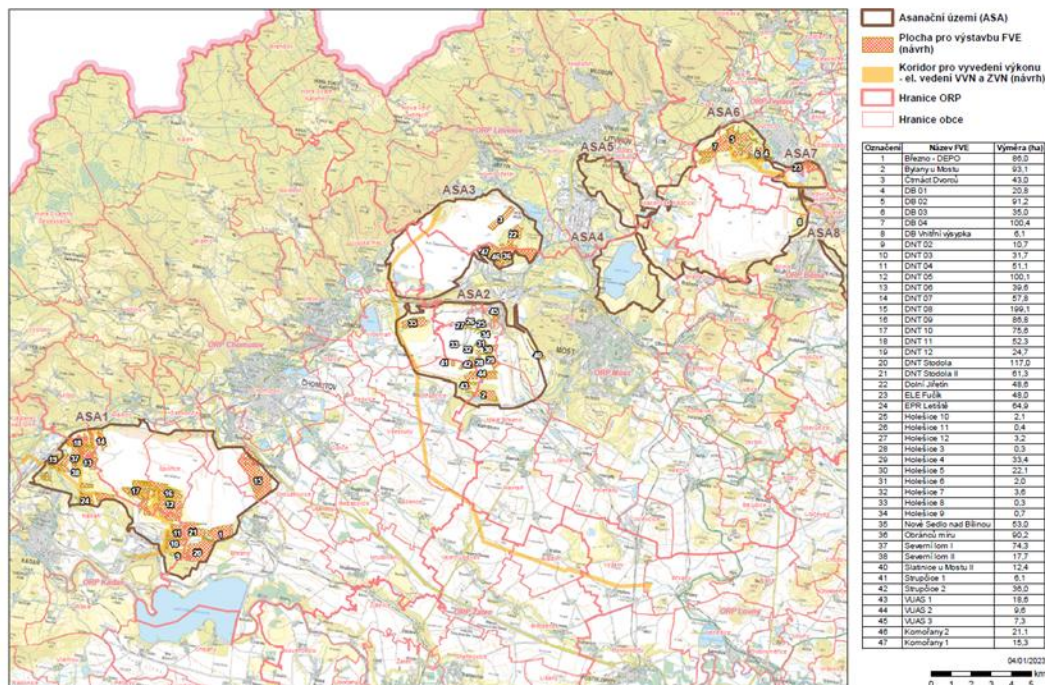
8. AKTUALIZACE ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE ÚSTECKÉHO KRAJE

návrh dle § 42b stavebního zákona

5. metodická porada SEA

VÝCHOZÍ POŽADAVEK

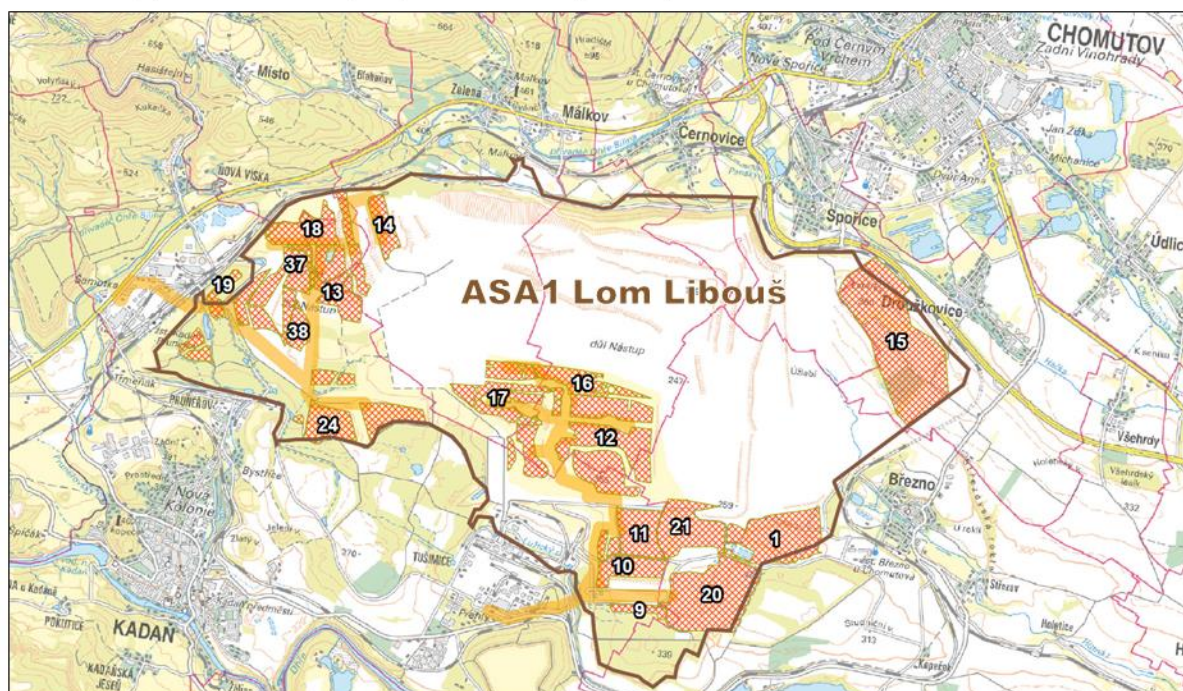
- Návrh Ministerstva průmyslu a obchodu – 46 ploch pro FVE o celkovém rozsahu cca 2 000 ha

5. metodická porada SEA

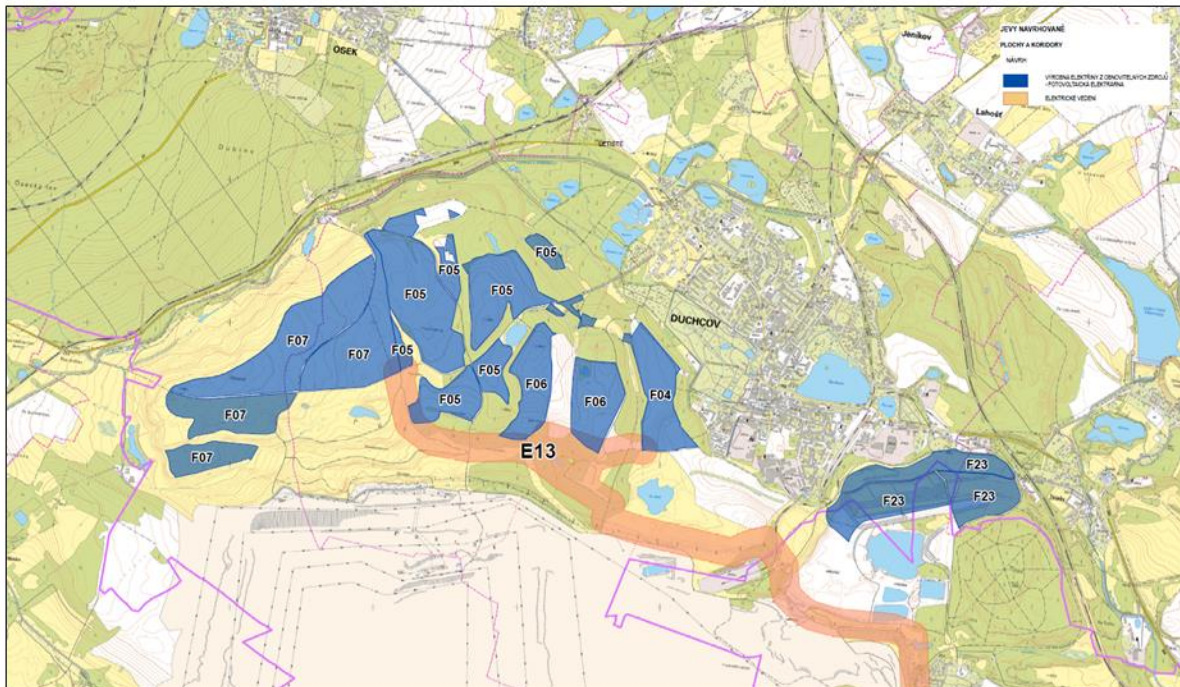
VÝCHOZÍ POŽADAVEK

- Plochy pro FVE situovány do ploch asanaci vymezených v ZÚR ÚK.

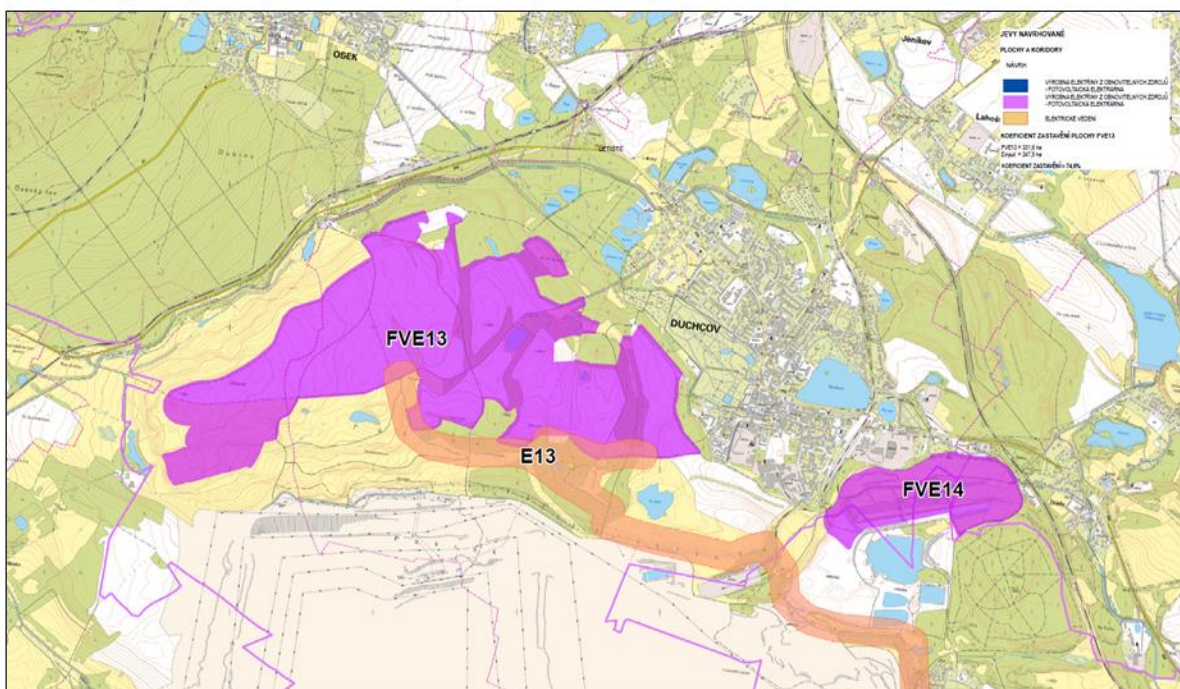
VYMEZENÍ PLOCH PRO FVE | KROK 1

- Vstupní data: plochy pro FVE dle návrhu (zákresu) MPO – nezobrazitelné v měřítku ZÚR

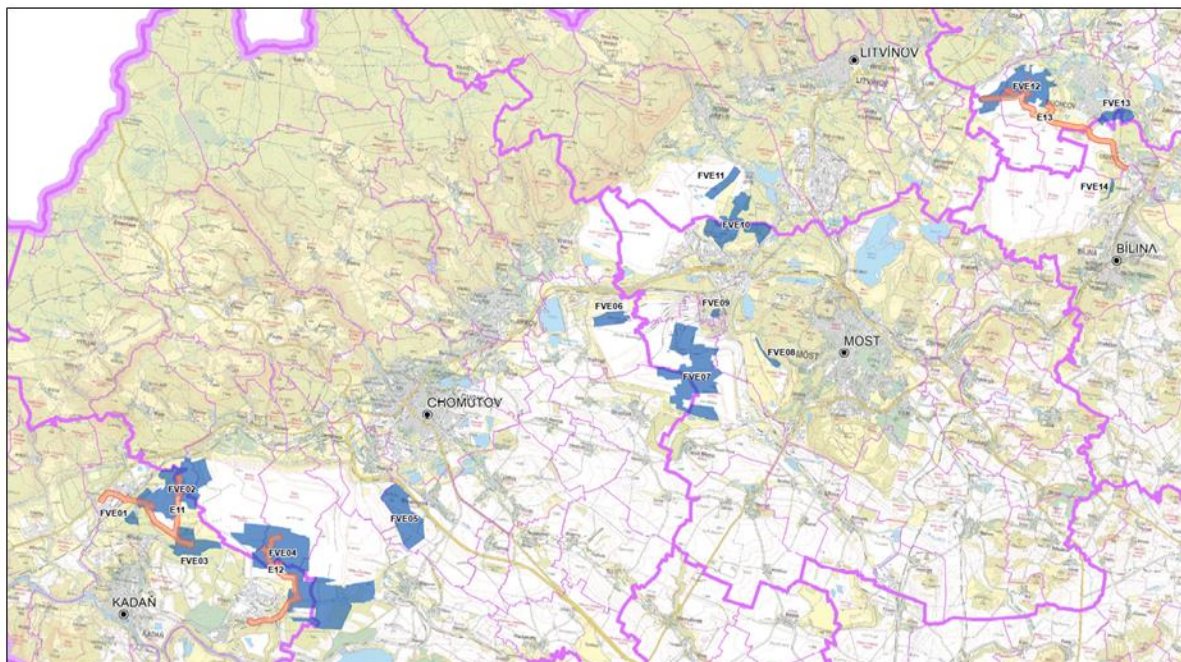
VYMEZENÍ PLOCH PRO FVE | KROK 2

- Agregace (vrstva pro ZÚR ÚK – odpovídající měřítku)

VYMEZENÍ PLOCH PRO FVE

- Celkem vymezeno 14 ploch pro FVE a 3 koridory pro vyvedení výkonu | stručné představení obsahu

EXKURZE

- V průběhu zpracování návrhu 8aZÚR ÚK
- FVE Ralsko – tým SEA, projektant, pořizovatel

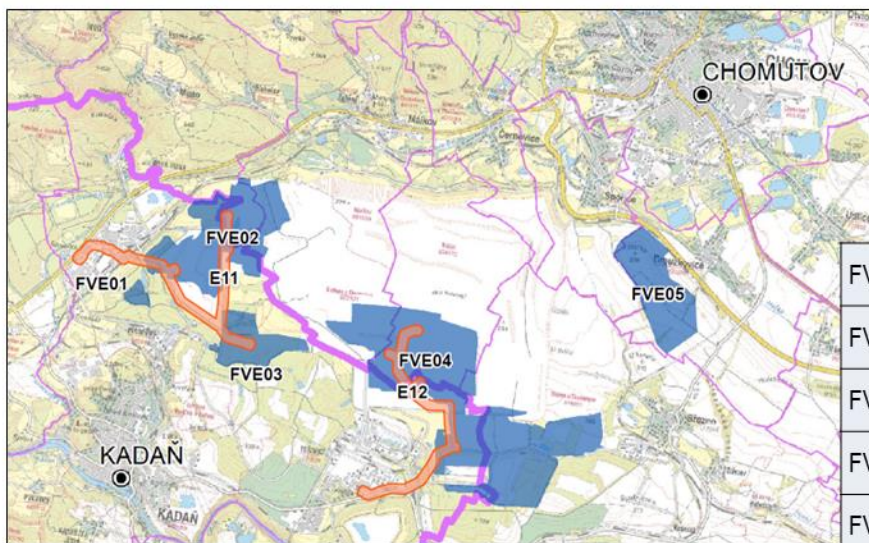
TERÉNNÍ PRŮZKUM

- V průběhu zpracování návrhu 8aZÚR ÚK
- Vybrané lokality v Ústeckém kraji
- I v úrovni ZÚR ano

HODNOCENÍ SEA

- **Klíčové oblasti k řešení v SEA:**
 - I. Regulace intenzity využití ploch pro FVE (velké výměry)
 - II. Vnitřní uspořádání jednotlivých ploch (zajištění propustnosti)

FVE01	Pruněřov I	18,1 ha
FVE02	Pruněřov II	357,3 ha
FVE03	Pruněřov III	122,8 ha
FVE04	Tušimice	824,8 ha
FVE05	Droužkovice	212,2 ha

REGULACE INTENZITY VYUŽITÍ PLOCH PRO FVE

- Zachování proporce výchozího návrhu MPO vůči jednotlivým dotčeným obcím

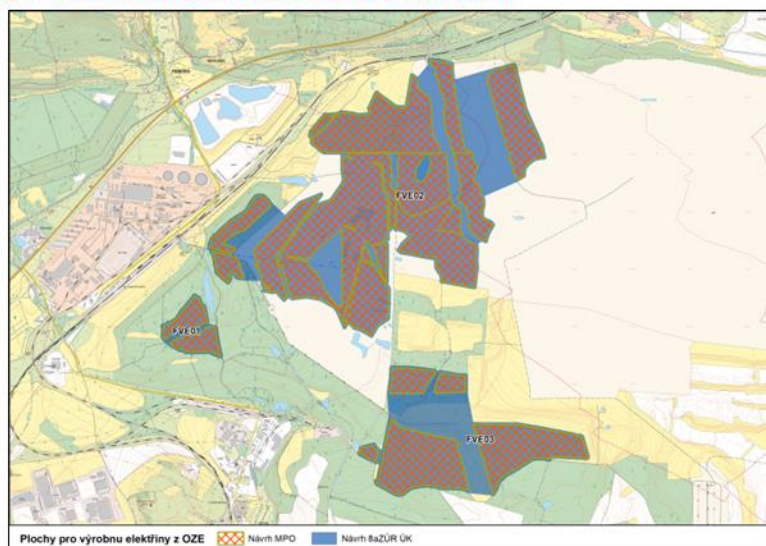
[171g] Pro územní plánování a využívání vymezené plochy FVE02 stanovují ZÚR ÚK tyto specifické úkoly:

Maximální výměra plochy fotovoltaických panelů se stanovuje pro dotčené obce následovně:

- Kadaň: max. 168 ha,
- Málkov: max. 36 ha,
- Místo: max. 48 ha.

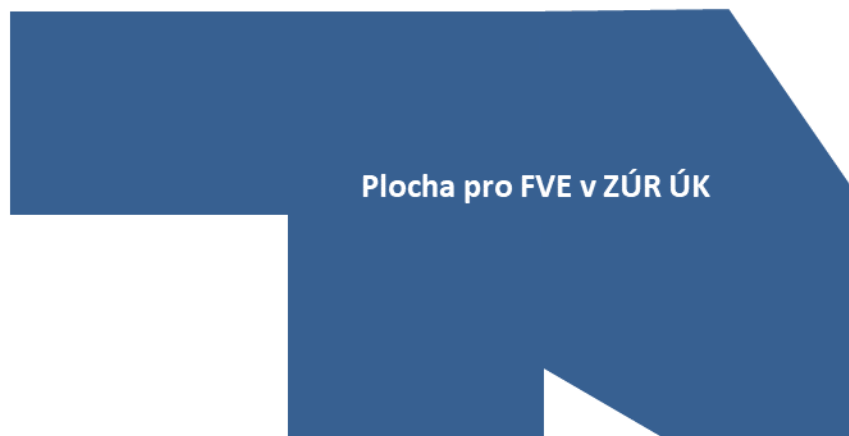
Výměra plochy = 357 ha

Umožněno FVE = 252 ha

VNITŘNÍ USPOŘÁDÁNÍ JEDNOTLIVÝCH PLOCH

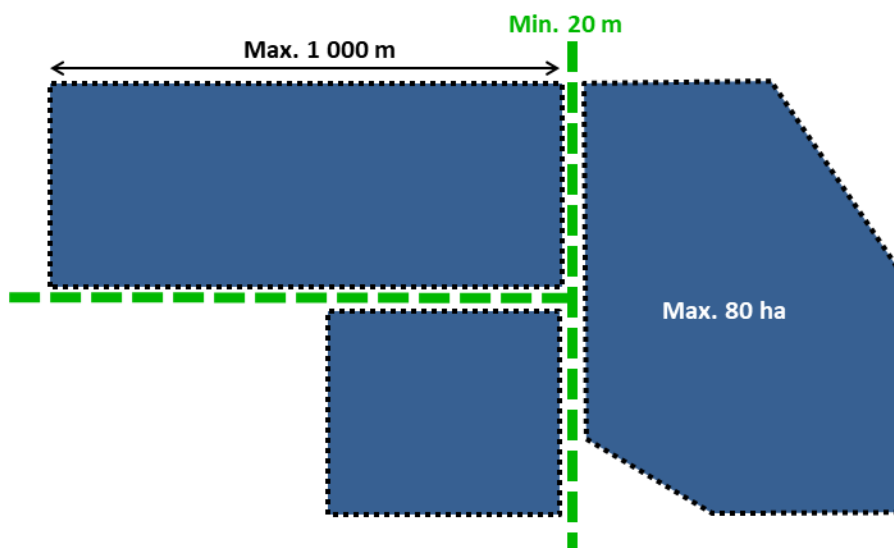
- Hlavní cíl – rozblokování velkých ploch do menších segmentů (souvisle oplocených FVE).
- Základní prostorové parametry pro plochy pro FVE:
 - a) Maximální výměra bloku je 80 ha.
 - b) Maximální délka nejdelší strany bloku je 1 000 m.
 - c) Minimální šířka mezi bloky je 20 m.

VNITŘNÍ USPOŘÁDÁNÍ JEDNOTLIVÝCH PLOCH

- a) Maximální výměra bloku je 80 ha.
- b) Maximální délka nejdelší strany bloku je 1 000 m.
- c) Minimální šířka mezi bloky je 20 m.

Koncepční opatření

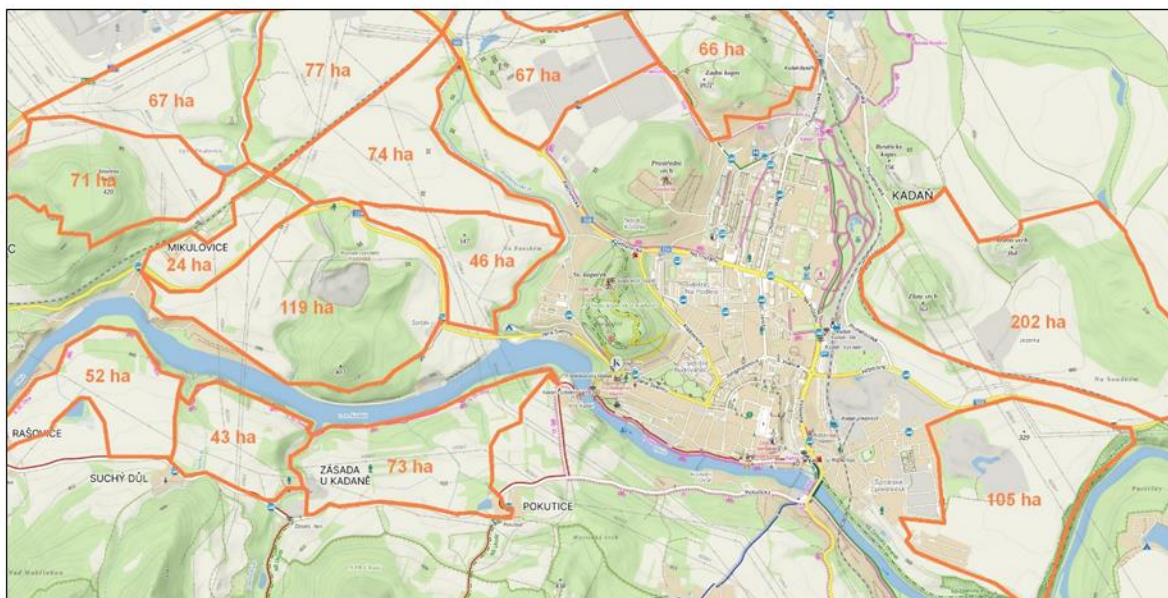
MAXIMÁLNÍ VÝMĚRA BLOKU 80 ha

- Analýza krajinné matrice
- Člen týmu SEA – expert v oblasti hodnocení krajiny a krajinného rázu

MAXIMÁLNÍ DÉLKA NEJDELŠÍ STRANY BLOKU 1 000 m

- Analýza prostupnosti území
- Člen týmu SEA – expert v oblasti hodnocení krajiny a krajinného rázu

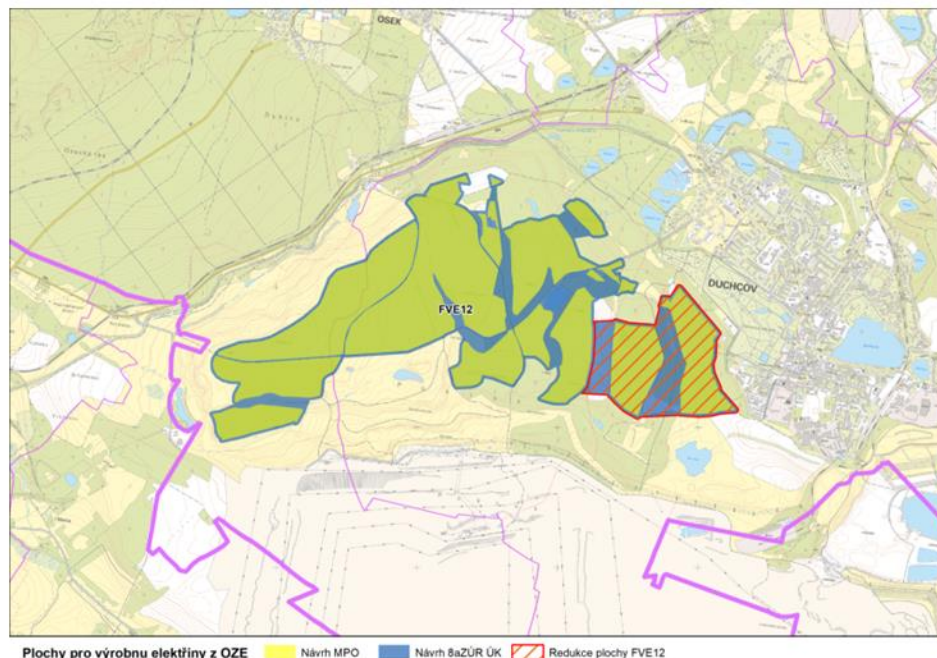
MINIMÁLNÍ ŠÍŘKA MEZI BLOKY 20 m

- Analýza odborných materiálů k tématu prostupnosti krajiny, vč. metodiky ÚSES a zahraničních zdrojů
- Člen týmu SEA – expert v oblasti ÚSES, expert v oblasti druhové ochrany a ekologie

REDUKCE PLOCHY FVE12

- Prostorové opatření SEA – ochrana krajiny a krajinného rázu

TÝM SEA

- **Složení týmu SEA**
 - vedoucí týmu SEA (autorizovaná osoba)
 - expert v oblasti druhové ochrany a ekologie
 - expert v oblasti ÚSES
 - expert v oblasti hodnocení krajinného rázu
 - expert v oblasti GIS
 - projektant (zajišťuje provazbu mezi ÚPD a VVURÚ)
- **Pravidelné interní porady**
- **Účast vedoucího týmu SEA na pracovních výborech s pořizovatelem**

SHRNUTÍ

- Multioborovost týmu SEA
- Součástí týmu SEA je i projektant aZÚR
- Konzultace dílčích výstupů v rámci týmu SEA
- Společná formulace opatření (spolupráce projektanta ZÚR se členy týmu SEA)
- Pravidelné konzultace projektanta a AO s pořizovatelem

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Mgr. Alena Smrčková, Ph.D.

E asmrckova@seznam.cz

Ing. Jan Cihlář

E jan.cihlar@ateliercs.cz

Směrnice RED III

+ Návrh zákona o urychlení využívání OZE (ZOZE)

Směrnice RED III

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se **mění směrnice (EU) 2018/2001**, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652.
- Směrnice je platná od 20. listopadu 2023.
- **Transpoziční lhůta:** částečně **do 1. července 2024** (např. povolovací postup pro záměry mimo AZ), ve zbytku **do 21. května 2025**.

Návrh ZOZE

- **Plán legislativních prací vlády 2024:** Návrh zákona o vymezení oblastí pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie a o změně některých souvisejících zákonů – bez RIA – předložení vládě 6/2024 – účinnost 1/2025.
- Aktuálně pracujeme na **vypořádání připomínek z VPŘ** k návrhu ZOZE.
- Předložení do MPŘ je očekáváno na přelomu května / června 2024.

Oblasti pro zrychlené zavádění OZE

3 základní kroky:

- 1. krok – koordinované mapování nezbytných oblastí (článek 15b)
- 2. krok – vymezení oblastí pro zrychlené zavádění OZE (článek 15c)
- 3. krok – povolování projektů v oblastech pro zrychlené zavádění OZE (článek 16a)

+ Bude i nadále možné povolovat OZE také **mimo vymezené oblasti** – RED III i pro tento případ zavádí úpravu povolování (článek 16b).

1. Koordinované mapování nezbytných oblastí (článek 15b RED III)

- **Cíl:** určit domácí potenciál a dostupné oblasti, jež jsou nezbytné pro instalaci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a související infrastrukturu, které jsou nezbytné ke splnění alespoň jejich vnitrostátních příspěvků k celkovému cíli v oblasti obnovitelných zdrojů energie do roku 2030 (...).
- Povinnost zohlednit zejména vyjmenovaná kritéria:
 - Dostupnost energie z OZE a potenciál pro její výrobu.
 - Předpokládaná poptávka po energii.
 - Dostupnost příslušné energetické infrastruktury.
- **Termín:** do 21. května 2025.

1. Koordinované mapování nezbytných oblastí (článek 15b RED III)

- Nezbytné oblasti budou vymezeny jako specifické oblasti v PÚR ČR.
- Mimořádná aktualizace PÚR ČR proběhne na základě usnesení vlády ze dne 24. dubna 2024 č. 272 – vymezení nezbytných oblastí pro FVE a VTE.
- Vedle kritérií dle směrnice RED III jsou z nezbytných oblastí vyloučeny také lokality soustavy Natura 2000, národní parky a I. a II. zóny CHKO.
- Mimořádná aktualizace PÚR ČR nepodléhá SEA.

2. Vymezení oblastí pro zrychlené zavádění OZE (článek 15c RED III)

- Požadavek, aby příslušné orgány přijaly jeden nebo více plánů, které jako dílčí část nezbytných oblastí určí oblasti pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie, a to pro jeden nebo více druhů OZE.
 - Předpoklad ČR – větrné elektrárny a fotovoltaické elektrárny.
- Mělo by se jednat o dostatečně homogenní oblasti, v nichž se neočekává, že zavedení určitého druhu nebo určitých druhů OZE bude mít vzhledem ke zvláštnostem vybrané oblasti významný dopad na životní prostředí.
- Požadavek na účast veřejnosti.
- **Termín:** do 21. února 2026.

Termín 21. 2. 2026 se vztahuje k tomu, že ČR má vymezit takové množství AZ, aby jejich celková rozloha byla významná a aby přispívaly k plnění cílů stanovených v této směšnici (RED III)". Další oblasti mohou být vymezovány i po 21. 2. 2026.

2. Vymezení oblastí pro zrychlené zavádění OZE (článek 15c RED III)

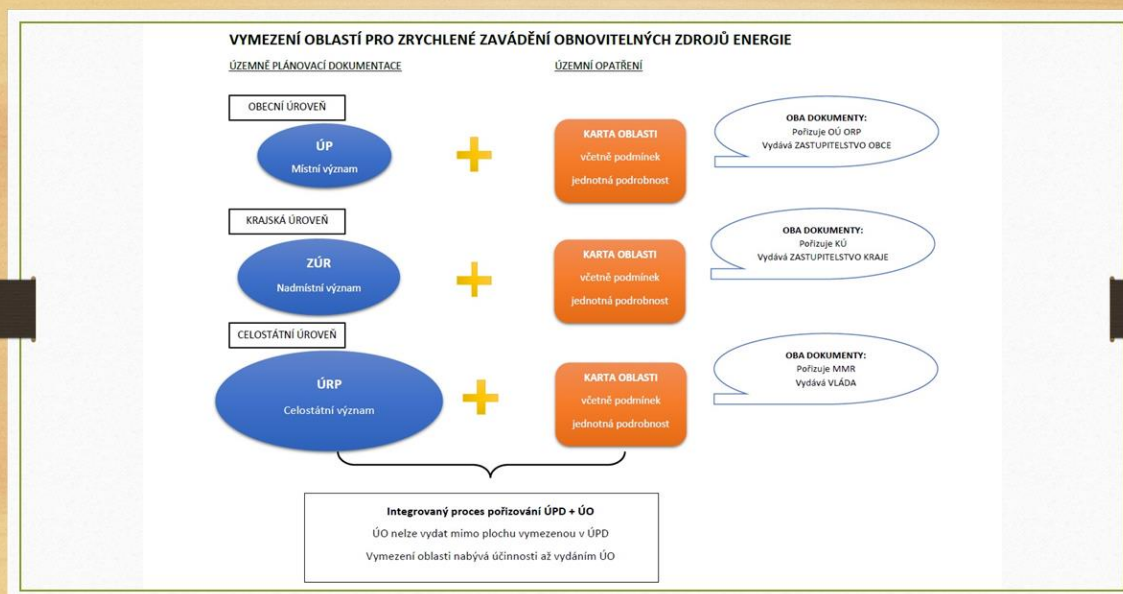
- Plány podléhají povinně SEA a případně i naturovému posouzení.
- Požadavek na stanovení individuálních pravidel pro každou akcelerační zónu:
 - Stanovení pravidel včetně účinných zmírňujících opatření, aby se zabránilo možnému nepříznivému dopadu na životní prostředí (*avoid*), nebo aby se tyto dopady výrazně omezily (*mitigate*), popř. aby se zajistilo, že budou přiměřené a včas uplatněna vhodná zmírňující opatření s cílem zajistit dodržování povinností stanovených ve vyjmenovaných ustanoveních směrnic (stanoviště a druhy, ptáci, voda).
- Požadavek, aby pravidla byla zaměřena na specifika jednotlivých akceleračních zón, na technologii/e, která tam má být zavedena a na zjištěný dopad na životní prostředí.
- Dodržování pravidel a plnění opatření vede k předpokladu, že projekty vyjmenovaná ustanovení směrnic neporušují.

2. Vymezení oblastí pro zrychlené zavádění OZE (článek 15c RED III)

- **Vymezování oblastí pro zrychlené zavádění OZE...**
 - pro VTE / FVE / VTE+FVE (ZOZE je však formulován obecně)
 - v rámci nezbytných oblastí,
 - na základě kritérií (limitů) stanovených v nařízení vlády
- **... na třech stupních (podle charakteru oblasti pro zrychlené zavádění OZE):**
 - V **ÚP** – oblasti místního významu
 - V **ZÚR** – oblasti nadmístního významu
 - V **ÚRP** – oblasti celostátního významu

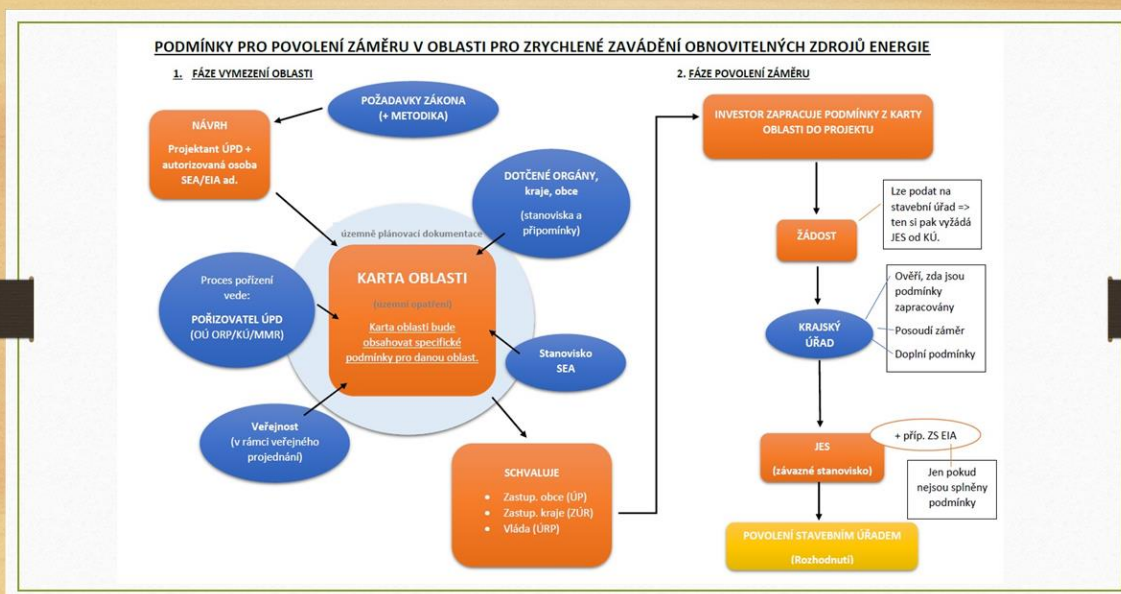
2. Vymezení oblastí pro zrychlené zavádění OZE (článek 15c RED III)

- K vymezení oblasti pro zrychlené zavádění OZE dojde **změnou příslušné ÚPD** + současně bude pro každou AZ pořízeno také **územní opatření**.
- **Územní opatření => „karta oblasti“**
 - Forma opatření obecné povahy (účast veřejnosti, přezkum).
 - Výkres na podkladě katastrální mapy => návrh může být zpracován v potřebné míře podrobnosti => odpovídající podrobnost posouzení v rámci SEA => **možnost stanovení podrobných podmínek pro každou akcelerační zónu**.
 - Integrace do procesu pořízení příslušné ÚPD (ÚP / ZÚR / ÚRP). Všechny dokumenty bude schvalovat zastupitelstvo obce (s ÚP) / zastupitelstvo kraje (se ZÚR) / vláda (s ÚRP). Proběhne **1 SEA**, 1 společné jednání, 1 veřejné projednání.

2. Vymezení oblastí pro zrychlené zavádění OZE (článek 15c RED III)

- **Stanovování pravidel a opatření pro jednotlivé AZ:**
 - Požadavek na stanovení specifických pravidel a opatření pro jednotlivé AZ bude obsažen v ZOZE. Vedle toho bude připravena **metodika** s návrhy konkrétních pravidel a opatření pro různé situace, které mohou nastat.
 - Návrh individuálních pravidel a opatření bude součástí návrhu územního opatření (karty lokality). Spolupráce autorizovaných osob SEA/EIA, H67, popř. Natura 2000.
 - K návrhu se vyjádří dotčené orgány, obce/kraje, veřejnost.
 - Pravidla a opatření budou převzata do výroku územního opatření => **závaznost**.

3. Povolování projektů OZE v oblastech pro zrychlené zavádění OZE (článek 16a)

- Lhůty pro povolovací proces (12/18 měsíců, 6/9 měsíců).
- Osvobození od požadavku na provedení EIA a naturového posouzení, pokud:
 - projekt splňuje pravidla a opatření stanovená pro AZ,
 - nejedná se o projekt podléhající mezistátnímu posuzování EIA a
 - není vysoce pravděpodobné, že projekt povede k významným nepředvídaným nepříznivým vlivům s ohledem na ekologickou citlivost geografické oblasti, v nichž se nacházejí, které nebyly zjištěny během posuzování environmentálních vlivů plánů určujících akcelerační zóny (negativní „*quasi-screening* EIA“).

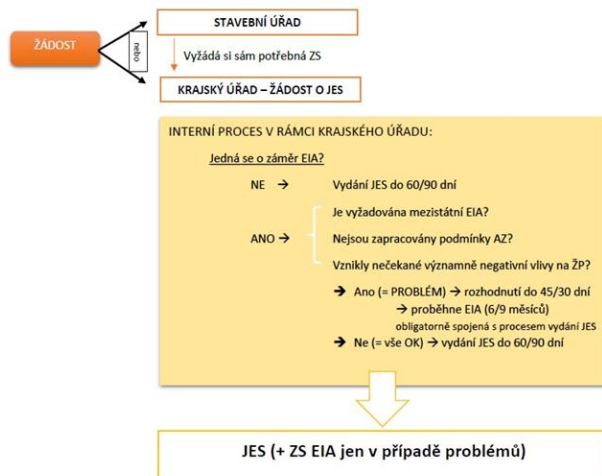
3. Povolování projektů OZE v oblastech pro zrychlené zavádění OZE (článek 16a)

- **Dva myslitelné výsledky prověření žádosti:**
 - Schválení projektu z hlediska životního prostředí bez vydání výslovného rozhodnutí.
 - Takový projekt **nebude** podléhat EIA (a příp. naturovému posouzení).
 - Princip tichého souhlasu, není-li dodržena lhůta pro posouzení (45/30 dnů).
 - Správní rozhodnutí, v němž příslušný orgán na základě jasných důkazů řádně odůvodní, že konkrétní projekt s vysokou pravděpodobností povede k významným nepředvídaným nepříznivým vlivům s ohledem na ekologickou citlivost geografické oblasti, v níž se projekt nachází, které nelze zmírnit opatřeními uvedenými v plánech určujících oblasti vhodné pro zrychlené zavádění nebo navrženými předkladatelem daného projektu.
 - Takový projekt **bude** podléhat EIA (a příp. naturovému posouzení).

3. Povolování projektů OZE v oblastech pro zrychlené zavádění OZE (článek 16a)

- **Proces vedoucí k vydání jednotného environmentálního stanoviska:**
 - Příslušný orgán: krajský úřad.
 - Postup podle zákona o JES + zvláštní úprava podle ZOZE:
 - Včlenění úvah, které jsou součástí „prověření“ (*kvasiscreeningu*) podle RED III.
 - Možnost spolupráce s orgánem EIA – fakultativně, v rámci úřadu.
 - Ověření, zda žadatel zapracoval pravidla a opatření stanovená v územním opatření.
 - Doplnění podmínek dle zákonných požadavků.

POVOLOVÁNÍ VTE / FVE V OBLASTECH PRO ZRYCHLENÉ ZAVÁDĚNÍ OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE

PODMÍNKY PRO POVOLENÍ ZÁMĚRU V OBLASTI PRO ZRYCHLENÉ ZAVÁDĚNÍ OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE

1. FÁZE VYMEZENÍ OBLASTI

2. FÁZE POVOLENÍ ZÁMĚRU

=> V čem spočívá usnadnění?

- Výrazně přibude předem známých podmínek a tím se také oproti současnému stavu rozšíří okruh otázek, které byly vyřešeny již ve fázi územního plánování (při vymezení AZ) a není tedy nutné řešit je na projektové úrovni.
- Za předpokladu splnění podmínek dle RED III nebude nutné provést EIA.
- Lhůty dle RED III: Do 12 měsíců má být o projektu rozhodnuto.

Odlišnosti v pořizování ÚPD dle nového stavebního zákona od 1. 7. 2024

důležité ve vazbě k SEA

Ministerstvo životního prostředí

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- účinnost od 1. 1. 2024 pro nejvýznamnější, tzv. vyhrazené stavby, v plném rozsahu pak od 1. 7. 2024
- do té doby se pořizuje ÚPD dle § 334a odst. 2 „ve věcech týkajících se územního plánování se v přechodném období postupuje podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou územního řízení týkajícího se vyhrazené stavby uvedené v příloze č. 3 k tomuto zákonu nebo stavby s ní související, které v přechodném období nelze zahájit. Pro účely přechodných ustanovení v části dvanácté hlavě II dílu 2 se za den nabytí účinnosti tohoto zákona považuje 1. červenec 2024.“

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- ÚPD na všech úrovních (územní rozvojový plán pro území celého státu, zásady územního rozvoje kraje, územní plány obcí a regulační plány pro menší území než obec) budou pořizovány v jednotně upraveném procesu (§ 72 – § 115)
- u politiky územního rozvoje (§ 70 – § 71e) jsou drobné niance (např. nekoná se projednání s veřejností, pouze online seznámení se s materiálem)
- žádná zvláštní úprava pořizování změn ÚPD zkráceným způsobem, nahrazeno nově sjednoceným postupem
- vystavení projednávaných materiálů bude k nahlédnutí v národním geoportálu územního plánování

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- § 94 – institut společného jednání mezi pořizovatelem a ostatními dotčenými orgány
- § 96 – institut veřejného projednání mezi pořizovatelem (může se konat v tentýž den jako společné jednání, ale v jiném čase) a veřejností, která má možnost uplatnění „pouze“ připomínek
- k vyhodnocení vlivů (§ 40) se uplatňuje nadále pouze vyjádření

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- lhůty pro uplatnění stanovisek, vyjádření, připomínek do 15 dní od jednání
- MŽP bude nově zajišťovat nabídku přeshraničních konzultací pro veškerou ÚPD (§ 95)
 - odst. 1 – Je-li ve vyhodnocení vlivů zjištěn významný negativní vliv na území sousedního státu, pořizovatel prostřednictvím Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zahraničních věcí zašle návrh územně plánovací dokumentace a vyhodnocení vlivů příslušnému orgánu sousedního státu, jehož území může být uplatňováním územně plánovací dokumentace významně ovlivněno, a nabídne mu konzultace.

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- **zásadní změnou je, že**
 - stanovisko SEA (§ 100) bude vydáno až po vyhodnocení výsledků projednání
 - tzn. pro vydání stanoviska SEA poskytne pořizovatel PÚ následující podklady (návrh vyhodnocení připomínek, výsledky konzultací a návrh vyhodnocení uplatněných stanovisek, popřípadě výsledky řešení rozporů a návrh výběru nejvhodnější varianty),
 - až poté dojde k úpravě návrhu koncepce (ÚPD) na základě všech VÝŠE ZMÍNĚNÝCH podkladů včetně vydaného stanoviska SEA (§ 102)

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- § 100 odst. 2 – možnost prodloužení lhůty (30 dnů) na vydání stanoviska SEA o dalších 30 dnů (pouze ze závažných důvodů usnesením, které se pouze poznamenává do spisu) i u změny ÚPD (kromě změny ÚP)
- § 103 odst. 2 – stanovisko k potřebě posouzení u podstatné úpravy návrhu
 - lhůta 20 dnů pro vydání
 - ve stanovisku bude nutné uvést, zda je nutné vyhodnocení vlivů pouze upravit (upravit již stávající výsledky/závěry vyhodnocení vlivů) nebo zda vyžaduje podstatná úprava doplnit posouzení vlivů na životní prostředí

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- § 115 – institut souběžného pořizování územně plánovací dokumentace
- „Je-li k vydání různých územně plánovacích dokumentací příslušný tentýž schvalující orgán, může rozhodnout o souběžném pořízení navazující územně plánovací dokumentace a změny nadřazené územně plánovací dokumentace. Umožňuje-li to povaha projednávané územně plánovací dokumentace, může se projednání obou územně plánovacích dokumentací konat souběžně v jednom projednání.“
- Je-li vyžadováno posouzení vlivů na životní prostředí, zpracovává se vyhodnocení vlivů jen pro navazující územně plánovací dokumentaci a v podrobnosti, která této navazující dokumentaci odpovídá, je-li řešeno území vyžadující posouzení shodné a byl-li stanoviskem orgánu ochrany přírody vyloučen vliv nadřazené a navazující územně plánovací dokumentace nebo její změny na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptací oblasti.

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- příloha č. 4 k zákonu č. 283/2021 Sb.
- I. Obsah a struktura vyhodnocení předpokládaných vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace na udržitelný rozvoj území (5 bodů)
- Hodnotí se vlivy, které lze rozumně předpokládat, a to v rozsahu, podrobnosti a míře konkrétnosti, jakou má pořizovaná politika územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace. Vlivy se stanoví odborným odhadem.
 - 1. Vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu nebo zásad územního rozvoje na životní prostředí, zpracované podle části II. této přílohy, nebo pokud příslušný úřad uplatnil u změny politiky územního rozvoje nebo změny územního rozvojového plánu, změny zásad územního rozvoje nebo u územního plánu nebo jeho změny požadavek na toto vyhodnocení. **(SEA)**
 - 2. Vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje nebo posuzované územně plánovací dokumentace na evropsky významné lokality nebo ptáčí oblasti, pokud orgán ochrany přírody nevyloučil významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptáčích oblastí. **(NATUROVÉ POSOUZENÍ)**

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- 3. Vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje nebo posuzované územně plánovací dokumentace na hospodářský rozvoj a soudržnost společnosti obyvatel území.
- 4. Vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje nebo posuzované územně plánovací dokumentace na udržitelný rozvoj území, které spočívá v posouzení vztahu a zlepšování podmínek pro příznivé životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společnosti obyvatel území a posouzení naplnění priorit územního plánování.
- 5. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska vyváženosti vlivů na životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společnosti obyvatel území (udržitelný rozvoj území).

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- II. Obsah a struktura vyhodnocení předpokládaných vlivů politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje a územního plánu na životní prostředí (kromě určitých modifikací některých ostatních bodů **přibylly 2 zcela nové body**)
- 1. Stručné shrnutí obsahu a hlavních cílů **posuzované** politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace, vztah k jiným koncepcím.
- 2. Zhodnocení vztahu **posuzované** politiky územního rozvoje **nebo územně plánovací dokumentace** k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní, **unijní** a vnitrostátní úrovni.
- 3. Údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna **posuzovaná** politika územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace.
- 4. Charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním **posuzované** politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace významně ovlivněny.

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- 5. Současné problémy a jevy životního prostředí, které by mohly být uplatněním **posuzované** politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace významně ovlivněny, zejména s ohledem na zvláště chráněná území **a jejich ochranná pásma, evropsky významné lokality** a ptačí oblasti.
- 6. Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant **posuzované** politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace **nebo jejího invariantního návrhu**, včetně vlivů sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, kladných a záporných; hodnotí se vlivy na obyvatelstvo, lidské zdraví, biologickou rozmanitost, faunu, flóru, půdu, **zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa**, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, hmotné statky, kulturní dědictví, včetně dědictví architektonického a archeologického a vlivy na krajinu, včetně vztahů mezi uvedenými oblastmi vyhodnocení.

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- 7. Porovnání zjištěných nebo předpokládaných kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení **nebo podle invariantního řešení ve srovnání se současným stavem** a jejich zhodnocení. Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení, včetně jejich omezení.
- 8. Popis navrhovaných opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných **významných** záporných vlivů na životní prostředí.
- 9. Zhodnocení způsobu zapracování cílů ochrany životního prostředí přijatých na mezinárodní, **unijní** nebo národní úrovni do **posuzované** politiky územního rozvoje nebo **územně plánovací dokumentace** a jejich zohlednění při výběru řešení, **včetně případného výběru nejvhodnější varianty**.
- 10. **Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace na životní prostředí.**

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- 11. **Souhrnné vypořádání požadavků uplatněných ve stanovisku příslušného úřadu k návrhu zadání nebo k návrhu zadání změny územně plánovací dokumentace nebo stanovisku podle § 71a odst. 2, § 71d odst. 4 písm. c) nebo § 71e odst. 5 písm. e)**
- 12. Návrh ukazatelů pro sledování vlivu **posuzované** politiky územního rozvoje **nebo** územně plánovací dokumentace na životní prostředí.
- 13. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí.
- 14. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů.

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- odůvodnění PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP (přílohy č. 5, 6, 7, 8)
- Je zde zdůrazněno, že součástí textové části odůvodnění je též stanovisko příslušného orgánu k vyhodnocení vlivů na životní prostředí se sdělením, jak bylo zohledněno s uvedením závažných důvodů, pokud některé požadavky nebo podmínky zohledněny nebyly, **a další části prohlášení podle § 10g odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí**

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- Úprava Informačního systému SEA spočívající ve vytvoření nových záložek

The screenshot displays the SEA Information System (SEA) interface. On the left, a sidebar lists various sections, with 'Posuzování ÚPD nebo jejich změn ve smyslu zákona č. 283/2021 Sb.' highlighted. The main content area shows a table with two rows, each representing a document titled 'Posuzování ÚPD nebo jejich změn ve smyslu zákona č. 283/2021 Sb.' and 'Zásady územního rozvoje'. The right-hand panel contains filters for 'Dátum', 'Omezení na', 'Řadit podle', and 'Data poslední změny', along with a 'Zobrazit' button.

mzp.cz

Nový stavební zákon

zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění
pozdějších předpisů

- Úprava Informačního systému SEA spočívající ve vytvoření nových záložek
- Pořizování PÚR nebo její změny ve smyslu zákona č. 283/2021 Sb. (týká se MŽP)
- https://portal.cenia.cz/eiasea/view/sea100_pur4?lang=cs
- Pořizování ÚPD nebo jejich změn ve smyslu zákona č. 283/2021 Sb. (týká se MŽP i všech KU a MHMP)
https://portal.cenia.cz/eiasea/view/sea100_upd2?lang=cs
- Žádáme o pravidelné doplňování záznamů do IS SEA dle probíhajícího procesu pořizování ÚP

mzp.cz

mzp.cz

Děkujeme za pozornost

Ministerstvo životního prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_zp

Ministerstvo životního prostředí

@ministerstvozivotnihoprostredi

Tzv. Stanovisko k potřebě posouzení

územní plán a jeho změna

Ministerstvo životního prostředí

Nový stavební zákon zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

- zmocnění k vydání stanoviska – § 54 NSZ a § 22 písm. d) ZPV
- stanovisko se vydává:
 - k návrhu zadání ÚP – § 89 odst. 3 a 4 (lhůta 30 dní, OOP 20 dní)
 - k podstatné úpravě návrhu ÚP – § 103 odst. 2 (lhůta 20 dní, OOP 13 dní)
 - ke zprávě o uplatňování ÚP, resp. k návrhu zadání změny ÚP, který ze zprávy vychází – § 107 odst. 3 (lhůta 30 dní, OOP 20 dní)
 - k návrhu zadání změny ÚP – § 111 odst. 1 (lhůta 30 dní, OOP 20 dní)
- žádost o stanovisko může podat pořizovatel (nový ÚP, změna na základě Zprávy) nebo v případě změny ÚP (§ 109 odst. 1), kde může být stanovisko součástí podnětu na pořízení změny ÚP (§ 109 odst. 3 písm. b) také:
 - schvalující orgán ÚP
 - oprávněný investor
 - orgán veřejné správy
 - občan obce nebo osoba, která má vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemku nebo stavbě na území obce
- součástí stanoviska může být i vyjádření k návrhu zadání dle § 89 odst. 5 písm. a)

mzp.cz

Na co si dát pozor

při obdržení podkladů pro vydání stanoviska k potřebě posouzení

- Zkontrolovat podklady – mít je kompletní – hl. stanoviska OOP dle § 45i ZOPK (včetně obsahu), dále návrh zadání/ zprávu o uplatňování, příp. grafické znázornění, výkresy limitů v území apod. – lze si vyžádat doplnění, aby měl příslušný úřad dostatečné informace pro rozhodování.
- Pokud stanoviska OOP nedorazí ve lhůtě (ale víme, že mají být doručena jen s několikadenním zpožděním), domluvit si s pořizovatelem prodloužení lhůty pro vydání stanoviska k potřebě posouzení do doby jejich obdržení – stanoviska OOP jsou neopominutelným podkladem pro vydání „našeho“ stanoviska.
- Pokud zjistíme, že např. nebyl osloven některý příslušný OOP, je to důvod k vrácení podkladů k vydání stanoviska k potřebě posouzení pro jejich neúplnost s žádostí o doplnění.
- U zprávy o uplatňování kontrolovat kapitolu týkající se monitoringu vlivů vyplývajících z implementace ÚP – měla by obsahovat popis postupu provedení hodnocení, informace o tom, které monitorovací indikátory životního prostředí byly pro vlastní vyhodnocení uplatňování ÚP použity a jakým způsobem, jak docházelo k samotnému vyhodnocování těchto ukazatelů, na základě čeho byl zjištěn uvedený závěr – požadavky na dopracování lze uplatnit ve vyjádření ke zprávě.

mzp.cz

Náležitosti stanoviska k potřebě posouzení

- Stanovisko by mělo mj. obsahovat:
 - alespoň stručný popis obsahu navrhovaného ÚP nebo jeho změny,
 - vyjmenování podkladů, které příslušný úřad obdržel,
 - výrok – posuzovat x neposuzovat + potřeba zpracování tzv. naturového posouzení,
 - náležité odůvodnění výroku – vhodné a přiměřené k zadání/ke zprávě o uplatňování ÚP apod. v souladu s kritérii dle přílohy č. 8 k ZPV
 - v případě provedení vyhodnocení požadavky na vyhodnocení SEA, příp. naturového posouzení
 - vyjádření z hlediska nutnosti zpracování variant řešení.
- Musí být přezkoumatelné – vyvarovat se obecných frází, dbát na řádné odůvodnění.

mzp.cz

Náležitosti stanoviska k potřebě posouzení

- např. rozsudek NSS ze dne 16. 12. 2010 č. j.: 1 Ao 6/2010-130:
 - přiměřené použití ustanovení správního řádu o obsahu, formě a náležitostech rozhodnutí (§ 67 a 68 správního řádu),
 - tj. uvést důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů.
- Jedině tak může obstát při přezkumu ve správním soudnictví v rámci řízení o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části.

mzp.cz

Kritéria dle přílohy č. 8 k ZPV

- Užití kritérií dle přílohy č. 8 k ZPV je v NSZ (§ 89 odst. 3 písm. a) odvozeno z odkazu na „jiný právní předpis“, kterým je právě ZPV, konkrétně § 10i odst. 2 ZPV, který stanovuje užití těchto kritérií.
- Kritéria lze agregovat do skupin, je-li to účelné, avšak musí být jasné, že se jimi příslušný úřad zabýval, že dle nich posuzoval předložený návrh zadání.
- V popisu, zda a jak jsou kritéria naplněna, je třeba být co nejvíce konkrétní (dle dostupných informací).

mzp.cz

Kritéria dle přílohy č. 8 k ZPV

1. Obsah konceptce, zejména s ohledem na:

- a. účelnost stanovených variant řešení k dosažení sledovaných cílů konceptce;
- b. míru, v jaké konceptce stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, a to buď vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti a provozním podmínkám nebo z hlediska požadavků na přírodní zdroje;
- c. míru, v jaké ovlivňuje jiné konceptce;
- d. význam konceptce pro začlenění požadavků na ochranu životního prostředí a veřejné zdraví, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje;
- e. vliv konceptce na udržitelný rozvoj dotčeného území (včetně sociálně-ekonomických aspektů);
- f. problémy životního prostředí a veřejného zdraví, které jsou závažné pro konceptci;
- g. význam konceptce pro implementaci požadavků vyplývajících z právních předpisů Evropského společenství týkajících se životního prostředí a veřejného zdraví (např. plány a programy v oblasti odpadového hospodářství nebo ochrany vod).

mzp.cz

Kritéria dle přílohy č. 8 k ZPV

2. Charakteristika vlivů konceptce na životní prostředí a veřejné zdraví a charakteristika dotčeného území, zejména s ohledem na:

- a. pravděpodobnost, dobu trvání, četnost a vratnost vlivu;
- b. kumulativní a synergickou povahu vlivu;
- c. přeshraniční povahu vlivu;
- d. rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví vyplývající z provedení konceptce (např. při přírodních katastrofách, při haváriích);
- e. závažnost a rozsah vlivu (velikost území a počet obyvatel, který by mohl být pravděpodobně zasažen);
- f. důležitost a zranitelnost oblasti, která by mohla být zasažena, s ohledem na:
 - i. zvláštní přírodní charakteristiku nebo kulturní dědictví,
 - ii. hustotu obyvatel, osídlení a míru urbanizace,
 - iii. překročení norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot,
 - iv. kvalitu půdy a intenzitu jejího využívání;
 - v. dopady změny klimatu;
- g. dopad na oblastí nebo krajiny s uznávaným statusem ochrany na národní, komunitární nebo mezinárodní úrovni.

mzp.cz

Kritéria dle přílohy č. 8 k ZPV

3. Předpokládaný přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti.

4. Vztah k jiným koncepcím či jejich změnám, včetně těch, jejichž provedení je zamýšleno, a které jsou příslušnému úřadu známy.

mzp.cz

Požadavky na vyhodnocení SEA

- Požadavky nesmí vyžadovat podrobnosti náležející svým obsahem navazující územně plánovací dokumentaci nebo rozhodnutí (§ 89 odst. 4 NSZ).
- Pokud OOP nevyloučil významný vliv na N2000 a bude zpracováno tzv. naturové posouzení, stanovisko k potřebě posouzení obsahuje i podrobnější požadavky na obsah a rozsah naturového posouzení.
- Kromě věcných požadavků doporučujeme zahrnout i:
 - požadavek na spolupráci AO s pořizovatelem, aby bylo zaručeno zapracování AO navrhovaných min. opatření do návrhu (změny) ÚP,
 - příp. na spolupráci zpracovatele vyhodnocení SEA a zpracovatele naturového posouzení (obě hodnocení spolu musejí korespondovat),
 - požadavek na využití nejaktuálnějších dat,
 - stanovování takových min. opatření, která je možné uplatnit na úrovni ÚP,
 - požadavek na vypracování návrhu stanoviska SEA v závěrech vyhodnocení SEA.

mzp.cz

Poučení z praxe

- Nedávné rozsudky krajského soudu (č. j. 64 A 4/2022 – 161, 67 A 3/2023 – 401, 66 A 1/2023 – 175) – zrušení části některých ÚP z důvodu neprovedení dostatečného vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území v případě, kdy zadání ÚP obsahovalo vymezení koridoru zaneseného v nadřazených ZÚR.
- Příčina – provedení změny (přidání vymezení koridoru, které mělo podléhat posouzení) v pozdější části procesu pořizování po vydaném stanovisku k potřebě posouzení původního návrhu ÚP – příslušný úřad neměl prostor pro přímý vstup, soud nicméně rozhodl, že měl příslušný úřad na toto upozornit při nejbližší možné příležitosti a požadovat dopracování posouzení.
- Nelze toto posoudit jako případ pouhé harmonizace ÚP s nadřazenou ZÚR, neboť na úrovni ÚP mělo dojít ke zpřesnění vymezení daného koridoru.
- Dle soudu pochybil pořizovatel, který měl dle našeho rozklíčovat, že se jedná o podstatnou změnu, vrátit se do fáze společného jednání a dle našeho názoru si vyžádat k této změně stanovisko k potřebě posouzení. Zároveň soud uvádí, že je ale třeba, aby i příslušný úřad sledoval proces a v případě nutnosti upozornil na potřebu posouzení při nejbližší možné příležitosti (zde ve vyjádření v rámci veřejného projednání).
- Je zde prostor pro lepší metodický návod k řešení podobných situací.
- Dále dle soudu došlo ze strany příslušného úřadu k pochybení při vydávání stanoviska SEA, kdy např. v jednom případě po poslední změně vydal koordinované stanovisko po VP, ve kterém potvrdil platnost dříve vydaného stanoviska SEA, které se ovšem nemohlo zabývat později vymezeným koridorem; v ostatních případech absentovala snaha o vydání stanoviska SEA, které by pokrylo poslední úpravu návrh (změny) ÚP.
- Obecně jde o další doklad toho, že soudy řeší jednotlivé kroky procesu SEA a jejich nesprávné nebo nedostatečné provedení může vést ke zrušení (části) ÚP či obecně ÚPD.

mzp.cz

Konzultace

- Vždy se lze na nás obrátit pro metodickou radu, konzultaci.

mzp.cz

mzp.cz

Děkujeme za pozornost

Ministerstvo životního prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_zp

Ministerstvo životního prostředí

@ministerstvozivotnihoprostredi

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Praha dne 15. dubna 2024
Č. j.: MZP/2024/710/2322
Vyřizuje: Mgr. Pellegrini
Tel.: 267 122 664
E-mail: Martina.Pellegrini@mzp.cz

Krajský úřad Ústeckého kraje
Odbor územního plánování a stavebního řádu
Velká Hradební 3118/48
400 01 Ústí nad Labem

Vyjádření MŽP k návrhu Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje a stanovisko MŽP k potřebě posouzení návrhu aktualizace Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje z hlediska vlivů na životní prostředí**I.**

Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu (dále jen „KÚ“), jako příslušný orgán územního plánování dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) ve spojení s ustanovením § 334a zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, informoval Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) dopisem ze dne 4. března 2024 pod č. j.: KUUK/034068/2024 o tom, že přistoupil dle ustanovení § 42 odst. 1 stavebního zákona k pořízení návrhu druhé Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje, ve znění 1., 2., 3. a 4. aktualizace (dále jen „Zpráva“). Zpráva ve svém obsahu stanoví požadavky na aktualizaci Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje (dále také „AZÚR ÚK“ nebo „aktualizace“). KÚ na základě ustanovení § 42 odst. 1 stavebního zákona vyzval MŽP k uplatnění vyjádření s požadavky na obsah Zprávy a rovněž k uplatnění stanoviska, zda má být návrh AZÚR ÚK posouzen z hlediska jeho vlivů na životní prostředí (dále také „stanovisko k potřebě posouzení“). Dle § 42 odst. 1 věta třetí stavebního zákona „příslušný orgán ochrany přírody doručí stanovisko podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů krajskému úřadu a Ministerstvu životního prostředí nejpozději 7 dní před uplynutím lhůty pro uplatnění vyjádření, připomínek a stanoviska. MŽP však ve výše stanovené lhůtě neobdrželo všechna uvedená stanoviska, která jsou zároveň neopominutelným podkladem pro vydání stanoviska k potřebě posouzení, a proto bylo s KÚ dohodnuto prodloužení termínu pro vydání tohoto stanoviska do doby, až je bude mít MŽP k dispozici (dopisem MŽP s č. j.: MZP/2024/710/1763 ze dne 28. března 2024). Dne 4. dubna 2024 MŽP obdrželo poslední a rozhodující stanovisko orgánu ochrany přírody, resp. Krajského úřadu Ústeckého kraje.

AZÚR ÚK bude aktualizovat koncepci mj. ve smyslu:

- *zpřesnit a vymezit specifickou oblast SOB09, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem,*

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Elektronický podpis
Mgr. Evžen Doležal
Ministerstvo životního prostředí
15.04.2024 13:45

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

- prověřit a upravit vymezení koridorů PK 3 – koridor silnice I/13, úsek Knínice (D8) – Martiněves – hranice města Děčín, PK 4 – koridor přeložky silnice I/13, úsek Děčín – Benešov nad Ploučnicí – hranice Ústeckého kraje, PK 7 – koridor silnice nadmístního významu I/15 Litoměřice, východní obchvat a f2 – koridor silnice nadmístního významu I/15 úsek Odolice – Libčeves a stavby související v úseku f2 dle aktuální podkladů Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále jen „ŘSD“),
- prověřit převedení územní rezervy ER4a – koridor v úseku elektrárna Tušimice – TR Hradec (koridor pro vedení elektrického výkonu včetně potřebné infrastruktury elektrárny Tušimice a propojení s nejbližší rozvodnou) do návrhu, případně vypuštění,
- prověřit převedení územní rezervy DVR5 – koridor pro dálkovod v úseku Litvínov – hranice ČR/SRN (-Spergau) do návrhu, nebo vypuštění,
- prověřit úpravu trasy koridoru E7 – koridor pro výstavbu vedení VVN 110 kV Merkur – Triangle podle požadavku obce Žiželice (odklon trasy mimo k. ú. Přivlaky a k. ú. Stroupeč východním směrem),
- prověřit vymezené plochy a koridory územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“) dle souhrnné aktualizace plánu ÚSES, kterou zadala Agentura ochrany přírody a krajiny v roce 2023,
- prověřit úpravu trasy regionálního biokoridoru RBK 583 „Staňkovice – RBK 574“ na území obce Hrušovany za účelem zajištění funkčnosti a využití zrealizovaných technických opatření zajišťujících průchodnost území přes koridor dálnice D7,
- prověřit využití asanačních území ASA2 a ASA3 na základě požadavku Ministerstva průmyslu a obchodu vzneseného v rámci požizování aktualizace č. 8 ZÚR ÚK,
- prověřit vymezení vybraných odpočívek na silnicích prvních tříd a dálnicích (odpočívky Chomutov, Podbořany, Louny, Most, Bílina, Ústí nad Labem, Teplice, Roudnice nad Labem) dle podkladů ŘSD,
- prověřit vymezení koridoru pro propojení vedení 110 kV mezi rozvodnami Litoměřice jih a rozvodnou pro areál Lovochemie (Litoměřice, Lovosice) na základě podkladů ČEZ distribuce,
- prověřit vymezení plochy pro lokalitu pro akumulaci povrchových vod Stříbrný potok (Rumburk) na základě generelu LAPV zpracovaného Ministerstvem zemědělství.

MŽP obdrželo následující podklady:

- návrh Zprávy,
- stanoviska orgánů ochrany přírody (Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionálního pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti České středohoří pod č. j.: SR/0511/UL/2024-2 ze dne 21. března 2024, Správy Národního parku České Švýcarsko

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

2/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

- pod č. j.: SNPCS 02087/2024 ze dne 22. března 2024) dle ustanovení § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) se závěrem, že návrh aktualizace nemůže mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) nebo ptačích oblastí (dále jen „PO“),
- stanovisko orgánu ochrany přírody (Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství pod č. j.: KUUK/052133/2024 ze dne 4. dubna 2024) dle ustanovení § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny se závěrem, že návrh aktualizace může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost EVL nebo PO.

MŽP na základě ustanovení § 42 odst. 1 stavebního zákona a postupem podle § 10i odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) vydává následující stanovisko:

Na základě obdržených podkladů (zejména stanoviska příslušného orgánu ochrany přírody, resp. Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství), s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí MŽP požaduje posouzení návrhu AZÚR ÚK z hlediska jeho vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také „vyhodnocení SEA“) včetně posouzení podle ustanovení § 45i odst. 2 a 9 zákona o ochraně přírody a krajiny (dále také „naturové posouzení“) a zároveň stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení SEA. Návrh AZÚR ÚK může mít významný vliv na životní prostředí, resp. na předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, a proto je nezbytné provést jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí, a to v plném rozsahu dle přílohy stavebního zákona, resp. vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na EVL a PO a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny (dále jen „vyhláška“).

Odůvodnění:

Se zřetelem na obecnost poskytnutých podkladů bylo přistoupeno k souhrnnému porovnání s kritérii pro zjišťovací řízení podle přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí:

Obsah koncepce, charakteristika vlivů koncepce na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000, přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti, vztah k jiným koncepcím či jejich změnám, včetně těch, jejichž provedení je zamýšleno, a které jsou příslušnému úřadu známy:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

3/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Předmětem zamýšlené aktualizace jsou mj. také požadavky na prověření návrhů záměrů dopravní a technické infrastruktury uvedené výše zahrnující mj. dopravní koridory a koridory elektrického vedení, plochy pro dopravní odpočívky atd. Vymezením těchto ploch a koridorů v AZÚR ÚK bude stanoven rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí. Aktualizace bude mít vztah zejména k dopravním koncepcím, koncepcím z oblasti energetiky, Politice územního rozvoje České republiky (Úplné znění závazné od 1. 3. 2024) a dále také k jednotlivým územním plánům dotčených obcí. AZÚR ÚK může mít vliv mimo jiné na zlepšení dopravní obslužnosti a zajištění dostatečného zásobování elektrickým proudem Ústeckého kraje prostřednictvím navrhovaných rozvojových záměrů dopravní a technické infrastruktury či na zlepšení územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“) realizací prověřovaných koridorů. AZÚR ÚK by měla přispět i v oblasti ochrany před suchem vymezením specifické oblasti, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem. Na úrovni podrobnosti zásad územního rozvoje nejsou známy takové problémy životního prostředí a veřejného zdraví, které by byly závažné pro danou změnu koncepce.

Zpráva, která je návrhem pro AZÚR ÚK, je zpracována invariantně. Z hlediska cílů a předmětu návrhu aktualizace, její podrobnosti a jejích potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je možné, že jednovariantní řešení změny koncepce nemusí být dostačující. Nebudou-li v rámci zpracování vyhodnocení předpokládaných vlivů AZÚR ÚK na udržitelný rozvoj území části B, tedy naturového posouzení, vyloučeny významné negativní vlivy aktualizace na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, bude třeba zpracovat varianty řešení, jejichž cílem bude významné negativní vlivy na území vyloučit nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit.

Za předpokladu, že ve Zprávě uvedené požadavky na prověření návrhů nových či aktualizovaných ploch a koridorů budou v aktualizaci skutečně navrhovány, pak se lze domnívat, že s těmito návrhy budou spjaty vlivy trvalé a nevratné, a to např. z hlediska zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) či pozemků určených k plnění funkcí lesa (dále jen „PUPFL“). Dále vzhledem k předmětu aktualizace nelze vyloučit významný vliv na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 či zvláště chráněná území. Jak uvedl příslušný orgán ochrany přírody, konkrétní riziko negativního ovlivnění lze spatřovat zejména v prověření požadavků na využití asanačních území ASA2 a ASA3, které může zahrnovat vymezení přečerpávací vodní elektrárny, zasahující na území EVL Východní krušnohoří a PO Novodomské rašelině – Kovářská, v případě koridoru pro propojení vedení 110 kV mezi rozvodnami Litoměřice jih a rozvodnou areálu Lovochemie by mohlo být dotčeno území EVL Porta Bohemica. Proto bude nutné vyhodnotit skutečnou míru možných vlivů konkrétního návrhu AZÚR ÚK. S dalším rozvojem např. dopravní infrastruktury v dotčeném území a možností zásahu do zastavěného či zastavitelného území není možné vyloučit zatížení obyvatel potenciálními negativními vlivy uvažovaných ploch a koridorů, jejichž míru bude nutné taktéž posoudit.

Zároveň platí, že na základě charakteru návrhu AZÚR ÚK a dotčeného území, nebude možné vyloučit potenciální kumulativní a synergické vlivy s jinými záměry. Poté bude nezbytné vyhodnotit potenciální kumulativní a synergické vlivy a stanovit případná opatření k předcházení,

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

4/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

vyloučení či snížení zjištěných kumulativních či synergických vlivů a stanovit případný monitoring. Nelze prozatím vyloučit ani možné vlivy přesahující hranice České republiky, např. s ohledem na předpokládané vymezení koridoru pro dálkovod v úseku Litvínov – hranice ČR/SRN (-Spergau). Bude tedy třeba posoudit míru a závažnost i přeshraničních vlivů.

Přínos posouzení návrhu AZÚR ÚK je považován za významný především z důvodu zajištění environmentální integrity a prevence významných či nevratných poškození životního prostředí, lidského zdraví a lokalit soustavy Natura 2000 (EVL Východní krušnohoří, PO Novodomské rašelině – Kovářská, EVL Porta Bohemica) v dotčeném území, a proto je MŽP vyžadováno.

V rámci provádění konceptce se neočekávají větší rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví při přírodních katastrofách.

MŽP není znám vztah k žádným jiným konceptcím či jejich změnám, včetně těch, jejichž provedení je zamýšleno, ke kterým by mělo být ještě přihlédnuto v rámci tohoto stanoviska k potřebě posouzení.

MŽP jako dotčený orgán při pořizování zásad územního rozvoje v souladu s ustanovením § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení SEA. Obecně však platí ta zásada, že MŽP požaduje zpracovat vyhodnocení vlivů návrhu aktualizace na životní prostředí a veřejné zdraví dle přílohy ke stavebnímu zákonu, v rozsahu ustanovení § 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a v takové podrobnosti, jaká odpovídá měřítku zpracování návrhu zásad územního rozvoje.

Při zpracovávání vyhodnocení vlivů návrhu AZÚR ÚK na životní prostředí a veřejné zdraví je důvodné vycházet z *Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí* zveřejněného ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2). Rovněž je nezbytné, aby vyhodnocení SEA bylo zpracováno dle jednotlivých bodů přílohy ke stavebnímu zákonu, bylo přezkoumatelné, logicky srozumitelné, konzistentní apod.

Autorizovaná osoba zmocněná ke zpracování vyhodnocení SEA dle ustanovení § 19 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí musí stanovit a následně uvést metodiku pro zpracování jednotlivých bodů, resp. kapitol vyhodnocení SEA. Je také nutné, aby autorizované osoby zpracovávající jednotlivá hodnocení, tj. vyhodnocení SEA a naturové posouzení, vzájemně spolupracovaly a sdílely dílčí zjištění a výstupy. Rovněž jsou tyto autorizované osoby povinny veškeré identifikované potenciální vlivy na životní prostředí, veřejné zdraví, lokality soustavy Natura 2000 a navržená minimalizační opatření ve vazbě na tyto zjištěné vlivy s pořizovatelem či zpracovatelem aktualizace územně plánovací dokumentace konzultovat, aby mohl návrh AZÚR ÚK pružně reagovat na výsledky tzv. procesu SEA. Minimalizační opatření, která budou stanovována ve vyhodnocení SEA či v naturovém posouzení, musí být primárně navrhována pro strategickou úroveň (snaha stanovit taková opatření koncepčního, prostorového atp. charakteru, aby byly již na této úrovni ošetřeny možné zjištěné či předpokládané vlivy negativního charakteru na životní prostředí, veřejné

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

5/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

zdraví a lokality soustavy Natura 2000), následně až pro úroveň projektovou. Navrhovaná minimalizační opatření by měla rovněž směřovat i do kritérií pro rozhodovací činnost v území, aby byla zajištěna náležitá provazba s navazujícími řízeními, jelikož samotná projektová opatření nelze zapracovat do výrokové části návrhu AZÚR ÚK.

1. Při popisu současného stavu životního prostředí, resp. stávajícího stavu jednotlivých složek životního prostředí v řešeném území je nutné vycházet z neaktuálnějších dostupných dat.
2. U všech navržených ploch a koridorů požadujeme jednotlivě vyhodnotit vliv na všechny složky životního prostředí, veřejné zdraví a obyvatelstvo (včetně vlivů na lidská sídla s důrazem na hluk, pohodu obyvatelstva a další determinanty). Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny (zejména vlivy na střety s migračními trasami velkých savců a zachování migrační propustnosti, fragmentaci krajiny, ÚSES), ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima, krajinu, krajinný ráz, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, a jejich vzájemné působení a souvislosti.
3. Vyhodnotit vliv návrhu AZÚR ÚK na zvláště chráněná území, respektive zda realizaci aktualizace nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy zvláště chráněných území v rámci dotčeného území, a navrhnout případná opatření k předcházení, vyloučení nebo snížení negativních vlivů vymezení ploch a koridorů a případné doprovodné infrastruktury na zvláště chráněná území, pokud se v zájmovém území nacházejí.
4. Posoudit možné vlivy navrhovaných ploch a koridorů na biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců a ploch s výskytem národně významných druhů a jejich územní nároky zohlednit v návrhu pořizované AZÚR ÚK.
5. Požadujeme vyhodnotit vliv návrhu AZÚR ÚK na PUPFL a zásahy do lesních porostů a do ochranného pásma lesa. Zároveň vyžadujeme navrhnout ve vyhodnocení SEA případná opatření k předcházení, vyloučení nebo snížení případných negativních vlivů.
6. Vyhodnotit vliv návrhu AZÚR ÚK na ZPF především z hlediska ohrožení předmětů a cílů ochrany ZPF, dále ve vztahu k velikosti záborů zemědělské půdy a také záborů nejkvalitnější půdy a navrhnout minimalizační opatření vůči možným negativním vlivům.
7. Posoudit vlivy na podzemní a povrchové vody, zaměřit se na ovlivnění zdrojů podzemních vod včetně zabezpečení jakosti povrchových a podzemních vod v dotčené oblasti, vodní režim a zadržování vody v krajině a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných negativních vlivů.
8. V rámci vyhodnocení SEA požadujeme vyhodnotit vliv návrhu AZÚR ÚK na kvalitu ovzduší, přičemž je nutno vycházet z aktuálních dat o úrovních znečištění ovzduší. A zároveň požadujeme navrhnout taková opatření v podrobnosti zásad územního rozvoje, která zajistí, že nedojde ke zhoršení imisní zátěže oproti stávajícímu stavu.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

6/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

9. Vyhodnotit možné přeshraniční vlivy návrhu AZÚR ÚK, a to jak na území Spolkové republiky Německo, tak na území sousedních krajů, tj. Karlovarského, Plzeňského, Středočeského a Libereckého kraje.
 10. Požadujeme provést vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů. V této souvislosti poukazujeme např. na rozsudek NSS 1 Ao 7/2011 – 526, kterým byly zrušeny Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje. Vyhodnocení těchto vlivů na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni konkrétních navržených ploch a koridorů, tak i s ohledem na širší vztahy a vazby v souvislosti se stavem v území a se záměry v území schválenými k realizaci či záměry uvažovanými (rozsudek NSS 4 AOs 1/2013 – 133). Tam, kde budou zjištěny potenciální negativní kumulativní nebo synergické vlivy, je nutné navrhnout kompenzační opatření a případný monitoring těchto potenciálních vlivů.
 11. V případě identifikace možných negativních vlivů návrhu AZÚR ÚK složky životního prostředí nebo na veřejné zdraví navrhnout ve vyhodnocení SEA opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto negativních vlivů.
 12. Požadujeme, aby autorizovaná osoba v rámci vyhodnocení SEA vypracovala závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu AZÚR ÚK s uvedením jasných výroků, zda lze z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s aktualizací AZÚR ÚK jako celkem, tak s jednotlivými opatřeními souhlasit, souhlasit s požadavky včetně jejich upřesnění, anebo nesouhlasit.
 13. V rámci vyhodnocení SEA je nezbytné relevantně vypořádat a náležitě odůvodnit všechny požadavky uvedené v tomto stanovisku, resp. uvést, v jaké části vyhodnocení SEA (vhodné jsou odkazy na příslušné strany) došlo k požadovanému hodnocení vlivů a k jakým závěrům posuzovatel při hodnocení dospěl.
- Jelikož příslušný orgán ochrany přírody nevyloučil svým stanoviskem dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny významný vliv návrhu AZÚR ÚK na lokality soustavy Natura 2000, musí být návrh aktualizace předmětem naturového posouzení podle zákona o ochraně přírody a krajiny a jeho prováděcího předpisu, tj. výše zmíněné vyhlášky.
14. V rámci naturového posouzení je třeba zaměřit se na všechny potencionální vlivy, které mohou v souvislosti s budoucím využití ploch a koridorů nastat, a to včetně vlivů sekundárních (např. prověření hydrologických změn v území, změna potravní nabídky, změna stanovištních podmínek atp.) a vlivů synergických a kumulativních.

II.

- A. MŽP uplatňuje na základě ustanovení § 42 odst. 1 stavebního zákona následující vyjádření k obsahu Zprávy.
1. *Z hlediska zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“) a zákona č. 62/1988 Sb.,*

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

7/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o geologických pracích“) na základě ustanovení § 15 odst. 2 horního zákona a ustanovení § 13 odst. 1 a 2 zákona o geologických pracích uplatňujeme mj. následující:

Zpráva nereflexuje zásadní námitky odboru geologie MŽP pod č. j.: MZP/2019/660/1145 ze dne 14. října 2019 vznesené k návrhu 2. aktualizace ZÚR ÚK, v rámci které byly pořizovatelem (tj. KÚ) akceptovány. Tyto požadujeme přiměřeně doplnit.

Teze uvedená ve Zprávě: „*Nerostné bohatství – ložiska vyhrazených a významná ložiska nevyhrazených nerostů a prognózní zdroje nerostných surovin – zejména hnědého uhlí, štěrkopísků, stavebního kamene, vápence, cihlářských surovin a ostatních druhů nerudných surovin*“ je zcela nedostatečná. MŽP po dohodě s Českou geologickou službou doporučuje řešit regionální surovinovou problematiku v souladu s platnou Státní surovinovou politikou ČR, která je zpracovaná pro potřeby Ústeckého kraje. Tato by se měla následně promítnout např. do kapitoly B) *Problémy k řešení v zásadách územního rozvoje vyplývající z územně analytických podkladů*.

Do Zprávy je za účelem vymezení limitů vztahujících se k nerostnému bohatství třeba doplnit následující tezi: „*Za zákonné limity využití území se považují zjištěná a předpokládaná ložiska nerostů (výhradní ložiska, ložiska nevyhrazeného nerostu, prognózní zdroje), dále zejména chráněná ložisková území a dobývací prostory, které jsou plochami nadmístního významu a jsou závazná pro územní plány obcí jako přírodní hodnoty území a jako limity využití území*“.

V souvislosti s výše řečeným do příslušných kapitol Zprávy, konkrétně části *Plochy pro těžbu nerostných surovin nadmístního významu* kapitoly A) *Vyhodnocení uplatňování Zásad územního rozvoje a do kapitoly F) Požadavky na zpracování aktualizace zásad územního rozvoje a na vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, je-li vyžadováno, nebo požadavky na zpracování nových zásad územního rozvoje a na vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území*, resp. do její podkapitoly *Konkrétní požadavky na zpracování aktualizace ZÚR ÚK* požadujeme doplnit další požadavky a teze uvedené v příloženém vyjádření odboru geologie MŽP.

Kompletní vyjádření odboru geologie MŽP, resp. připomínky a z nich vyplývající požadavky směřující nejen ke Zprávě jsou přílohou tohoto stanoviska.

2. *Z hlediska zákona o posuzování vlivů na životní prostředí uplatňujeme následující:*

Ve Zprávě, konkrétně v kapitole D) *Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území* vyplývající z uplatňování zásad územního rozvoje z hlediska jejich možných nepředvídaných dopadů, včetně potřeby opatření na jejich odvrácení, zmírnění nebo kompenzaci je pouhé konstatování: „*V rámci uplatňování ZÚR ÚK nebyly zjištěny negativní dopady na udržitelný rozvoj území, a proto Zpráva neobsahuje žádné návrhy na jejich eliminaci, minimalizaci nebo kompenzaci*“. Tento text nelze považovat za řádné naplnění příslušné kapitoly. Je příliš obecný, zcela nepřezkoumatelný, dochází k určitému konstatování, které není nikterak podloženo. Zcela chybí popis postupu provedení hodnocení, informace o tom, které

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

8/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

monitorovací indikátory životního prostředí byly pro vlastní vyhodnocení uplatňování ZÚR ÚK použity a jakým způsobem byly pro provedení tzv. monitoringu využity, jak docházelo k samotnému vyhodnocování těchto ukazatelů, aby mohlo být následně ve Zprávě konstatováno, že nebyly zjištěny nepředpokládané negativní dopady na životní prostředí, potažmo na udržitelný rozvoj území. Kapitulu je třeba náležitě dopracovat.

Stavební zákon ve spojení se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí (konkrétně ustanovení § 10h citovaného zákona) ukládá pořizovateli sledovat vlivy vydaných zásad územního rozvoje (dále jen „ZÚR“) na životní prostředí a veřejné zdraví, které by teoreticky mohlo uplatňování ZÚR přinést, a pokud by se skutečně vyskytly nepředvídané významné negativní vlivy, tak zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů, případně rozhodnout o změně koncepce. Tento monitoring se provádí pro sociální a ekonomickou oblast udržitelného rozvoje tak, aby mohla být stanovena případná potřeba pořízení změny ZÚR a zpracovány příslušné pokyny pro její zpracování, a rovněž i v oblasti životního prostředí v rozsahu povinnosti vyhodnotit možné nepředvídané dopady na životní prostředí nebo veřejné zdraví, případně též na předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, pokud připadají do úvahy, a zajistit přijetí opatření k jejich odvrácení nebo zmírnění. Základem je sledování možných vlivů pomocí ukazatelů (indikátorů), které byly stanoveny ve vyhodnocení vlivů původní ZÚR, k nimž se zpracovává zpráva o uplatňování, a z postupu, který na základě návrhu autorizované osoby stanovil pořizovatel v prohlášení podle § 10g odst. 5 písm. e) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, jež je součástí odůvodnění ZÚR. V rámci monitoringu se sledují pomocí stanovených indikátorů složky životního prostředí, které by mohly být uplatňováním ZÚR negativně ovlivněny. Cílem je tedy identifikovat, zda v průběhu uplatňování ZÚR nastaly nepředvídané významné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví. K informování o tomto monitoringu a jeho výstupech slouží právě kapitola D Zprávy, která musí prováděný monitoring náležitě popsat a průkazně reflektovat analyzovaná data, na základě čehož určí, zda došlo k nepředvídaným významným negativním vlivům ZÚR, zda je nutné navrhnout jejich eliminaci, minimalizaci nebo kompenzaci či zda je nezbytné navrhnout změnu ZÚR, jak již bylo uvedeno výše.

B. MŽP uplatňuje ve vazbě na obsah Zprávy následující sdělení.

3. Zprávě je třeba vytknout její „obecnost“, ve které je jejím zpracovatelem odkazováno na prověřování a případné změny ploch a koridorů dopravní a technické infrastruktury, využití asanačních území, kde proběhne nejprve prověření a až na základě tohoto šetření případné vymezení v AZÚR ÚK. Není tedy jasné, zda bude AZÚR ÚK obsahovat vymezení předmětných ploch a koridorů, či nikoli. Obecně platí, že na základě takto zpracované Zprávy nemá orgán SEA a ani orgán ochrany přírody dostatek informací pro následné validní rozhodnutí, zda je pro připravovanou AZÚR ÚK nezbytné zajistit tzv. proces SEA včetně případného naturového posouzení. Takový postup se však nejvíce jako optimální a proces SEA je v takovém případě formalizován bez jakékoliv přidané hodnoty. Z tohoto důvodu není žádoucí, aby Zpráva byla toliko obecná, mj. převážně odkazovala na prověření různých

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

9/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

aktivit, které se však mohou, ale nemusí do návrhu ZÚR ÚK vůbec dostat. Tzn. může být např. vydáno stanovisko orgánu ochrany přírody s nevyloučeným významným vlivem na EVL či PO ve vazbě na prověřovaný koridor či plochu, která se však do návrhu koncepce nakonec nedostane, nicméně pořizovatel by měl i tak nechat zpracovat tzv. naturové posouzení, resp. vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území právě ve vazbě na aktivitu, která není skutečně navrhována, což je mj. v rozporu se zásadou hospodárnosti (§ 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů), což může být také případ této aktualizace.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů
na životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky

Příloha

- vyjádření MŽP, odboru geologie

Na vědomí

- MŽP, odbor geologie
- MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
- MŽP, odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

10/10

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní
prostředí a integrované prevence**

Praha dne 26. února 2024
Č. j.: MZP/2024/710/816
Vyřizuje: Ing. Tenglerová
Tel.: 267 122 073
E-mail: Nikola.Tenglerova@mzp.cz

**Agentura pro podporu podnikání
a investic CzechInvest**
Štěpánská 567/15
120 00 Praha 2

Stanovisko MŽP k potřebě posouzení návrhu obsahu Aktualizace č. 10 Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje z hlediska vlivů na životní prostředí

I.

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest (dále jen „předkladatel“) na návrh Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky (dále také „MPO“), resp. navrhovatele, požádala dopisem ze dne 16. února 2024 pod č. j.: 000966/24/CI, které Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) obdrželo dne 19. února 2024, v rámci zkráceného postupu pořizování Aktualizace č. 10 Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje (dále také „A10 ZÚR MSK“ či „aktualizace“) dle ustanovení § 42a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) MŽP o vydání stanoviska podle ustanovení § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona, zda má být návrh obsahu A10 ZÚR MSK posouzen z hlediska jeho vlivů na životní prostředí (dále také „stanovisko k potřebě posouzení“).

Předmětem návrhu A10 ZÚR MSK je zejména vymezení nové rozvojové zóny nadmístního významu „Dolní Lutyně“, a to pro vybudování areálu Strategického podnikatelského parku (dále jen „SPP“) Dolní Lutyně konkrétně pro realizaci záměru výstavby továrny na výrobu automobilových trakčních baterií (tzv. Gigafactory) v zájmovém území Dolní Lutyně. Tato plocha bude nově určena zejména pro oblast výroby, zpracovatelského průmyslu, center strategických služeb, průmyslu vyspělých technologií, technologických center a center v oborech vědy a výzkumu a má být v Zásadách územního rozvoje Moravskoslezského kraje (dále jen „ZÚR MSK“) zanesena jako plocha pro výrobu a skladování. Dále je předmětem aktualizace vymezit nové koridory dopravní a technické infrastruktury, související skladovací plochy, ubytovací a stravovací zařízení atd. Přičemž dopravní infrastruktura má být prozatím napojena na nadřazenou komunikační síť (dálnice D1) a na novou železniční vlečku, nicméně dočasné napojení bude fungovat po dobu výstavby SPP a do doby zprovoznění nově vymezené mimoúrovňové křižovatky, která bude finálně spolu s dokončenou přeložkou I/67 napojovat předmětné území. V případě vymezení nových koridorů technické infrastruktury půjde např. o nové trasy vodovodů průmyslové vody, pitné vody a vymezení koridoru předčištěné odpadní vody. Rovněž je v rámci návrhu obsahu aktualizace navrhováno doplnění úkolů pro územní plánování obcí, a to vymezení zelených ochranných pásů, které by měly oddělit

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Elektronický podpis
Mgr. Evžen Doležal
Ministerstvo životního prostředí
26.02.2024 13:26

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

koridory nové technické a dopravní infrastruktury a plochu SPP od rezidenční výstavby (zejména obec Věřňovice), optimalizace řešení veřejné infrastruktury v koordinaci s lokalizací rozvojové zóny nadmístního významu SPP Dolní Lutyně, přeložení veřejné komunikace III/46812 (ulice Neradská) a cyklostezky č. 6257 po obvodu SPP Dolní Lutyně a přetrasování vymezeného lokálního biokoridoru mezi lesním porostem severně od Dolní Lutyně směrem k evropsky významné lokalitě (dále jen „EVL“) mimo území SPP Dolní Lutyně.

Důvodem pro pořízení A10 ZÚR MSK je zejména situace v Moravskoslezském kraji, který se potýká s výzvami transformace jeho podnikatelského prostředí a ekonomiky v souvislosti s odklonem od těžby uhlí. Moravskoslezský kraj v aktuální situaci čelí dlouhodobě druhé největší nezaměstnanosti mezi kraji v České republice a hrozí mu krach hutnické firmy „Liberty Ostrava a.s.“, resp. druhého největšího zaměstnavatele v kraji, je tedy nutné usilovat o příchod nového strategického investora z high-tech průmyslu s vysokou přidanou hodnotou. Toto je rovněž v souladu s hospodářskou politikou státu. Se zřetelem na nedostatek připravených ploch nejen v kraji, ale i celkově v České republice, je nezbytné uvažovat o vymezení nových strategických rozvojových území pro tento typ investora. Využití území postižených těžbou se v tomto směru kvůli zájmu možného strategického investora ukázalo jako neproveditelné kvůli aktuálnímu stavu přípravy těchto ploch. Za účelem získání rozdílového a strategického investora je tedy nezbytné vymezit plochu pro výrobu a průmysl v zájmovém území Dolní Lutyně a navazující dopravní a technickou infrastrukturu.

MŽP požádalo předkladatele o doplnění nezbytného podkladu k žádosti dle ustanovení § 42a odst. 2 písm. d) stavebního zákona, konkrétně požadovalo zaslat stanovisko orgánu ochrany přírody (dále také „OOP“) Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“). MŽP obdrželo toto stanovisko dne 21. února 2024 dopisem ze dne 20. února 2024 pod č. j.: MSK 27794/2024.

Navrhovatel předložil MŽP pro vydání požadovaného stanoviska následující podklady:

- stanovisko OOP Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, pod č. j.: MSK 27794/2024 ze dne 20. února 2024 dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny se závěrem, že návrh aktualizace může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost EVL nebo ptačích oblastí (dále jen „PO“);
- žádost o stanovisko k potřebě posouzení návrhu obsahu A10 ZÚR MSK ze dne 19. února 2024 pod č. j.: 000966/24/CI, jež obsahovala přílohu „*Draft návrhu na pořízení aktualizace Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje č. 10*“, kde je uveden popis navrhovaného obsahu A10 ZÚR MSK a důvody pořizování aktualizace, přičemž současně obsahuje přílohu „Vymezení záměru“;
- výkresová část „*Site Dolní Lutyně PHASE 00 – SITE BASIC INFO, 01/2024, REVIZE 31. 1. 2024*“.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

2/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

K výše uvedenému Vám MŽP sděluje následující.

MŽP dle ustanovení § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona a postupem podle ustanovení § 10i odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) vydává na základě Vaší žádosti následující stanovisko:

Na základě obdržených podkladů od předkladatele předmětné aktualizace a s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, a to zejména k předmětu změny koncepce, popisu nově navrhovaných ploch a koridorů a charakteristice dotčeného území, MŽP požaduje posouzení návrhu obsahu A10 ZÚR MSK z hlediska jeho vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví včetně posouzení podle ustanovení § 45i odst. 2 a 9 zákona o ochraně přírody a krajiny (dále také „naturové posouzení“) a zároveň stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů zmiňované aktualizace na životní prostředí. Návrh obsahu A10 ZÚR MSK může mít významný vliv na životní prostředí, resp. na předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, a proto je nezbytné provést jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí, a to v plném rozsahu dle přílohy stavebního zákona, resp. vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptací oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny (dále jen „vyhláška“).

Odůvodnění:

Ve vazbě na návrh obsahu A10 ZÚR MSK a zdůvodnění potřeby jeho pořízení, je provedeno souhrnné porovnání s kritérii pro zjišťovací řízení podle přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí:

1. Obsah koncepce:

Jak bylo uvedeno výše, návrhem obsahu na pořízení A10 ZÚR MSK je vymezení SPP Dolní Lutyně pro realizaci výstavby továrny na výrobu automobilových trakčních baterií (dále také „Gigafactory“), přičemž očekávaná maximální velikost záměru by neměla překročit 275 ha, a vymezení nových koridorů dopravní a technické infrastruktury pro zajištění obslužnosti a zásobování SPP Dolní Lutyně. V současné době nemá zájmové území Dolní Lutyně specificky vymezené využití kromě koridorů existující dálnice D1, navrhovaného koridoru pro připravovanou přeložku silnice I/67 Bohumín – Karviná, existující koridor železniční trati č. 320 Dětmárovice – Karviná – Český Těšín – Třinec – Mosty u Jablunkova – st. hranice České republiky/Slovenské republiky, připravovaný koridor vysokorychlostní tratě Ostrava – Bohumín – Polská republika a stávající vedení zvláště vysokého napětí a velmi vysokého napětí EDĚ – Vratimov – Nošovice, dojde tedy k novému využití území pro oblast výroby, zpracovatelského průmyslu, center strategických služeb, průmyslu vyspělých technologií, technologických center a center v oborech vědy a výzkumu. Výstavba Gigafactory včetně souvisejících koridorů

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

3/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

stanovuje rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí ve vazbě na ustanovení § 10a odst. 2 téhož zákona, a to jak svou povahou, rozsahem (velikostí) či požadavky na přírodní zdroje. Dále je třeba zmínit, že obsah A10 ZÚR MSK bude mít vztah k řadě dokumentů, a k Státnímu programu ochrany přírody a krajiny České republiky 2020 – 2025, Státní politice životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 a také ke Strategii ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025. Návrh A10 ZÚR MSK podporuje postupné ukončení těžby uhlí, neboť uhlí významně přispívá k emisím skleníkových plynů, které jsou hlavní příčinou změny klimatu, a cílí na čistší formy energie, proto je cílem aktualizace podpořit realizaci nového SPP. Přičemž výstavba SPP, resp. realizace Gigafactory, by zajistila perspektivní pracovní místa a příliv vysoce kvalifikovaných odborníků do regionu a taktéž by došlo k rozvoji zpracovatelského průmyslu. Umístění nového závodu na výrobu autobaterií v daném SPP by v České republice vytvořilo prakticky nové odvětví ekonomiky a přineslo by s sebou výrobu inovativních technologií budoucnosti. Výstavba takového závodu by mimo jiné umožnila lokalizovat celý výrobní řetězec baterií pro elektromobily do České republiky, od těžby lithia přes výrobu bateriových vozidel až po recyklaci, a to by znamenalo v regionu střední a východní Evropy klíčovou konkurenční výhodu. Vzhledem k uvedenému by měla aktualizace přispět k zajištění předpokladů pro udržitelný rozvoj území. Nicméně předkládaný návrh obsahu A10 ZÚR MSK neobsahuje takové změny, které by představovaly významné dopady do oblastí uplatňování práva životního prostředí Evropské unie.

2. Charakteristika vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a charakteristika dotčeného území:

V souvislosti s návrhem obsahu A10 ZÚR MSK lze předpokládat vlivy na životní prostředí, a to jak vratné, tak rovněž vlivy trvalé a nevratné, např. z hlediska záboru zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“), jelikož se zájmové území nachází na zemědělské půdě s ochranou II. a III. třídy ZPF, či pozemků určených k plnění funkcí lesa (dále jen „PUPFL“). Rovněž lze očekávat zásah do územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“) (do nadregionálního biokoridoru K98 Černý les – hranice České republiky), povrchových vod, stanoveného záplavového území (vzhledem k blízkosti řeky Odry, která se nachází v záplavovém území Q100) či poddolovaných území. Míru tohoto zásahu bude třeba vyhodnotit. Rovněž v této fázi, resp. před vlastním pořizováním A10 ZÚR MSK, a ve vazbě na předmět návrhu obsahu (vymezení koridorů pro dopravní a technickou infrastrukturu) nelze vyloučit ani potenciální kumulativní a synergické vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Je proto nezbytné tyto vlivy a další (viz dále požadavky na rozsah a obsah vyhodnocení vlivů aktualizace na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také „vyhodnocení SEA“)) náležitě vyhodnotit a stanovit jak případná opatření k předcházení, vyloučení či zmírnění zjištěných potenciálních vlivů, tak monitoring těchto vlivů. S dalším rozvojem např. dopravní infrastruktury v dotčeném území a možností zásahu do zastavěného či zastavitelného území není možné vyloučit zatížení obyvatel potenciálními negativními vlivy uvažovaným záměrem, jejichž míru bude nutné taktéž posoudit.

Rovněž příslušný OOP, Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, svým stanoviskem dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

4/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

nevyloučil možnost významného vlivu A10 ZÚR MSK na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost, konkrétně na EVL Niva Olše – Věřňovice (označené kódem CZ0813457) a části PO Heřmanský stav – Odra – Poolší (označené kódem CZ0811021). Z předložených podkladů vyplývá, že plocha areálu SPP Dolní Lutyně je situována celým svým severním okrajem cca 180 metrů od severního segmentu PO Heřmanský stav – Odra – Poolší, kde jsou předmětem ochrany populace bukáčka malého, ledňáčka říčního, slavíka modráčka a jejich biotopy, a svým severozápadním okrajem cca 150 metrů od EVL Niva Olše – Věřňovice, kde jsou předmětem ochrany evropsky významné druhy živočichů (kuňka žlutobřichá a páchník hnědý). Rozsah a konkrétní míra jejich dotčení bude předmětem vyhodnocení SEA, resp. naturového posouzení.

3. Předpokládaný přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti:

Návrh obsahu aktualizace představuje úpravu funkčního využití stávající plochy Dolní Lutyně, která je v platných ZÚR MSK vymezena pouze jako rozvojová plocha „OB2 Metropolitní rozvojová oblast Ostrava“, konkrétně pro realizaci výstavby SPP Dolní Lutyně, resp. Gigafactory, a také vymezení nových koridorů dopravní a technické infrastruktury, jejichž primárním úkolem je zajistit obslužnost a zásobování SPP Dolní Lutyně. Přínos posouzení návrhu A10 ZÚR MSK je považován za významný především z důvodu zajištění environmentální integrity a prevence významných či nevratných poškození životního prostředí, lidského zdraví a lokalit soustavy Natura 2000 (EVL Niva Olše – Věřňovice a PO Heřmanský stav – Odra – Poolší) v dotčeném území, a proto je MŽP vyžadováno.

4. Vztah k jiným koncepcím či jejich změnám, včetně těch, jejichž provedení je zamýšleno, a které jsou příslušnému úřadu známy:

MŽP není znám vztah k žádným jiným koncepcím či jejich změnám, včetně těch, jejichž provedení je zamýšleno, ke kterým by mělo být ještě přihlédnuto v rámci tohoto stanoviska k potřebě posouzení.

MŽP jako dotčený orgán při pořizování zásad územního rozvoje v souladu s ustanovením § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení SEA. Obecně však platí ta zásada, že MŽP požaduje zpracovat vyhodnocení vlivů návrhu aktualizace na životní prostředí a veřejné zdraví dle přílohy ke stavebnímu zákonu, v rozsahu ustanovení § 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a v takové podrobnosti, jaká odpovídá měřítku zpracování návrhu zásad územního rozvoje.

Při zpracovávání vyhodnocení vlivů návrhu A10 ZÚR MSK na životní prostředí a veřejné zdraví je důvodné vycházet z „Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí“ zveřejněného ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2). Rovněž je nezbytné, aby zpracované vyhodnocení SEA bylo zpracováno dle jednotlivých bodů přílohy ke stavebnímu zákonu, bylo přezkoumatelné, logicky srozumitelné a konzistentní apod.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

5/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Autorizovaná osoba zmocněná ke zpracování vyhodnocení SEA dle ustanovení § 19 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí musí stanovit a následně uvést metodiku pro zpracování jednotlivých bodů, resp. kapitol vyhodnocení SEA. Rovněž je povinna veškeré zjištěné potenciální vlivy na životní prostředí, veřejné zdraví a navržená minimalizační opatření ve vazbě na tyto zjištěné vlivy s pořizovatelem či zpracovatelem aktualizace územně plánovací dokumentace konzultovat, aby mohl návrh A10 ZÚR MSK pružně reagovat na výsledky tzv. procesu SEA. Minimalizační opatření, která budou stanovována ve vyhodnocení SEA či v naturovém posouzení musí být primárně navrhována pro strategickou úroveň (snaha stanovit taková opatření koncepčního, prostorového atp. charakteru, aby byly již na této úrovni ošetřeny možné zjištěné či předpokládané vlivy negativního charakteru na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000), následně až na úroveň projektovou. Navrhovaná minimalizační opatření by měla rovněž směřovat i do kritérií pro rozhodovací činnost v území, aby byla zajištěna náležitá provazba s navazujícími řízeními, jelikož samotná projektová opatření nelze zapracovat do výroku návrhu A10 ZÚR MSK.

1. Při popisu současného stavu životního prostředí, resp. stávajícího stavu jednotlivých složek životního prostředí v řešeném území je nutné vycházet z nejaktuálnějších dostupných dat.
2. U všech navržených ploch a koridorů požadujeme jednotlivě vyhodnotit vliv na všechny složky životního prostředí, veřejné zdraví a obyvatelstvo (včetně vlivů na lidská sídla s důrazem na hluk, pohodu obyvatelstva a další determinanty). Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny (zejména vlivy na střety s migračními trasami velkých savců a zachování migrační propustnosti, fragmentaci krajiny, ÚSES), ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima, krajinu, krajinný ráz, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, a jejich vzájemné působení a souvislosti.
3. V rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí A10 ZÚR MSK požadujeme provést vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů. V této souvislosti poukazujeme např. na rozsudek NSS 1 Ao 7/2011 – 526, kterým byly zrušeny Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje. Vyhodnocení těchto vlivů na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni konkrétních navržených ploch a koridorů, tak i s ohledem na širší vztahy a vazby v souvislosti se stavem v území a se záměry v území schválenými k realizaci či záměry uvažovanými (rozsudek NSS 4 AOs 1/2013 – 133). Tam, kde budou zjištěny potenciální negativní kumulativní nebo synergické vlivy, je nutné navrhnout kompenzační opatření a případný monitoring těchto potenciálních vlivů.
4. V případě identifikace možných negativních vlivů návrhu A10 ZÚR MSK na biodiverzitu, významné krajinné prvky, ÚSES (především na nadregionální biokoridor K98 Černý les – hranice České republiky) a další chráněné složky životního prostředí navrhnout ve vyhodnocení SEA opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto negativních vlivů a opatření zajišťující migrační propustnost území pro živočichy.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

6/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

5. Dále je třeba vyhodnotit dopady realizace A10 ZÚR MSK na krajinný ráz, fragmentaci krajiny, přirozený vodní režim a ekosystémy na něj vázané. Rovněž požadujeme navrhnout ve vyhodnocení SEA případná opatření k předcházení, vyloučení nebo snížení případných negativních vlivů.
6. Požadujeme vyhodnotit vliv návrhu A10 ZÚR MSK na PUPFL a zásahy do lesních porostů a do ochranného pásma lesa. Zároveň vyžadujeme navrhnout ve vyhodnocení SEA případná opatření k předcházení, vyloučení nebo snížení případných negativních vlivů.
7. Vyhodnotit vliv návrhu A10 ZÚR MSK na ZPF především z hlediska ohrožení předmětů a cílů ochrany ZPF, dále ve vztahu k velikosti záborů zemědělské půdy a také záborů nejvyšší kvality půdy v II. a III. třídě ochrany a navrhnout minimalizační opatření vůči možným negativním vlivům.
8. S ohledem na historickou těžbu v nejbližším okolí (černé uhlí) vyhodnotit vliv návrhu A10 ZÚR MSK z hlediska výskytu výhradního ložiska zemního plynu Věřňovice, poddolovaných území, popř. výskytu starých a opuštěných důlních děl. V případě zjištění potenciálních negativních vlivů je nutné navrhnout minimalizační opatření.
9. Posoudit vlivy na podzemní a povrchové vody, zaměřit se na ovlivnění zdrojů podzemních vod včetně zabezpečení jakosti povrchových a podzemních vod v dotčené oblasti, vodní režim a zadržování vody v krajině a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných negativních vlivů.
10. Vzhledem k blízkosti navrhovaného předmětu ke státní hranici s Polskou republikou žádáme v rámci vyhodnocení SEA o identifikaci eventuálních vlivů na hraniční vodní útvary (HOD_0870 Olše od toku Petrůvka po ústí do toku Odry; HOD_0860 Lutyňka od pramene po ústí do Olše).
11. V rámci zpracovávané aktualizace požadujeme vyhodnotit vliv návrhu A10 ZÚR MSK na kvalitu ovzduší, zejména v aglomeraci Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek, přičemž je nutno vycházet z aktuálních dat o úrovních znečištění ovzduší. A zároveň požadujeme navrhnout taková opatření v podrobnosti zásad územního rozvoje, která zajistí, že nedojde ke zhoršení imisní zátěže oproti stávajícímu stavu.
12. Požadujeme vyhodnotit, zda návrh A10 ZÚR MSK naplňuje cíle národních a regionálních koncepčních dokumentů – Státního programu ochrany přírody a krajiny České republiky 2020 – 2025, Státní politiky životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050, Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025, republikové priority v oblasti ochrany přírody a krajiny stanovené v Politice územního rozvoje České republiky, ve znění závazném od 1. 9. 2023.
13. Požadujeme, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení SEA vypracoval závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu A10 ZÚR MSK s uvedením zejména jasných výroků, zda lze z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s aktualizací jako celkem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami a požadavky včetně jejich upřesnění, anebo nesouhlasit.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

7/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

14. V rámci vyhodnocení SEA je nezbytné relevantně vypořádat a náležitě odůvodnit všechny požadavky uvedené v tomto stanovisku, resp. uvést, v jaké části vyhodnocení SEA (vhodné jsou odkazy na příslušné strany) došlo k požadovanému hodnocení vlivů a k jakým závěrům posuzovatel při hodnocení dospěl.

Jelikož příslušný orgán ochrany přírody nevyloučil svým stanoviskem dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny významný vliv návrhu A10 ZÚR MSK na lokality soustavy Natura 2000, musí být návrh aktualizace předmětem naturového posouzení podle zákona o ochraně přírody a krajiny a jeho prováděcího předpisu, a to výše zmíněné vyhlášky.

15. V rámci naturového posouzení, zpracované autorizovanou osobou ve smyslu § 45j odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, je nutné se zaměřit na všechny předpokládané vlivy budoucího využití plochy investičního záměru Gigafactory a souvisejících koridorů (napojení na síť VVN, přivaděče technické vody, vlečky) včetně vlivů sekundárních. V naturovém posouzení je tedy nezbytné se zaměřit na možné ovlivnění mj. i potencionálních biotopů dotčených předmětů ochrany dotčených lokalit soustavy Natura 2000 (např. řešením budoucího odkanalizování území do recipientu, možných vnosů znečištění do území, fragmentací migrační prostupnosti území apod.). A v neposlední řadě je nutné řádně vyhodnotit kumulativní a synergické vlivy v daném území ve vztahu k předmětům ochrany dotčených lokalit soustavy Natura 2000.

Vymezení daných ploch a koridorů bude prověřováno v rámci návrhu A10 ZÚR MSK, jelikož může být v územním střetu (či může generovat jiné možné významné vlivy) s lokalitami soustavy Natura 2000, je nutné aktualizaci posoudit v souladu s ustanovením § 45i odst. 2 a 9 zákona o ochraně přírody a krajiny, jak již bylo sděleno výše.

Nevyloučí-li výsledek naturového posouzení návrhu A10 ZÚR MSK významný negativní vliv na předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, musí pořizovatel respektovat ustanovení § 45i odst. 2, odst. 3 až odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Závěrem bychom chtěli upozornit, že v textu přiložené přílohy „Draft návrhu nařízení aktualizace Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje č. 10“ k žádosti o stanovisko k potřebě posouzení se udává, že „U dopravní a energetické infrastruktury může do doby konečného zadání zhotoviteli aktualizace ZÚR MSK dojít ke změnám z důvodu aktuálně vyvíjejícího se konceptu celého území (celá situace přehledně v příloze).“, v případě, že by došlo ke změně či doplnění návrhu obsahu aktualizace, je žádoucí MŽP znovu oslovit pro doplnění stanoviska k potřebě posouzení, resp. jeho rozsahu a obsahu. Na základě této skutečnosti doporučujeme vždy pro vydání stanoviska k potřebě posouzení předkládat návrh obsahu změny územně plánovací dokumentace, kde se již nepředpokládají zásadní změny, aby nedošlo ke zdržení.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

8/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní
prostředí a integrované prevence**II.****MŽP uplatňuje k návrhu obsahu A10 ZÚR MSK následující sdělení, které může být nejen pro pořizovatele aktualizace územně plánovací dokumentace podstatné:***Z hlediska zákona o ochraně přírody a krajiny (z hlediska obecné ochrany přírody a krajiny):*

Ve smyslu ustanovení § 79 odst. 3 písm. a) a t) zákona o ochraně přírody a krajiny sděluje MŽP z hlediska obecné ochrany přírody a krajiny, že navrhovaná aktualizace se dotýká námi chráněných zájmů, jelikož přes navrhovaný záměr SPP je v současně platných ZÚR MSK veden nadregionální biokoridor K98 Černý les – hranice České republiky.

V návrhu aktualizace navrhopatel stanovuje následující úkol pro územní plánování obcí „Přetrasování vymezeného lokálního biokoridoru mezi lesním porostem severně od Dolní Lutyně směrem k EVL mimo území SPP Dolní Lutyně“. Vzhledem k tomu, že se nejedná o biokoridor lokální, ale nadregionální úrovně bude nutné tuto změnu vedení biokoridoru provést již na úrovni kraje, ideálně společně s projednávaným záměrem ve stejné aktualizaci. Změnu trasy je nutné provést v souladu s „Metodikou vymezení územního systému ekologické stability“ (MŽP, 2017).

Z hlediska zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ZPF“):

MŽP po prostudování žádosti shledává, že MPO musí při změně územně plánovací činnosti postupovat v souladu s ustanovením § 5 odst. 1 zákona o ochraně ZPF, tj. řídit se zásadami ochrany zakotvenými v ustanovení § 4 zákona o ochraně ZPF, navrhnout a zdůvodnit takové řešení, které je z hlediska ochrany ZPF a ostatních zákonem chráněných zájmů nejvýhodnější. Přitom musí vyhodnotit předpokládané důsledky navrhovaného řešení na ZPF, a to zpravidla ve srovnání s jiným možným řešením.

Vzhledem k tomu, že se v území dotčeném SPP Dolní Lutyně vyskytuje kromě půd zařazených dle bonitace půdně ekologických jednotek do III. třídy ochrany taktéž i půda zařazená do II. třídy ochrany (kód 6.58.00), musí MPO v případě navrhovaného záměru ve smyslu ustanovení § 4 odst. 3 zákona o ochraně ZPF prokázat jiný veřejný zájem, který výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany ZPF. MPO má dále povinnost ve smyslu ustanovení § 2, § 6 a § 9 vyhlášky č. 271/2019 Sb., o stanovení postupů k zajištění ochrany ZPF, vyhodnotit a posoudit důsledky navrhovaného obsahu A10 ZÚR MSK.

Z hlediska zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“):

Při zpracování návrhu A10 ZÚR MSK je nutné vzít v potaz cíle ochrany ovzduší v aglomeraci Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek pro dosažení hodnot imisních limitů, které jsou na území Dolní Lutyně dlouhodobě překračovány, zejména v ukazatelích částic PM_{2,5} a benzo(a)pyrenu. U nových stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které jsou identifikovány ve sloupci

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

9/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

B tabulky stacionárních zdrojů v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší nebo u pozemních komunikací podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) téhož zákona může dojít k odsouhlasení jejich umístění pouze při současném uložení minimalizačních opatření zajišťujících alespoň zachování dosavadní úrovně znečištění pro dané znečišťující látky, např. vymezení navrhovaného zeleného pásu je jedním z možných vhodných řešení minimalizačních opatření, je však třeba zvážit vymezení zeleného pásu v okolí celého budoucího SPP, nikoliv pouze na jedné straně, aby došlo k odstínění nejbližší obytné zástavby od případné prašnosti.

Z hlediska zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů:

MŽP upozorňuje, že předmětný záměr může být, bude-li mít vliv na vodní poměry na území Polské republiky, projednán v rámci Česko-polské komise pro hraniční vody.

Z hlediska zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, ve znění pozdějších předpisů:

Dále MŽP upozorňuje na výskyt výhradního ložiska zemního plynu Věřňovice (č. ložiska: B 3072200), které je chráněno chráněným ložiskovým územím (dále jen „CHLÚ“) Česká část Hornoslezské pánve (č. CHLÚ: 14400000).

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů
na životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky

Na vědomí

- MŽP, odbor výkonu státní správy V, zde
- MŽP, odbor adaptace na změnu klimatu, zde
- MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků, zde
- MŽP, odbor ochrany vod, zde
- MŽP, odbor geologie, zde
- MŽP, odbor ochrany ovzduší, zde
- Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, Na Františku 1039/32, 110 15 Praha 1
- Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Odbor územního plánování, 28. října 2771/117, 702 00 Ostrava

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

10/10

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Praha dne 20. prosince 2023
Č. j.: MZP/2023/710/4377
Vyřizuje: Ing. Tenglerová
Tel.: 267 122 073
E-mail: Nikola.Tenglerova@mzp.cz

Elektrárna Dukovany II, a.s.
Duhová 1444/2
140 00 Praha 4

Stanovisko MŽP k potřebě posouzení návrhu obsahu Aktualizace Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina z hlediska vlivů na životní prostředí

Společnost Elektrárna Dukovany II, a. s. (dále také „žadatel“), požádala dopisem ze dne 1. prosince 2023 pod č. j.: EDUII_KOD_2023_323 v rámci zkráceného postupu pořizování aktualizace Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina (dále také „AZÚR KrV“ či „aktualizace“) dle ustanovení § 42a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) Ministerstvo životního prostředí (dále také „MŽP“) o vydání stanoviska dle § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona (dále jen „stanovisko k potřebě posouzení“), zda má být návrh obsahu AZÚR KrV posouzen z hlediska jeho vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Přičemž cílem aktualizace, jejímž navrhovatelem jest dle ustanovení § 42a odst. 2 stavebního zákona Ministerstvo dopravy ČR, je příprava transportní trasy pro dopravu nadrozměrných a těžkých komponent (dále také „NTK“) od zahraničního výrobce na staveniště do Dukovan, a to v souvislosti s přípravou výstavby nového jaderného zdroje v elektrárně Dukovany (dále také „NJZ EDU“).

Předmětem návrhu obsahu aktualizace je tedy zajistit transport NTK na staveniště NJZ EDU, resp. je nezbytné připravit tzv. „dočasná/provizorní opatření“ (např. nový dočasný most, objezdy mimoúrovňového křížení, dočasné železniční přejezdy, podepření mostů aj.). Jelikož se uvedené dočasné stavby nacházejí na území dvou krajů (Středočeského kraje a Kraje Vysočina) a zároveň je potřeba zajistit zprůchodnění silniční dopravní trasy od Labe po Dukovany ve všech úsecích ve shodném časovém období, jedná se o stavby nadmístního, nikoliv jen lokálního, významu. Z tohoto důvodu je navrženo pořízení koridorů předpokládaných dočasných silničních dopravních staveb nacházejících se na území Kraje Vysočina do AZÚR KrV a staveb na území Středočeského kraje do aktualizace Zásad územního rozvoje Středočeského kraje.

Žadatel předložil MŽP pro vydání požadovaného stanoviska následující podklady:

- stanovisko příslušného orgánu ochrany přírody (dále také „OOP“) Krajského úřadu Kraje Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 30. listopadu 2022 pod č. j.: KUJI 102144/2022, resp. ze dne 15. listopadu 2023 pod č. j.: KUJI 106034/2023, z hlediska možného významného vlivu na lokality soustavy

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Elektronický podpis
Mgr. Evžen Doležal
Ministerstvo životního prostředí
20.12.2023 12:02

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Natura 2000 dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) se závěrem, že návrh obsahu AZÚR KrV nemůže mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry či koncepcemi významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) nebo ptačích oblastí (dále jen „PO“) v jejich působnosti;

- žádost o stanovisko k potřebě posouzení návrhu obsahu aktualizace ze dne 1. prosince 2023 pod č. j.: EDUII_KOD_2023_323, jež obsahovala stručný popis navrhovaného obsahu AZÚR KrV a důvody pořizování aktualizace;
- textovou část „POŘÍZENÍ AKTUALIZACE ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE KRAJE VYSOČINA“ návrhu obsahu AZÚR KrV;
- výkresovou část k jednotlivým dočasným opatřením s podkladovou mapou v měřítku 1 : 100 000.

K výše uvedenému Vám MŽP sděluje následující:

MŽP dle ustanovení § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona a postupem podle ustanovení § 10i odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) s přihlédnutím k výše uvedeným podkladům vydává na základě Vaší žádosti následující stanovisko:

Na základě obdržených podkladů s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí není nutné návrh obsahu AZÚR KrV posuzovat z hlediska jeho vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, jelikož tento návrh obsahu AZÚR KrV nemůže mít významný vliv na životní prostředí, veřejné zdraví či lokality soustavy Natura 2000.

Odůvodnění:

Ve vazbě na návrh obsahu AZÚR ÚK a zdůvodnění jeho pořízení je provedeno souhrnné porovnání s kritérii pro zjišťovací řízení podle přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí:

1. Obsah koncepce včetně uvedení dalších skutečností předložených pro vydání stanoviska k potřebě posouzení:

I. Usnesením vlády ČR č. 362 ze dne 18. května 2015 byla schválena Státní energetická koncepce České republiky (dále také „SEK“). Dle kapitoly 4.3. „Strategické priority energetiky ČR v SEK“ (viz kapitola 4.3.1 „Priorita I – Vyvážený energetický mix“) je v odstavci PI.3 uvedeno „Posílení role jádra při výrobě elektřiny a maximální využití odpadního tepla z JE (výstavba 1-2

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

nových bloků JE v závislosti na predikci bilance výroby a spotřeby, dlouhodobé prodloužení provozu současných čtyř bloků v JE Dukovany a případná výstavba dalšího bloku v horizontu odstavení JE Dukovany, územní vymezení lokalit pro možný další rozvoj JE po roce 2040)". A dále dle kapitoly 5.1. „Elektroenergetika“ je u jaderné energetiky v bodě Ac. 4. uvedeno „Případnou výstavbu dalšího nového bloku ve stávajících lokalitách jaderných elektráren cílit kolem předpokládaného odstavení EDU, tj. po roce 2035 v závislosti na predikci bilance výroby a spotřeby“.

Národní akční plán rozvoje jaderné elektrárny (dále také „JE“) v ČR (dále také „NAP“) navazující na SEK v sektoru jaderné energetiky vymezuje, jak bude naplněna priorita SEK pro vyvážený mix primárních energetických zdrojů i zdrojů výroby elektřiny, včetně udržování dostupných strategických rezerv a s ní související strategické cíle SEK:

- „Výroba z jádra postupně nahradí uhelnou energetiku v roli pilíře výroby elektřiny.“;
- „Posílení role jádra při výrobě elektřiny a maximální využití odpadního tepla z JE (výstavba 1-2 nových bloků JE v závislosti na predikci bilance výroby a spotřeby, dlouhodobé prodloužení provozu současných čtyř bloků v JE Dukovany a případná výstavba dalšího bloku v horizontu odstavení JE Dukovany, územní vymezení lokalit pro možný další rozvoj JE po roce 2040).“.

Zmíněná priorita ČR v oblasti energetiky byla promítnuta do Politiky územního rozvoje ČR, ve znění závazném od 1. září 2023, a následně i do územně plánovací dokumentace, Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina.

Přičemž vláda ČR dále přijala dne 23. října 2017 usnesení č. 739 „O přípravě opatření na dopravní infrastrukturu využitelných pro přepravu nadrozměrných a těžkých komponent nezbytných pro realizaci nových jaderných zdrojů v lokalitě Temelín a Dukovany“.

II. Návrh AZÚR KrV nepočítá s variantním řešením pro žádnou z navrhovaných aktivit. Přičemž jak bylo uvedeno výše, návrhem obsahu na pořízení AZÚR KrV je realizace dočasných opatření spočívajících ve zřízení silničních objízdek a mostů na silnicích v Kraji Vysočina, která umožní průjezdy souprav přepravujících nadměrné náklady (komponenty NJZ EDU) z přístaviště v Týnci nad Labem do Dukovan, a to v souvislosti s přípravou výstavby NJZ EDU. Bude se tedy jednat o dočasné silniční dopravní stavby nadmístního významu. Návrh AZÚR KrV má za cíl zajistit zprůchodnění vybrané trasy pro umožnění transportu NTK od zahraničního výrobce na území ČR, konkrétně na staveniště do Dukovan. Při výběru trasy byla analyzována řada možných způsobů přepravy a možných přepravních tras, při zohlednění plánovaného dalšího rozvoje dopravní infrastruktury. Jako nejvýhodnější varianta z hlediska časových, společenských, geopolitických a finančních dopadů, byla vybraná kombinovaná vodní a silniční doprava: Labe (Hamburg – Týnec nad Labem) a silniční trasa (Týnec nad Labem – Dukovany). Pro transport NTK na této trase je však nezbytné provést kromě trvalých opatření, které jsou součástí veřejné dopravní infrastruktury i řadu dočasných/provizorních staveb, které budou mít své opodstatnění pouze po dobu realizace dopravy NTK do Dukovan a po ukončení přepravy NTK již nebudou mít v rámci

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

3/7

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

dopravní infrastruktury praktické uplatnění a budou muset být jako dočasné stavby odstraněny, demontovány a dotčená území budou muset být uvedena do původního stavu. Důvodem je skutečnost, že klíčové technologické komponenty primární i sekundární části NJZ svými rozměry a hmotností významně převyšují standardní technické parametry stávající veřejné dopravní infrastruktury (zejména silnice i železnice), na které je v rámci ČR dopravní infrastruktura projektována a budována, důvodem je také zajištění jednotného zprůchodnění navržené trasy pro výstavbu nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany. Dále je třeba zmínit, jak již z části I. vyplývá, že obsah AZÚR KrV bude mít vztah např. k Politice územního rozvoje České republiky, ve znění závazném od 1. září 2023, k aktualizované Státní energetické koncepci České republiky (2015), k Národnímu akčnímu plánu rozvoje jaderné elektrárny v ČR aj. V návaznosti na SEK a NAP je vhodné zařadit předmětné dočasné opatření (včetně všech souvisejících staveb) jako veřejně prospěšné stavby, jelikož podmiňují rozvoj Kraje Vysočina a Středočeského kraje prostřednictvím výstavby nového jaderného zdroje potřebného k zajištění energetické soběstačnosti a suverenity ČR ve výrobě energie. Předkládaný návrh obsahu AZÚR KrV neobsahuje takové změny, které by představovaly významné dopady do oblastí uplatňování práva životního prostředí Evropské unie.

Aktualizace se konkrétně týká opatření CD7, jehož předmětem je vymezení koridoru pro dočasné zvýšení zatížitelnosti mostu ev. č. 38-054, který překonává Vohančický potok a stávající účelovou komunikaci. V případě dalšího opatření F3 se jedná o vymezení koridoru pro zřízení dočasné mimoúrovňové komunikace, která bude využívána jako objížďka mostu ev. č. 38-065b na silnici I/38, který překonává silnici II/384 a Mlýnský potok. Dále v rámci dočasného opatření G4 2a se jedná o vymezení koridoru pro zřízení dočasné mimoúrovňové komunikace, která bude využívána jako objížďka podjezdu ev. č. D1-150.1 (ev. č. mostu 352-002a) na dálnici D1, který převádí silnici II/352. V souvislosti s dočasným opatřením G4 2b bude vymezen koridor pro zřízení dočasné mimoúrovňové komunikace, která bude využívána jako objížďka mimoúrovňové křižovatky Velký Beranov.

2. Charakteristika vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a charakteristika dotčeného území:

Ve vazbě na vydané stanovisko OOP dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny se nepředpokládá přímé, nepřímé ani sekundární ovlivnění celistvosti a předmětu ochrany EVL nebo PO na území Kraje Vysočina. Příslušný OOP ve svém stanovisku z hlediska možného významného vlivu na lokality soustavy Natura 2000 konstatoval, že návrh obsahu AZÚR KrV nemůže mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry či koncepcemi významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost EVL a PO. Tento orgán vycházel především z úvahy, že v trasách dočasných opatření ani v bližším okolí se žádná EVL nenachází a nemůže tedy dojít k ovlivnění EVL nebo PO, resp. lokalit soustavy Natura 2000, přičemž nejbližší se nachází EVL Šlapanka a Zlatý potok s předmětem ochrany vydry říční, avšak k charakteru koncepce a předmětu ochrany lze vyloučit i dálkové vlivy na tyto lokality. Z hlediska

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

ochrany zemědělského půdního fondu (dále také „ZPF“) lze vliv uvažovaného řešení koridorů předpokládaných dočasných silničních dopravních staveb s přihlédnutím ke skutečnosti, že se bude jednat o provizorní komunikace o délce maximálně několik stovek metrů, které budou následně odstraněny a rekultivovány, považovat za nevýznamný, vratný a dočasný. Rovněž dotčení pozemků určených k plnění funkcí lesa (dále také „PUPFL“) a zásah do prvků územního systému ekologické stability (dále také „ÚSES“), které bude pouze okrajové, a to jen u některých výše uvedených opatření, lze považovat za nevýznamné. Navržené trasy koridorů nejsou ve střetu s žádným zvláště chráněným územím, výjimkou však je navrhovaný koridor v rámci opatření F3 u městysu Štoky, který je navržen v jižní části v bezprostřední blízkosti kritického místa biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. Ve vazbě na návrh obsahu aktualizace se nepředpokládají žádné významné vlivy negativního charakteru na obyvatelstvo a veřejné zdraví zejména z důvodu, že se bude jednat o dočasné silniční koridory pro dopravu maximálně několika desítek transportů NTK na stavenišť NJZ EDU v rámci cca 4 let (konkrétně v průběhu období 2030 – 2033), a to včetně skutečnosti, že nemusí být všechna výše uvedená opatření pro každý transport využita, dále z důvodu, že navrhované koridory dočasného opatření budou kopírovat vymezené silniční koridory v území. Taktéž není předpokládáno ani negativní ovlivnění (mikro)klimatu v dotčeném území. Rovněž nejsou očekávána žádná rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví v souvislosti s přírodními katastrofami či haváriemi. Potenciální významné vlivy návrhu AZÚR KrV přesahující hranice České republiky nejsou vzhledem k umístění uvedených opatření předpokládány.

Vzhledem k výše uvedenému lze předpokládat, že trvalé a nevratné dopady negativního charakteru na životní prostředí a veřejné zdraví budou zanedbatelného charakteru.

3. Předpokládaný přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti:

Nelze očekávat přínos posouzení vlivů AZÚR KrV na životní prostředí ve vazbě na velikost předmětu změny koncepce, která je takřka nezobrazitelná, resp. nevyhodnotitelná v měřítku zpracování zásad územního rozvoje (ustanovení § 36 odst. 3 stavebního zákona uvádí: „*Zásady územního rozvoje ani vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území nesmí obsahovat podrobnosti náležející svým obsahem územnímu plánu, regulačnímu plánu nebo navazujícím rozhodnutím.*“). Proto je vhodné provést případný proces SEA až na lokální úrovni v rámci pořizování změn jednotlivých územních plánů dotčených obcí (z důvodu zesouladnění s nadřazenou územně plánovací dokumentací). Koncepce na nižších úrovních hierarchie pracují s větší podrobností v území (u územního plánu se výkresy většinou vydávají v měřítku 1 : 5000 či 1 : 10 000) a přichází zde v úvahu možnost mnohem konkrétnějšího vyhodnocení vlivů na jednotlivé složky životního prostředí, které na vyšší úrovni (obecnosti) nemohou být vzaty v úvahu a náležitě vyhodnoceny. Proces SEA na úrovni krajské územně plánovací dokumentace by byl v tomto případě nevýznamného charakteru s minimálním, resp. s žádným přínosem pro ochranu životního prostředí, tzn. bez větší možnosti stanovit další vhodná minimalizační opatření ve vazbě

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

na identifikované potenciální negativní vlivy na životní prostředí, která by již dříve nebyla stanovena v rámci posouzených platných Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina (jak již poukázalo posuzování vlivů Aktualizace č. 6 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina navrhuje 4 koridory pro obchvaty města Třebíče, Brtnice, Slavětice či úpravu přeložky II/405 Zašovice z důvodu umožnění přepravy nadrozměrného a těžkého nákladu na stavenišť NJZ EDU Dukovan, kde nebylo důvodné, resp. možné ve vazbě na koncipování výrokové části Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina stanovit další požadavky na minimalizaci zjištěných potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, jelikož výroková část je již v obecné formě obsahuje – viz souhlasné stanovisko MŽP dle ustanovení § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí ze dne 5. března 2019 s č. j.: MZP/2019/710/588). O případném budoucím procesu SEA na úrovni územního plánu dotčených obcí bude však validně rozhodnuto příslušným orgánem kraje.

Požadavky, které jsou obsaženy v platných ZÚR KrV (úkoly pro územní plánování obcí) a které se vztahují k minimalizaci i zanedbatelných potenciálních negativních vlivů např. střetů se skladebnými prvky ÚSES, záborů ZPF nejvyšších tříd ochrany, záborů a negativních zásahů do PUPFL, včetně stanovení podmínek pro zachování současných podmínek migrační propustnosti volné krajiny dotčené přeložkami silnic pro člověka a pro volně žijící živočichy, zejména vytvořit podmínky pro zachování cestní sítě a migračních tras živočichů či vytvoření územních podmínek pro vhodné začlenění přeložek silnic do krajiny s cílem ochrany pozitivních znaků krajinného rázu, jsou následující: článek (06) výrokové části, a to ve znění „Vytvářet podmínky pro péči o přírodní, kulturní a civilizační hodnoty na území kraje, které vytvářejí image kraje a posilují vztah obyvatelstva kraje ke svému území.“ za účelem soustředit se například na: „minimalizaci záboru zemědělského půdního fondu a negativních zásahů do pozemků určených k plnění funkcí lesa“; „zachování a obnovu rozmanitosti kulturní krajiny a posílení její stability“; ochranu pozitivních znaků krajinného rázu aj., dále článek (61) výrokové části ve znění „Hlavním cílem vymezení dopravních ploch a koridorů nadmístního významu je vytvořit podmínky pro optimální dopravní obslužnost kraje Vysočina, napojení významných sídel na nadřazenou dopravní síť a omezení zátěže sídel dopravou. Cílem je též zajistit optimální převedení tranzitní dopravy přes území kraje.“ a taktéž článek (62) výrokové části, a to „ZÚR stanovují pro oblast dopravní infrastruktury tyto základní zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území a úkoly pro územní plánování: a) koordinovat vymezení ploch a koridorů pro umístění dopravních staveb, které se dotýkají území sousedních krajů, s příslušnými orgány těchto krajů; f) při upřesňování koridorů dopravní infrastruktury v Územně plánovací dokumentaci respektovat: f.1) kulturní a civilizační hodnoty, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví; f.2) přírodní a krajinné hodnoty; f.3) skladebné části ÚSES a pozitivní charakteristiky krajinného rázu; f.4) ochranná pásma a další limity rozvoje území.“.

Lze uzavřít, že na základě porovnání návrhu obsahu AZÚR KrV s výše uvedenými kritérii přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí a předložených podkladů, dospělo MŽP

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

6/7

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

k závěru, **že se jedná o takovou změnu koncepce, u které není předpoklad takových vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, které by odůvodňovaly nutnost posouzení dle tohoto zákona.**

Pokud by předloženým návrhem obsahu AZÚR KrV byly dotčeny dílčí zájmy životního prostředí, lze jejich ochranu zajistit v rámci projednávání návrhu této změny s dotčenými orgány postupem dle ustanovení § 42b odst. 4 stavebního zákona. **Rovněž je nezbytné upozornit, že navrhovaný koridor, resp. opatření F3, u městysu Štoky je navržen v bezprostřední blízkosti biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců, a proto je nezbytně nutné, aby tato skutečnost byla při dalším zpřesňování koridoru zohledněna.**

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů
na životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky

Na vědomí

- MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků, zde
- Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor územního plánování a stavebního řádu, Ke Skalce 5907/47, 586 01 Jihlava

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

7/7

Ministerstvo životního prostředí

Metodický pokyn

Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

aktualizace 2025

Obsah

1.	Zkratky, terminologie, související prameny	5
1.1.	Zkratky	5
1.2.	Terminologie	6
1.3.	Související prameny	8
2.	Úvod do problematiky	12
3.	Koncepce a záměry, pro které je nutné žádat o stanovisko OOP13	
3.1	Identifikace koncepce a záměru podléhajících posouzení dle ZOPK postupem dle ZPV	13
3.2	Identifikace významného vlivu záměru či koncepce	16
3.3	Plány péče a zásady péče	23
3.4	Lesní hospodářské plány a lesní hospodářské osnovy	24
4.	Průběh procesu hodnocení vlivů záměrů a koncepcí z hlediska hodnocení dopadů na lokality soustavy Natura 2000	24
4.1.	Jednotlivé kroky procesu posuzování vlivů dle ZPV z hlediska § 45i ZOPK	24
	Krok č. 1: Stanovisko orgánu ochrany přírody	
	Krok č. 2: Zpracování a předložení oznámení záměru a koncepce – zahájení procesu posuzování podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV	
	Krok č. 3: Zjišťovací řízení a vydání závěru zjišťovacího řízení	

Krok č. 4:	Zpracování a rozeslání (připomínkování) dokumentace EIA a vyhodnocení SEA	
Krok č. 5:	Zpracování posudku (EIA)	
Krok č. 6:	Závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí a stanovisko k návrhu koncepce	
Krok č. 7:	Povolování záměru nebo schvalování koncepce	
4.2.	Problematika variantních řešení v postupu podle § 45i ZOPK	27
5.	Stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 ZOPK	30
5.1.	Možnosti postupu vyřizování žádosti o stanovisko OOP	35
5.2.	Žádost o vydání stanoviska orgánu ochrany přírody	36
5.3.	Stanovisko orgánu ochrany přírody	38
5.4.	Odůvodnění stanoviska orgánu ochrany přírody	41
5.5.	Oprava a přezkum stanoviska orgánu ochrany přírody	43
6.	Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO	44
6.1.	Vazba na proces posuzování vlivů na životní prostředí	44
6.2.	Specifika hodnocení podle § 45i ZOPK	45
6.3.	Autorizované osoby	46
6.4.	Základní kroky procesu posuzování vlivů	47
I. etapa:	Zpracování oznámení a zahájení zjišťovacího řízení	
II. etapa:	Zjišťovací řízení	
III. etapa:	Zpracování dokumentace (EIA) a vyhodnocení (SEA)	
IV. etapa:	Zpracování posudku (EIA)	

V. etapa: Závěrečné stanovisko k posouzení vlivů provedení
záměru podle § 9a odst. 1 ZPV a stanovisko k návrhu
koncepce podle § 10g ZPV

6.5. Rozhodování o povolení záměru nebo schválení koncepce 59

6.6. Coherence stamp 62

7. Posuzování vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace na EVL a PO 63

7.1. Základní východiska a vydávání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK
v rámci postupů dle SZ a samotný proces posuzování vlivů 63

7.3. Významný negativní vliv PÚR a ÚPD 66

Příloha č. 1: Vzor stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK 68

Příloha č. 2: Schéma postupu podle § 45i ZOPK pro záměr schvalovaný
v navazujícím řízení podle § 3 písm. g) ZPV 70

Příloha č. 3: Schéma postupu podle § 45i ZOPK pro koncepci podle
§ 3 písm. b) ZPV 71

1. Zkratky terminologie, související prameny

1.1 Zkratky

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

CHKO – Chráněná krajinná oblast

EIA – posuzování vlivů záměrů na životní prostředí

EU – Evropská Unie

EVL – evropsky významná lokalita (§ 3 odst. 1 písm. q) ZOPK)

KÚ – krajský úřad

LHO – lesní hospodářské osnovy

LHP – lesní hospodářský plán

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

NP – národní park

OOP – orgán ochrany přírody

OVSS – odbor výkonu státní správy MŽP

PO – ptačí oblast (§ 45e ZOPK)

PÚR – Politika územního rozvoje

SEA – posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí

SŘ – zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

SZ – zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

ÚP – územní plán

ÚPD – územně plánovací dokumentace

ÚRP – územní rozvojový plán

VVURÚ – vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území

ZOPK – zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

ZPV – zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

ZÚR – zásady územního rozvoje

ŽP – životní prostředí

1.2. Terminologie

Autorizovaná osoba – autorizovaná osoba ke zpracování dokumentace, posudku a vyhodnocení dle § 19 ZPV nebo autorizovaná osoba dle § 45j odst. 1 ZOPK, která je oprávněna provést posouzení vlivů na předměty ochrany a celistvost EVL a PO.

Celistvost lokality (jinak též „integrita“) – je posuzována ve smyslu soudržnosti ekologických struktur a funkcí lokalit (§ 3 odst. 1 písm. u) ZOPK). Hodnocení, zda je celistvost lokality negativně ovlivněna, musí být zaměřeno a omezeno výhradně na cíle (předměty) ochrany této lokality.

Cíl ochrany lokality (EVL nebo PO) – ochrana lokalit soustavy Natura 2000 má obecně vést k cíli definovanému směrnicí o stanovištích jako zachování nebo obnova evropsky významných druhů a typů přírodních stanovišť v případě EVL a vybraných druhů ptáků v případě PO na území státu v tzv. příznivém stavu z hlediska ochrany, resp. zlepšení tohoto stavu. Na úrovni lokality je potřeba uvažovat specifický cíl, který se odvozuje od předmětů ochrany, pro které jsou lokality vyhlášeny. V obecné rovině směřuje ZOPK v EVL k cíli udržení či obnově příznivého stavu evropských stanovišť a stanovišť druhů, které jsou předměty ochrany lokalit, a v PO k cíli zajistit přežití vybraných druhů ptáků a rozmnožování v jejich areálu rozšíření (viz jednotlivá nařízení vlády k PO). Specifičtěji je cílový stav předmětů ochrany lokalit soustavy Natura 2000 definován v Souhrnech doporučených opatření (viz § 45c odst. 3 ZOPK či v případě potřeby § 45e odst. 6 ZOPK).

Koncepce podléhající hodnocení podle ZOPK – strategie, politika, plán nebo program včetně těch, které jsou spolufinancované z prostředků fondů Evropské unie, zpracovaný nebo zadaný orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy schvalovaný nebo ke schválení předkládaný (§ 3 písm. b) ZPV), který může samostatně nebo ve spojení s jinými záměry či koncepcemi významně ovlivnit předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO (§ 45h odst. 1 ZOPK).

Natura 2000 – celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat typy přírodní stanovišť a stanoviště druhů

v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit (viz § 3 odst. 1 písm. r) ZOPK). Na území České republiky je Natura 2000 tvořena vymezenými ptačími oblastmi a vyhlášenými evropsky významnými lokalitami. Ochrana EVL je zajištěna prostřednictvím institutu základní ochrany (§ 45c odst. 2 ZOPK), smluvní ochrany (§ 39 ZOPK), nebo jsou celé či z části vyhlášeny v jednotlivých kategoriích zvláště chráněných území (§ 45c odst. 4 ve spojení s § 14 ZOPK).

Orgán ochrany přírody – krajský úřad, správa NP a regionální pracoviště AOPK ČR a újezdní úřad, který je oprávněn vydávat stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK k záměrům a koncepcím a účastnit se jako dotčený úřad procesu posouzení vlivů na životní prostředí (a v jeho kompetenci je obecně ochrana lokalit soustavy Natura 2000). V případě koncepcí s celostátní působností vydává v působnosti AOPK ČR toto stanovisko ústředí AOPK ČR.

Oznamovatel podle ZPV – ten, kdo hodlá provést záměr (§ 3 písm. k) ZPV).

Posouzení podle § 45i ZOPK a podle ZPV – jestliže orgán ochrany přírody svým stanoviskem nevyloučí významný vliv koncepce či záměru na předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, musí být daná koncepce nebo záměr předmětem posouzení podle § 45i ZOPK v rámci procesu posuzování vlivů na ŽP postupem podle ZPV.

Předkladatel podle ZOPK – ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr (stavbu, zařízení, činnost, technologii atp.), které mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO (§ 45h a § 45i ZOPK).

Předkladatel podle ZPV – ten, kdo zpracovává koncepci nebo předkládá podnět k jejímu zpracování (§ 10c odst. 1 ZPV).

Příslušný úřad podle ZPV – úřad, který provádí posuzování vlivů na ŽP podle ZPV, příp. podle § 45i ZOPK v rámci postupu dle ZPV (KÚ nebo MŽP).

Směrnice o ptácích – směrnice Rady 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků (kodifikované znění směrnice 79/409/EHS).

Směrnice o stanovištích – směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Významný vliv – takový vliv záměru / koncepce na EVL nebo PO, který je významný z hlediska druhu nebo stanoviště, které je předmětem ochrany v dané EVL nebo PO. Významnost vlivu musí být posuzována vzhledem ke specifickým a podmínkám prostředí na dané lokalitě, dotčené zamýšleným záměrem nebo koncepcí a její celistvosti, a to výhradně s ohledem na předměty ochrany dané lokality, resp. jejich ekologické nároky.

Záměr podléhající posouzení podle ZOPK – stavba, zařízení, činnost nebo technologie, která může samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významně ovlivnit předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO.

1.3. Související prameny

Právní předpisy

- Směrnice **92/43/EHS**, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
- Směrnice **2009/147/ES**, o ochraně volně žijících ptáků (kodifikované znění směrnice 79/409/EHS)
- Zákon **č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (zejm. část čtvrtá, hodnocení důsledků koncepcí a záměrů na EVL a PO podle ustanovení § 45h a § 45i)
- Zákon **č. 100/2001 Sb.**, o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon **č. 283/2021Sb.**, stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon **č. 500/2004 Sb.**, správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška **č. 142/2018 Sb.**, o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny
- Vyhláška **č. 157/2024 Sb.**, o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu
- Vyhláška **č. 468/2004 Sb.**, o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny
- Vyhláška **č. 453/2017 Sb.**, o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády **č. 318/2013 Sb.**, o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších předpisů, tedy nařízení vlády **č. 73/2016 Sb.**, nařízení vlády **č. 207/2016 Sb.**, **29/2020 Sb.**, **č. 440/2021 Sb.** a **č. 2/2025 Sb.**

- Jednotlivá nařízení vlády, kterými se vymezují ptačí oblasti (č. 530-535, 598-609, 679-688/2004 Sb., 19-28/2005 Sb., 165/2007 Sb., 405 a 406/2009 Sb., 60/2019 Sb. a 383/2024 Sb.) - viz tab. 1

- Text vybraných evropských právních norem v českém a anglickém znění je k dispozici na webových stránkách Evropské komise:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:31997L0062>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0147>

Judikatura Soudního dvora Evropské Unie mj. s vazbou na směrnice 92/43/EHS a 2009/147/ES je k dispozici na webových stránkách EUR-Lex:

<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>.

Metodické publikace

- Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Věstník MŽP, listopad 2007, ročník XVII, částka 11); v návaznosti na přijetí této metodiky a účinnost vyhlášky č. 142/2018 Sb. je v přípravě její aktualizace

Podpůrně spolu s tímto postupem a výše uvedenou metodikou je doporučeno používat publikace Evropské komise, týkající se příslušné evropské legislativy a zabývající se hodnocením vlivů na lokality soustavy Natura 2000, jejichž překlady v některých případech vydalo MŽP. Jedná se zejm. o publikace:

- Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS (aktualizace 2018) - podrobný výklad článku 6 směrnice o stanovištích a použitých pojmů

- Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy Natura 2000: Metodická příručka k ustanovení článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS - všeobecný úvod k postupu a principům odpovídajícího hodnocení

- Pokyny k čl. 6 odst. 4 „směrnice o stanovištích“ 92/43/EHS – tento dokument dále rozpracovává a nahrazuje příslušný oddíl publikace „Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS“

Upozorňujeme, že text těchto publikací zpracovaných Evropskou komisí obecně pro všechny členské státy nemusí z procesního a terminologického hlediska plně korespondovat s českou právní úpravou a je nutné je používat v kontextu současně platné právní úpravy v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí podle ZOPK a ZPV. Všechny relevantní metodické příručky jsou dostupné na webových

stránkách MŽP v rubrice Natura 2000 - Posuzování vlivů, další publikace k dotčeným směrnicím lze nalézt též na stránkách Evropské komise http://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/directives_en.htm.

- Podklad pro včasnou identifikaci a předběžné zhodnocení dotčení limitů z hlediska migrační prostupnosti krajiny pro ptáky a letouny, mj. těch, kteří jsou předměty ochrany PO a EVL, poskytuje Metodika monitoringu a sběru dat k určení významných migračních koridorů ptáků a létajících savců na úrovni ČR (http://mzp.cz/cz/migracni_koridory_ptaku_savcu_cr)

Informace na internetu v ČR

Natura 2000 v ČR - <http://www.natura2000.cz/>

Natura 2000 - web MŽP - http://www.mzp.cz/cz/natura_2000

AOPK ČR - <http://www.nature.cz/>

Mapové vrstvy lokalit soustavy Natura 2000 v EU - <http://natura2000.eea.europa.eu/#>

Mapový server AOPK ČR - <http://mapy.nature.cz/>

Ústřední seznam ochrany přírody (ÚSOP) - <http://drusop.nature.cz/>

Informační systém EIA - https://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr

Informační systém SEA - https://portal.cenia.cz/eiasea/view/sea100_koncepce

Tab. 1 – Nařízení vlády, kterými se vymezují, resp. vyhlášují jednotlivé PO a EVL

	č. Sb.	schváleno	účinnost
<i>Nařízení vlády, kterým se vymezuje Ptačí oblast...</i>			
Nádrž vodního díla Nechanice	530/2004	29.9.2004	20.10.2004
Žehuňský rybník - Obora Kněžičky	531/2004	29.9.2004	20.10.2004
Orlické Záhoří	532/2004	29.9.2004	20.10.2004
Libavá	533/2004	29.9.2004	20.10.2004
Podyjí	534/2004	29.9.2004	20.10.2004
Řežabinec	535/2004	29.9.2004	20.10.2004
Českolipsko - Dokeské pískovce a mokřady	598/2004	27.10.2004	6.12.2004
Jeseníky	599/2004	27.10.2004	6.12.2004
Krkonoše	600/2004	27.10.2004	6.12.2004
Lednické rybníky	601/2004	27.10.2004	6.12.2004
Novohradské hory	602/2004	27.10.2004	6.12.2004
Jaroslavické rybníky	603/2004	27.10.2004	6.12.2004
Hovoransko - Čejkovicko	604/2004	27.10.2004	6.12.2004
Jizerské hory	605/2004	27.10.2004	6.12.2004
Rožďalovické rybníky	606/2004	27.10.2004	6.12.2004
Údolí Otavy a Vltavy	607/2004	27.10.2004	6.12.2004
Bohdanečský rybník	608/2004	27.10.2004	6.12.2004
Hlubocké obory	609/2004	27.10.2004	6.12.2004
Komárov	679/2004	8.12.2004	31.12.2004
Třeboňsko	680/2004	8.12.2004	31.12.2004
Šumava	681/2004	8.12.2004	31.12.2004
Pálava	682/2004	8.12.2004	31.12.2004
Labské pískovce	683/2004	8.12.2004	31.12.2004
Křivoklátsko	684/2004	8.12.2004	31.12.2004
Králický Sněžník	685/2004	8.12.2004	31.12.2004
Horní Vsacko	686/2004	8.12.2004	31.12.2004
Beskydy	687/2004	8.12.2004	31.12.2004
Doupovské hory	688/2004	8.12.2004	31.12.2004
Boletice	19/2005	15.12.2004	13.1.2005
Broumovsko	20/2005	15.12.2004	13.1.2005
Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví	21/2005	15.12.2004	13.1.2005
Hostýnské vrchy	22/2005	15.12.2004	13.1.2005
Litovelské Pomoraví	23/2005	15.12.2004	13.1.2005
Novodomské rašeliniště - Kovářská	24/2005	15.12.2004	13.1.2005
Poodří	25/2005	15.12.2004	13.1.2005
Soutok - Tvrdonicko	26/2005	15.12.2004	13.1.2005
Střední nádrž VD Nové Mlýny	27/2005	15.12.2004	13.1.2005
Východní Krušné hory	28/2005	15.12.2004	13.1.2005
Heřmanský stav	165/2007	4.6. 2007	1. 6. 2008
Českobudějovické rybníky	405/2009	26.10.2009	25.11.2009

Dehtář	406/2009	26.10.2009	25.11.2009
Soutok-Tvrdonicko (novelizace)	60/2019	4.2.2019	1.4.2019
Západní Krušné hory	383/2024	4.12.2024	1.1.2025
<i>Nařízení vlády o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit</i>			
1075 evropsky významných lokalit	318/2013	21.8.2013	29.10.2013
1111 evropsky významných lokalit	73/2016	18. 3. 2016	1. 5. 2016
1112 evropsky významných lokalit	207/2016	29. 6. 2016	1. 7. 2016
1113 evropsky významných lokalit	29/2020	20.1.2020	21.2.2020
1112 evropsky významných lokalit	440/2021	15.11.2021	23.12.2021
1111 evropsky významných lokalit	2/2025	18.12.2024	24.1.2025

2. Úvod do problematiky

Na základě požadavků vyplývajících ze Smlouvy o přistoupení ČR k EU ze dne 16. dubna 2003, ze směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků a směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin byly v České republice zákonem č. 218/2004 Sb., ze dne 28. dubna 2004 a zákonem č. 349/2009 Sb., ze dne 9. října 2009, kterými se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dnes zákon č. 283/2021 Sb.), a zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, upraveny podmínky pro vytváření soustavy chráněných území evropského významu Natura 2000 a stanovena pravidla pro jejich ochranu. Tato soustava je v ČR stejně jako v ostatních státech EU tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami.

V souladu s články 6 a 7 směrnice o stanovištích je velmi důležitým prvkem ochrany těchto území hodnocení možných důsledků realizace záměrů či provádění koncepcí na tyto lokality, které je v našem právním řádu upraveno ustanoveními § 45h a § 45i ZOPK. Hodnocení je zaměřeno na předměty ochrany a celistvost každé konkrétní lokality, která je součástí soustavy Natura 2000. Hodnocení má úzký vztah k procesům posuzování vlivů na životní prostředí podle ZPV (viz § 45h odst. 2 ZOPK) a procesně je toto hodnocení na ZPV s výjimkou posuzování PÚR, ÚPD a lesních hospodářských osnov a plánů (specifického postupu podle § 4 odst. 5 ZOPK) zcela navázáno. Hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 je oprávněna provádět pouze osoba, která je držitelem zvláštní autorizace dle § 45j odst. 1 ZOPK, její udělování a prodlužování je upraveno vyhláškou č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny.

Předkládaný materiál je určen především orgánům ochrany přírody a příslušným úřadům pro provádění posuzování vlivů na životní prostředí, kterým poskytuje praktický návod, jak oba výše zmíněné postupy provázat, aby nebyly kladeny

nadměrné požadavky a nároky na ty, kteří záměry či koncepce předkládají ke schválení, a zároveň byly naplněny všechny podmínky a zohledněny limity vyplývající z ochrany lokalit soustavy Natura 2000. Měl by pomoci i těm, kteří záměry nebo koncepce připravují, aby se zorientovali v problematice a vyhověli příslušným legislativním požadavkům. V neposlední řadě by měl představovat vodítko pro autorizované osoby dle § 45j odst. 1 ZOPK, orgány veřejné správy a správní orgány (zejména stavební úřady), které schvalují koncepce, resp. povolují záměry, aby dostály požadavkům ustanovení § 45i odst. 4 ZOPK.

V následujících kapitolách je proces hodnocení vlivů podle § 45i ZOPK a posuzování vlivů na ŽP podle ZPV pro koncepce (SEA) i záměry (EIA) popsán společně. Specifickým typem koncepce jsou potom PÚR a ÚPD (ÚRP, ZÚR, ÚP), pro které ZPV a SZ stanovuje odlišný postup.

3. Koncepce a záměry, pro které je nutné žádat o stanovisko OOP

3.1. Identifikace koncepce a záměru podléhajících posouzení dle ZOPK postupem dle ZPV

Podle § 45h odst. 1 ZOPK „*jakákoliv koncepce nebo záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptáčí oblasti, podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek.*“

Z výše uvedeného ustanovení vyplývá, že prvním nezbytným krokem je úvaha (jejíž provedení leží v první fázi na předkladateli záměru či koncepce), zda může být určitá činnost považována za záměr a určitý materiál za koncepci ve smyslu ZOPK, a zda se může v konkrétním případě jednat o tak významný vliv, že musí být podroben hodnocení.

Koncepcí se podle § 3 písm. b) ZPV rozumějí strategie, politiky, plány nebo programy včetně těch, které jsou spolufinancované z prostředků fondů Evropské unie, zpracované nebo zadané orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy schvalované nebo ke schválení předkládané. Ve vztahu k posuzování vlivů na životní prostředí se dále podle § 10a odst. 1 ZPV rozlišují koncepce posuzované vždy a koncepce, o nutnosti jejichž posouzení se rozhoduje ve zjišťovacím řízení. Koncepce, u kterých podle stanoviska orgánu ochrany přírody nelze vyloučit významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO podle ZOPK (viz § 10a odst. 1 písm. a) ZPV) podléhají posouzení vždy.

Zabývat se možným významným vlivem koncepce na lokality soustavy Natura 2000 je zákonnou povinností předkladatele samo o sobě (a její naplnění předchází žádosti o vyjádření příslušného úřadu dle ZPV, resp. orgánu SEA z hlediska nutnosti posuzování koncepce dle ZPV), nikoliv až jako záležitost následná poté, co je rozhodnuto o tom, že koncepce bude podléhat posouzení SEA dle kritérií

vycházejících výlučně z § 10a ZPV. Z hlediska posouzení vlivů dle § 45i ZOPK je toliko zásadní, zda koncepce naplní § 3 písm. b) ZPV, tedy definici koncepce ve smyslu tohoto zákona a zda může mít významný vliv na lokality soustavy Natura 2000. I v případě, že koncepce zpracovaná v určité oblasti definované v ZPV (v oblasti zemědělství, lesního hospodářství, myslivosti, rybářství, nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, energetiky, průmyslu, dopravy, odpadového hospodářství, telekomunikací, cestovního ruchu, územního plánování, regionálního rozvoje a životního prostředí včetně ochrany přírody) neobsahuje rámec pro budoucí povolení záměrů z přílohy č. 1 k ZPV, neznamená to, že není třeba dále zvažovat požadavek na předložení koncepce s možným významným vlivem orgánu ochrany přírody ke stanovisku dle § 45i odst. 1 ZOPK. To reflektuje i samotné znění § 10a odst. 1 písm. a) ZPV.

Pro potřeby procesu posuzování vlivů záměrů a koncepcí na předmět ochrany a celistvost EVL a PO je proto nezbytné vycházet i z definice v § 45h ZOPK: „...*jakákoliv koncepce, která může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost EVL nebo PO...*“, při obecném vymezení termínu „koncepce“ je však třeba vycházet z definice v § 3 písm. b) ZPV.

Z hlediska koncepcí tedy hodnocení podle § 45i ZOPK podléhají strategie, politiky, plány nebo programy, včetně těch, které jsou spolufinancované z prostředků fondů Evropské unie, zpracované nebo zadané orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy (stejným nebo jiným) schvalované nebo ke schválení předkládané, které mohou samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významně ovlivnit předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO. Je zřejmé, že hodnocení se nebude týkat koncepcí, které nesplňují definici § 3 písm. b) ZPV (schválení takových koncepcí by nebylo možné na úrovni státní správy ani podchytit; na druhou stranu nebudou mít takovéto koncepce ani žádnou závaznost).

Změna koncepce ve smyslu § 10a odst. 1 písm. c) ZPV je předmětem procesu posuzování tehdy, pokud se tak stanoví na základě provedeného zjišťovacího řízení podle tohoto zákona; nadto je třeba uvést, že změny koncepcí formálního charakteru, které na základě příslušného úřadu nemohou mít zcela zjevně významný vliv na životní prostředí, zjišťovacímu řízení nepodléhají. V případě, že není možné vyloučit významný vliv změny koncepce na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, je třeba ji v rámci postupu dle ZPV podrobit posouzení vlivů podle § 45i ZOPK.

Záměrem se podle § 3 písm. a) bodu 1. ZPV pro potřeby tohoto zákona rozumějí stavby, zařízení, činnosti a technologie uvedené v příloze č. 1 ZPV a podle § 3 písm. a) bodu 2 ZPV stavby, zařízení, činnosti a technologie, které podle stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle zákona o ochraně přírody a krajiny mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO.

Co je předmětem procesu posuzování vlivů na životní prostředí (tzv. procesu EIA), je obsahem ustanovení § 4 ZPV. Ustanovení § 4 odst. 1 ZPV specifikuje záměry a změny záměrů, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí s odkazem na přílohu č. 1 ZPV. V této příloze jsou uvedeny záměry posuzované vždy (záměry kategorie I) a záměry posuzované v případě, že se tak stanoví ve zjišťovacím řízení. Záměry podle § 3 písm. a) bodu 2 ZPV, tedy stavby, zařízení, činnosti a technologie, které podle stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle ZOPK mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, jsou v souladu s § 4 odst. 1 písm. f) ZPV předmětem posouzení dle ZPV, resp. ZOPK, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení. Předmětem posuzování podle ZPV, příp. ZOPK jsou i podlimitní záměry a jejich změny dosahující příslušné limitní hodnoty a změny záměru, které by podle závazného stanoviska příslušného úřadu dle ZPV vydaného podle § 9a odst. 7 ZPV mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, či části, etapy nebo varianty záměru podle § 9a odst. 5 ZPV. Jsou-li takové změny, podlimitní záměry či změny, části, etapy nebo varianty významné ve vztahu k předmětu ochrany nebo celistvosti EVL nebo PO (tedy změna je takového charakteru, že její očekávané vlivy na lokality soustavy Natura 2000 mohou být významné), je třeba je z hlediska § 45i ZOPK taktéž posoudit dle ZPV v rámci zjišťovacího řízení, příp. v celém procesu EIA, stanoví-li se tak ve zjišťovacím řízení.

Pojem „záměr“ ve smyslu ZOPK, resp. § 3 písm. a) bodu 2 ZPV je tedy třeba chápat širěji, než je tomu u záměrů dle § 3 písm. a) bodu 1 ZPV. V případě definice podle bodu 1 se jedná pouze o „stavby, zařízení, činnosti a technologie“ uvedené ve výčtu obsaženém v příloze č. 1 ZPV. Naproti tomu pojem záměr ve smyslu § 45h odst. 1 ZOPK a § 3 písm. a) bodu 2 ZPV, resp. úvaha předkladatele, zda je třeba jej předložit ke stanovisku OOP dle § 45i odst. 1 ZOPK, bude vždy odvislá od možných vlivů na konkrétní předmět ochrany nebo celistvost konkrétní EVL či PO. Tyto záměry nejsou a ani nemohou být v ZPV či ZOPK specifikovány, neboť není možné je taxativně vymezit (a tím třeba nežádoucím způsobem zúžit působnost § 45h a § 45i ZOPK). V případě záměrů ve smyslu ZOPK, resp. § 3 písm. a) bodu 2 ZPV ovšem v praxi nejčastěji nastává situace, že jde současně rovněž o záměr ve smyslu § 3 písm. a) bodu 1 ZPV, tedy, že záměr naplní současně § 3 písm. a) bodu 1 i 2 ZPV. V takovém případě se pak posuzování dle ZPV řídí procesně přísnějším zařazením dle § 4 odst. 1 ZPV. Situací, kdy záměr naplní pouze § 3 písm. a) bodu 2 ZPV, je naopak v praxi menšina.

Uvedená legislativní konstrukce obsažená v ZPV (tedy vylišení záměrů ve smyslu § 3 písm. a) bod 1 a 2 ZPV) vyjadřující širší působnost pojmu záměr ve smyslu ZOPK, resp. směrnice o stanovištích oproti ZPV, resp. směrnici EIA (směrnice 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, ve znění směrnice 2014/52/EU) je opřena též o četné judikatury na úrovni národní, ale i na úrovni Evropského soudního dvora. Ve věci C-538/09 Komise vs. Belgické království soud judikoval, že „členský stát nemůže mít za to, že kategorie projektů, které jsou definovány podle oblastí činnosti

a zvláštních zařízení, budou již pojmově mít málo významný dopad na životní prostředí“.

V případě C-127/02 „Waddenzee“ a C-98/03 Komise vs. Irsko zase soud konstatoval, že „povinnost odpovídajícího posouzení projektů dle článku 6 odst. 3 směrnice se vztahuje též na činnosti „malého měřítká“; rozsah projektu není relevantním kritériem, neboť sám o sobě neumožňuje vyloučit pravděpodobnost, že by mohl představovat významný vliv“. Obdobně se staví k výkladu pojmu záměr judikatura českých soudů, když uvádí, že „... při výkladu pojmu „záměr“ ve smyslu § 45h a 45i ZOPK nelze vycházet pouze z definice záměru obsažené v § 3 písm. a) ZPV, ale je třeba vzít v úvahu i § 4 tohoto zákona, který vymezuje, co je předmětem posuzování vlivů záměrů na životní prostředí. Uvedené ustanovení totiž vedle staveb, činností a technologií uvedených v příloze č. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí činí předmětem posuzování i stavby, činnosti a technologie, které podle stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle ZOPK mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území EVL nebo PO (§ 4 odst. 1 písm. e) téhož zákona...“ (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 3 As 75/2013 – 112 ze dne 13. 8. 2014)

Záměry ve smyslu ZPV jsou povolovány (resp. schvalovány dle ZOPK) v tzv. navazujících řízeních, která jsou definována a vyčtena v § 3 písm. g) ZPV; stejně tak k jakémukoliv záměru, který je předkládán ke stanovisku dle § 45i odst. 1 ZOPK či je posuzován dle tohoto ustanovení, musí být vedeno řízení vyčtené v § 3 písm. g) ZPV. Specifickým případem je § 3 písm. g) bod 9. ZPV tímto reaguje na situaci, kdy se k záměru nevede žádné z navazujících řízení ve smyslu bodů 1 – 8, ale závazné stanovisko EIA je (musí být) vydáno, a tedy musí být podkladem pro jiné schvalovací řízení (např. řízení o povolení kácení dřevin dle § 8 ZOPK či výjimky dle § 56 ZOPK). V takovém případě se na předmětné řízení beze zbytku vztahují veškerá specifika navazujícího řízení dle § 9a odst. 3, 6 a 7, § 9b, § 9c, § 9d a popř. i 9f ZPV (např. z hlediska zveřejňování informací a možností účastenství veřejnosti).

Z hlediska záměrů tedy podléhají hodnocení podle § 45i ZOPK jakékoliv stavby, zařízení, činnosti nebo technologie, které mohou samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významně ovlivnit předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, a to bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou uvedeny v příloze č. 1 k ZPV.

3.2. Identifikace významného vlivu záměru či koncepce

Možnost významného vlivu záměru či koncepce je posuzována ve vztahu k předmětu ochrany a celistvosti EVL či PO.

Příznivý stav předmětu ochrany EVL či PO na úrovni lokality není v ZOPK definován. ZOPK ve svém ustanovení „vymezení pojmů“ v § 3 definuje, jak nahlížet

na příznivý stav přírodního stanoviště z hlediska ochrany (odst. 1 písm. s)) a na příznivý stav druhu z hlediska ochrany (odst. 1 písm. t)), nicméně tato definice se vztahuje na výskyt druhu nebo přírodního stanoviště v rámci celého areálu rozšíření na území státu (resp. biogeografické oblasti) a je propojena s cílem tvorby celé soustavy Natura 2000 dle čl. 3 odst. 1 směrnice o stanovištích. Ve vztahu k jednotlivým lokalitám tedy není přímo využitelná.

Po novele zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, účinné od 1. ledna 2018 došlo k související změně ZOPK, v rámci které byl vypuštěn pojem „příznivý stav“ předmětu ochrany v § 45h a § 45i ZOPK. Tato změna reflektuje skutečnost, že mezi ustanoveními § 3 odst. 1 písm. s) a t) ZOPK a § 45h a § 45i ZOPK není přímá vazba. Stav druhů a přírodních stanovišť na úrovni jednotlivých lokalit byl nicméně hodnocen při výběru EVL a parametry příznivého stavu (resp. stavu obecně) pro konkrétní lokalitu je tedy možné odvozovat od kritérií výběru EVL a cílů jejich ochrany. Referenčním stavem je potom stav předmětu ochrany v době vyhlášení EVL či PO, který by měl být minimálně zachován.

Stav přírodních stanovišť jako předmětů ochrany EVL se odvíjí zejména od rozlohy, velikosti původních fragmentů, celistvosti, druhového složení, struktury a funkce příslušného stanoviště a abiotických a biologických podmínek prostředí podmiňující existenci stanoviště.

Stav druhů jako předmětů ochrany EVL či PO je dán zejména fitness jedinců, početností, hustotou a dynamikou populace, izolovaností a propojeností s dalšími populacemi v přirozeném areálu rozšíření, stavem biotopů pro různá vývojová stadia, resp. fyzikálními a biologickými parametry prostředí, nezbytnými pro život a rozmnožování druhu.

Může významně ovlivnit – podle ustanovení § 45h odst. 1 ZOPK jakákoliv koncepce nebo záměr, který **může** samostatně nebo ve spojení s jinými **významně ovlivnit** předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek. To znamená, že ne všechny koncepce a záměry, které mohou mít jakýkoliv vliv, ale pouze ty, které mohou mít významný vliv, mají být předloženy ke stanovisku OOP dle § 45i odst. 1 ZOPK. Tuto hranici nelze arbitrárně stanovit a bude se vždy odvíjet od charakteru dopadů záměru nebo koncepce na straně jedné, a typů předmětů ochrany, jejich ekologických nároků a obecně ekologických parametrů lokality na straně druhé. Obecným smyslem hodnocení je pak předejít ohrožení lokality z hlediska cílů její ochrany. Za významný vliv lze potom považovat jednak přímé vlivy na přírodní stanoviště či druhy (viz dále), které jsou předmětem ochrany EVL nebo PO či takové dopady, které mohou mít nepříznivý účinek na základní vlastnosti a podmínky prostředí určující charakter lokality výhradně s ohledem na předměty a cíle ochrany, kvůli kterým byla lokalita vyhlášena jako EVL nebo PO.

Předmět ochrany nebo celistvost – předměty ochrany jednotlivých EVL jsou vyčteny v příslušné příloze nařízení vlády o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit (nařízení vlády č. 318/2013 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Předměty ochrany jednotlivých PO jsou vyjmenovány v příslušném nařízení vlády, kterým se vymezuje konkrétní ptačí oblast. Celistvostí se v souladu s § 3 odst. 1 písm. u) ZOPK rozumí soudržnost ekologických struktur a funkcí evropsky významné lokality anebo ptačí oblasti posuzovaná ve vztahu k předmětům jejich ochrany.

Vlivem, který může být považován za významný **u typů přírodních stanovišť**, může být takový vliv, který způsobuje zásah do rozlohy, velikosti původních fragmentů, celistvosti nebo změnu druhového složení, struktury a funkce příslušného stanoviště či změnu abiotických a / nebo biologických podmínek prostředí. Takový vliv může primárně působit i mimo samotný výskyt přírodního stanoviště. Vlivem, který lze považovat za významný **pro druhy**, může být zejména takový vliv, který zasahuje do přirozeného vývoje jedince druhu a/nebo do jeho biotopu; toto platí pro všechna vývojová stadia. Významné vlivy proto může představovat např. činnost, která může způsobit dočasné nebo trvalé rušení nebo poškozování jedinců, které povede k ovlivnění početnosti populace a dále činnost která způsobí zmenšení rozlohy biotopu druhu, jeho fragmentaci či izolaci nebo změnu fyzikálních a / nebo biologických parametrů prostředí nezbytných pro život a rozmnožování druhu. Vlivy, které mohou způsobit trvalé a nevratné změny EVL či PO musí být vždy považovány za významné. Při jejich posuzování je nezbytné zohlednit i vlivy kumulativní a synergické.

Koncepce nebo záměr se ke stanovisku podle § 45i odst. 1 ZOPK nepředkládá pouze v případě, že existuje jistota, že významný vliv nebude existovat. Pokud není možné takové nebezpečí na základě známých skutečností vyloučit, musí být návrh koncepce nebo záměru předložen OOP ke stanovisku (i tento princip je podložen judikaturou Evropského soudního dvora – ve věci C-127/02 „Waddenzee“ soud judikoval, že „pokud existuje nebezpečí, že projekt (...) může ohrozit cíle ochrany lokality, musí být na něj pohlíženo jako na plán nebo projekt, který bude mít pravděpodobně významný vliv na tuto lokalitu.“). Řadu záměrů a koncepcí bude možné předem vyloučit z povinnosti hodnocení dle § 45i ZOPK, neboť žádný vliv na EVL a PO mít nemohou, resp. nebude z hlediska cílů ochrany významný. Tyto činnosti však nelze vymezit obecně.

Ani lokalizace záměru či jeho vzdálenost od EVL nebo PO nemůže být hlavním kritériem pro úvahu o možném vlivu. I v případě, že záměr územně do EVL nebo PO nezasahuje, může přesto mít podstatný, resp. významný vliv na předmět ochrany, tj. stanoviště a / nebo druhy, příp. celistvost lokality. Naopak ne každý záměr umístěný do EVL nebo PO takový vliv mít musí. Přestože toto pravidlo nelze uplatnit paušálně (viz dále v textu), samotný územní střet záměru s EVL či PO je podstatným indikátorem možného významného vlivu.

Ten, kdo zamýšlí pořídit záměr nebo koncepci by se měl při úvaze, zda je nutné si od OOP stanovisko vyžádat, řídit zejména třemi následujícími kritérii. Kladná odpověď, byť na jednu z těchto otázek indikuje povinnost postupovat podle ustanovení § 45i odst. 1 ZOPK:

- a) Může dojít ke změně nebo ztrátě rozlohy, podstaty, struktury či funkce (funkcí) části přírodního stanoviště nebo biotopu druhu, který je předmětem ochrany EVL nebo PO?
- b) Může dojít k rušení, poranění, zničení nebo usmrcení jedinců druhů, a to všech jejich vývojových stádií, které jsou předmětem ochrany EVL nebo PO?
- c) Může dojít k narušení nebo ohrožení celistvosti lokality, tedy materiálových, ekologických a funkčních nebo z hlediska předmětů ochrany jinak důležitých toků, vazeb a struktur?

Je zřejmé, že jakákoli činnost, resp. výstavba, která je v **přímém územním střetu** s jedním nebo více předměty ochrany dané lokality (nikoli však pouze s územím EVL nebo PO), tedy přírodním stanovištěm nebo biotopem druhu, pro které byla lokalita vyhlášena, může potenciálně představovat významný vliv na tuto lokalitu. Nicméně jak je uvedeno výše, i realizace záměru mimo lokality soustavy Natura 2000 může generovat významné vlivy na EVL nebo PO. Ty mohou nastat např. jako důsledek intenzivnějšího pojezdu stavební techniky, kdy může docházet k degradaci části přírodního stanoviště nebo biotopu druhu při využívání dopravních tras (např. k přepravě stavebního a provozního materiálu) vedoucích přes, nebo v územní souvislosti s EVL nebo PO. Stejně tak může být nutná výstavba nové dopravní nebo technické infrastruktury záměru, která povede přes EVL nebo PO, resp. v jejich blízkosti a významně tak ovlivní předměty ochrany nebo celistvost lokality. I zvýšená frekvence, intenzita nebo jiný než obvyklý způsob využívání komunikací v EVL nebo PO může zakládat důvod k nutnosti opatření si stanoviska OOP, pokud jsou předmětem ochrany těchto lokalit druhy např. méně tolerantní ke snížení migrační prostupnosti krajiny nebo znečištění biotopu.

Dále je třeba zvážit, jaké budou **vstupy záměru**, tedy např. zda bude v jakékoli fázi (příprava, realizace, provoz, likvidace) nezbytné využít (využívat) jakýkoli přírodní nebo přírodě blízký materiál, pocházející z EVL nebo PO do takové míry, že by mohly být významně ovlivněny předměty ochrany nebo celistvost dotčených lokalit. Specifickou problematikou je pak nakládání s vodami, kdy v důsledku odebírání (jímání) určitého množství vody záměrem může dojít ke změně hydrologického režimu vodního útvaru nebo podzemních vod, a tedy možnému významnému ovlivnění některých přírodních stanovišť, resp. biotopu druhů, které jsou na konkrétním vodním režimu závislé. Takové ovlivnění vodního toku nebo jiného útvaru, který se nachází uvnitř EVL nebo PO, nebo těch ležících „nad“ lokalitou může být považováno z hlediska předmětů ochrany a celistvosti lokalit za významné a být tedy důvodem k získání stanoviska OOP.

Stejným způsobem je třeba uvažovat v souvislosti s **výstupy** – EVL a PO s předměty ochrany vázanými na vodní prostředí (tedy samozřejmě i některé typy přírodních stanovišť) mohou být významně ovlivněny vypouštěním, splachem či obecně odtokem vody s jakkoli chemicky, biologicky nebo fyzikálně pozměněnými vlastnostmi do vodoteče nebo jiného vodního útvaru tam, kde se nachází lokalita v místě vypouštění nebo směrem dále po toku a na vodních tocích nižšího řádu. I ostatním výstupům je nutné věnovat pozornost, tedy zvážit, zda by měl záměr být zdrojem plynových, kapalných nebo pevných antropogenních nebo toxických odpadů a jiných reziduí do půdy, vody nebo ovzduší, propagulí nepůvodních nebo invazních druhů, případně hluku, stroboskopického efektu nebo vibrací, které by vzhledem ke své povaze mohly významně ovlivnit předměty ochrany nebo celistvost EVL či PO. Stejně jako ve všech předchozích případech, úvahu, zda může dojít k významnému vlivu, je nutné činit výhradně s ohledem na předměty ochrany konkrétních lokalit a jejich ekologické nároky, a to i s ohledem na kumulativní a synergické vlivy.

O možnosti významného vlivu je pak žádoucí uvažovat i v souvislosti se záměry, které vytvářejí výraznou (vertikální) bariéru v krajině nebo jinak snižují její migrační prostupnost (např. větrné elektrárny v blízkosti PO, dopravní a technická infrastruktura poblíž EVL s mobilními předměty ochrany apod.).

Speciální pozornost je potřebné věnovat výše zmíněným **kumulativním vlivům**, neboť znění § 45h ZOPK výslovně předpokládá, že stanovisko OOP je nutné si vyžádat i v případě, že záměr nemá významný vliv sám o sobě, ale ve spojení s jinými záměry a koncepcemi (a to nejen společně s již realizovanými, ale i těmi plánovanými). Pokud má tedy záměr svou lokalizací nebo svým účelem (příp. obojím) souviset s takovým záměrem či takovou koncepcí, které již v oblasti existují nebo existovat budou, a takový záměr nebo taková koncepce může společně se záměrem připravovaným naplňovat výše zmíněná rozhodovací kritéria ohledně významnosti vlivu nebo pokud je např. v rámci územního plánu obce navrhováno takové využití plochy, které by spolu se zamýšleným záměrem mohlo vytvářet významný kumulativní nebo synergický vliv na předměty ochrany nebo celistvost konkrétní EVL nebo PO, je nutné OOP požádat o stanovisko.

V důsledku změn ve využívání krajiny člověkem dochází k negativnímu ovlivnění lokalit soustavy Natura 2000 též prostřednictvím faktorů, které nejsou způsobeny výhradně záměry či koncepcemi ve smyslu § 45h ZOPK. Jedná se zejména o nevhodný způsob hospodaření v konkrétním území, dopady změny klimatu a s ní souvisejícího úbytku vody v krajině, šíření nepůvodních druhů fauny a flóry, zvýšení míry predace, dopady zvýšeného přísunu živin aj. Výsledkem těchto spolupůsobících činitelů je další tlak na přírodní stanoviště a druhy, které tvoří předmět ochrany EVL nebo PO. Zvážení míry jejich negativního působení v území musí proto nutně do úvahy o významnosti vlivu vstupovat, přestože se nejedná o kumulativní vlivy *sensu stricto* dle § 45i ZOPK.

Specifickou skupinou záměrů jsou stavby a stavební úpravy v obytných a smíšených zónách v zastavěném území obcí. Je nutné vzít v úvahu skutečnost, že pro některé druhy z přílohy II směrnice o stanovištích jsou navrženy lokality přímo v objektech určených k bydlení a že stavby a stavební úpravy zejména v přilehlých zastavěných územích obcí mohou významně ovlivnit tyto druhy. Stejně tak je řada EVL vyhlášena v intravilánu obcí (např. lokality pro saproxylický hmyz v alejích či parcích, EVL ve vodotečích procházejících přímo zastavěným územím, „netopýří“ lokality). Jak již bylo řečeno, obecně platí, že míra ovlivnění EVL nebo PO záměrem není zcela závislá na umístění a vzdálenosti záměru ve vztahu k těmto lokalitám. I v případě, že záměr územně do EVL nebo PO nezasahuje, může přesto mít podstatný, resp. významný vliv na předmět ochrany, tj. stanoviště a/nebo druhy, příp. celistvost lokality, zatímco některé stavby, situované přímo do lokalit takový vliv mít nemusí.

Je třeba, aby zejména stavební úřady dostatečně diferencovaly mezi záměry a nevyžadovaly stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK pro stavby, které nemohou významný vliv ze své podstaty způsobit (např. rekonstrukce rodinných domů nebo obdobných objektů). Např. v zastavěných a zastavitelných územích obcí, pokud se v přilehlém okolí staveb nenachází žádná EVL či PO, případně nebude-li se EVL nacházet přímo uvnitř stavby (zejm. „netopýří“ EVL), lze významný vliv téměř s určitostí vyloučit. V opačném případě je nutné vyžadovat stanovisko OOP, byť v žádné jiné části téže obce nebude toto stanovisko potřeba, neboť zde možný významný vliv hrozit nebude. Například u druhů netopýrů, pro něž jsou vymezeny EVL v půdních prostorách objektů v zastavěném území obce, lze předpokládat významný vliv všech stavebních úprav takového objektu, avšak významný vliv mohou mít také činnosti prováděné v bezprostředním okolí objektu, jako např. noční provoz těžké stavební techniky. Zejména právě ve vztahu k „netopýřím“ EVL je nutné zvažovat i dopady možného světelného znečištění (jak ve fázi realizace, tak ve fázi provozu záměru), které může významně ovlivnit dostupnost a distribuci potravní nabídky těchto druhů a v důsledku tedy též netopýry jako předměty ochrany konkrétní EVL. Také výstavba satelitních sídlišť kolem některých obcí (byť se jedná jen o rodinné domy) již může mít závažné dopady, které nelze bez odpovídajícího posouzení předem vyloučit, i když nebude bezprostředně ležet v lokalitách EVL nebo PO – může k nim dojít v důsledku vlivů souvisejících se stavební činností, zábořem ploch, související dopravou apod. Dále se může jednat např. o ovlivnění potravních stanovišť ptáků, které jsou předměty ochrany přilehlé PO, migrační trasy velkých savců jako předmětů ochrany vybraných EVL, či vodního režimu přírodního stanoviště nebo biotopu druhu, který je předmětem ochrany EVL a vyskytuje se na navazujících pozemcích. Např. i metapopulační dynamika druhů a na ní vázaná vitalita populací, její změny či meziroční změny distribuce prostorového rozložení (jádrových zón) výskytu předmětu ochrany mohou být důvodem pro nutnost opatřit si (či vyžadovat) stanovisko OOP.

Typickým příkladem dálkového přenosu vlivů takovým způsobem, že mohou být ovlivněny i relativně vzdálené lokality soustavy Natura 2000, je propagace změny chemicko-fyzikálních charakteristik vody (např. v důsledku vypouštění

přečištěných odpadních vod z čistíren odpadních vod, nebo splachů živin z polí či škodlivých látek ze zpevněných ploch) až několik kilometrů do lokalit s předměty ochrany vázanými na vodní prostředí. I v takovém případě, může-li takový vliv být považován za významný, vzniká povinnost opatřit si stanovisko OOP – nelze v žádném případě zjednodušeně předpokládat, že mimo EVL a PO se ustanovení § 45h a § 45i ZOPK neuplatní.

Ve vazbě na otázku potřeby disponovat stanoviskem OOP vně lokalit soustavy Natura 2000 je specifickým případem situace, ve které může být dotčena EVL či PO, jenž se nenachází v blízkosti uvažovaných vlivů záměru, nicméně předměty ochrany této EVL či PO mohou být významně ovlivněny v souvislosti s **narušením migrační prostupnosti území záměrem, a tedy přerušением konektivity krajiny** pro druhy fungující na bázi metapopulací či druhy, jejichž jedinci jsou schopni se pohybovat na velké vzdálenosti za účelem získávání potravy a výměny genetického materiálu (a významné ovlivnění jedince může znamenat potenciál významného ovlivnění EVL nebo PO s nutností posouzení záměru/koncepce/PÚR či ÚPD dle § 45i ZOPK). Typicky tato situace může nastat ve vztahu k EVL, jejímž předmětem ochrany jsou velké šelmy (rys ostrovid – EVL Šumava, EVL Blanský les, EVL Boletice; rys ostrovid, vlk obecný a medvěd hnědý – EVL Beskydy), resp. savci (vč. létajících) obecně a PO s druhy citlivými na konkrétní typ rozvoje. Důležitým indikátorem možného narušení těchto vazeb v krajině, a tedy i možného ovlivnění EVL, je zásah záměru/koncepce/PÚR/ÚPD do území s vymezeným biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců, územně analytického podkladu poskytovaného AOPK ČR (viz bod 21 v příloze č. 1 k vyhlášce č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů). Ve vztahu k posouzení možnosti ovlivnění předmětů ochrany PO a létajících savců, kteří jsou předměty ochrany EVL, je v tomto ohledu kvalitním podkladem Metodika monitoringu a sběru dat k určení významných migračních koridorů ptáků a létajících savců na úrovni ČR (viz odkaz v kapitole 1.3).

Otázka významných pozitivních vlivů

V rámci úvahy o významnosti vlivu při vydávání stanoviska dle § 45i ZOPK není tímto ustanovením rozlišeno, zda se hodnotí významné negativní či pozitivní vlivy (ZOPK pracuje v návaznosti na dikci směrnice o stanovištích s pojmem významný bez ohledu na jeho povahu); dle dikce směrnice o stanovištích se však hodnocení provádí z hlediska cílů ochrany lokality, které lze v obecné rovině ze ZOPK dovodit jako povinnost udržení či dosažení příznivého stavu evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů, pro něž byla lokalita vyhlášena, a je tedy zjevné, že se bude jednat o negativní vlivy, které by tento cíl mohly ohrozit. Z posuzování tedy sice nejsou záměry nebo koncepce s pozitivním vlivem dle dikce směrnice o stanovištích, a tedy ani ZOPK a priori vyloučeny, účelem posouzení podle § 45i ZOPK je nicméně zjistit, zda má záměr či koncepce významně negativní

vliv na předmět ochrany či celistvost EVL či PO (a na základě tohoto závěru učinit rozhodnutí o jejich případném schválení). Vydávání stanoviska pro záměry či koncepce s možným významným pozitivním vlivem k tomuto cíli evidentně nepřispívá a systematickou aplikaci této praxe pro všechny záměry s možným významným pozitivním vlivem nelze rozhodně doporučit. Pouze významný pozitivní vliv záměru či koncepce taktéž nenachází analogii v postupu dle § 45i odst. 4 až 7 ZOPK a zásadním těžištěm úvah ve smyslu § 45i odst. 1 ZOPK, tedy při vydávání stanoviska dle tohoto ustanovení, jsou proto možné významné negativní vlivy záměrů / koncepcí. Může samozřejmě také nastat situace, kdy záměr, který by mohl významně pozitivně ovlivnit určitý předmět ochrany, může zároveň významně (v negativním smyslu) ovlivnit jiný předmět ochrany. V takovém případě je potom vydání stanoviska a provedení příslušné úvahy ve vztahu k druhému předmětu ochrany a celistvosti lokality nezbytné.

3.3. Plány péče a zásady péče

Jak vyplývá z § 45h odst. 1 ZOPK, z hodnocení jsou zcela vyňaty **plány péče a zásady péče** zpracované OOP pro dané území, stejně tak posouzení nepodléhají **souhrny doporučených opatření** o EVL (§ 45c odst. 3 ZOPK) nebo PO (§ 45e odst. 6 ZOPK). Nelze však obecně konstatovat, že koncepce či záměry zpracované OOP a s plány či zásadami péče související, resp. dále plány nebo zásady péče rozpracovávající jsou z hodnocení dle § 45i ZOPK za všech okolností vyloučeny. Pokud tyto koncepce nebo záměry s určitou lokalitou přímo souvisí, jsou pro péči o ni z hlediska předmětu ochrany nezbytné a jsou formulovány s tímto účelem, lze mít za to, že jsou (zejména ze strany OOP) navrženy tak, aby nenaplňovaly dikci § 45h ZOPK. Pokud se jedná o koncepce či projekty, které vycházejí z platného plánu péče a jednoznačně vedou k podpoře předmětů ochrany, lze je z povinnosti posuzování vyloučit. Při návrhu takové koncepce či záměru se orgán OOP musí ujistit, že nebude negativně ovlivněn jiný předmět ochrany. Potenciální konflikt s nároky jiného předmětu ochrany může zakládat důvod k významnému vlivu a následnému postupu podle § 45i ZOPK.

Pokud plán péče nebo zásady péče obsahují návrhy, které se přímo netýkají péče o předměty ochrany (např. rozvoj turistické infrastruktury), nevztahuje se na ně tato výjimka (směrnice o stanovištích hovoří o nezbytné péči, nikoliv o plánech péče jako takových), a je na ně třeba nahlížet ve světle první věty § 45h odst. 1 ZOPK a zvážit, zda nemohou mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry či koncepcemi významný vliv na předměty ochrany a celistvost EVL nebo PO. Pokud neexistují jednoznačné podklady, že takový vliv nemůže nastat, postupuje se dále podle ustanovení § 45h ZOPK, resp. § 45i ZOPK.

3.4. Lesní hospodářské plány a lesní hospodářské osnovy

Ustanovení § 45h odst. 2 ZOPK odkazuje na § 4 odst. 5 ZOPK, který upravuje také zvláštní režim pro hodnocení důsledků **lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov na EVL a PO**. Závazné stanovisko vydávané OOP podle § 4 odst. 3 ZOPK musí zohlednit článek 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích (viz právě § 4 odst. 5 ZOPK) a nahrazuje tak postup podle § 45h a § 45i ZOPK. Kladné závazné stanovisko k LHP a LHO tedy může OOP vydat, pouze pokud nebude mít plán či osnova významný negativní vliv na předměty ochrany nebo celistvost příslušné lokality. Pokud by výsledek zhodnocení LHP či LHO byl negativní (tj. nebylo by možné vyloučit významný negativní vliv na předmět ochrany lokality nebo její celistvost), mělo by být navrženo alternativní řešení a pokud neexistuje, lze LHO či LHP schválit pouze ve variantě s nejmenším možným negativním vlivem, pokud existují naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu a za předpokladu uložení a zajištění kompenzačních opatření. Jestliže se v EVL dotčené daným LHP či LHO vyskytují prioritní typy přírodních stanovišť a /nebo prioritní druhy, pak lze LHO nebo LHP schválit pouze z důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti, příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí nebo (vydá-li k tomu souhlasné stanovisko Evropská komise) z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu.

Naplnění tohoto režimu vyžaduje s ohledem na odlišný charakter procesu a neobyčejnou odbornou náročnost samostatný metodický přístup, který není součástí tohoto materiálu.

4. Průběh procesu hodnocení vlivů záměrů a koncepcí z hlediska hodnocení dopadů na lokality soustavy Natura 2000

4.1. Jednotlivé kroky procesu posuzování vlivů dle ZPV z hlediska § 45i ZOPK

Krok č. 1: Stanovisko orgánu ochrany přírody

Cíl: určení, zda je třeba záměr nebo koncepci posoudit z hlediska vlivů na předměty ochrany a celistvost EVL nebo PO postupem dle ZPV v rámci úvahy ohledně možných významných vlivů záměru nebo koncepce na tyto lokality

Příslušný úřad: OOP, v jehož územní působnosti mají být záměr nebo koncepce lokalizovány, resp. v jehož územní působnosti se nachází EVL nebo PO, která bude pravděpodobně záměrem či koncepcí významně ovlivněna

Postup: vždy na žádost předkladatele podle ZOPK (který může být také vyzván např. ze strany OOP, příslušného úřadu dle ZPV či úřadu příslušného ke schválení

záměru nebo povolení koncepce k jeho opatření) vydává OOP stanovisko v zákonné lhůtě do 30 dnů

Podrobný výklad: kapitola 5 - Stanovisko orgánu ochrany přírody, pojem „může významně ovlivnit“ – kapitola 3.2.

Zákonný podklad: § 45h a § 45i odst. 1 ZOPK

Krok č. 2: Zpracování a předložení oznámení záměru a koncepce – zahájení procesu posouzení podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV

Cíl: poskytnutí dostatečných informací všem ve zjišťovacím řízení dotčeným subjektům k jejich vyjádření; v souvislosti s posuzováním vlivů na lokality soustavy Natura 2000 jsou dotčenými subjekty také OOP, které vydaly k záměru nebo ke koncepci svá stanoviska

Příslušný úřad: příslušný úřad podle ZPV (MŽP nebo KÚ)

Postup: předkladatel podle ZOPK zpracuje a podá oznámení záměru nebo oznámení koncepce příslušnému úřadu podle ZPV. V případě záměrů, u nichž nebyl vyloučen stanoviskem podle § 45i odst. 1 ZOPK významný vliv na EVL nebo PO, je posouzení vlivů dle § 45i ZOPK vždy součástí oznámení záměru, které reflektuje jeho závěry (§ 6 odst. 4 ZPV), a to vč. stanoviska OOP, které stanovilo povinnost jeho zpracování. Příslušný úřad v případě, že jsou splněny podmínky ZPV, zahájí proces posuzování podle § 45i ZOPK v rámci zjišťovacího řízení dle ZPV, rozešle oznámení dotčeným subjektům (včetně dotčených OOP) a zveřejní jej zákonem stanoveným způsobem.

V případě hodnocení koncepcí dle § 45i ZOPK je posouzení dle § 45i ZOPK až součástí návrhu koncepce spolu s vyhodnocením vlivů koncepce na životní prostředí, stanovisko (stanoviska) dle § 45i odst. 1 ZOPK jsou vždy součástí oznámení koncepce. Nemá-li stanovisko (stanoviska) dle § 45i odst. 1 ZOPK součástí oznámení koncepce, uvede předkladatel důvody nepředložení návrhu koncepce ke stanovisku OOP, resp. detailně odůvodněnou úvahu, z jakého důvodu koncepce dle jeho názoru nenaplňuje § 45h odst. 1 ZOPK a nevznikla tedy povinnost OOP oslovit.

Podrobný výklad: kapitola 6 – Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO, zejména podkapitola 6.4 - I. etapa: Zpracování oznámení

Zákonný podklad: § 6, § 10c ZPV, § 45i odst. 2 a 3 ZOPK

Náležitosti oznámení záměru a koncepce: příl. č. 3 k ZPV, příl. č. 7 k ZPV

Náležitosti posouzení podle § 45i ZOPK jsou v souladu s § 45i odst. 9 ZOPK stanoveny vyhláškou č. 142/2018 Sb. o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny.

Krok č. 3: Zjišťovací řízení a vydání závěru zjišťovacího řízení

Cíl: zjištění, zda záměr může, resp. má samostatně nebo ve spojení s jinými záměry či koncepcemi mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO (a obecně na životní prostředí); upřesnění a doplnění informací týkajících se vlivu záměru či koncepce na lokality soustavy Natura 2000 (a obecně na životní prostředí), které mají být uvedeny v dokumentaci EIA nebo ve vyhodnocení SEA.

Příslušný úřad: příslušný úřad podle ZPV (MŽP nebo KÚ)

Postup: u záměrů, u kterých nebyl příslušným OOP vyloučen významný vliv na lokality soustavy Natura 2000 je zjišťovací řízení, v rámci kterého je rozesíláno posouzení dle § 45i ZOPK, provedeno vždy; k předloženému oznámení se mohou vyjádřit dotčené subjekty (včetně dotčených OOP); příslušný úřad podle ZPV tato vyjádření zohlední v závěru zjišťovacího řízení a stanoví, zda je nutné provést celý proces posouzení, příp. uvede oblasti, které je třeba v rámci dokumentace EIA dopracovat.

U koncepcí, u kterých nebyl stanoviskem OOP vyloučen významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO je v rámci zjišťovacího řízení, resp. jeho závěrem stanoven obsah a rozsah vyhodnocení koncepce, resp. naturového posouzení.

Podrobný výklad: kapitola 6 – Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO, zejména podkapitola 6.4 – II. etapa: Zjišťovací řízení

Zákonný podklad: § 7 a § 10d ZPV, § 45i odst. 2 a §45j odst. 1 ZOPK

Kritéria pro zjišťovací řízení: příl. č. 2 a příl. č. 8 k ZPV

Krok č. 4: Zpracování a rozeslání (připomínkování) dokumentace EIA a vyhodnocení SEA

Cíl: zpracování dokumentace EIA či vyhodnocení SEA a případně posouzení dle § 45i ZOPK se zpracováním požadavků v souladu se závěrem zjišťovacího řízení, poskytnutí dokumentu k vyjádření dotčeným subjektům včetně dotčených OOP

Příslušný úřad: příslušný úřad podle ZPV (MŽP nebo KÚ)

Postup: předkladatel podle ZOPK zajistí na základě oznámení, vyjádření k oznámení a závěru zjišťovacího řízení zpracování dokumentace, resp. vyhodnocení SEA spolu s posouzením vlivů záměru (je-li vyžadováno) či koncepce dle § 45i ZOPK a předloží ji příslušnému úřadu, který zajistí její kontrolu a následné rozeslání a zveřejnění podle ZPV; doplněné či přepracované posouzení vlivů záměru dle § 45i ZOPK bude součástí dokumentace v případě, že tak příslušný úřad stanoví v závěru zjišťovacího řízení (§ 7 odst. 7 ZPV).

Podrobný výklad: kapitola 6 – Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO, především podkapitola 6.4 – III. etapa: Zpracování dokumentace a vyhodnocení SEA

Zákonný podklad: § 8, § 10e a § 10f ZPV, § 45i odst. 2 a §45j odst. 1 ZOPK

Náležitosti dokumentace záměru a vyhodnocení koncepce: příl. č. 4 k ZPV, příl. č. 9 k ZPV

Krok č. 5: Zpracování posudku (EIA)

Cíl: zpracování oponentního materiálu (posudku) k dokumentaci záměru (netýká se vyhodnocení SEA koncepce a jejího posouzení dle § 45i ZOPK), který dokumentaci zhodnotí zejména z hlediska její úplnosti a správnosti uvedených údajů, vypořádá vyjádření k dokumentaci, zohlední závěry z případného veřejného pojednání a navrhne příslušnému úřadu podle ZPV závěrečné stanovisko

Příslušný úřad: příslušný úřad podle ZPV (MŽP nebo KÚ)

Postup: příslušný úřad podle ZPV smluvně zajistí zpracování posudku osobou s autorizací podle ZPV, v případě, že součástí dokumentace je vyhodnocení vlivů na předměty ochrany a celistvost EVL a PO dle § 45i ZOPK se na vypracování musí podílet také autorizovaná osoba podle § 45j odst. 1 ZOPK

Podrobný výklad: kapitola 6 – Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO, hlavně podkapitola 6.4 – IV. etapa: Zpracování posudku

Zákonný podklad: § 9 ZPV, § 45i odst. 2 a 45j odst. 1 ZOPK

Náležitosti posudku: příl. č. 5 k ZPV

Krok č. 6: Závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (EIA) a stanovisko k návrhu koncepce (SEA)

Cíl: závěrečné stanovisko je vyjádřením souhlasu nebo nesouhlasu (v případě souhlasu též za jakých podmínek a požadavků) se záměrem nebo koncepcí z hlediska vlivů na životní prostředí podle ZPV a z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000 podle ZOPK

Příslušný úřad: příslušný úřad podle ZPV (MŽP nebo KÚ)

Postup: na základě dokumentace, posudku, veřejného projednání (bylo-li konáno) a všech vyjádření vydá příslušný úřad závazné stanovisko EIA; souhlasné stanovisko obsahuje zejména podmínky realizace záměru a odůvodněné výsledky posouzení. Stanovisko SEA k posouzení vlivů provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (tzv. stanovisko k návrhu koncepce), je příslušným úřadem dle ZPV vydáno na základě upraveného návrhu koncepce, vyjádření podaných k návrhu koncepce (včetně vypořádání těchto vyjádření) a závěrů veřejného projednání, bylo-li veřejné projednání konáno.

Podrobný výklad: kapitola 6 – Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO, zejm. podkapitola 6.4 – V. etapa: Závěrečné stanovisko podle § 9a odst. 1 ZPV, resp. § 10g ZPV

Zákonný podklad: § 9a odst. 1 ZPV a § 10g ZPV, § 45i odst. 3 ZOPK

Náležitosti stanoviska EIA: příl. č. 6 k ZPV

Krok č. 7: Povolování záměru nebo schvalování koncepce

Cíl: schvalování záměrů v navazujících řízeních podle § 3 písm. g) bod 1 – 8 ZPV; ve vztahu k řízení podle ZOPK a dalším taxativně v tomto písmenu neuvedeným předpisům ZPV definuje v § 3 odst. 1 písm. g) bodě 9 ZPV navazující řízení jako „9. řízení, v němž se vydává rozhodnutí nezbytné pro uskutečnění záměru, není-li vedeno žádné z řízení podle bodů 1 až 8“.

Schválení koncepce orgánem veřejné správy nebo její předložení ke schválení a následné sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Příslušný úřad: v případě záměrů zejména stavební úřady a báňské úřady (ale i OOP, vodoprávní úřady); v případě koncepcí orgány veřejné správy

Postup: pokud nebyl v průběhu procesu posuzování prokázán významně negativní vliv záměru, resp. koncepce na předměty ochrany nebo celistvost lokalit soustavy Natura 2000, lze záměr povolit či koncepci schválit; v opačném případě je povolení

záměru nebo schválení koncepce podmíněno splněním podmínek podle § 45i odst. 3 – 7 ZOPK

Podrobný výklad: podkapitola 6.5 – Rozhodování o povolení záměru nebo schválení koncepce, 6.6 – coherence stamp

Zákonný podklad: § 3 písm. g) ZPV, § 9b a § 10g odst. 4 ZPV, § 45i odst. 3 (až 8) ZOPK

4.2. Problematika variantních řešení v postupu podle § 45i ZOPK

V rámci procesu dle § 45i ZOPK je v návaznosti na požadavky směrnice o stanovištích nezbytně nutné sledovat prověřování variantních řešení tak, aby u záměru či koncepce, u kterých je v první fázi identifikován významně negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, byl tento vliv odstraněn, a v případě, že toto není možné, alespoň v co nejvyšší možné míře zmírněn. Ustanovení § 45i odst. 4 ZOPK stanoví, že *„Pokud posouzení podle odstavce 2 prokáže významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a neexistuje variantní řešení bez významného negativního vlivu, lze schválit jen variantu s nejmenším možným významným negativním vlivem, a to pouze z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu a až po uložení kompenzačních opatření nezbytných pro zajištění celkové soudržnosti soustavy ptačích oblastí a evropsky významných lokalit podle odstavce 6.“*. Skutečnost, že záměr má významný negativní vliv na EVL nebo PO, bude konstatována nejdříve v závěru zjišťovacího řízení, a to přesto, že již může být takový vliv předpokládán a oznámení podle toho zpracováno. U koncepcie bude tuto informaci možné získat nejdříve ve fázi vyhodnocení SEA, v rámci které je předkládáno též posouzení dle § 45i ZOPK.

Podle § 45i odst. 2 ZOPK *„Má-li na základě posouzení podle tohoto odstavce záměr nebo koncepce významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je významný negativní vliv vyloučit, nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit. Tyto varianty musí být posouzeny podle tohoto odstavce postupem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.“*

Zároveň podle § 6 odst. 4 ZPV *„oznámení se předkládá ve variantách, pokud z požadavků § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny vyplývá nezbytnost jejich zpracování“*. Obě citovaná ustanovení znemožňují předložení invariantního oznámení, resp. posouzení vlivů záměru dle § 45i ZOPK jako jeho součást v případě, že je u záměru autorizovanou osobou vyhodnocen významně negativní vliv na EVL nebo PO a zároveň je jimi před pokračováním eventuálního procesu dle ZPV požadováno zpracování variant. Kontrolu dodržení tohoto požadavku musí s ohledem na výše uvedený limit v § 6 odst. 4 ZPV provést před rozesláním

oznámení záměru již příslušný úřad dle ZPV. Každá z předkládaných variant přitom musí být z hlediska vlivů na EVL a PO vyhodnocena ve stejném rozsahu (viz kapitola E příloh č. 3 a 4 ZPV). V případě koncepce je posouzení vlivů dle § 45i ZOPK jako součást vyhodnocení SEA potřebné, pokud má koncepce významně negativní vliv na lokality soustavy Natura 2000, zpracovat variantně ve vazbě na limit vyplývající z § 45i odst. 2 ZOPK ve spojení s § 45i odst. 4 ZOPK. I tyto varianty musí být vyhodnoceny ve stejném rozsahu (viz bod 6 přílohy č. 9 ZPV).

Varianty nemohou být zpracovány formalisticky, ZOPK jednoznačně stanoví cíl, se kterým je třeba varianty navrhovat – v první řadě se významnému negativnímu ovlivnění zcela vyhnout a až v případě, kdy je nepochybné, že takový cíl nelze splnit, je třeba přistoupit k minimalizaci očekávaných významných negativních vlivů záměru na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO. Vodítkem pro výklad pojmu „varianty“ je ustanovení § 7 odst. 8 ZPV, které je třeba vztáhnout též pro účely § 45i ZOPK: *„řešení záměru, které se zpravidla liší umístěním, kapacitou, použitou technologií či okamžikem provedení, jestliže je jejich provedení účelné a z technických hledisek možné“*, v případě koncepcí se jedná o *„v úvahu přicházející varianty koncepce“* (§ 10d odst. 3 písm. a) ZPV). Je tedy zjevné, že prověřování variant předkladatelem záměru či koncepce ve smyslu § 45i odst. 2 ZOPK musí zahrnovat všechny vyčtené aspekty.

V případech, kdy poté, co byly vyčerpávajícím způsobem hledány varianty řešení s cílem významně negativní vliv vyloučit, a přesto není možné předložit variantu řešení, jejíž provedení je účelné a z technických hledisek možné, resp. není možné předložit variantu koncepce, která by byla v úvahu přicházející, lze po důkladném odůvodnění takového postupu výjimečně předložit řešení s významně negativním vlivem v jedné variantě. Předpokladem možnosti schválení takové varianty v souladu se zákonnými požadavky je detailní popis úvahy, se kterou byly vlivy předmětné varianty minimalizovány a z jakého důvodu není možné variantu bez významného negativního vlivu realizovat.

Úvaha o výběru variant záměru, popř. vhodné varianty a jejího řešení musí vstoupit již do zjišťovacího řízení, aby se k ní mohly vyjádřit všechny dotčené orgány státní správy, zejm. OOP. Není-li požadavek na zpracování variant se zákonnými cíli vyloučení či alespoň zmírnění významného negativního vlivu naplněn, příslušný úřad dle ZPV (nejčastěji právě v návaznosti na vyjádření OOP) navrhne v závěru zjišťovacího řízení zpracování variant řešení záměru (viz § 7 odst. 8 ZPV). Takový záměr nemůže být předložen ke schválení, neboť není naplněn zákonný limit v § 45i odst. 4 ZOPK; k záměru musí být v návaznosti na závěr zjišťovacího řízení vedeno posouzení vlivů v rámci procesu EIA, popř. je třeba k němu provést nové zjišťovací řízení s odpovídajícím návrhem a vyhodnocením variant autorizovanou osobou dle ZOPK.

5. Stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 ZOPK

Ustanovení § 45i odst. 1 ZOPK stanoví, že „ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr uvedený v § 45h odst. 1 (dále jen „předkladatel“), je povinen návrh koncepce nebo záměru předložit orgánu ochrany přírody ke stanovisku, zda může mít samostatně nebo ve spojení s jinými významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Orgán ochrany přírody vydá odůvodněné stanovisko do 30 dnů ode dne doručení žádosti.“

Toto ustanovení ukládá tomu, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr definovaný v § 45h odst. 1 ZOPK, jednoznačnou povinnost („je povinen“) předložit návrh ke stanovisku OOP. Vydání tohoto stanoviska je tedy procesem zahájeným na návrh předkladatele dle ZOPK, přičemž se při jeho vydávání mj. uplatní základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až § 8 SŘ, resp. postup podle jeho části čtvrté. Stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK má formu vyjádření ve smyslu § 154 SŘ, k němuž se mj. váží možnosti vyplývající z § 156 SŘ, a kromě povinnosti postupovat podle ustanovení části první SŘ (viz výše – základní zásady činnosti správních orgánů) též povinnost obdobné aplikace konkrétně vyčtených ustanovení části druhé a třetí SŘ a přiměřené použití dalších ustanovení SŘ, jsou-li přitom potřebná (viz § 154 SŘ).

Stanovisko OOP je vždy vydáváno na žádost předkladatele záměru nebo koncepce, OOP nemá kompetenci k vydání stanoviska z moci úřední. Je však naopak povinností OOP (zejm. pokud je osloven s žádostí o vydání jiného správního aktu nebo má postavení dotčeného orgánu státní správy ve schvalujícím řízení k záměru) upozornit pořizovatele, resp. předkladatele na nutnost jeho doplnění v případě, že se jedná o záměr naplňující dikci ustanovení § 45h odst. 1 ZOPK a pořizovatel či předkladatel zatím nesplnil zákonnou povinnost, která pro něj z tohoto ustanovení vyplývá.

Jelikož prvotní úvaha, zda je či není nezbytné postupovat podle § 45i odst. 1 ZOPK, leží na předkladateli, nelze vyloučit, že stanovisko orgánu ochrany přírody podle tohoto ustanovení nebude vydáno ani ke koncepci (přestože být vydáno mělo). V případě koncepcí, které vstoupí do procesu SEA bez ohledu na stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK lze potom uvažovat o nápravě nesplnění této zákonné povinnosti v rámci procesu SEA. Takové opomenutí může shledat i orgán SEA sám (resp. za potvrzení jeho domněnky příslušným OOP) již v okamžiku, kdy se podle § 10c odst. 2 ZPV zabývá tím, zda oznámení splňuje náležitosti požadované zákonem. Nelze však ani vyloučit, že orgán SEA zahájí na základě obdrženého oznámení zjišťovací řízení a výše popsané opomenutí povinnosti podle § 45i odst. 1 ZOPK bude shledáno teprve v tomto zjišťovacím řízení na základě došlého vyjádření orgánu ochrany přírody.

S ohledem na již citované ustanovení § 45i odst. 2 ZOPK z právní úpravy vyplývá, že stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK je předpokladem k tomu, že bude

provedeno posouzení vlivů podle § 45i ZOPK. V procesu SEA se toto děje ve fázi vyhodnocení koncepce, tj. až ve fázi následující po zjišťovacím řízení. Je tedy možné, aby v tomto případě bylo stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK vydáno v časovém úseku mezi předložením oznámení koncepce a vydáním závěru zjišťovacího řízení (což je mj. v souladu se zásadou hospodárnosti zakotvené v § 6 odst. 2 SŘ). Pokud v průběhu zjišťovacího řízení ze strany dotčených orgánů zazní v rámci jejich vyjádření odůvodněná připomínka, že mělo být a nebylo předloženo stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK, měl by orgán SEA vyzvat předkladatele koncepce k tomu, aby splnil svoji povinnost podle § 45i odst. 1 ZOPK, tj. aby požádal orgán ochrany přírody o vydání stanoviska a následně předložil toto stanovisko orgánu SEA. Bez tohoto stanoviska přitom nelze závěr zjišťovacího řízení vydat, jelikož vydání závěru zjišťovacího řízení umožňuje postoupit do další fáze procesu SEA (vyhodnocení a návrh koncepce), pro niž je charakter koncepce z hlediska § 45i odst. 1 ZOPK určující.

Zatímco povinnost předložit návrh ke stanovisku OOP je v § 45i ZOPK stanovena jednoznačně, samotný obsah definice (návrhu) záměru nebo koncepce, které mají být ke stanovisku OOP předloženy, už tak jednoznačný není. V první fázi je identifikace tohoto obsahu a z něj plynoucí povinnosti na samotném předkladateli. Od něj však nelze očekávat dostatečné odborné znalosti a informace, a proto zde musí hrát nezastupitelnou roli orgány veřejné správy (případně autorizované osoby dle ZOPK), které těmito znalostmi a informacemi disponují. Předkladatel by měl mít v iniciační fázi možnost získat především od OOP informace o lokalitách, které mohou být dotčeny, a o předmětech, resp. cílech jejich ochrany a konzultovat s příslušnými úřady pro posuzování vlivů na životní prostředí (§ 15 ZPV) své plány z hlediska možných vlivů a případný postup posuzování.

Stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK je vyžadováno jako povinná příloha oznámení záměru, dokumentace záměru a oznámení koncepce (viz příloha č. 3, 4, 7 ZPV), pokud je vyžadováno dle ZOPK, tedy v případě, že záměr / koncepce by mohl významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO (nikoli tedy vždy). Cílem této úpravy je předejít nadbytečným žádostem o stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK tam, kde záměr nenaplní § 45h odst. 1 ZOPK. V případě pořizování PÚR či ÚPD je stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK vyžadováno v rámci jeho průběhu dle odpovídajících ustanovení SZ, tedy § 71 odst. 2 SZ pro účely PÚR a, § 89 odst. 2 SZ pro účely ÚPD ve zkrácené lhůtě 20 dnů.

Orgány státní správy (příslušné úřady podle ZPV, úřady stavební, vodoprávní a ostatní orgány příslušné ke konečnému schválení záměrů nebo koncepcí ve smyslu § 45i odst. 3 ZOPK) mají povinnost hájit práva a vynucovat povinnosti stanovené obecně závaznými právními předpisy v oblasti jejich působnosti s tím, že pokud mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody, činí tak pouze po dohodě s OOP. Povinnost stavebních úřadů postupovat v součinnosti s orgány ochrany přírody a rozhodnout o stavbě či jiné činnosti, u níž nelze vyloučit významný vliv na EVL nebo PO, jen v dohodě, příp. se souhlasem OOP, vyplývá z § 65 ZOPK

a § 18 odst. 1 SZ (podle § 65 ZOPK „*orgán státní správy vydávající rozhodnutí podle zvláštních předpisů, jimiž mohou být dotčeny zájmy chráněné tímto zákonem, tak činí jen po dohodě s orgánem ochrany přírody, není-li v tomto zákoně předepsán jiný postup.*“; podle § 18 odst. 1 SZ: „*Orgány územního plánování a stavební úřady postupují ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů*“). Skutečnost, že by stavební úřady vydaly rozhodnutí bez této součinnosti nebo dohody, resp. bez případného stanoviska k těmto záměrům by zakládala nezákonnost takového rozhodnutí.

Orgány ochrany přírody příslušnými k vydání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK jsou podle umístění (průběhu, územního dosahu, ale i rozsahu vlivů) konkrétního záměru nebo koncepce:

- **krajské úřady** (§ 77a odst. 4 písm. o) ZOPK) - mimo území NP nebo CHKO, národních přírodních rezervací nebo národních přírodních památek včetně jejich ochranných pásem a mimo vojenské újezdy a pozemků a staveb, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu
- **správy národních parků** (§ 78 odst. 2 ZOPK) - na území národních parků a jejich ochranných pásem, dále na území CHKO Šumava a CHKO Labské Pískovce a na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy (§ 78 odst. 18 ZOPK),
- **regionální pracoviště AOPK ČR** (§ 78 odst. 1 ZOPK) - na území CHKO, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek včetně jejich ochranných pásem, na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy (§ 78 odst. 18 ZOPK) (vydání stanoviska ke koncepcím s celostátní působností zajistí namísto regionálních pracovišť **ústředí AOPK ČR**) a
- **újezdní úřady** (§ 78a odst. 1 ZOPK) - na území vojenských újezdů.

Pro záměry a koncepce, které mohou mít významný vliv na předměty ochrany nebo celistvost více EVL a PO, musí být při vydávání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK zohledněny vlivy na všechny tyto lokality. Je tedy nutné, aby OOP, který bude požádán o vydání stanoviska, zvážil dle charakteru a rozsahu záměru nebo koncepce, zda tyto nemohou mít významné vlivy i na EVL nebo PO v působnosti jiných OOP. Ke koncepci by se pak měly vyjádřit OOP příslušné pro všechny potenciálně dotčené EVL a PO, tzn. například pro celostátní koncepci (Státní energetická politika, Plán odpadového hospodářství ČR, Dopravní politika ČR, některé operační programy aj.) všechny krajské úřady, správy národních parků, AOPK ČR i újezdní úřady).

V ZOPK není upraven postup pro případ, kdy bude z hlediska vydání stanoviska existovat více dotčených OOP. Vodítko pro řešení případů, kdy navrhovaná koncepce/zamýšlený záměr mohou mít vliv i na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, které se nacházejí ve správním obvodu OOP odlišného od toho, pro jehož správní obvod se koncepce navrhuje, resp. v jehož správním obvodu má být

uskutečněn zamýšlený záměr, poskytuje Komentář k zákonu o ochraně přírody a krajiny autorů Miko, Borovičková a kol., podle nichž se v takovém případě „doporučuje konzultace s oběma (či více) orgány s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem (rozsah záměru/koncepce, počet dotčených orgánů ochrany přírody, vyhodnocení možných vlivů v podkladech žádosti, kvalita těchto podkladů atd.), vždy však za dodržení obecných zásad správního řízení (viz § 177 odst. 1 SŘ), lhůt a s ohledem na účel zákona a význam soustavy Natura 2000“ (Miko, L., Borovičková, H. a kol. Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, 221 s.).

Předkladatel by si měl tedy opatřit stanoviska všech OOP, jejichž správní obvod je navrhovanou koncepcí/zamýšleným záměrem dotčen, ať už ve smyslu umístění záměru/směřování koncepce v tomto obvodu, nebo působením vlivu zamýšleného záměru/navrhované koncepce. OOP, kterému byla doručena žádost o vydání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK, by měl o této povinnosti vyrozumět předkladatele bez zbytečného odkladu poté, co na základě své činnosti zjistí skutečnosti nasvědčující tomu, že navrhovanou koncepcí/zamýšleným záměrem může být dotčen i předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, které se nacházejí ve správním obvodu jiného, tj. dalšího OOP.

Zároveň OOP, kterému byla doručena žádost, potřebu dožádání jiného orgánu ochrany přírody uvede ve svém stanovisku dle § 45i odst. 1 ZOPK, a toto stanovisko zašle OOP, v jehož působnosti se nachází EVL nebo PO oblast, která by rovněž mohla být navrhovanou koncepcí/zamýšleným záměrem významně ovlivněna, na vědomí. Předkladatel potom všechna obstaraná stanoviska předloží úřadům v rámci navazujících postupů (např. příslušnému úřadu podle ZPV pro provedení zjišťovacího řízení, resp. posouzení vlivů nebo stavebnímu nebo jinému úřadu v navazujících řízeních apod.).

Může-li v důsledku konkrétního záměru či koncepce, resp. jejich zásahu do území důležitého z hlediska zachování migrační prostupnosti krajiny pro předměty ochrany EVL či PO nastat významné ovlivnění lokalit soustavy Natura 2000 (typicky u velkých savců, létajících savců a některých druhů ptáků), je nutné si obstarat též stanovisko OOP místně příslušného k její ochraně (např. AOPK ČR v případě možného významného ovlivnění předmětu ochrany EVL Beskydy či Správy NP Šumava v případě možného významného ovlivnění EVL Šumava). V takovém případě lze ještě v menší míře očekávat od předkladatele záměru či koncepce potřebnou erudici k vyhodnocení tohoto rizika a kontrolní role OOP vyjádřená v odstavcích výše – tedy upozornění na potřebu opatřit si stanovisko dalších OOP a zaslání stanoviska jim na vědomí – v takové situaci nabývá na významu. Biotopy vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců jsou územně analytickým podkladem dle bodu 21 přílohy č. 1 vyhlášky č. 157/2024 Sb. a těžiště využití tohoto nástroje bude proto ležet zejména v procesu pořizování ÚPD. Ke zprávě o uplatňování (příp. k návrhu obsahu změny ÚPD je stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK ze strany OOP vydáváno vždy a zvážení rizika ovlivnění migrační prostupnosti krajiny pro tyto druhy ve vazbě na tento podklad je proto klíčovým

nástrojem k zachování konektivity populací velkých savců, jenž tvoří předměty ochrany EVL. I v takovém případě je nezbytně nutné pořizovatele (a příslušný orgán dle ZPV) upozornit na potřebu disponovat stanoviskem OOP, v jehož kompetenci je potenciálně dotčená EVL.

5.1. Možnosti postupu vyřizování žádosti o stanovisko orgánu ochrany přírody

Při vydávání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK může v zásadě dojít k některé z následujících situací:

- A. Ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr definovaný v § 45h odst. 1 ZOPK předloží v souladu s § 45i odst. 1 ZOPK jejich návrh orgánu ochrany přírody ke stanovisku před zahájením postupu podle ZPV a povolovacích řízení.
- B. Ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr definovaný v § 45h odst. 1 ZOPK z jakéhokoli důvodu neidentifikuje svou povinnost, stanovenou v § 45i odst. 1 ZOPK, předložit je OOP ke stanovisku. Jestliže tato koncepce nebo záměr podléhají posuzování podle ZPV, může tuto povinnost identifikovat příslušný úřad podle ZPV z oznámení a musí na tuto skutečnost předkladatele/oznamovatele upozornit a vyžadovat doplnění stanoviska OOP ještě před zahájením zjišťovacího řízení. Pokud se tak nestane, příslušný úřad nezahájí k záměru zjišťovací řízení z důvodu nesplnění zákonné povinnosti vyplývající z § 6 odst. 4 ZPV, tedy nepředložení posouzení dle § 45i ZOPK u záměru, který by mohl významně ovlivnit lokality soustavy Natura 2000, a oznámení záměru vrátí oznamovateli podle § 6 odst. 5 ZPV. U koncepcí příslušný úřad dle ZPV nerozešle oznámení koncepce, shledá-li nenaplnění zákonné povinnosti opatřit si stanovisko OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK.
- C. Po rozeslání oznámení příslušným úřadem dle ZPV se příslušné OOP z pozice dotčeného orgánu státní správy vyjádří, že požadují předložení záměru či koncepce k vydání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK. V rámci zjišťovacího řízení OOP (jako dotčený orgán státní správy) sehraje roli orgánu, který prosazuje zájmy ochrany přírody podle ZOPK a ve svém vyjádření ve zjišťovacím řízení musí případně na nutnost předložení koncepce/záměru ke stanovisku OOP upozornit. K takovéto situaci nicméně dojde zcela ojediněle a výjimečně, neboť samotný příslušný orgán EIA/SEA podle ZPV musí před rozesláním oznámení záměru či koncepce (v případě potřeby i v koordinaci s OOP) ověřit, zda záměr nenaplnuje § 45h odst. 1 ZOPK a nevzniká tedy povinnost vyjádřená v § 45i odst. 1 ZOPK (viz bod B.).
- D. Předkladatel podle ZOPK může ještě před předložením oznámení záměru nebo koncepce požádat příslušný úřad podle ZPV (popřípadě příslušný OOP) o jejich předběžné projednání podle § 15 ZPV. Příslušný úřad doporučí předkladateli předložení záměru nebo koncepce OOP k vydání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK.

E. Záměry neuvedené v příloze č. 1 k ZPV, které navrhovatel nebo stavebník předkládají přímo úřadům příslušným ke schválení záměru (nejčastěji se jedná o stavební úřady) k vydání rozhodnutí v povolovacích řízeních, které ale přesto mohou mít významný vliv na EVL nebo PO, musí být identifikovány v rámci těchto povolovacích řízení. Schvalující úřad musí v případě pochybností o tom, zda lze vyloučit vlivy předkládaného záměru na EVL a PO, konzultovat záměr s OOP nebo si od navrhovatele či stavebníka rovnou vyžádat předložení stanoviska OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK v rámci předložení dokumentace pro povolovací řízení (např. řízení o povolení záměru podle SZ). Jedině tak budou zcela odstraněny pochybnosti o tom, zda má být záměr posouzen podle § 45i odst. 2 ZOPK, resp. zda má být posuzován podle ZPV, zda bude či nebude muset být k takovému záměru vydáno stanovisko EIA, a tedy i pochybnosti o tom, zda správní řízení vyjmenovaná v § 3 písm. g) ZPV mají nebo nemají být u daného záměru vedena v režimu navazujících řízení či nikoliv, a samozřejmě i pochybnosti o tom, zda záměr bude nebo nebude muset plnit povinnosti vyplývající z § 45i odst. 3 až 8 ZOPK.

V případě, že ve stanovisku OOP nebyly vyloučeny možné významné vlivy záměru na EVL nebo PO, stavební úřad nemůže vydat územní rozhodnutí ani stavební povolení, dokud záměr není posouzen podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV.

Pokud bude oznámení záměru nebo koncepce předkládáno přímo příslušnému úřadu podle ZPV k zahájení procesu posouzení, aniž by obsahovalo také stanovisko OOP, musí příslušný úřad oznamovatele/předkladatele na toto upozornit a doporučit mu doplnění stanoviska OOP do oznámení, pokud se domnívá, že záměr/koncepce odpovídá znění § 45h odst. 1 a mohou nastat významné vlivy na EVL nebo PO. Nebude-li tímto stanoviskem vyloučen významný vliv na EVL nebo PO, je nutné k oznámení koncepce stanovisko OOP přiložit, přičemž posouzení podle § 45i ZOPK bude nutně součástí koncepce; u záměru je v takové situaci nezbytné přiložit posouzení podle § 45i ZOPK k oznámení a oznámení přepracovat s cílem zohlednit v něm závěry tohoto posouzení.

5.2. Žádost o vydání stanoviska orgánu ochrany přírody

Žádost o stanovisko dle § 45i ZOPK (tedy návrh záměru nebo koncepce ve smyslu § 45i odst. 1 ZOPK) musí být zpracována v takovém rozsahu a s uvedením takových informací, aby měl OOP dostatečné podklady pro svou úvahu a možnost případného vyloučení významných vlivů na EVL nebo PO již ve stanovisku OOP (a nebylo nutné absolvovat zjišťovací řízení nebo celý proces posouzení vlivů jen kvůli obstarání informací, které mohly být již součástí žádosti). To samozřejmě neznamená, že v takových případech bude možné vždy významné vlivy vyloučit. Obecně je žádost o stanovisko podáním ve smyslu § 37 SŘ a musí přiměřeně

splňovat náležitosti tímto ustanovením vyžadované (např. z něj tedy musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje).

U záměrů a koncepcí, které je nutné posoudit podle ZPV (resp. těch, u kterých je vyžadováno provedení zjišťovacího řízení), může být pro vydání stanoviska OOP předložena žádost v podobě návrhu oznámení (forma oznámení pro záměry je specifikována v příloze č. 3 k ZPV a pro koncepce v příloze č. 7 k ZPV). Pokud nebude předloženo oznámení, měla by žádost, aby mohla být považována za dostatečnou, vždy obsahovat minimálně hlavní údaje o záměru či koncepci (viz níže) a popis očekávaných vstupů, výstupů.

Protože zákon nestanoví náležitosti žádosti o stanovisko („návrhu“) dle § 45i odst. 1 ZOPK, neměla by případná nedostatečnost podkladů automaticky vést ke stanovisku OOP, že lze, či nelze vyloučit vlivy na EVL nebo PO. V případě, že podklady, které byly předkladatelem záměru předloženy, jsou nedostatečné a nelze z nich vyvodit jednoznačný závěr, může orgán ochrany přírody v souladu s ustanovením § 37 odst. 3 SŘ požadovat doplnění podkladů. Ustanovení § 37 odst. 3 SŘ (*„Nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu“*) se přitom v souladu s § 154 SŘ užije obdobně.

Rozhodne-li se tak předkladatel, je přípustné zpracovat jako součást žádosti o stanovisko materiál týkající se možných vlivů záměru či koncepce na EVL nebo PO (autorizovanou osobou dle § 45i ZOPK); v takovém případě se však nejedná o posouzení v rámci zákonného procesu dle § 45i ZOPK. Využije-li OOP takový materiál v rámci své úvahy podle § 45i odst. 1 ZOPK, musí důvody (ne)převzetí jeho závěrů detailně popsat a odůvodnit (tedy mj. uvést, z jakého důvodu se OOP ztotožňuje či neztotožňuje s jeho závěry). Odpovědnost za výrok a odůvodnění stanoviska, resp. „rozhodnutí“ o možnosti vyloučit, nebo nevyloučit významné vlivy na EVL a PO leží výhradně na OOP s vědomím skutečnosti, že k záměru či koncepci neproběhne proces dle ZPV, v rámci kterého se vyjadřují další (dotčené) orgány státní správy a není veden příslušným úřadem dle ZPV tak, jak to standardně § 45i odst. 2 ZOPK předpokládá.

Doporučený obsah žádosti o stanovisko OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK

ZOPK neupravuje formu ani obsah žádosti o vydání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK. Jak již bylo zmíněno výše, kromě základních informací o záměru nebo koncepci by měly být v žádosti uvedeny zejména údaje o vstupech a výstupech spojených se záměrem nebo koncepcí (viz podkapitola 5.3).

Základní údaje o záměru nebo koncepci:

- název
- rozsah (kapacita)
- územní vymezení/působnost (zejm. u záměrů katastrální území a v případě záměrů parcelní čísla dotčených pozemků, je-li to možné)
- popis technického a technologického řešení záměru nebo principy řešení, zaměření a opatření koncepce
- předpokládaný termín zahájení a ukončení pořizování koncepce
- doba platnosti koncepce nebo zahájení a dokončení realizace záměru
- podrobný situační výkres/mapa situace záměru či působnosti koncepce a dotčeného území

Jsou-li k záměru k dispozici studie či dokumentace (např. i pro povolovací řízení), je žádoucí předložit k žádosti o stanovisko OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK právě takové podklady. Z hlediska koncepcí je kromě oznámení koncepce vhodným materiálem též návrh koncepce, resp. taková verze návrhu koncepce, která je v době žádosti k dispozici.

5.3. Stanovisko orgánu ochrany přírody

Při vydávání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK by měly OOP postupně zvážit zejména následující skutečnosti:

- 1) Předpokládané nároky záměru/koncepce (vstupy a výstupy), které by mohly způsobit ovlivnění EVL nebo PO:
 - velikost, příp. měřítko záměru/koncepce,
 - zábor půdy,
 - vzdálenost od EVL nebo PO nebo od klíčových fenoménů těchto lokalit,
 - požadavky na přírodní zdroje (např. čerpání vody apod.),
 - emise do půdy, vody a ovzduší,
 - emise hluku do okolí ve všech fázích záměru
 - požadavky na výkopové práce,
 - dopravní požadavky,
 - doba trvání stavby, doba provozu, délka likvidace apod.,
 - ostatní.
- 2) Pravděpodobné přímé, nepřímé nebo sekundární vlivy záměru/koncepce (samostatně nebo v kombinaci s vlivy jiných záměrů/koncepcí) na EVL nebo PO, které vyplývají z výše uvedených nároků, a jejich významnost:
 - zmenšení rozlohy lokality, resp. přírodního stanoviště nebo biotopu druhu
 - vyrušování druhů,

- fragmentace stanovišť, biotopů nebo populací druhů,
 - přímé dopady na jedince druhu,
 - změna stanovištních podmínek (hydrologické, mikroklima, apod.)
- 3) Pravděpodobné změny na dotčené lokalitě vyvolané uvedenými vlivy (např. riziko zmenšení populace druhu v důsledku vyrušování apod.).

Vzor stanoviska OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK je v příloze č. 1.

Vybrané zásady pro vydávání stanovisek dle § 45i odst. 1 ZOPK

- V případě stanoviska OOP, že nelze vyloučit možný významný vliv koncepce nebo záměru na EVL nebo PO, je žadatel povinen (hodlá-li záměr nebo koncepci nadále realizovat) podrobit je posouzení podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV postupem popsaným v tomto materiálu (viz § 45i odst. 2 ZOPK).
- V případě stanoviska OOP, že záměr nebo koncepce nemůže mít významný vliv na žádnou EVL nebo PO, není nutné postupovat dále podle § 45i ZOPK. Tím však není dotčena případná povinnost posouzení záměru či koncepce na životní prostředí vyplývající přímo ze ZPV. Stanovisko OOP je podkladem pro následná povolená řízení v případě záměru, resp. pro opatření podle zvláštních právních předpisů směřujících ke schválení koncepce.
- Stanovisko OOP v žádném případě nemůže nahrazovat to, co má být obsahem posouzení podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV a zabývá se toliko možností existence významných vlivů na lokality soustavy Natura 2000. Významné vlivy je možné ve stanovisku vyloučit pouze ve zcela jasných případech. Nemá-li mít příslušný OOP dostatečnou jistotu, bude to důvod pro vydání stanoviska, že nelze vyloučit významné vlivy. Zároveň OOP v odůvodnění stanoviska jednoznačně vysvětlí, proč významné vlivy nevyloučil.
- Orgán ochrany přírody se ve svém stanovisku zabývá možnou přítomností významného vlivu záměru nebo koncepce. Existence jakéhokoliv (nevýznamného) vlivu na předmět ochrany a celistvost EVL a PO tedy není důvodem k posouzení záměru nebo koncepce v procesu dle ZPV (zjišťovací řízení u záměru, EIA či SEA).
- Stanovisko OOP, jež vyloučí významné vlivy na EVL a PO, nelze vázat na splnění jakýchkoli podmínek.
- OOP posuzuje a vydává stanovisko k záměru nebo koncepci v parametrech, ve kterých mu byl předkladatelem předložen. OOP není oprávněn ve stanovisku předjímat výsledek následného správního řízení nebo předjímat či navrhopvat úpravy technických parametrů záměru nebo koncepce. Případné požadavky orgánu ochrany přírody na úpravy záměru nebo koncepce prostřednictvím zmírňujících opatření mohou být řešeny později v rámci procesu posuzování vlivů záměru nebo koncepce na životní prostředí. V potaz lze vzít pouze podmínky vydaných rozhodnutí k záměru, která nabyla právní moci.
- Ustanovení § 45i odst. 1 ZOPK jednoznačně stanoví, že stanovisko pouze určí, zda může mít záměr nebo koncepce významný vliv na předmět ochrany nebo

celistvost EVL nebo PO. Vlivy záměru nebo koncepce na jiné složky životního prostředí (přírody a krajiny), resp. nástroje jeho ochrany (územní systém ekologické stability, zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, příp. zvláště chráněná území apod.) nejsou předmětem úvahy v rámci stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK.

- Posouzení záměru či koncepce podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV musí být provedeno, pokud ve stanovisku alespoň jednoho dotčeného OOP nebudou možné významné vlivy na některou EVL nebo PO vyloučeny.
- Účelem stanoviska je v souladu s § 45i odst. 1 výhradně stanovit, zda může předkládaný záměr nebo koncepce mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO. Ve stanovisku není možné uložit povinnost předložení záměrů nebo koncepcí s určitým vztahem k posuzované koncepci v budoucnu ke stanovisku dle § 45i odst. 1 ZOPK v budoucnosti. Tato povinnost vyplývá přímo ze ZOPK a platí pro investora záměru nebo předkladatele koncepce v případě, že by tento záměr nebo koncepce mohl mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, jak stanoví § 45h odst. 1 ZOPK.
- V případě, že stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučí významný vliv koncepce, předmětem stanoviska není další úvaha o nevyloučení významného vlivu záměrů, které budou realizovány na základě uplatňování posuzované koncepce, pokud tyto nejsou přímo její součástí.

Stanovisko OOP k obecným koncepcím

Předmětem stanoviska OOP je v souladu s § 45i odst. 1 ZOPK návrh koncepce, a to v takové úrovni podrobnosti, ve které je orgánu ochrany přírody předkládána. Úroveň podrobnosti, resp. obecnosti koncepce je jedním z kritérií, podle kterého je nutné se při stanovení možné přítomnosti významného vlivu, resp. jeho vyloučení nebo nevyloučení řídit. OOP např. v některých případech dovozují či předjímají, že pokud na základě podpory vyplývající z některých aktivit, resp. provedení některých opatření koncepce budou realizovány záměry, které by mohly významně ovlivnit předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, nelze vyloučit významný vliv samotné koncepce. Pokud však koncepce tyto záměry neobsahuje nebo nestanovuje rámec či kritéria pro jejich realizaci (a to do takové míry, že je možné identifikovat možný významný vliv koncepce na konkrétní předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000), nelze předjímat jejich uskutečnění a odchylovat se tak od úrovně obecnosti koncepce. Je nezbytné jednoznačně rozlišovat mezi cíli, aktivitami, opatřeními či prioritami, které koncepce obsahuje a konkrétními záměry, které součástí koncepce nejsou, resp. koncepce nestanovuje pro jejich povolení rámec. Na základě § 10a odst. 2 ZPV je rámec pro budoucí povolení záměrů jako kritérium dle ZPV dán vždy, pokud koncepce stanoví podmínky pro jejich povolování, zejména pokud jde o umístění, povahu, velikost, provozní podmínky nebo požadavky na přírodní zdroje (nicméně

s ohledem na formulaci ustanovení může koncepce stanovit rámec i tehdy, pokud nejsou naplněna uvedená kritéria).

Klíčová je v takové situaci úvaha (nutnost jejího provedení je ostatně zakotvena v článku 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, resp. § 45i ZOPK), zda v případě schválení předkládané koncepce může nastat významný vliv na konkrétní předmět ochrany (a jeho ekologické nároky) nebo celistvost EVL nebo PO, a to buď proto, že takový vliv má předmětná koncepce, nebo jej lze očekávat ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi, nebo zda povede schválení této koncepce k realizaci záměru nebo záměrů, které by takový vliv mohly generovat.

Obecný charakter a měřítko návrhu koncepce, který byl orgánu ochrany přírody předložen ke stanovisku, není sám o sobě důvodem k nevyloučení významného vlivu. Možnost významného vlivu je potřebné v koncepci identifikovat a ve vztahu k potenciálnímu ovlivnění předmětů ochrany nebo celistvosti dotčených EVL nebo PO ve stanovisku odůvodnit, proč nelze na základě poskytnutých podkladů významný vliv vyloučit. Tím není v žádném případě dotčena zásada, že významný vliv koncepce lze ve stanovisku dle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučit pouze v jednoznačných případech; je třeba rozlišit, kdy skutečně koncepce představuje riziko významného ovlivnění EVL nebo PO. Tzv. princip předběžné opatrnosti nelze s odkazem na obecnost využít tam, kde by se jednalo o předjímaní takových skutečností (realizace cílů apod.), které nejsou v koncepci obsaženy.

Při úvaze o možnosti významného vlivu obecné koncepce je možné též vzít v úvahu cíl posouzení, resp. to, do jaké míry může její posouzení podle § 45i ZOPK ve vazbě na režim stanovený § 10g odst. 4 ZPV koncepci s opatřeními definovanými v obecné rovině příznivě ovlivnit.

Do jisté míry samostatným tématem je otázka vlivů koncepcí, které navrhují pro určitá odvětví, popř. přímo záměry či jejich skupiny finanční podporu. Při posuzování možnosti významného vlivu takových materiálů, resp. opatření v nich obsažených je nutné vycházet ze skutečnosti, že závazek finanční podpory či její rámec vyjádřený na úrovni orgánu státní správy je jedním z kroků vedoucích k (umožňujících) realizaci opatření, popř. navazujících záměrů. V tomto kontextu není možné takové koncepce z působnosti § 45h a § 45i ZOPK a následné úvahy ohledně významnosti vlivu ve vztahu k předmětu ochrany nebo celistvosti EVL či PO vyloučit. Úvaha OOP se zde bude řídit zejména charakterem koncepce, konkrétností vymezení podpory a její definice vč. nastavení jejích případných limitů.

5.4. Odůvodnění stanoviska orgánu ochrany přírody

Podle § 45i odst. 1 ZOPK vydá orgán ochrany přírody stanovisko, které je odůvodněné (má formu odůvodněného vyjádření). Na základě ustanovení

§ 177 SŘ se na vydávání stanoviska dle § 45i odst. 1 ZOPK vztahují základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 SŘ. Stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK je vydáváno formou vyjádření podle § 154 SŘ. Pro odůvodnění stanoviska se tedy v souladu s ustanovením § 154 odst. 1 SŘ použije přiměřeně ustanovení § 68 odst. 3 SŘ, které stanoví požadavky na odůvodnění správního rozhodnutí. Stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK musí být přezkoumatelné a musí obstát samo o sobě, tedy bez nutnosti si k pochopení jeho závěrů obstarat další podklady.

OOP tedy musí v odůvodnění stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK uvést:

- a) podklady, ze kterých při formulaci výroku stanoviska vycházel
- b) úvahu, kterou se řídil při hodnocení podkladů a při výkladu právních předpisů
- c) důvody, které vedly k výroku stanoviska.

Dále je nutné v odůvodnění uvádět:

- d) název a předmět záměru či koncepce, pro který je stanovisko vydáváno včetně přesné identifikace umístění záměru či působnosti koncepce
- e) název dotčené EVL či PO (absenci tohoto údaje lze připustit u koncepcí s rozsáhlejší územní působností)
- f) předměty ochrany EVL či PO a z jakého důvodu budou/nebudou záměrem či koncepcí významně ovlivněny (u EVL či PO s větším počtem předmětů ochrany je třeba se zaměřit zejména na ty, u nichž hrozí možnost významného ovlivnění, tedy jsou relevantní z hlediska vlivů záměru/koncepce)

Pozn. Je zjevné, že cílem není v odůvodnění stanoviska uvést vyčerpávající seznam předmětů ochrany konkrétní EVL, ale zabývat se těmito předměty ochrany ve světle vlivů, které předkládaný záměr/předkládaná koncepce může způsobit.

Zhodnocení, zda může nastat významný vliv konkrétního záměru nebo koncepce jako jediného kritéria, které je v případě úvahy orgánu ochrany přírody vyžadováno ZOPK a článkem 6 odst. 3 směrnice o stanovištích při rozhodování, zda je nutné záměr nebo koncepci v procesu EIA či SEA posoudit dle § 45i ZOPK, je z hlediska výroku stanoviska zásadní úvahou, bez níž (resp. jejího odůvodnění) nelze v žádném případě výrok učinit. Definice pojmu významný vliv nemůže být z jeho podstaty stanovena arbitrárním způsobem, a je tedy na OOP, aby výlučně

s ohledem na konkrétní předměty ochrany a celistvost lokalit na základě své odborné erudice a znalosti místních podmínek stanovil, zda se v případě předloženého záměru nebo koncepce může jednat o vliv významný či nikoli. Východiska pro posuzování významnosti vlivu jsou obsažena v části 3.2 tohoto metodického pokynu.

Odůvodnění stanoviska má přímý vztah k jeho výroku, tedy úvaze o dopadech předloženého záměru nebo koncepce mající vazbu, resp. vliv na takové vlastnosti lokality, které podmiňují přítomnost předmětu ochrany (v příznivém stavu) či celistvost lokality a tento stav by mohl být významně dotčen specifickými dopady záměru či koncepce. Odůvodnění stanoviska proto nemůže být obecné a v každém konkrétním případě musí obsahovat přezkoumatelnou úvahu, ze které lze dovodit, z jakého důvodu je/není možné vyloučit významný vliv záměru či koncepce. Nelze v žádném případě akceptovat odůvodnění např. „*orgán ochrany přírody se přesvědčil o neexistenci významného vlivu (...)*“, „*orgán ochrany dospěl na základě svých znalostí k závěru (...)*“, „*orgán ochrany přírody zvážil možné vlivy a konstatuje (...)*“, „*orgán ochrany přírody po prostudování podkladů k záměru/koncepci shledal (...)*“ apod.

Stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK musí být věcně přiléhavě odůvodněno i v případě, že významný vliv záměru nebo koncepce na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO vylučuje. Úvaha, kterou se OOP řídí (resp. její zásady a potřeba náležitého odůvodnění) je v případě stanovisek s vyloučením nebo nevyloučením významného vlivu naprosto totožná.

5.5. Oprava a přezkum stanoviska orgánu ochrany přírody

Jak je uvedeno výše, v souladu s § 177 SŘ se v případě správních aktů vydávaných dle části čtvrté SŘ přiměřeně použije i ustanovení § 68 odst. 3 SŘ, které stanoví náležitosti odůvodnění správního rozhodnutí a uplatní se též základní zásady činnosti správních orgánů ve smyslu § 2 až § 8 SŘ. Nejsou-li důvody výroku stanoviska ve stanovisku, a to zejm. s ohledem na požadavky § 45i ZOPK a požadavky SŘ, dostatečně popsány, popř. má stanovisko jiné formální i věcné nedostatky, uplatní se postup podle § 156 SŘ.

V případě, že takové stanovisko trpí vadami, které lze opravit, aniž tím bude způsobena újma některé z dotčených osob, správní orgán jej v souladu s § 156 odst. 1 SŘ opraví usnesením, které se pouze poznamená do spisu. Je-li však stanovisko v rozporu s právními předpisy a nelze jej opravit podle § 156 odst. 1 SŘ, zruší jej postupem podle § 156 odst. 2 SŘ usnesením OOP, který je vydal, a to s účinky ode dne, kdy bylo stanovisko vydáno. Přezkumné „řízení“ je v takovém případě zahájeno vždy v případě doručení důvodného podnětu namítajícího nezákonnost stanoviska. V takovém „řízení“ nicméně s ohledem na právní váhu vyjádření dle části čtvrté SŘ postačí vydání usnesení o zrušení

stanoviska, kterým „řízení“ končí. V rámci přezkumného „řízení“ je též možné dojít k závěru, že příslušný právní předpis porušen nebyl (v takovém případě se přezkumné „řízení“ zastaví usnesením, které se pouze poznamená do spisu). Na postup podle § 156 odst. 2 SŘ je též možné uplatnit ustanovení § 80 SŘ o ochraně před nečinností, a to vč. možnosti atrakce vydání stanoviska nadřízeným orgánem (MŽP).

6. Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO

6.1. Vazba na proces posuzování vlivů na životní prostředí

Ustanovení § 45i odst. 2 stanoví, že *jestliže orgán ochrany přírody svým stanoviskem podle odstavce 1 významný vliv podle § 45h odst. 1 nevyloučí, musí být daná koncepce nebo záměr předmětem posouzení podle tohoto odstavce postupem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, tedy podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV. Posouzení dle § 45i ZOPK je vždy součástí oznámení záměru nebo vyhodnocení SEA.*

Příslušnými úřady **pro posuzování vlivů záměrů** na životní prostředí podle ZPV jsou:

- **Ministerstvo životního prostředí** pro záměry uvedené v příloze č. 1 k ZPV ve sloupci Ministerstvo, u záměrů, jejichž oznamovatelem je Ministerstvo obrany, i ve sloupci Orgán kraje a jejich změn, záměrů týkajících se staveb pro energetickou bezpečnost podle zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, o kterých rozhoduje Dopravní a energetický stavební úřad podle SZ, uvedených i ve sloupci Orgán kraje a jejich změn, u záměrů a změn záměrů podle § 4 odst. 1 písm. g) a h) ZPV, pokud k těmto záměrům vydalo stanovisko (a nestanoví-li přechodné ustanovení některé z novel ZPV něco jiného), dále u záměrů strategických investičních staveb podle § 2n odst. 1 zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, dále u záměrů posuzovaných mezistátně a u záměrů, jejichž posuzování si MŽP vyhradilo;
- **krajské úřady** pro záměry uvedené v příloze č. 1 k ZPV sloupci Orgán kraje a jejich změn, záměrů uvedených v § 4 odst. 1 písm. d), e), f), nejde-li o záměry posuzované mezistátně nebo o záměry vyhrazené ministerstvem, a záměrů a změn záměrů podle § 4 odst. 1 písm. g) a h) ZPV, pokud k těmto záměrům vydaly stanovisko (a nestanoví-li přechodné ustanovení některé z novel ZPV něco jiného).

Příslušnými úřady **pro posuzování vlivů koncepcí** na životní prostředí podle ZPV jsou:

- **Ministerstvo životního prostředí** v případech, kdy dotčené území zasahuje na území více krajů nebo pokud dotčené území tvoří území celého státu, v případech politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu a zásad územního rozvoje a v případě mezistátního posuzování vlivů na životní prostředí;
- **krajské úřady** v případech, kdy dotčené území zasahuje výlučně do územního obvodu kraje, není-li příslušné ministerstvo a dále u územních plánů obcí.

V souladu s § 23 odst. 5 ZPV si může Ministerstvo životního prostředí vyhradit posuzování vlivů záměru nebo koncepce, k jejichž posouzení je příslušný orgán kraje. Pokud to může přispět k rychlosti a hospodárnosti posouzení, může naopak ministerstvo v odůvodněných případech po dohodě s orgánem kraje přenést posouzení záměrů nebo posuzování koncepce na orgán kraje.

Ustanovení § 4 odst. 3 ZPV upravuje výjimečný případ, ve kterém vláda může rozhodnout, že předmětem posuzování podle ZPV není záměr, u kterého veřejný zájem na jeho provedení výrazně převažuje nad veřejným zájmem na ochraně životního prostředí a veřejného zdraví, není-li vzhledem k okolnostem možné posuzování záměru provést, aniž by byl nepříznivě ovlivněn účel záměru. Možnost vyloučení takového záměru při splnění výše uvedených podmínek je nástrojem obsaženým ve směrnici EIA, přičemž směrnice o stanovištích takovou výjimku nepřipouští, a proto je v ZPV též vyčten postup, kterým je zajištěn soulad právní úpravy s článkem 6 odst. 3 směrnice o stanovištích. Rozhodne-li vláda ve výjimečném případě o tom, že určitý záměr není předmětem posuzování, oznamovatel zajistí v souladu s § 4 odst. 4 ZPV u záměru, který by mohl významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost EVL či PO zpracování posouzení autorizovanou osobou dle § 45i ZOPK, přičemž jeho závěry zahrne orgán příslušný ke schválení záměru do svého rozhodnutí; obdobně se případně použije též § 45i odst. 3 až 7 ZOPK, je-li to s ohledem na konstatovaný významně negativní vliv záměru potřebné.

6.2. Specifika hodnocení podle § 45i ZOPK

- Na rozdíl od procesu posuzování vlivů na ŽP vedeného výlučně podle ZPV se posouzení podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV nezabývá hodnocením vlivů na jednotlivé složky životního prostředí, ale zaměřuje se pouze na posouzení dopadů:
 - na předměty ochrany jednotlivých lokalit EVL a PO, tedy druhy a přírodní stanoviště, pro které je každá konkrétní lokalita navrhována nebo vyhlášena,

- na celistvost lokality (viz § 3 odst. 1 písm. u) ZOPK).
- Z dikce ZPV vyplývá, že záměry nebo koncepce musí být hodnoceny v celém rozsahu svých vlivů, tzn. vlivů na ŽP, veřejné zdraví a EVL nebo PO, a to i v případě, že se na ně samotný ZPV přímo nevztahuje a povinnost posouzení pro ně vzejde jen kvůli jejich možným významným vlivům na EVL nebo PO. Pokud nespádají záměry nebo koncepce samy o sobě do působnosti ZPV a jsou podle ZPV posuzovány jen z důvodu možných významných vlivů na EVL nebo PO na základě stanoviska OOP, může být ovlivnění některých složek životního prostředí nebo veřejného zdraví nepatrné, adekvátně k tomu vyhodnocené (např. při přestavbě půdních prostor objektu s výskytem evropsky významného druhu netopýra lze předpokládat významný vliv na EVL, a tím záměr, u kterého je nutné zpracovat posouzení dle § 45i odst. 2 ZOPK, záměr však evidentně nebude odpovídat žádnému bodu z přílohy č. 1 k ZPV a je téměř jisté, že závažně neovlivní jinou složku životního prostředí ani veřejné zdraví).
- Záměry či koncepce mohou kromě základního sledovaného účelu příznivě ovlivňovat životní prostředí, a tedy i předmět ochrany nebo celistvost EVL a PO. Za pozitivní vlivy však nelze považovat takové vlivy, o kterých to tvrdí předkladatel, nýbrž ty, které jsou prokázány v procesu posuzování vlivů podle § 45i ZOPK.
- Záměry či koncepce nenaplnující kritéria ZPV z hlediska posuzování vlivů na ŽP (tj. záměry neuvedené v příloze č. 1 k ZPV a koncepce, které nestanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k ZPV) mohou přesto, v případě stanoviska OOP nevylučujícího významné vlivy na EVL a PO, vyžadovat posouzení z hlediska vlivů na EVL a PO (viz § 4 odst. 1 písm. f), resp. § 10a odst. 1 písm. a) ZPV). Tyto vlivy jsou samozřejmě předmětem posuzování vždy před vydáním povolujících rozhodnutí v případě záměru, resp. před schválením koncepce, a to ve smyslu § 45i odst. 3 ZOPK.

6.3. Autorizované osoby

Obecně v souvislosti s posuzováním vlivů záměrů a koncepcí přicházejí v úvahu tři různé autorizace:

1. **Autorizace podle ZPV** je upravena § 19 ZPV a uděluje ji, prodlužuje její platnost a odnímá ji MŽP, ve vyhlášce č. 453/2017 Sb. je pak podrobněji upravena zkouška odborné způsobilosti; pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví uděluje autorizaci Ministerstvo zdravotnictví. Autorizace podle ZPV je vyžadována pro zpracování dokumentace EIA, posudku EIA a pro vypracování vyhodnocení SEA podle přílohy č. 9 k ZPV.
2. **Autorizace pro účely posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO** je upravena v § 45j ZOPK a ve vyhlášce č. 468/2004 Sb.; uděluje ji, prodlužuje její platnost a odnímá ji MŽP. Zvláštní autorizace je nutná vzhledem

ke specifičnosti hodnocení vlivů na EVL a PO, neboť autorizace podle ZPV požadavky na tento typ hodnocení nesplňuje, není však vyloučena situace, kdy držitelem obou autorizací bude jedna fyzická osoba.

3. Ve fázi zpracování dokumentace podle ZPV do procesu posouzení přistupuje ještě **osoba autorizovaná k posuzování vlivů na veřejné zdraví**, a to u záměrů uvedených v § 4 odst. 1 písm. a) ZPV, dále u záměrů předkládaných podle § 6 odst. 3 ZPV a u ostatních záměrů, pokud se tak u nich stanoví v závěru zjišťovacího řízení. Podrobnosti uvádí vyhláška č. 353/2004 Sb., kterou se stanoví bližší podmínky osvědčení o odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví, postup při jejich ověřování a postup při udělování a odnímání osvědčení a autorizaci uděluje Ministerstvo zdravotnictví. V případě koncepce ZPV participaci této autorizované osoby neukládá, nicméně je na jejím předkladateli, aby zvážil, zda se vlivy koncepce na veřejné zdraví očekávají či nikoli; pokud ano, je účast této osoby v procesu SEA žádoucí, rovněž může nutnost spolupráce této autorizované osoby požadovat sám orgán SEA při stanovování rozsahu a obsahu vyhodnocení SEA.

Z ustanovení § 9 odst. 4 ZPV vyplývá, že kdo se podílel na zpracování oznámení nebo dokumentace k záměru, nemůže se ani dílčím způsobem podílet na zpracování posudku; zpracovatel posudku zároveň dle § 9 odst. 5 ZPV nesmí posuzovanou dokumentaci přepracovávat ani ji doplňovat.

6.4. Základní kroky procesu posuzování vlivů

Základní kroky procesu podle ZPV zahrnují zpracování oznámení, provedení zjišťovacího řízení, zpracování dokumentace – v případě koncepcí se jedná o vyhodnocení SEA – zpracování posudku (pouze u záměrů) a vydání závěrečného stanoviska EIA/stanoviska SEA (u záměrů má stanovisko charakter závazného stanoviska podle SŘ. Podle ustanovení § 3 písm. l) ZPV se posouzením vlivů záměru na životní prostředí rozumí proces, který sestává z vypracování a projednání dokumentace, zpracování posudku, vydání stanoviska a jeho zahrnutí do příslušného rozhodnutí vydaného v navazujícím řízení. Závěrečné stanovisko EIA je nutným podkladem pro navazující řízení vedoucí k povolení záměru, stanovisko SEA je nutným podkladem pro schválení koncepce, bez tohoto stanoviska nemůže být koncepce schválena. Zjišťovací řízení probíhá (u záměrů a koncepcí vyjmenovaných v ZPV) vždy, vč. primárně odlišného cíle u „povinně“ posuzovaných záměrů a koncepcí (viz dále). Výjimkou je postup podle § 6 odst. 3 ZPV (předložení dokumentace s náležitostmi dle přílohy č. 4 k ZPV místo oznámení záměru), který nicméně nelze uplatnit v případě záměrů, u kterých nebyl OOP vyloučen významný vliv na EVL a PO (a ani u záměrů, které budou posuzovány mezistátně). Součástí procesu posuzování je i odpovídající zapojení veřejnosti, které zahrnuje zveřejňování informací a dokumentů, uplatňování a vypořádávání připomínek/vyjádření a případně též veřejné projednání, je-li vyžadováno.

I pro účely posuzování vlivů dle § 45i ZOPK platí s ohledem na absolutní procesní vazbu ustanovení § 10b odst. 3 ZPV, které stanoví, že při posuzování koncepce podle ZPV mohou být využity údaje z jiného posuzování, pokud údajům podle ZPV odpovídají.

S ohledem na cíl této metodiky je dále věnována pozornost téměř výhradně samotnému postupu v procesu posouzení vlivů na EVL a PO, přestože v procesu podle ZPV a § 45i ZOPK musí být posuzovány jak vlivy na EVL a PO, tak vlivy na složky životního prostředí a veřejné zdraví.

V souvislosti s přijetím zákona č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, ve znění pozdějších předpisů, byla pro oznamovatele záměrů v rámci ZPV zavedena možnost, aby současně s předložením dokumentace EIA předložili příslušnému úřadu i žádost o vydání jednotného environmentálního stanoviska (JES). Tato možnost je dobrovolná (až na zvažovanou výjimku týkající se záměrů OZE, která je ale teprve v legislativním procesu), a záleží tedy výhradně na vůli oznamovatele, zda bude proces EIA spojen s procesem vydání JES, či nikoliv. Jelikož se tato možnost nijak nedotýká postupů dle § 45i ZOPK, tento metodický pokyn se jí blíže nezabývá.

Nebyl-li stanoviskem dle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučen významný vliv záměru, je předkladatel vždy povinen v souladu s § 45i odst. 2 ZOPK a § 6 odst. 4 ZPV opatřit posouzení dle § 45i ZOPK zpracované autorizovanou osobou ve smyslu tohoto ustanovení, zohlednit závěry tohoto posouzení v oznámení a toto posouzení přiložit k oznámení, které následně předá příslušnému úřadu dle ZPV k provedení zjišťovacího řízení. Z citované věty § 6 odst. 4 ZPV vyplývají pro předkladatele záměru ve smyslu § 45i ZOPK dvě klíčové povinnosti. První z nich je přiložení „naturového“ posouzení vždy již k oznámení, druhou je zohlednění závěrů posouzení podle § 45i ZOPK v oznámení.

S ohledem na dikci vyhlášky č. 142/2018 Sb. má posouzení podle § 45i ZOPK dva závěry, a to závěr posouzení z hlediska opatření k prevenci, vyloučení a snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru, včetně odůvodnění jejich stanovení (§ 1 písm. m) vyhlášky) a závěr posouzení z hlediska významnosti vlivu záměru a konstatování, zda záměr má nebo nemá významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti (§ 1 písm. o) vyhlášky). Přestože tímto není dotčena obecná povinnost a nutnost v oznámení reflektovat posouzení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 jako jednu ze součástí (složek) životního prostředí (viz příloha č. 3 ZPV), důraz je kromě jasného uvedení závěru ohledně významnosti vlivu záměru kladen na zohlednění právě tzv. zmírňujících opatření tak, aby mohly být do oznámení, resp. záměru zapracovány a s ohledem na to mohl být vydán závěr zjišťovacího řízení. ZPV tímto ukládá autorizovaným osobám podle § 45j ZOPK povinnost maximální součinnosti a koordinace se zpracovatelem oznámení EIA za účelem adekvátního zohlednění závěrů „naturového“ posouzení a kontroly způsobu tohoto zohlednění tak, aby požadavku citovaného ustanovení mohlo být vyhověno.

V případě, že příslušný OOP svým stanoviskem dle § 45i odst. 1 ZOPK významný vliv nevyloučil, proběhne zjišťovací řízení před zahájením řízení s posouzením vlivů vždy. Postup dle § 6 odst. 3 ZPV, tedy předložení dokumentace vlivů záměru na životní prostředí namísto oznámení není možné u záměrů, u kterých nebyl stanoviskem dle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučen významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, využít – vždy musí být provedeno zjišťovací řízení.

V rámci zjišťovacího řízení je posouzení dle § 45i ZOPK rozesláno k vyjádření dotčeným orgánům (včetně příslušných OOP). Závěrem zjišťovacího řízení by potom měl být vysloven závěr ohledně přítomnosti či absence významného negativního vlivu na EVL nebo PO jako podklad pro případné schválení záměru postupem podle § 45i odst. 3 ZOPK či § 45i odst. 4 – 7 ZOPK.

V závěru zjišťovacího řízení zároveň může v souladu s § 7 odst. 7 ZPV příslušný úřad dle ZPV požadovat, aby posouzení dle § 45i ZOPK bylo též součástí dokumentace, a to zejména s ohledem na obsah vyjádření obdržených v rámci zjišťovacího řízení, případně obsah tohoto posouzení. V takovém případě je předkladatel záměru povinen opatřit posouzení dle § 45i ZOPK též jako součást dokumentace vlivů záměru na životní prostředí. Aplikace ustanovení § 7 odst. 7 ZPV má za účel požadovat v rámci fáze dokumentace zhojení nedostatků, které byly (zejména na základě obdržených vyjádření směrem k obsahu posouzení podle § 45i ZOPK) v rámci zjišťovacího řízení vzneseny ze strany dotčených orgánů (v tomto smyslu budou hrát klíčovou roli především orgány ochrany přírody). Je proto zjevné, že k naplnění tohoto požadavku příslušného úřadu EIA bude třeba posouzení přepracovat, popřípadě opatřit posouzení nové.

Dále k uplatnění postupu podle § 7 odst. 7 ZPV (tedy požadavku na předložení posouzení podle § 45i ZOPK též jako součásti dokumentace) dojde vždy, je-li posouzením ve fázi oznámení hodnocen významně negativní vliv záměru na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Proběhlo-li posouzení dle § 45i ZOPK jako součást postupu dle ZPV, ať už v rámci zjišťovacího řízení, nebo též ve fázi dokumentace, příslušný úřad dle ZPV vždy zohlední jeho závěry (viz vyhláška č. 142/2018 Sb.) ve svém závazném stanovisku dle § 9a odst. 1 ZPV (dokumentace se v souladu s § 8 odst. 1 ZPV zpracovává též na základě oznámení a závěru zjišťovacího řízení; na základě dokumentace je dle § 9a odst. 1 ZPV potom vydáváno právě závazné stanovisko EIA). Ať už byly vlivy na lokality soustavy Natura 2000 hodnoceny výhradně v rámci oznámení, nebo bylo posouzení podle § 45i ZOPK též součástí dokumentace EIA a posudku EIA, v závazném stanovisku EIA je vždy vlivům na evropsky významné lokality a ptačí oblasti věnována samostatná část reflektující závěry posouzení podle § 45i ZOPK. Je-li proces posuzování vlivů podle § 45i ZOPK ukončen ve fázi zjišťovacího řízení (tedy posouzení vlivů podle § 45i ZOPK přiložené k oznámení je z hlediska věcné správnosti a obsahové úplnosti v pořádku), ale záměr přesto s ohledem na jeho zařazení v rámci přílohy č. 1 (kategorie I) či s ohledem na potřebu dále vyhodnotit vlivy na jiné složky životního prostředí podléhá procesu

posouzení vlivů na životní prostředí (tedy bude k němu zpracována dokumentace, posudek a vydáno stanovisko EIA), je posouzení podle § 45i ZOPK zpracované ve fázi oznámení nadále klíčovým podkladem v tomto procesu. Mělo by proto tvořit přílohu dokumentace a vlivy v něm konstatované by měly být zapracovány do dokumentace k hodnocení vlivů záměru na životní prostředí – dokumentace je zpracovávána mj. na základě oznámení a závěrů zjišťovacího řízení, jehož součástí bude i shrnutí výsledků hodnocení podle § 45i ZOPK; těžiště zapracování vlivů záměru na lokality soustavy Natura 2000 do dokumentace bude potom zřejmě v kapitolách B.I.5., B.II.5., B.III., C.1., C.2., D.I.7., D.III., D.IV., F a G.

I. etapa: Zpracování oznámení a zahájení zjišťovacího řízení

Proces posouzení dle § 45i ZOPK je zahájen předložením oznámení příslušnému úřadu podle ZPV. Náležitosti oznámení jsou dány přílohou č. 3 ZPV pro záměry a přílohou č. 7 ZPV pro koncepce. Dle § 6 odst. 4 ZPV je u záměrů, u kterých nebyl stanoviskem OOP dle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučen významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, oznamovatel povinen si opatřit posouzení dle § 45i ZOPK, zohlednit závěry tohoto posouzení v oznámení a toto posouzení k oznámení přiložit. Oznamovatel proto před zahájením kroků podle ZPV zajistí u OOP k záměru, který naplní § 45h ZOPK, stanovisko OOP. Není-li tímto stanoviskem vyloučena možnost významných vlivů záměru, předkladatel přiloží posouzení podle § 45i ZOPK k oznámení záměru, které předá příslušnému úřadu dle ZPV.

Pokud není stanovisko OOP dle § 45i odst. 1 ZOPK k dispozici před zahájením zjišťovacího řízení, vychází příslušný úřad dle ZPV v otázce (ne)potřeby jeho doplnění z (před rozesláním oznámení) vlastní úvahy či konzultace s OOP, případně (po rozeslání oznámení) vyjádření dotčených subjektů ve zjišťovacím řízení.

V případě koncepcí je posouzení dle § 45i ZOPK předkládáno až jako samostatná součást SEA vyhodnocení koncepce, tedy ve fázi rozeslání návrhu koncepce.

Předložení posouzení dle § 45i ZOPK jako součást oznámení lze uvažovat (tedy je možností, kterou ZPV přímo nevylučuje) u koncepcí stanovující využití území místního významu (pro jednu či více obcí) a změn koncepcí ve smyslu § 10a písm. b) a c) ZPV, u kterých OOP nevyločil významný vliv na EVL a PO. Tyto změny koncepcí podléhají dle § 10a odst. 1 písm. c) ZPV posouzení, stanoví-li se tak ve zjišťovacím řízení.

Směrnice o stanovištích přitom v článku 6 odst. 3 stanoví, že příslušné orgány mohou plán, který nebude mít nepříznivý účinek na celistvost lokalit soustavy Natura 2000 schválit mj. s přihlédnutím k výsledku hodnocení. Tento požadavek je v rámci procesu strategického posuzování vlivů na životní prostředí naplňován

u „nových“ koncepcí prostřednictvím § 10g odst. 4 ZPV, v důsledku jehož aplikace dochází k zapracování podmínek a požadavků stanoviska SEA do koncepce. Má-li dojít ke schválení změny koncepce na základě závěru zjišťovacího řízení, je nezbytné, aby stále došlo k naplnění tohoto požadavku směrnice. Přestože tedy z výše uvedeného vyplývá, že u změn koncepcí a u takových koncepcí, které je tvořeno územním obvodem jedné nebo několika obcí, které stanoví využití místního významu, je možné přiložení posouzení podle § 45i ZOPK k oznámení změny koncepce a následné ukončení procesu SEA závěrem zjišťovacího řízení, je nezbytné, aby toto posouzení bylo zpracováno k materiálu na takové úrovni podrobnosti a konkrétnosti, aby byly skutečně vyhodnoceny možné vlivy změny koncepce na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a závěry posouzení dle § 45i odst. 1 ZOPK byly do změny koncepce, která je v tomto případě nezbytnou součástí podkladů pro zjišťovací řízení, zapracovány.

V opačném případě nebude možné naplnit ani výše popsany požadavek směrnice, ani požadavek ZOPK, dle kterého příslušné orgány mohou koncepci (resp. její změnu) schválit, jen pokud na základě stanoviska, případně závěru zjišťovacího řízení, podle ZPV taková koncepce (resp. její změna) nebude mít významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti – tj. až poté, co byly možné vlivy skutečně vyhodnoceny. Jelikož v případě koncepcí, u kterých nebyl příslušným OOP vyloučen významný vliv na lokality soustavy Natura 2000 je posouzení podle § 45i ZOPK součástí vyhodnocení koncepce a je tedy zpracováváno (stejně jako vyhodnocení samotné) k návrhu koncepce, musí i posouzení podle § 45i ZOPK ke změně koncepce vycházet z podkladu ve stejné míře podrobnosti/konkrétnosti, jako je návrh koncepce.

Stejně jako v případě záměrů, nelze-li možný významný vliv koncepce na životní prostředí (včetně významného negativního vlivu na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti) vyloučit, je samozřejmě dle § 10d odst. 1 věty druhé ZPV nezbytné změnu koncepce podrobit plnému posouzení vlivů na životní prostředí.

Náležitosti oznámení:

- Povinné údaje dané přílohou č. 3 k ZPV; údaje o vlivech na EVL nebo PO budou v případě nevyločení významných vlivů ve stanovisku OOP uvedeny v samostatném posouzení v části oznámení zpracované dle vyhlášky o náležitostech č. 142/2018 Sb. a Metodiky hodnocení vlivů při posuzování podle § 45i ZOPK (bude-li významný vliv OOP ve stanovisku vyloučen, bude tato skutečnost uvedena v textu oznámení); u koncepcí jsou náležitosti oznámení stanoveny přílohou č. 7 k ZPV.
- Stanovisko(a) OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK, je-li vyžadováno dle ZOPK.

Příslušný úřad pro posuzování vlivů provede kontrolu úplnosti oznámení, a pokud oznámení splňuje všechny náležitosti, zahájí zjišťovací řízení.

II. etapa: Zjišťovací řízení

Záměry, které podléhají posouzení dle ZPV vždy:

Cílem zjišťovacího řízení u **záměrů uvedených v příloze č. 1 k ZPV a změn těchto záměrů**, pokud změna záměru vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhne příslušné limitní hodnoty, je-li uvedena, je upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace, a to se zřetelem na povahu konkrétního záměru nebo druh záměru, faktory životního prostředí uvedené v § 2 ZPV, které mohou být provedením záměru ovlivněny, současný stav poznatků a metody posuzování.

Záměry, které podléhají posouzení dle ZPV, stanoví-li se tak v závěru zjišťovacího řízení:

a) V případě **změn záměru uvedeného v příloze č. 1 k ZPV kategorii I, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí**, zejména pokud má být významně zvýšena jeho kapacita a rozsah nebo pokud se významně mění jeho technologie, řízení provozu nebo způsob užívání a nejedná-li se o změny podle § 4 odst. 1 písm. a) (záměry podléhající posouzení dle ZPV vždy), je cílem zjištění, zda záměr nebo jeho změna může mít významný vliv na životní prostředí, a tedy podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle ZPV.

b) V případě **záměrů uvedených v příloze č. 1 k ZPV kategorii II a změn těchto záměrů**, pokud změna záměru vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhne příslušné limitní hodnoty, je-li v příloze uvedena, nebo které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí (zejména pokud má být významně zvýšena jeho kapacita a rozsah nebo pokud se významně mění jeho technologie, řízení provozu nebo způsob užívání), je cílem zjištění, zda záměr nebo jeho změna může mít významný vliv na životní prostředí, a tedy podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle ZPV.

c) U **podlimitních záměrů**, které dosáhnou alespoň 25 % příslušné limitní hodnoty, nacházejí se ve zvláště chráněném území nebo jeho ochranném pásmu podle ZOPK a příslušný úřad dle ZPV stanoví, že budou podléhat zjišťovacímu řízení a u změn podlimitních záměrů, které vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhnou alespoň 25 % příslušné limitní hodnoty, v jejichž důsledku podlimitní záměr současně naplní příslušnou limitní hodnotu nebo kritéria a příslušný úřad dle ZPV stanoví, že budou podléhat zjišťovacímu řízení, je cílem zjištění, zda záměr nebo jeho změna může mít významný

vliv na životní prostředí, a tedy podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle ZPV.

d) U **změn záměru, které by podle závazného stanoviska příslušného úřadu vydaného podle § 9a odst. 7 ZPV mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí** je cílem zjišťovacího řízení zjistit, zda změna může mít významný vliv na životní prostředí, a tedy podléhá posouzení dle ZPV.

e) U **částí, etap nebo variant záměru** podle § 9a odst. 5 ZPV, které by v důsledku změn podmínek v dotčeném území nebo poznatků a metod posuzování mohly mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí, je cílem zjišťovacího řízení zjistit, zda část, etapa nebo varianta může tyto vlivy mít, a tedy podléhá posouzení dle ZPV.

f) u záměrů naplňujících **§ 3 písm. a) bodu 2 ZPV**, tedy u záměrů, u kterých nebyl stanoviskem dle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučen významný vliv na EVL a PO, je cílem zjišťovacího řízení zjistit, zda záměr může samostatně nebo ve spojení s jinými mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO (a na životní prostředí obecně).

Podléhají-li záměry a změny záměrů uvedené v § 4 odst. 1 písm. b) až h) ZPV na základě závěru zjišťovacího řízení posouzení dle ZPV, je cílem zjišťovacího řízení (stejně jako u záměrů uvedených § 4 odst. 1 písm. a) ZPV) též upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace, a to se zřetelem na povahu konkrétního záměru nebo druh záměru, faktory životního prostředí uvedené v § 2 ZPV, které mohou být provedením záměru ovlivněny, současný stav poznatků a metody posuzování. Nebyl-li stanoviskem OOP vyloučen významný vliv na lokality soustavy Natura 2000, je cílem zjišťovacího řízení i určení, zda záměr může samostatně nebo ve spojení s jinými mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO.

Ve zjišťovacím řízení k záměru je informace o oznámení zveřejněna a rozeslána dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům, tzn. také všem OOP, vč. těch, které vydaly k záměru nebo koncepci stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK. Je třeba, aby se OOP ve zjišťovacím řízení k oznámení vyjádřil; OOP se z hlediska ochrany lokalit soustavy Natura 2000 zaměří na obsah a úplnost (dostatečnost) posouzení dle § 45i ZOPK ve vazbě na vyhlášku č. 142/2018 Sb. a Metodiku hodnocení vlivů při posuzování podle § 45i ZOPK, zároveň u záměrů kontroluje zohlednění závěrů posouzení dle § 45i ZOPK v oznámení, zejm. zapracování opatření k prevenci, vyloučení a snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru.

Pokud jsou konstatovány významné negativní vlivy na EVL nebo PO, měly by být ve vyjádření OOP uvedeny:

- a) stanovisko z hlediska věcné správnosti a dostatečnosti posouzení, a to u všech zpracovaných variant (zda byl skutečně naplněn požadavek ZOPK na prověření a zpracování variant bez významně negativního vlivu, popř. s nejmenším možným negativním vlivem a jsou-li tyto varianty adekvátně vyhodnoceny), popř. jejich preference ve vztahu k ochraně EVL a PO, je-li více variant hodnoceno jako významně negativní. Toto OOP provede s ohledem na náležitosti vyžadované od posouzení podle § 45i ZOPK vyhláškou č. 142/2018 Sb.
- b) případné další požadavky na proces posuzování vlivů záměru – bližší požadavky na obsah a rozsah posouzení podle § 45i ZOPK, které by mělo být součástí dokumentace, zejm. na co by se mělo posouzení zaměřit vzhledem ke konkrétní lokalitě a jejím předmětům ochrany.

Na základě všech vyjádření vydá k záměru nejdéle do 45 dnů od zveřejnění informace o oznámení příslušný úřad podle ZPV závěr zjišťovacího řízení (v odůvodněných, zvláště složitých případech, může být tato lhůta překročena, nejdéle však o 25 dnů), ve kterém musí být část týkající se posouzení vlivů na lokality EVL a PO jasně odlišitelná od dalších částí dokumentu. Tzv. negativní závěr zjišťovacího řízení (tedy že záměr posuzován dle ZPV nebude) je rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení vedeném podle SŘ. Pozitivní závěr zjišťovacího řízení (záměr bude posuzován dle ZPV) má formu odůvodněného písemného závěru.

- Pokud jsou ve zjišťovacím řízení konstatovány významné negativní vlivy záměru na EVL nebo PO, je nezbytné jeho další posouzení v celém procesu EIA. Zároveň může být v závěru zjišťovacího řízení vznesen požadavek na zpracování dalších variant záměru s menším negativním vlivem nebo bez něj, pokud již nebyly v oznámení předloženy a vyhodnoceny (vč. odůvodnění jejich výběru vzhledem k limitům z hlediska EVL a PO; viz § 45i odst. 2 ZOPK a § 7 odst. 8 ZPV).
- Jestliže bude v rámci zjišťovacího řízení, resp. v oznámení autorizovanou osobou podle § 45j ZOPK konstatováno, že záměr, jeho změna, etapa atp. bude mít pozitivní vlivy nebo nebude mít významný negativní vliv na PO a EVL a o tomto závěru nejsou důvodné pochybnosti (zejm. na základě vyjádření OOP), není nutné záměr dále posuzovat z hlediska vlivů na EVL a PO.
- U záměrů, které podle stanoviska dle § 45i odst. 1 ZOPK mohou významně ovlivnit EVL nebo PO, může v závěru zjišťovacího řízení příslušný úřad dle ZPV požadovat, aby posouzení dle § 45i ZOPK bylo též součástí dokumentace EIA, a to zejména s ohledem na obsah obdržených vyjádření (např. OOP), případně obsah posouzení zpracovaného autorizovanou osobou dle § 45i ZOPK (viz § 7 odst. 7 ZPV). Tento postup je potřebné využít zejména v situaci, kdy se ve zjišťovacím řízení vyjádřil dotčený orgán směrem k posouzení vlivů podle § 45i ZOPK a zpochybnil jeho obsah, resp. věcnou správnost a lze se tedy např.

na základě tohoto vyjádření domnívat, že závěry o neexistenci významně negativních vlivů nejsou uspokojivě podloženy. V takovém případě bude nutné předmětné nedostatky zhojit a ve fázi dokumentace předložit nové či přepracované posouzení podle § 45i ZOPK (viz výše – kapitola 6.4. Základní kroky procesu posouzení vlivů).

Cílem zjišťovacího řízení u **konceptů**, které podléhají posouzení dle ZPV, je upřesnění obsahu a rozsahu vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (příp. také požadavek na zpracování variant) a v případě konceptů uvedených v § 10a odst. 1 písm. b) a c) také zjištění, zda bude koncepce nebo změna koncepce dále posuzována podle ZPV. Závěr zjišťovacího řízení je vydán na podkladě oznámení, vyjádření k němu podaných a podle kritérií dle přílohy č. 8 k ZPV nejpozději do 35 dnů ode dne zveřejnění oznámení koncepce. Vždy se jedná o odůvodněný písemný závěr, bez ohledu na to, zda je tento závěr negativní nebo pozitivní.

- Pokud byt jeden z oslovených OOP nevyločil významný vliv koncepce na EVL nebo PO, bude závěrem zjišťovacího řízení k oznámení koncepce stanovena povinnost předložit v souladu s § 45i odst. 2 ZOPK jako součást vyhodnocení SEA posouzení dle § 45i ZOPK.
- OOP se k oznámení koncepce vyjádří z hlediska dostatečnosti té části oznámení, která se týká očekávaných vlivů koncepce na EVL a PO a vyjádří se z hlediska dalších požadavků ve vztahu k vyhodnocení SEA, resp. obsahu a rozsahu posouzení podle § 45i ZOPK, které bude jeho součástí, zejm. na co by se mělo posouzení zaměřit vzhledem ke konkrétní lokalitě a jejím předmětům ochrany.

III. etapa: Zpracování dokumentace (EIA) a vyhodnocení (SEA)

Pokud je závěrem zjišťovacího řízení podle ZPV stanovena povinnost dalšího posuzování:

- a) zajistí oznamovatel záměru na základě oznámení, vyjádření k oznámení a závěru zjišťovacího řízení zpracování dokumentace dle § 8 ZPV,
- b) je předkladatel koncepce povinen zajistit autorizovanou osobu dle § 19 ZPV, která bude zpracovávat vyhodnocení SEA a nejpozději současně s předáním návrhu koncepce a tohoto vyhodnocení o tom informovat příslušný úřad dle ZPV. Podle § 10e odst. 5 ZPV předkladatel spolupracuje při zpracování návrhu koncepce s posuzovatelem s cílem zohlednit v koncepci posuzovatelem doporučená opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci negativních vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Dokumentaci EIA/vyhodnocení SEA musí vypracovat osoba s autorizací podle § 19 ZPV. Pokud jsou hodnoceny také vlivy na EVL nebo PO, musí být tato nedílná

část dokumentace/vyhodnocení zpracována osobou, která je držitelem autorizace podle § 45j ZOPK. Dokumentace záměru musí obsahovat náležitosti uvedené v příloze č. 4 k ZPV, vyhodnocení koncepce musí obsahovat náležitosti uvedené v příloze č. 9 k ZPV. Případné posouzení vlivů na EVL a PO bude samostatnou částí dokumentace, příp. vyhodnocení (resp. samostatným dokumentem), a to s náležitostmi dle vyhlášky č. 142/2018 Sb. a dle Metodiky hodnocení vlivů při posuzování podle § 45i ZOPK. Závěry hodnocení vlivů na EVL a PO musí být zapracovány do závěrů dokumentace/vyhodnocení.

Náležitosti posouzení dle § 45i ZOPK stanoví vyhláška č. 142/2018 Sb. Jedná se na jedné straně o nástroj, který je podkladem pro autorizované osoby dle § 45j ZOPK, ale i pro OOP, které jako dotčené orgány státní správy v rámci všech fází procesu posouzení dle ZPV kontrolují soulad předloženého posouzení s požadovanými náležitostmi dle vyhlášky. Principy a zásady hodnocení významnosti vlivu při posuzování dle § 45i ZOPK podrobněji upravuje metodický pokyn MŽP Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i ZOPK, dostupný na webových stránkách MŽP v rubrice Natura 2000 – Posuzování vlivů.

Oznamovatel záměru předá dokumentaci k záměru příslušnému úřadu podle ZPV, který provede kontrolu úplnosti dokumentace. V rámci procesu SEA předá předkladatel koncepce příslušnému úřadu vyhodnocení. Jsou-li splněny všechny náležitosti, je dokument rozeslán dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným orgánům včetně OOP, které vydaly k návrhu záměru nebo návrhu koncepce stanovisko podle § 45i ZOPK.

OOP by ve svém vyjádření k dokumentaci (vyhodnocení) měly zhodnotit část zabývající se posouzením vlivů záměru či koncepce na EVL nebo PO s ohledem na předmět ochrany a celistvost, resp. cíle ochrany konkrétní lokality. V případě nedostatečného zpracování dokumentace (vyhodnocení) by měly dotčené OOP uvést, jak je hodnocení zapotřebí doplnit (ve vazbě na vyhlášku č. 142/2018 Sb. a Metodiku hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i ZOPK). Bude-li dokumentace nebo vyhodnocení zpracováno sice dostatečně, ale zároveň budou identifikovány možné významné negativní vlivy na EVL nebo PO a případné předložené varianty nebudou dle názoru OOP dostačující (nebudou mít menší nebo nulové negativní vlivy na EVL nebo PO), mohou být ve vyjádřeních vzneseny požadavky na zpracování dalších variant, v případě koncepce i na přepracování návrhu koncepce. V takovém případě příslušný úřad po zvážení odůvodněnosti těchto požadavků přistoupí k vrácení dokumentace záměru oznamovateli k přepracování či doplnění (viz § 8 odst. 5 ZPV).

U záměrů je zároveň v případě, kdy příslušný úřad dle ZPV obdržel odůvodněné nesouhlasné vyjádření veřejnosti k dokumentaci, nařízeno veřejné projednání. Informaci o veřejném projednání zveřejní příslušný úřad podle § 16 ZPV a zašle dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům nejméně

5 pracovních dnů před jeho konáním. Nařízené veřejné projednání se koná nejpozději 30 dnů po uplynutí lhůty pro vyjádření k dokumentaci.

U koncepcí se veřejné projednání návrhu koncepce zajišťované předkladatelem koná nejdříve po uplynutí 30 dnů ode dne předložení návrhu koncepce příslušnému úřadu dle ZPV; na základě návrhu koncepce a vyjádření veřejnosti k oznámení může však příslušný úřad od veřejného projednání upustit. Zároveň v souladu s § 10f odst. 8 ZPV předkladatel ve spolupráci s posuzovatelem zajistí vypořádání všech vyjádření k návrhu koncepce a upravený návrh koncepce včetně informace o způsobu vypořádání všech vyjádření zašle předkladatel bez zbytečného odkladu příslušnému úřadu dle ZPV.

IV. etapa: Zpracování posudku (EIA)

Součástí procesu posuzování záměrů na ŽP je zpracování posudku, který má funkci oponentního materiálu k dokumentaci. V procesu posuzování vlivů koncepcí na ŽP se posudek nezpracovává. Pokud dokumentace EIA obsahuje všechny náležitosti, příslušný úřad podle ZPV zajistí zpracování posudku. Posudek je podkladem pro příslušný úřad dle ZPV a je zveřejňován spolu se stanoviskem EIA dle ZPV.

Na zpracování posudku k části dokumentace týkající se vlivů na EVL a PO se musí podílet autorizovaná osoba podle § 45j ZOPK (též výklad V-155 uveřejněný ve Věstníku MŽP č. 8/2005). Ten, kdo se podílel na zpracování oznámení nebo dokumentace se nemůže ani dílčím způsobem podílet na zpracování posudku. Posudek v samostatné části věnované vlivům na EVL a PO musí být zpracován s náležitostmi dle vyhlášky č. 142/2018 Sb. a respektovat Metodiku hodnocení vlivů při posuzování podle § 45i ZOPK. Tento návrh by měl být v dostatečném předstihu předložen autorizované osobě podle § 19 ZPV, které bude sloužit jako podklad ke zpracování konečného návrhu stanoviska příslušného úřadu podle § 9a odst. 1 ZPV. Pokud i přes výše uvedená doporučení nastane situace, kdy posouzení podle § 45i odst. 2 ZOPK bylo na základě nevyloučeného významného vlivu na EVL a PO ze strany OOP předloženo oznamovatelem jako součást oznámení záměru, avšak již nebylo předloženo jako součást dokumentace EIA, je nezbytné v rámci zpracování posudku EIA pracovat s posouzením podle § 45i odst. 2 ZOPK, které bylo součástí oznámení záměru, přičemž posudek bude v části věnované vlivům na EVL a PO, která bude zpracována autorizovanou osobou podle § 45j ZOPK, obsahovat oponenturu právě tohoto posouzení, jež bylo součástí oznámení záměru. Je-li posouzení podle § 45i odst. 2 ZOPK součástí dokumentace EIA, obsahuje posudek oponenturu k němu.

V. etapa: Závěrečné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru podle § 9a odst. 1 ZPV a stanovisko k návrhu koncepce podle § 10g ZPV

Na základě dokumentace, vyjádření k dokumentaci, veřejného projednání (bylo-li nařízeno) a posudku vydá příslušný úřad stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle § 9a odst. 1 ZPV. Stanovisko dle § 9a odst. 1 ZPV k záměru má formu závazného stanoviska podle § 149 SŘ, které není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgán, který vede navazující řízení, musí převzít všechny podmínky stanoviska dle § 9a odst. 1 ZPV, které se vztahují k předmětu a typu navazujícího řízení. V případě koncepcí jsou podklady pro vydání stanoviska podle § 10g ZPV upravený návrh koncepce (tj. včetně vyhodnocení), vyjádření k návrhu koncepce a jejich vypořádání včetně závěrů veřejného projednání (pokud se konalo).

Příslušný úřad tedy při vypracování stanoviska podle § 9a odst. 1 ZPV a § 10g ZPV bere v potaz všechny zmíněné podklady a je výhradně na jeho zvážení, jak rozhodne v případě možných názorových rozdílů, které se v průběhu procesu posouzení mohou vyskytnout. Tento přístup lze dobře demonstrovat v procesu EIA na vztahu mezi posudkem a dokumentací – s ohledem na poslání posudku jako v zásadě oponentury k dokumentaci je možné očekávat odlišné závěry obou dokumentů (a to i v případě posouzení podle § 45i ZOPK), avšak je na příslušném úřadu (a je na jeho odpovědnosti), aby se s oběma podklady ve svém stanovisku vypořádal.

Pokud bylo součástí hodnocení vlivů na ŽP (ať už jen ve fázi oznámení, dokumentace, posudku k záměru, nebo vyhodnocení koncepce) také hodnocení vlivů na EVL nebo PO, musí stanovisko, kromě části věnované posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, obsahovat jasně odlišitelnou část týkající se vlivů na tyto lokality. V této části zohlední příslušný úřad všechna vyjádření OOP podaná v průběhu procesu posouzení vlivů. Souhlasné stanovisko obsahuje podmínky, za jejichž splnění je možné záměr povolit, resp. koncepci schválit.

Stanovisko dle § 9a odst. 1 ZPV je podkladem pro vydání rozhodnutí v navazujících řízeních a oznamovatel jej předkládá v žádosti jako jeden z podkladů pro toto navazující řízení. Stanovisko musí být platné v době vydání rozhodnutí v navazujících řízeních v prvním stupni a jeho platnost je 7 let ode dne jeho vydání, přičemž jeho platnost lze za stanovených podmínek (§ 9a odst. 4 ZPV) o 5 let prodloužit. Opakované prodloužení platnosti stanoviska je vyloučeno (s výjimkou ustanovení § 23 odst. 12 a přechodných ustanovení zavedených Čl. VIII odst. 1 zákona č. 465/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů).

Bez stanoviska SEA ke koncepci podle § 10g ZPV nemůže být koncepce schválena. Schvalující orgán je povinen zohlednit požadavky a podmínky vyplývající

ze stanoviska ke koncepci, popřípadě pokud toto stanovisko požadavky a podmínky obsahuje a do koncepce nejsou zahrnuty nebo jsou zahrnuty pouze zčásti, je povinen svůj postup odůvodnit. Ustanovení § 10g odst. 5 ZPV ukládá předkladateli povinnost schválenou koncepci zveřejnit včetně prohlášení, které obsahuje zejména informaci, jak byly zohledněny požadavky a podmínky ze stanoviska SEA či jak bylo zohledněno vyjádření dotčeného státu, byla-li koncepce předmětem mezistátního posuzování (§ 14a ZPV), odůvodnění vybrané varianty, pokud byl návrh koncepce variantně zpracován, informaci o účasti veřejnosti a o přijatých opatřeních pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce ve smyslu § 10h ZPV.

6.5. Rozhodování o povolení záměru nebo schválení koncepce

Dle § 45i odst. 3 ZOPK orgán, který je příslušný ke schválení koncepce nebo záměru uvedeného v § 45h, jej může schválit, jen pokud na základě stanoviska, případně závěru zjišťovacího řízení, podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí taková koncepce nebo záměr nebude mít významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, anebo za podmínek stanovených v odstavci 4, popřípadě v odstavci 5.

V případě vydání závěru zjišťovacího řízení, kterým jsou vyloučeny významné negativní vlivy záměru na EVL a PO, v případě souhlasného stanoviska podle § 9a odst. 1 ZPV a § 10g ZPV k vlivům záměru, resp. koncepce na EVL a PO a po zohlednění závěrů posouzení dle § 45i ZOPK lze záměr povolit nebo koncepci schválit.

Pokud je ve stanovisku konstatován významný negativní vliv záměru nebo koncepce na EVL nebo PO, lze záměr povolit nebo koncepci schválit jedině za podmínek specifikovaných v § 45i odst. 4 nebo 5 ZOPK, tedy za předpokladu, že se jedná o variantu s nejmenším významným negativním vlivem na EVL a PO a dojde k prokázání naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu uvedených v § 45i odst. 4, příp. 5 ZOPK. V případě záměru zahájí OOP, v jehož působnosti se nacházejí dotčené lokality, na základě dožádání orgánu veřejné správy příslušného k povolení záměru řízení, jehož výsledkem bude po splnění podmínky prokázání a posouzení převahy veřejných zájmů rozhodnutí o stanovení kompenzačních opatření nezbytných pro zajištění celkové soudržnosti soustavy Natura 2000 dle § 45i odst. 6 ZOPK. V případě koncepcí stanoví kompenzační opatření včetně návrhu opatření k jejich zajištění vyjádřením rovněž příslušný OOP.

Je nutné zdůraznit značný rozdíl mezi „kompenzačními opatřeními“ podle § 45i odst. 6 ZOPK a „opatřeními k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů“ ve smyslu ZPV.

Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů podle ZPV jsou stanovována ještě před vydáním stanoviska EIA/SEA autorizovanou osobou dle ZOPK a ZPV a jsou v něm zapracována, případně mohou být upravena, precizována v rámci procesu EIA/SEA, přičemž jejich konečnou podobu stanoví stanovisko EIA/SEA. Z tohoto pohledu je nutné kompenzační opatření tak, jak o nich hovoří ZPV, chápat jako opatření zmírňující (mitigation measures), jak o nich hovoří metodické materiály Evropské komise k článku 6 směrnice o stanovištích. Jejich splněním je určitým způsobem usměrněn vliv záměru/koncepce s nevýznamnými, ale přesto do jisté míry negativními vlivy. Pro potřeby hodnocení vlivů na EVL a PO se tedy jedná o ekvivalent opatření zmírňujících, která se stanovují v případě, že má záměr nebo koncepce mírně negativní vliv a slouží k další minimalizaci ovlivnění předmětů ochrany nebo celistvosti EVL nebo PO ve vztahu k jednotlivým fázím záměru/koncepce. Tato opatření ve vztahu k EVL a PO stanovuje autorizovaná osoba dle § 45j ZOPK a jsou příslušným úřadem následně přejímána do stanoviska EIA/SEA. Ze závazného stanoviska EIA dle § 9a odst. 1 ZPV jsou následně beze zbytku přebírána do podmínek rozhodnutí v navazujících řízeních; to neznamená, že jsou převzaty všechny v každém navazujícím řízení, ale měly by být převzaty všechny v rámci souhrnu všech navazujících řízení, kdy v každém navazujícím řízení jsou převzaty ty podmínky, které se vztahují k předmětu a typu toho kterého navazujícího řízení, což vyplývá z povahy stanoviska jako závazného stanoviska dle § 149 SŘ (jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí vydávaného příslušným správním orgánem v navazujícím řízení). Pokud tedy stanovisko obsahuje podmínky týkající se vlivů záměru na EVL nebo PO, budou tyto podmínky předkladateli uloženy v rozhodnutích vydaných v navazujících řízeních dle § 3 písm. g) ZPV. Tímto způsobem je zajištěno, že veškeré závěry OOP, resp. autorizovaných osob dle ZOPK (zejména stanovená opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení negativního vlivu záměru) budou odpovídajícím způsobem zohledněny v rámci přípravy realizace záměru. Režim přejímání podmínek a požadavků stanoviska SEA ke koncepci dle § 10g ZPV je volnější (viz § 10g odst. 4 ZPV).

Naproti tomu **kompenzační opatření ve smyslu § 45i odst. 6 ZOPK** (*compensatory measures* ve smyslu čl. 6.4 směrnice o stanovištích) se stanovují až po ukončení procesu posouzení vlivů podle ZPV (kterým byly prokázány významné negativní vlivy na EVL a PO), a to při splnění všech ostatních podmínek § 45i odst. 4 nebo 5 ZOPK. Kompenzační opatření v tomto smyslu tedy neznamenají pouhé „zmírnění“ negativních vlivů, ale plnohodnotnou náhradu škody na EVL a PO vyvolané těmito významnými negativními vlivy. Kompenzační opatření pro účely záměru i koncepce stanovuje příslušný OOP, a to optimálně ve spolupráci s předkladatelem záměru (pořizovatelem koncepce) a případně též autorizovanou osobou dle § 45j ZOPK po prokázání naléhavých důvodů veřejného zájmu převažujícího nad zájmy ochrany významně negativně ovlivněných lokalit soustavy Natura 2000. Při jejich návrhu je vhodným podkladem též rámcové zhodnocení jejich možností uvedené v provedeném posouzení podle § 45i ZOPK (§ 1 písm. p), § 3 písm. m), § 4 písm. j), § 5 písm. n), § 6 písm. n) vyhlášky č. 142/2018 Sb.). V posouzení se nicméně v žádném případě nejedná o jejich

stanovení *de iure*, které je v kompetenci příslušného OOP v rámci správního řízení; účelem tohoto ustanovení vyhlášky je pouze uvést v posouzení podle § 45i ZOPK úvahu ohledně kompenzovatelnosti vlivů záměru či koncepce jako výchozí podklad pro OOP.

V souladu s § 45i odst. 4 ZOPK se „kompenzačními opatřeními pro účely koncepce se rozumí zajištění možnosti nahradit lokalitu dotčenou realizací koncepce v obdobném rozsahu a kvalitě a se stejnou mírou závaznosti a konkrétnosti, jakou má schvalovaná koncepce nebo její jednotlivé části“; ustanovení § 45i odst. 6 ZOPK stanoví, že „kompenzační opatření podle odstavce 4 pro účely koncepce, včetně návrhu opatření k jejich zajištění, stanoví v případě existence naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu podle odstavce 4 nebo důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí podle odstavce 5 orgán ochrany přírody. Tato kompenzační opatření musí být zahrnuta do koncepce před jejím schválením“. Pokud se jedná o záměr, pro tyto účely se dle § 45i odst. 4 ZOPK kompenzačními opatřeními rozumí „vytvoření podmínek pro zachování nebo zlepšení záměrem ovlivněných předmětů ochrany ve stejné lokalitě nebo nahrazení lokality jinou lokalitou v obdobném rozsahu a kvalitě a jejich součástí mohou být opatření směřující k nahrazení možných dočasných ztrát na předmětu ochrany“ a v souladu s odst. 6 je „pro účely záměru, včetně způsobu a doby sledování nezbytných pro vyhodnocení jejich účinnosti, stanoví v případě existence naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu podle odstavce 4 nebo důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí podle odstavce 5 rozhodnutím orgán ochrany přírody na základě podnětu orgánu příslušného ke schválení záměru.“.

V případě záměrů jsou tedy kompenzační opatření ukládána v samostatném správním řízení, u koncepcí je OOP stanoví vyjádřením, tedy úkonem dle části čtvrté SR, jehož věcná závaznost je stanovena přímo zákonem (§ 45i odst. 6 věta druhá). Adekvátnost ukládaných kompenzačních opatření, resp. obecně aplikaci postupů podle § 45i odst. 4 – 7 ZOPK pro záměry či koncepce, ke které musí docházet z podstaty výjimečně, je potřebné konzultovat též s MŽP. Nelze-li kompenzační opatření jako jednu ze zákonných podmínek schválení záměru či koncepce stanovit (tedy pokud se významně negativní vlivy záměru či koncepce ukážou jako nekompenzovatelné, což je s ohledem na specifické ekologické nároky a existenční podmínky řady fenoménů v zájmu směrnic o stanovištích a o ptácích možné), není v souladu se ZOPK a směrnicí o stanovištích záměr nebo koncepci možné schválit.

V této souvislosti je potřebné uvést, že na základě judikatury Evropského soudního dvora nemohou být kompenzační opatření zahrnuta do záměru samotného, resp. před provedením vyhodnocení jeho vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a do tohoto posouzení zahrnuty jako kritérium pro posouzení významnosti vlivu. Dle rozsudku ve věci C-521/12 „Briels“ musí být článek 6 odst. 3 směrnice o stanovištích vykládán v tom smyslu, že „plán nebo projekt, který (...) předvídá

opatření k vytvoření stejně velkého nebo většího areálu tohoto typu stanoviště v uvedené lokalitě, má nepříznivý účinek na celistvost uvedené lokality. Taková opatření lze případně kvalifikovat jako „kompenzační opatření“ ve smyslu odstavce 4 tohoto článku pouze tehdy, pokud jsou splněny podmínky stanovené v uvedeném ustanovení“. Důvodem je zejména skutečnost, že „Případné pozitivní účinky budoucího vytvoření nového stanoviště, které má kompenzovat ztrátu plochy a kvality tohoto typu stanoviště v chráněné lokalitě, přestože má nové stanoviště větší rozlohu a lepší kvalitu, lze zpravidla jen stěží s jistotou předvídat, a každopádně budou viditelné až za několik let. Účinek ochranných opatření uvedených v článku 6 směrnice má spočívat v předcházení tomu, aby příslušný vnitrostátní orgán prostřednictvím tzv. „zmírňujících“ opatření, která však ve skutečnosti odpovídají kompenzačním opatřením, obcházel zvláštní postupy stanovené v tomto článku tím, že na základě odstavce 3 uvedeného článku schválí projekty, které mají nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality a že odstavce 4 článku 6 směrnice jakožto ustanovení upravující výjimku z kritéria schválení stanoveného v druhé větě odstavce 3 tohoto článku se může použít až po tom, co byly důsledky plánu nebo projektu posouzeny podle odstavce 3“.

6.6. Coherence stamp

ZPV žadateli v § 9a odst. 6 ukládá povinnost předložit příslušnému úřadu podle ZPV nejdříve 90 dní před podáním žádosti o zahájení navazujícího řízení, nejpozději však v den podání této žádosti, dokumentaci pro toto řízení včetně úplného popisu případných změn oproti záměru, ke kterému bylo vydáno stanovisko podle § 9a odst. 1 ZPV, a včetně vyhodnocení plnění podmínek stanoviska EIA v dokumentaci pro příslušné navazující řízení, a to v rozsahu části, etapy nebo varianty záměru, která je předmětem toho konkrétního navazujícího řízení. Příslušný úřad dle § 9a odst. 7 ZPV vydává toto stanovisko, tzv. „coherence stamp“ v každém navazujícím řízení a jestliže nedošlo ke změnám záměru, vydá souhlasné závazné stanovisko; ZPV dává v rámci tohoto procesu příslušnému úřadu dle ZPV též pravomoc určit, které z podmínek stanoviska EIA jsou v důsledku jiných změn záměru neproveditelné, a to případně v součinnosti s příslušnými dotčenými orgány.

Příslušný úřad v případě, že došlo ke změnám záměru, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí vč. vlivů na EVL nebo PO, zejména ke zvýšení jeho kapacity a rozsahu nebo ke změně jeho technologie, řízení provozu nebo způsobu užívání, nebo jestliže došlo k neplnění podmínek stanoviska EIA, které by mohlo mít významný negativní vliv na životní prostředí (neplnění podmínek se posuzuje jako změna záměru), je oprávněn vydat nesouhlasné závazné stanovisko (coherence stamp). Tyto změny jsou předmětem posuzování podle § 4 odst. 1 písm. g) ZPV; součástí takového procesu může být v návaznosti na opětovně vyžádané stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK též posouzení vlivu dle § 45i ZOPK. Jak stanoví § 149 odst. 3 SŘ, je-li v průběhu řízení o žádosti

vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, správní orgán předmětnou žádost zamítne. Je tedy v zájmu oznamovatele, aby včas příslušnému úřadu dle ZPV předkládal dokumentaci pro navazující řízení s úplným popisem změn a aby identita záměru, který byl posouzen dle ZPV, příp. ZOPK byla, pokud možno totožná, nebo alespoň nebyla natolik odlišná, aby splňovala výše uvedené a zakládala tedy důvod pro vydání nesouhlasného závazného stanoviska.

7. Posuzování vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace na EVL a PO

7.1. Základní východiska a vydávání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK v rámci postupů podle SZ a samotný proces posuzování

V souladu s § 45i odst. 2 ZOPK se při posuzování PÚR a ÚPD postupuje podle zvláštního právního předpisu – SZ; tento postup je upraven též v ZPV v § 10i ZPV. SZ definuje v § 12 písm. p) a q) pojem územně plánovací dokumentace, resp. jednotlivé nadřazené a navazující územně plánovací dokumentace. Dle tohoto ustanovení se za ÚPD považuje ÚRP, ZÚR, ÚP a regulační plán; regulační plán nicméně oproti PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP nepodléhá posuzování vlivů na ŽP, resp. hodnocení vlivů na EVL a PO. Vzhledem k tomu, že na rozdíl od ostatních typů koncepcí je postup zpracování a projednání PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP jasně stanoven SZ, je i proces posuzování vlivů PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP na životní prostředí navržen tak, aby respektoval jednotlivé kroky a fáze pořizování těchto dokumentů. I v případě dokumentů, jejichž pořizování upravuje SZ, je tedy v našem právním řádu dodržen požadavek směrnice o stanovištích, aby jakýkoli plán, který může mít na lokality soustavy Natura 2000 významný vliv, podléhal odpovídajícímu hodnocení. Z hlediska možných vlivů na EVL nebo PO musí být posouzena PÚR, ÚRP, všechny ZÚR a ÚP a jejich změny, a to vč. jejich úprav v pozdější fázi procesu jejich pořizování, u kterých na základě stanoviska OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK nebyl vyloučen možný významný vliv na lokality soustavy Natura 2000.

V souvislosti s procesem SEA k PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP je důležité zmínit několik základních skutečností:

- a) Podle § 45i odst. 1 ZOPK se ke stanovisku OOP podle tohoto ustanovení předkládá v případě PÚR a ÚPD zpráva o jejím uplatňování, její zadání, anebo návrh obsahu změny ÚPD.
- b) posouzení vlivů na předměty ochrany a celistvost EVL a PO je součástí tzv. Vyhodnocení vlivů PÚR, ÚRP, ZÚR nebo ÚP na udržitelný rozvoj území dle přílohy č. 4 I. k SZ, v části 2., která se zpracovává ve fázi návrhu předmětného dokumentu. Tato část se zpracovává pouze v případě, že OOP svým stanoviskem nevyloučí významný vliv návrhu PÚR/ÚRP/ZÚR/ÚP na předměty

ochrany nebo celistvost EVL nebo PO; v případě, kdy se zpracovává část 2., automaticky je zpracována také část 1. (Vyhodnocení vlivů PÚR/ÚRP/ZÚR/ÚP na životní prostředí), a tedy i ostatní části VVURÚ. Náležitosti posouzení PÚR/ÚRP/ZÚR/ÚP stanoví vyhláška č. 142/2018 Sb.

- c) Samotné posouzení vlivů PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP ve formě VVURÚ je dle dikce § 40 odst. 1 SZ jedním z úkolů územního plánování.

Pořizovatelem **PÚR** je Ministerstvo pro místní rozvoj, příslušným úřadem ve smyslu ZPV je MŽP. Požadavek na vyhotovení VVURÚ je v SZ pro PÚR stanoven obligatorně, resp. v § 71a odst. 2 MŽP na žádost ministerstva pro místní rozvoj ve lhůtě 30 dnů ode dne obdržení návrhu obsahu PÚR stanoví požadavky na vyhodnocení vlivů na životní prostředí. Příslušný orgán ochrany přírody doručí stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK ministerstvu pro místní rozvoj a MŽP nejpozději 10 dní před uplynutím 30denní lhůty.

Změna PÚR se zpracovává, projednává a vydává v rozsahu měněných částí. Pro zpracování a projednání změny PÚR se § 71a až 71c použijí obdobně, tedy příslušný orgán ochrany přírody doručí stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK ministerstvu pro místní rozvoj a MŽP nejpozději 10 dní před uplynutím 30denní lhůty.

Vyhodnocení vlivů změny PÚR se zpracovává pouze v případě, stanoví-li tak MŽP ve svém stanovisku podle § 71d odst. 4 písm. c) SZ (viz § 71e odst. 2 SZ). MŽP v tomto stanovisku přihlédne ke stanovisku příslušných OOP.

V případě **ÚRP** je pořizovatelem ministerstvo pro místní rozvoj, příslušným úřadem ve smyslu ZPV je MŽP.

V případě **ZÚR** je pořizovatelem krajský úřad jakožto orgán územního plánování, příslušným úřadem ve smyslu ZPV je MŽP.,

Pořizovatelem **ÚP** je většinou obecní úřad, příp. obecní úřad obce s rozšířenou působností. Pokud se VVURÚ zpracovává, příslušným úřadem ve smyslu ZPV je krajský úřad.

SZ (oproti zákonu č. 183/2006 Sb.) již stanovuje proces pořizování pro všechny ÚPD jednotný (viz § 87 až § 108 SZ).

1. SZ explicitně při pořizování návrhu zadání ÚPD uvádí v § 89 odst. 2, že OOP doručí pořizovateli a příslušnému úřadu do 20 dnů od obdržení návrhu zadání stanovisko podle § 45i ZOPK, ve kterém uvede, zda je možné vyloučit významný vliv na EVL nebo PO. Následně v § 89 odst. 3 je uvedeno, že orgán SEA (ať tedy už MŽP či krajský orgán SEA) uplatní u pořizovatele do 30 dnů od obdržení návrhu

zadání stanovisko, ve kterém i s přihlédnutím ke stanovisku orgánu ochrany přírody podle odstavce 2 uvede v případě:

a) územního rozvojového plánu a zásad územního rozvoje podrobnější požadavky podle § 10i ZPV,

b) změny územního rozvojového plánu, změny zásad územního rozvoje a územního plánu a jeho změny, zda má být jejich návrh posuzován z hlediska vlivů na životní prostředí, popřípadě stanoví podrobnější požadavky podle § 10i ZPV.

2. V rámci úpravy a návrhu na opakované veřejné projednání SZ v § 103 odst. 2 SZ je uvedeno, že pořizovatel si k podstatné úpravě návrhu územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje a územního plánu vyžádá stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i ZOPK a stanovisko příslušného úřadu (opět platí jak pro MŽP, tak krajský orgán SEA), ve kterém bude stanoveno, zda je nutné vyhodnocení vlivů upravit nebo zda vyžaduje podstatná úprava doplnit posouzení vlivů na životní prostředí. Stanovisko příslušný úřad vydá do 20 dnů od doručení žádosti pořizovatele. Příslušný orgán ochrany přírody doručí stanovisko pořizovateli a příslušnému úřadu nejpozději 7 dní před uplynutím lhůty podle věty druhé.

3. Při projednávání a schválení návrhu zprávy o uplatňování, návrhu zadání změny nebo návrhu zadání ÚPD, jsou-li jejím obsahem, se použijí § 88 až 90 SZ obdobně, tzn. bude platit znovu bod 1 ve vztahu OOP a orgánu SEA a vydání jejich stanovisek, tedy § 89 odst. 2 a 3 SZ.

4. Při změně ÚPD, resp. podnět na pořízení změny může dále obsahovat dle § 109 odst. 3 SZ návrh zadání změny a nejde-li o změnu regulačního plánu také:

a) stanovisko příslušného orgánu ochrany přírody podle ZOPK k navrhovanému obsahu změny ÚPD, ve kterém uvede, zda je možné vyloučit významný vliv na EVL nebo PO,

b) stanovisko příslušného úřadu (jak MŽP, tak krajský orgán SEA) k navrhovanému obsahu změny ÚPD, ve kterém i s přihlédnutím ke stanovisku orgánu ochrany přírody podle písmene a) uvede, zda má být návrh změny posuzován z hlediska vlivů na životní prostředí, popřípadě stanoví podrobnější požadavky podle § 10i ZPV.

Ve vazbě na § 111 odst. 1 SZ je-li však změna pořizována z vlastního podnětu a neobsahoval-li tento podnět návrh zadání změny, zpracuje návrh zadání změny pořizovatel v součinnosti s určeným zastupitelem obdobně podle § 87 odst. 2 a 3 a dále postupuje obdobně podle § 89 odst. 1 až 4 a 6. Tzn. i zde by následně platil bod 1.

Při pořizování změny ÚPD se dále postupuje podle § 93 až 104, § 105 odst. 3 a § 108 SZ obdobně.

Obsah stanoviska včetně jeho odůvodnění se řídí stejnými principy a má stejné náležitosti, jako je tomu v případě záměrů a koncepcí. Možnost významných vlivů je nicméně odvozována ve vztahu k podrobnosti ÚRP, ZÚR a ÚP, tedy zejm. na úrovni ploch a koridorů a jejich navrhovaného využití (nikoli na základě technických parametrů konkrétních záměrů).

Pokud je stanoviskem MŽP nebo KÚ stanovena povinnost posouzení změny PÚR, ÚRP, ZÚR nebo ÚP na životní prostředí, resp. EVL a PO, musí být součástí návrhu změny PÚR, ÚRP, ZÚR nebo ÚP vyhodnocení vlivů na životní prostředí zpracované autorizovanou osobou podle ZPV (část 1. VVURÚ), popř. vyhodnocení vlivů na EVL nebo PO zpracované osobou autorizovanou podle § 45i ZOPK. Vyhodnocení SEA musí obsahovat náležitosti uvedené v příloze č. 4 II. k SZ a část 2. VVURÚ, tedy část zabývající se důsledky na EVL a PO, musí být zpracována samostatně. Pokud byly posuzovány vlivy PÚR, ÚRP, ZÚR, ÚP nebo jejich změny na EVL nebo PO, musí závěrečné stanovisko příslušného úřadu dle ZPV obsahovat jasně odlišitelnou část týkající se vlivů na tyto lokality. V této části zohlední příslušný úřad dle ZPV všechna stanoviska OOP uplatněná ke zprávě o uplatňování PÚR/ÚPD, či k návrhu zadání, či návrhu obsahu změny ÚPD a posouzení vlivů dle § 45i ZOPK (část VVURÚ část 2.), která se týkala vlivů na lokality soustavy Natura 2000.

7.2 Významný negativní vliv PÚR a ÚPD

I pro PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP samozřejmě platí v případě jejich významného negativního vlivu režim ustanovení § 45i odst. 4 – 7 ZOPK, přičemž v souvislosti s těmito dokumenty nejsou tyto zákonné požadavky nijak odlišné:

- Lze schválit (vydat) jen variantu PÚR, ÚRP, ZÚR nebo ÚP s nejmenším možným významným negativním vlivem, a to pouze pokud neexistují variantní řešení bez negativního vlivu. Neexistence takových (realizovatelných) řešení musí být přitom prokázána a veškeré v úvahu přicházející varianty je nutno hledat a posoudit z hlediska svých vlivů na EVL a PO. Varianta s nejmenším možným významným negativním vlivem zároveň může být schválena pouze z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, které musí být prokázány před uložením a zajištěním kompenzačních opatření. Pokud se jedná o významný negativní vliv na lokalitu s prioritními typy stanovišť nebo prioritními druhy, lze PÚR, ÚRP, ZÚR či ÚP vydat jen z důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí. V případě, že se jedná o jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu, lze PÚR, ÚRP, ZÚR nebo ÚP schválit jen na základě souhlasného stanoviska Evropské Komise.

- V souvislosti s PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP se použijí ustanovení týkající se kompenzačních opatření pro účely koncepce; těmi se v souladu s § 45i odst. 4 ZOPK rozumí „zajištění možnosti nahradit lokalitu dotčenou realizací koncepce v obdobném rozsahu a kvalitě a se stejnou mírou závaznosti a konkrétnosti, jakou má schvalovaná koncepce nebo její jednotlivé části“ a musí být do PÚR, ÚRP, ZÚR či ÚP zapracována před jejich vydáním. Kompenzační opatření pro účely PÚR, ÚRP a ZÚR stanovuje MŽP, pro účely ÚP pak příslušný OOP a tato uvede orgán příslušný k jejich stanovení ve stanovisku podle § 54 odst. 1 SZ, tedy stanovisku, které není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP.
- O uložených kompenzačních opatřeních a způsobu jejich zajištění v případě ÚP informuje příslušný OOP neprodleně MŽP.

Výše zmíněné koncepce v úzkém slova smyslu neumísťují v území konkrétní záměry a neřeší jejich technické provedení a charakteristiky; v příslušném měřítku ale vymezují plochy a koridory, ve kterých se bude následně umístění záměru upřesňovat, a stanovují jejich využití. Tuto skutečnost je třeba respektovat nejen při vypracovávání hodnocení vlivů PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP na EVL a PO, ale i při případném stanovování kompenzačních opatření. Plochu nebo koridor s vyhodnoceným významně negativním vlivem na lokality soustavy Natura 2000 lze proto kompenzovat opět pouze na úrovni plochy se stanoveným způsobem využití. Lokalizace kompenzace významně negativních vlivů záměru se řídí pravidly uvedenými v samostatném metodickém pokynu, ze kterého lze dovodit též shodné principy pro účely ÚPD. Z hlediska ÚPD není nezbytné, aby plochy potřebné kompenzace a podrobnosti jejich využití byly navrhovány v rámci správního území kraje či obce, pro který je ZÚR/ÚP či změna řešena. V takovém případě však stále platí limit ZOPK, dle kterého není možné ÚPD s významným negativním vlivem vydat, dokud nebudou kompenzační opatření zajištěna jejich zanesením do závazné části jiné vydané ÚPD. Projednávání takových kompenzačních opatření a synchronizace procesů pořizování dvou ÚP či dvou ZÚR bude nicméně vyžadovat značné úsilí.

I u PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP je vzhledem ke specifičnosti problematiky kompenzačních opatření a aplikace příslušných ustanovení žádoucí konkrétní řešení vhodné vždy konzultovat s MŽP.

Příloha č. 1: Vzor stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK

Stanovisko s vyloučením významného vlivu na lokality soustavy Natura 2000:

Správa národního parku/Regionální pracoviště AOPK ČR/krajský úřad/újezdni úřad jako orgán ochrany přírody příslušný podle § 78 odst. 2 a 18/78 odst. 1a 18/§ 77a odst. 4 písm. o)/§ 78a odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v návaznosti na žádost č. j. ..., doručenou dne..., po posouzení návrhu koncepce/záměru ... v místě..., žadatele ..., adresa..., vydává podle § 45i odst. 1 zákona toto stanovisko:

koncepce/záměr **nemůže mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významný vliv** na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality ani ptačí oblasti.

Odůvodnění:

Podložená úvaha, z jakého důvodu nebudou konkrétní EVL a/nebo PO a konkrétní předměty ochrany těchto lokalit předkládaným záměrem/koncepcí významně ovlivněny.

„Podpis vedoucího úřadu“

Stanovisko, kterým nebyly vyloučeny významné vlivy na lokality soustavy Natura 2000:

Správa národního parku/Regionální pracoviště AOPK ČR/krajský úřad/újezdni úřad jako orgán ochrany přírody příslušný podle § 78 odst. 2 a 18/§ 78 odst. 1 a 18/§ 77a odst. 4 písm. o)/§ 78a odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v návaznosti na žádost č. j. ..., doručenou dne..., po posouzení návrhu koncepce/záměru ... v místě..., žadatele ..., adresa..., vydává podle § 45i odst. 1 zákona toto stanovisko:

nelze vyloučit, že koncepce / záměr **může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi vliv** na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

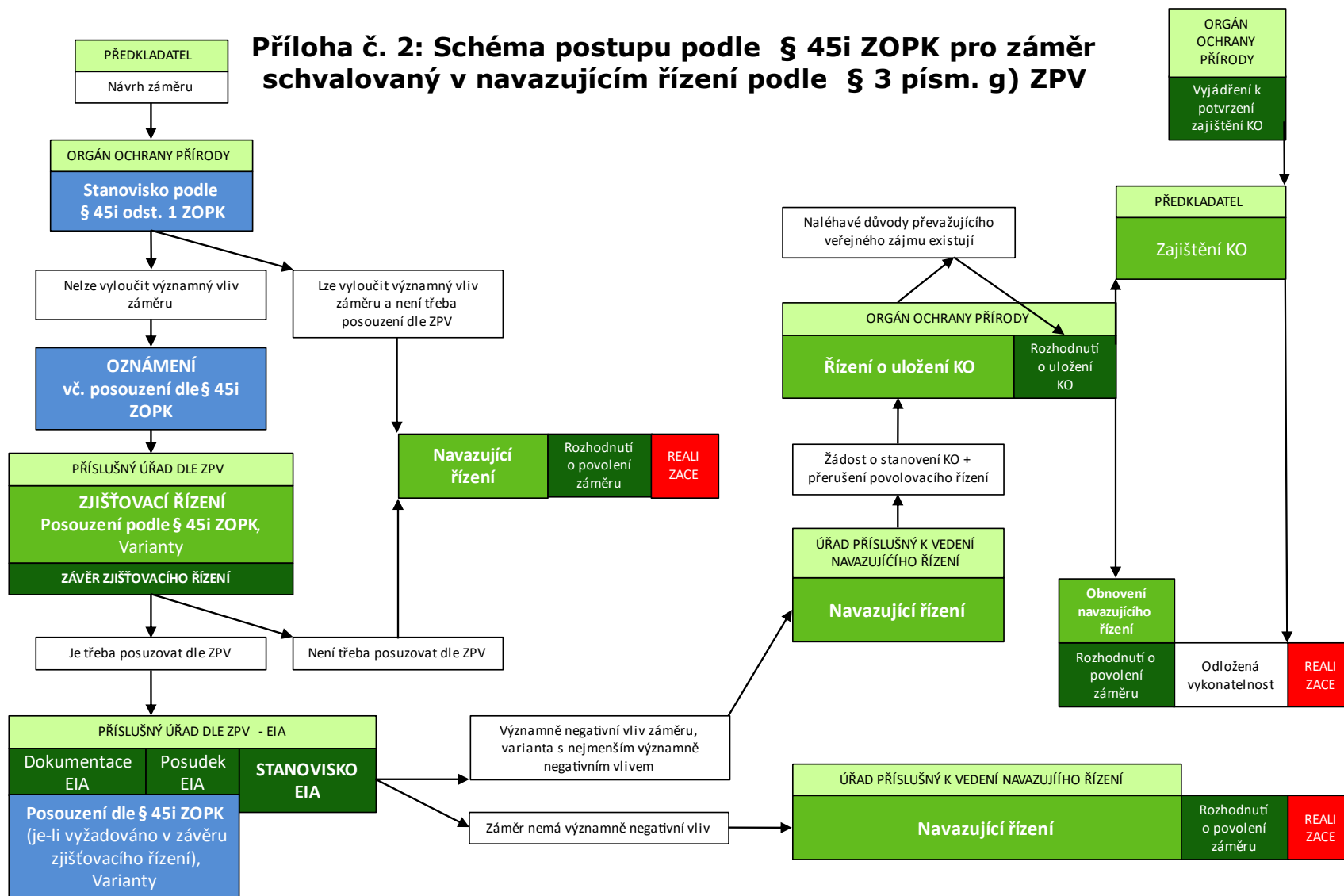
významný

Odůvodnění:

Podložená úvaha, z jakého důvodu budou konkrétní EVL a/nebo PO a konkrétní předměty ochrany těchto lokalit předkládaným záměrem/koncepcí významně ovlivněny.

„Podpis vedoucího úřadu“

Příloha č. 2: Schéma postupu podle § 45i ZOPK pro záměr schvalovaný v navazujícím řízení podle § 3 písm. g) ZPV

Příloha č. 3: Schéma postupu podle § 45i ZOPK pro koncepci podle § 3 písm. b) ZPV

